

TEST

Hard diskuri
externe 40

Rapide și încăpătoare

pe CD puteți
găsi

Corel Snapfire 1.0

Soluție
de gestiune
a colecțiilor
de imaginiNero 7
Inscripționare
de discuri
și multimedia

EXCLUSIV

16 programe
care pot fi
rulate direct
de pe un
stick USB

EXCLUSIV

Aplicații
gratuite
pentru
protecția
sistemului

OpenOffice.org 2.0

Suită de aplicații
de birou gratuită și legalăLaptopurile
ieftine

50

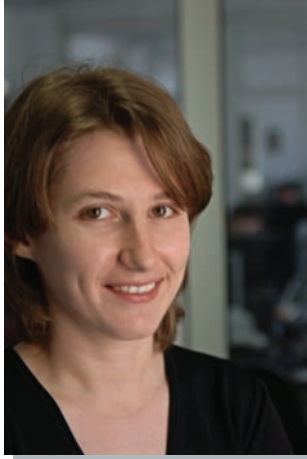
În prim
plan» 16 sisteme
care își fac treaba
la un preț corect

Producție video

» Câțiva pași pentru editarea profesională
a filmelor dumneavoastră 28Ștergeți-vă urmele
din internet» Folosiți eficient programele și serviciile
care vă asigură anonimatul 96Avantajele DVD
playerelor software 70Este acum
momentul Quad SLI? 38

Editorial

Buruieni poștale

Cătălina Lazăr
Editorial Manager

Dacă ar fi să fac un top al lucrurilor care mă enervează cel mai tare, spam-ul ar căpăta cu siguranță un loc fruntaș. Căsuța mea de e-mail este invadată zilnic de sute de mesaje nedorite în ciuda filtrelor anti-spam care lucrează temeinic atât pe serverul de e-mail, cât și pe calculator. Iar dacă acestea depun un zel prea mare, mă trezesc că nu îmi ajung e-mail-uri „bune”. Nu mă mai mulțumește soluția de mijloc, reprezentată de protecția moderată, combinată cu siguranța că îmi primesc e-mail-urile importante.

Prețul plătit pentru a fi sigură (culmea!) că primesc e-mail-urile importante este reprezentat de rutina zilnică de a selecta câteva zeci de e-mail-uri și de a le marca drept „Junk” pentru a învăța Thunderbird-ul care sunt mesajele nesolicitate. Nici activitatea aceasta nu dă roade prea bune (de vină este și versatilitatea cu iz de buruiană de care dau dovadă mesajele spam) și este pe deasupra și consumatoare de timp important.

Ca să vă prezint tabloul complet, am citit de curând niște statistici care arătau că deja mai mult de jumătate din toate mesajele de e-mail sunt catalogate drept spam. Oare unde vom fi la anul sau peste doi ani?

Metodele pentru prevenirea spam-ului variază de la instalarea de filtre pe serverele companiilor și pe computerele personale, la inițiative legislative care prevăd pedepse aspre pentru spammer-i și la o monitorizare din ce în ce mai severă din partea furnizorilor de internet a utilizatorilor din rețelele proprii. Se pare însă că spam-ul găsește mereu o porțiță de scăpare: modifică automat mesajele astfel încât să scape identificărilor făcute de filtre, spammer-ii își stabilesc ferma de servere în țări care nu dispun de legislație anti-spam sau folosesc computerele noastre pe care le transformă în zombie transmițători de mesaje publicitare.

Ce este de făcut? Într-o lume înecată de mesaje publicitare la tot pasul se pare că nici căsuța de e-mail nu mai poate fi un spațiu virtual personal. Există reguli care, dacă sunt respectate cu strictețe, ne vor ajuta să mai reducem din tsunami-ul de mesaje spam care ne lovește zilnic. Se pare însă că vremurile de început ale internetului în care **netiquette** era un concept respectat au apus și nu se vor mai întoarce niciodată. Am ajuns să privim fiecare mesaj primit de la o persoană necunoscută cu precauție extremă, să îl întoarcem pe toate părțile și să ne întrebăm dacă este „pe bune” sau nu.

Iar în ultimul timp a apărut un nou tip de spam: cel bazat pe imagini. Este mult mai greu de detectat și este preferat de spammer-i deoarece este mult mai probabil ca utilizatorii să dea clic pe un asemenea mesaj. Anul acesta, peste 20% din totalul spam-ului a fost bazat pe imagini. Și este în creștere...

Este clar că în viitorul apropiat vor trebui luate altfel de măsuri deoarece sistemul de e-mail + actuala protecție anti-spam nu vor mai face față valului impresionant de mesaje spam. Și atunci, ori sistemul de comunicare prin e-mail va fi regândit sau, pur și simplu, va trebui să găsim noi forme de comunicare virtuală directă. Mesageria instant mi se pare la fel de expusă la asemenea intruziuni ca și sistemul e-mail. Cine știe, poate că telefonia IP va fi o soluție, dar se va pierde exact natura e-mail-ului, cuvântul scris. Dumneavoastră cum credeți că va arăta comunicarea electronică directă peste câțiva ani?

CUPRINS

10/2006

FOCUS

- 16 Piața PC-urilor în România**
Scădere față de anii trecuți
- 16 Preluare pe piața românească**
Adobe a achiziționat InterAKT
- 18 Nou browser**
Browzar protejează anonimatul utilizatorilor
- 20 Windows Vista RC1**
Noutăți în cea mai recentă versiune de test
- 22 Securitate**
Cele mai importante avertizări pentru luna octombrie
- 24 7900GS și 7950GT**
CHIP a testat două modele destinate segmentului high-end

COVER STORY

- 28 Producție video**
Pentru cei pasionați de filmări video, CHIP a pus cap la cap o serie de pași pentru editarea profesională a materialelor personale.

TESTE ȘI TEHNOLOGII

- 38 Grafică 3D cu patru motoare**
Quad SLI a aprins imaginația celor pasionați de jocuri. Noi am testat soluția celor de la NVIDIA și vă spunem dacă merită sau nu în acest moment.
- 40 Hard diskuri externe**
Foarte încăpătoare sau elegante și suple, soluțiile externe de stocare devin din ce în ce mai atractive.
- 44 GHID CPU&GPU**
Orientați-vă rapid în jungla procesoarelor și a plăcilor grafice.
- 50 Laptopurile ieftine**
Cât de bune sunt notebook-urile cu prețuri atractive care se găsesc pe rafturile magazinelor de IT?
- 58 Bancul de probă**
O părere profesională asupra noutăților hardware și software ale acestei luni
- 70 Test: 8 DVD playere software**
Test al celor mai bune DVD playere software. Aflați care sunt cele mai versatile și mai ușor de utilizat aplicații.

Producție video

28

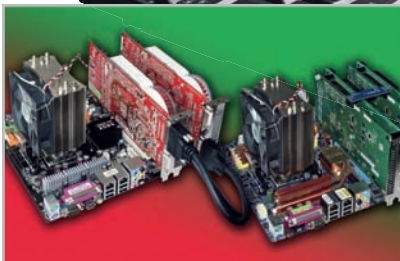
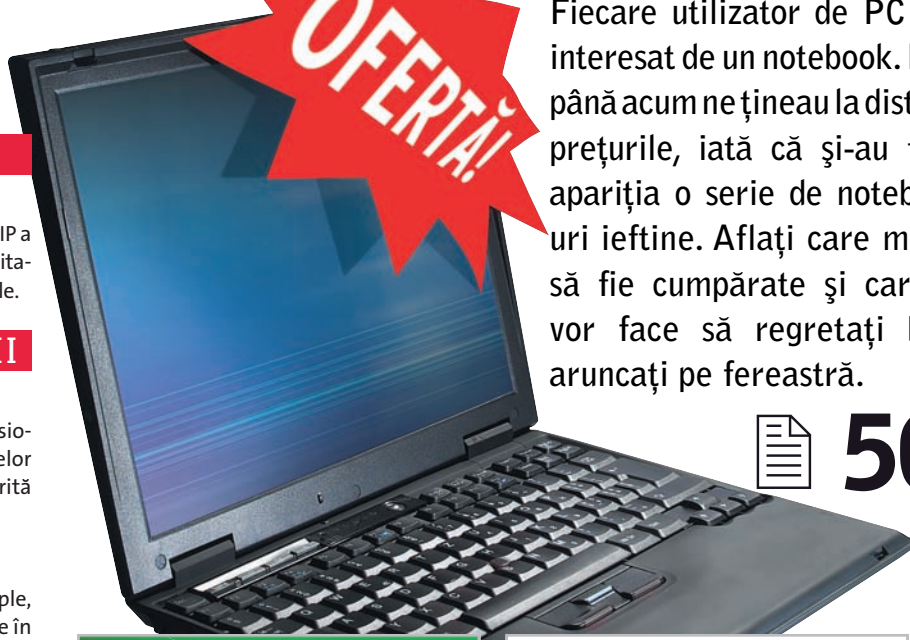

Scoateți-vă casetele video filmate în vacanță sau la diferite evenimente și transformați-le într-o serie de filme de efect. Noi vă arătăm cum să editați un material video. Dumneavoastră nu vă mai rămâne decât să vă dați frâu liber imaginației.

Laptopurile ieftine

OFERTA!

Fiecare utilizator de PC este interesat de un notebook. Dacă până acum ne țineau la distanță prețurile, iată că și-au făcut apariția o serie de notebook-uri ieftine. Aflați care merită să fie cumpărate și care vă vor face să regretați banii aruncați pe fereastră.

GRAFICĂ 3D CU PATRU MOTOARE

38 Quad SLI vs. CrossFire, o înfruntare „la modă”. Am testat și am văzut ce aduc în plus noile soluții de la ATI și de la NVIDIA.

GHID CPU&GPU

44 În fiecare lună, CHIP vă dă o mână de ajutor și vă arată care sunt cele mai performante procesoare și plăci grafice și, în același timp, vă spune care merită sau nu achiziționate.

Produse testate în CHIP

BANCUL DE PROBĂ

Hardware

- 59 Căști cu microfon - Altec Lansing AHS515
- 59 Placă grafică PCI-e - ASUS EN7600GT/HTDI
- 60 Sursă alimentare PC
- AKASA Power + IQ AK-P650 FH
- 60 Placă grafică PCI-e -
BFG Tech GeForce 7900 GTX OC
- 60 Notebook - DELL XPS M1710
- 61 Placă grafică PCI-e - EVGA e-GeForce 7900
GT Signature Series
- 61 Sursă suplimentară alimentare PCIe -
FSP GROUP Booster X3 FSP300-1E01
- 62 Placă de bază - Gigabyte GA-M59SLI-S5
- 62 Placă grafică PCI-e - HIS Radeon X1900GT
IceQ3 Turbo Edition
- 62 Placă grafică PCI-e -
Leadtek WinFast PX7300GT TDH
- 63 Monitor TFT - LG Flatron L203WT
- 63 Placă de bază - MSI K9A Platinum
- 64 Notebook - MSI MegaBook S271- 065YU
- 64 Cameră foto digitală ultracompactă -
Pentax Optio A10
- 64 Aparat foto digital - Samsung nv10
- 65 Aparat foto digital - Samsung nv3
- 65 Cameră foto D-SLR - Sony a100
- 66 Cameră video - Sony DCR-SR90
- 66 Sursă alimentare PC -
Tagan TurboJet TG900-U95
- 66 Doc cu miniboxe pentru playere audio
Woxter i-Sound 1000 SP
- 67 Placă grafică PCI-e -
XFX 7600GT XXX Edition PV-T73G-UDD7
- 67 Hard disk 150GB -
Western Digital Raptor WD1500ADFD

Software

- 68 Management pentru fotografii -
Corel Snapfire Plus 1.0
- 68 Shell Windows - XPize 4.5.1
- 68 Convertor multimedia - MediaCoder 0.5.0
- 69 Gestiunea colecțiilor de imagini -
ACDSee 9 Photo Manager
- 69 Administrare de la distanță -
Smart VNC Manager 3.5 Enterprise

În teste:

- 40 Hard disk 2,5" - Transcend STOREJET 30
- 40 Hard disk 2,5" - Freecom Tough Drive Pro
- 40 Hard disk 2,5" - SimpleTech External

Storage Portable

- 40 Hard disk 2,5" - Woxter i-Cube 25 OTB
- 40 Hard disk 2,5" - Woxter Slim Disk
- 40 Hard disk 3,5" - Western Digital MyBook
WDG1C4000
- 40 Hard disk 3,5" - Elsaco Mobile 300
- 40 Hard disk 3,5" - Western Digital MyBook
WDG1C2500
- 40 Hard disk 3,5" - Seagate ST3250601U2-RK
- 40 Hard disk 3,5" - Elsaco Mobile 320
- 40 Hard disk 3,5" - Elsaco Mobile 80
- 40 Hard disk 3,5" - Woxter i-Cube 35 OTB
- 40 Hard disk 3,5" - Elsaco Mobile 160

Notebook-uri

- 50 Notebook - MSI L720-021YU-021YU
- 50 Notebook - Packard Bell EasyNote S4903
- 50 Notebook - Fujitsu-Siemens
Amilo L131 OG/BU
- 50 Notebook - HP NX6125
- 50 Notebook - Fujitsu-Siemens Amilo A1650g-2
- 50 Notebook - Acer 1642WLMi
- 50 Notebook - Alps PRO BOOK 15,4"
- 50 Notebook - Elsaco Tiger 8050QRI
- 50 Notebook - Packard Bell EasyNote R1370
- 50 Notebook - Elsaco Tiger 8050QCR
- 50 Notebook - Dell Inspiron 1300
- 50 Notebook - Dell Inspiron 1300
- 50 Notebook - Toshiba Sattelite A100
- 50 Notebook - Toshiba Sattelite L30-115
- 50 Notebook - Dell Inspiron 1300
- 50 Notebook - ASUS A3H-5010

Playere DVD

- 70 Player DVD software - WinDVD
- 70 Player DVD software - PowerDVD
- 70 Player DVD software - BlazeDVD
- 70 Player DVD software - KMPlayer
- 70 Player DVD software - Nero Show Time
- 70 Player DVD software - Elecard DVD Player
- 70 Player DVD software - Media Player Classic
- 70 Player DVD software - DirectDVD

În articole

- 15 Mouse - Logitech MX Revolution
- 25 Plăci video - GeForce 7900GS
și GeForce 7950GT
- 38 Plăci video - NVIDIA 7950GX2,
GeCube CrossFire Edition, GeCube 1900 GTX

76 nForce cu cinci stele

O privire asupra noii familii de chipset-uri de la NVIDIA.

80 TonePort-ul face muzica

Efectele profesionale pentru chitară, bas și voce devin foarte accesibile prin interfețele audio Line 6 TonePort.

84 CHIP Top 10

Ghid de bază pentru achizițiile hardware.

PRACTICĂ

88 Bara cu unelte

Google Toolbar și Yahoo Toolbar, instrumente care ne fac viața mai ușoară sau doar ne încarcă interfața browser-ului?

92 Freeware și open source

O selecție a celor mai interesante aplicații gratuite existente pe CD-ul și DVD-ul revistei.

96 Ștergeți-vă urmele din internet

CHIP vă arată cum să vă mențineți anonimatul.

103 Tuning pentru firewall

Cum să adăugați manual reguli de filtrare în firewall-ul Sunbelt/Kerio Personal Firewall.

104 Tips&tricks

Trucuri care vă transformă într-un utilizator priceput

ALTELE

5 Editorial

6 Cuprins

8 Cuprins CD/DVD

110 Dicționar

110 Inserenți

112 Mailbox

112 Impresum

ȘTERGEȚI-VĂ URMELE DIN INTERNET

96

Lăsați la tot pasul virtual urme în internet. Deși pentru noi sunt invizibile, ele le spun informații importante celor interesați. CHIP vă arată cum să le identificați, să le ștergeți și să nu le mai lăsați altă dată.

TEST: DVD PLAYERE SOFTWARE

70

Chiar dacă DVD playerele standalone au acaparat piața, ele nu au nici pe departe versatilitatea și bogăția de funcții de care dispune un DVD player software. Luna aceasta am testat cele mai bune aplicații de acest gen și vă spunem care au fost concluziile noastre.

CHIP apare în două versiuni:

Cu DVD - 12,5 RON

Cu CD - 8 RON

Conținutul CD / DVD îl regăsiți la pagina 8

Cuprins CD / DVD

CD-ul și DVD-ul ce însoțesc fiecare număr al revistei CHIP cuprind o vastă selecție de programe shareware și freeware pentru sistemele de operare Windows și Linux, alături de diverse materiale multimedia și documentații. În această selecție veți regăsi o serie de utilitare pentru optimizarea modului de funcționare a PC-ului, editarea și conversia materialelor multimedia și multe aplicații dedicate lucrului în rețea și pe internet. Pentru sugestii, critici sau probleme legate de discurile atașate revistei nu ezitați să ne contactați pe adresele dvd@chip.ro și cdrom@chip.ro.

CHIP PORTABLE PACK

Programe rulabile de pe orice suport media

CHIP PACK

Mobilitatea care începe să ne caracterizeze activitățile de zi cu zi ne face să căutăm soluții pe măsură. Astfel, am încheiat o colecție din cele mai interesante programe care nu necesită o instalare prealabilă pentru a fi rulate. Aceste programe pot fi dezarhivate pe un stick USB, de unde pot fi rulate în orice moment și pe orice calculator, fără a impune nici un fel de restricții. Printre ele se numără editoare foto și de text, browser-e web, programe de instant messaging, playere media, soluții multimedia și chiar soluții antivirus. În acest mod, nu mai suntem dependenți de nimic.

CHIP SECURITY PACK

Programe gratuite de securitate

CHIP PACK

Vă propunem o colecție de programe de securitate oferite în mod gratuit, cu ajutorul cărora sunteți în siguranță în orice moment. Soluțiile antivirus, cele de eliminare a adware-ului, firewall-urile pe care vi le punem la dispoziție pe CD/DVD-ul CHIP sunt cel puțin la fel de eficiente ca și cele comerciale. Avantajul lor este că licența este gratuită pentru uzul personal. Vă propunem soluții antivirus precum AVG, Clam Antivirus, F-Prot for DOS, soluții de eliminare a adware-ului – Ad-Aware, Naviscope sau SpyBot Search&Destroy, firewall-uri – ZoneAlarm Free, Sunbelt Kerio Personal Firewall și altele.

HIGHLIGHT-URI SPORTIVE

MAGIC Sports 2

DEMO

Cyberlink MAGIC Sports 2 este o soluție perfectă pentru iubitorii de fotbal care doresc să păstreze cele mai importante imagini de la partidele pe care nu au avut ocazia să le urmărească. Dacă există în format digital, programul este capabil să analizeze un meci de fotbal și să vă ofere rapid o selecție a celor mai importante scene.

LICENȚĂ CHIP COMPLETĂ

BitDefender Professional 9 CHIP Edition

COMPLETĂ

Posesorii unei licențe BitDefender Professional 9 CHIP Edition pot prelungi valabilitatea ei prin rularea programului `bitdefendertool.exe` prezent pe CD/DVD în directorul `Software\Antivir\Bitdefender`.

Kaspersky Anti-Virus 6 și Kaspersky Anti-Hacker 1.8

COMPLETĂ

Posesorii unor licențe CHIP pentru Kaspersky Anti-Virus 6 și Kaspersky Anti-Hacker 1.8 pot prelungi valabilitatea lor prin adăugarea manuală a cheilor `00429690.key` și `00429691.key` prezente pe CD/DVD în directorul `Software\Antivir\KAV` respectiv `Software\Antivir\KAH`.

OPENOFFICE.ORG PREMIUM 2.0.3

Pachet Office gratuit

COMPLET

Fiind conceput ca o alternativă pentru Microsoft Office, OpenOffice.org oferă gratuit tot ceea ce omologul său oferă contra cost. Bineînțeles, nu putem avea pretenția să beneficiem de aceleași elemente de funcționalitate, dar la un nivel de utilizare medie, OpenOffice.org poate înlocui cu succes Microsoft Office. Fiecare dintre aplicațiile obișnuite din Microsoft Office își găsește un corespondent în OpenOffice. Și, ca întotdeauna când includem acest pachet pe discurile noastre, trebuie să spunem că este perfect legal să folosiți acest pachet în cadrul unei firme.

Programele incluse pe CD și pe DVD

Drivere

- Catalyst 6.8
- ATI Driver 6.8
- Intel Chipset Software Utility
- Intel Matrix Storage
- Intel Centrino
- nVidia Forceware 91.47 XP
- NForce 2 Drivers
- NForce 4 Drivers Intel/AMD
- Drivere Realtek AC97
- Realtek LAN
- VIA Hyperion 5.1
- VIA RAID

Software Complet

- Corel Snapfire
- FreeDOS 1.0
- Gentoo
- Google OCR
- OpenOffice.org Premium 2.0.3
- Turbo Delphi
- Mozilla Firefox 1.5.0.7
- Mozilla Thunderbird 1.5.0.7

Software de evaluare

- CMS Contacts 1.080
- DVD Photo Slideshow Professional 7.11
- Enterprise Architect 6.5
- eReminder 2006 Premier 2.1
- Intranet Dashboard (iD)
- JotMe Primo 1.1
- CyberLink MagicSports 2
- myDataChameleon 1.0.3
- Nik Color Efex Pro 2.0
- Pinnacle Studio 10.5
- SmartCode VNC Manager Enterprise Edition
- SPA X2
- StudioLine Photo Basic 3.5.7
- Webskape Editor 3.1.2442
- Webskape Player 3.1.2438
- WinPure Clean & Match 2006 1.3
- X-Win32 8.0.21221
- Nero 7

Linux

- Linux Kernel 2.6.17.13
- UDIG 1.1 RC4
- Ultimate++ 609-dev1
- Zimbra Collaboration Suite 4.0.1
- IEs4Linux
- Tovid

Test Software

- BlazeDVD
- DirectDVD
- EasyDVD
- Elecard DVD Player
- KMP
- Media Player Classic
- NeroDigital
- PowerDVD
- WinDVD

CHIP Pack

- CHIP Security Pack
- Freeware si Open Source
- CHIP Portable Apps

CHIP Offline

- Topurile CHIP
- Google
- Anonim

Licente CHIP

- Kaspersky Anti-Virus 6 Personal
- Kaspersky AntiHacker 1.16
- BitDefender Professional 9.6

• pe CD • pe DVD

PROGRAMARE DELPHI

Turbo Delphi

COMPLET

De curând, compania Borland a lansat în variantă gratuită versiunile Turbo ale mediilor sale de dezvoltare. Prin amabilitatea firmei SCOP, distribuitorul oficial al produselor Borland în România, vă oferim platforma Turbo Delphi, gratuită pentru utilizarea personală. Instalarea se face pe baza unei chei pe care o puteți obține de la http://www.borland.com/downloads/download_turbo.html secțiunea Keys Only.

Atenție! Nu este permisă revânzarea CD/DVD-ului ce conține kit-ul Turbo Delphi. Nu este oferit suport gratuit pentru folosirea versiunii gratuite a Turbo Delphi.

DISTRIBUȚIE LINUX

Gentoo Linux 2006.1 LiveCD

COMPLET

Gentoo Linux 2006.1 este un LiveCD ce vă oferă spre testare cea mai recentă variantă a

distribuției Gentoo. Spre deosebire de alte distribuții de acest gen, Gentoo are o viteză crescută datorată faptului că, la instalare, toate pachetele se recompilază. Aveți nevoie de un CD pe care să inscripționați imaginea ISO de pe DVD pentru a putea vedea la lucru această distribuție.

GESTIUNEA COLECȚIILOR DE IMAGINI

Corel Snapfire

COMPLET

Întotdeauna, fotografiile „spun” mult mai multe decât sunt aranjate într-o formă originală și atractivă. Cu Corel Snapfire, managementul imaginilor devine

o joacă de copii, iar rezultatul este foarte interesant. Programul permite crearea de albume foto, o editare sumară a imaginilor și cu ajutorul acestuia aveți posibilitatea de a le încărca automat pe site-ul propriu. De asemenea, poate categorisi fișierele video aflate pe calculator.

MODELARE UML

Enterprise Architect 6.5

DEMO

O aplicație ce oferă tot ce este necesar pentru crearea de modele, generarea interdependențelor, controlul versiunilor și generarea de documentații și rapoarte. Nu se ridică la nivelul aplicațiilor profesionale, dar poate constitui un punct de plecare.

SLIDESHOW-URI CU UN SINGUR CLIC

DVD Photo Slideshow Professional 7.11

DEMO

Un program foarte simplu pentru crearea de DVD-uri din colecția de imagini.

Puteți selecta un format specific dintre zecile de preseturi puse la dispoziție, astfel încât nici unul dintre slideshow-urile dumneavoastră nu va arăta la fel.

EDITARE VIDEO PENTRU AMATORI

Pinnacle Studio 10.5

DEMO

Pinnacle Studio 10 face parte din seria pachetelor de editare video destinate utilizatorului casnic și care oferă celor interesați

o platformă simplă și intuitivă pentru captura, editarea și exportul materialelor video. Pentru rezultate cu aspect profesional aveți nevoie doar de puțină imaginație și de câteva minute pentru a vă acomoda cu programul.

PACHET MULTIMEDIA

Nero 7

DEMO

Ajuns deja la versiunea cu numărul 7, Nero este programul cel mai cunoscut pentru arderea de CD-uri și DVD-uri.

Însă el a depășit de mult stadiul de soluție de inscripționare de discuri, în pachet găsim acum toate aplicațiile de care aveți nevoie pentru captura, editarea și crearea materialelor multimedia de toate felurile.

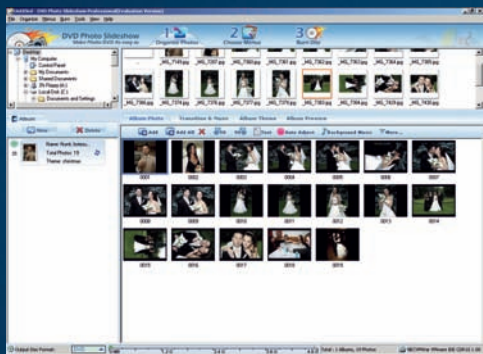
NOTĂ

Interfața CD-ului și DVD-ului CHIP este concepută să ruleze optim pe o placă grafică ce suportă minim o rezoluție de 800 x 600 și o adâncime a culorii de 16 biți. De aceea, nu este recomandată folosirea acestuia într-un mediu ce nu oferă minimal necesar! Interfața poate fi rulați atât sub Windows 95/98/Me, cât și sub Windows 2000/XP. Din cauza multitudinii de configurații, redacția CHIP Computer & Communications nu își poate asuma nicio responsabilitate în eventualitatea în care apar probleme în funcționarea interfeței și a aplicațiilor. Programele care au intrat în componența CHIP CD și DVD au fost testate și selectate cu grijă în redacția CHIP. Totuși, redacția nu își poate asuma nicio responsabilitate pentru funcționarea anormală a software-ului și nici nu poate fi făcută responsabilă pentru eventualele daune produse.

CD-ul și DVD-ul CHIP au fost verificate împotriva virusilor cu următoarele programe antivirus: BitDefender Professional 9.5 (furnizat de Softwin), EZ Trust 7.1 (furnizat de DNA Software), F-Secure AntiVirus 5.51 (furnizat de Infodesign), Kaspersky Lab Anti-Virus 6.0 (furnizat de Kaspersky Lab - Russia), McAfee Internet Security 2006 (furnizat de McAfee), Norman Virus Control 4 (furnizat de CS Software), AVIRA Desktop 1.0 (furnizat de AVIRA soft srl.), PC-Cillin 14 (furnizat de GeCAD NET).

Pentru orice întrebări legate de aplicațiile de pe CD sau DVD, vă rugăm să contactați telefonic, prin fax sau prin e-mail, autorii programelor respective. **ATENȚIE!** Pentru rularea corectă a interfeței CD-ului și a DVD-ului vă recomandăm setarea unei rezoluții minime de 800 x 600, o adâncime a culorii de 16 biți și folosirea opțiunii Small Fonts! CD-ul inclus poate fi utilizat în conformitate cu parametrii definiți în standardul Philips - YELLOW BOOK. Editura nu își asumă responsabilitatea asupra eventualelor pagube provocate de utilizarea CD-ului și a DVD-ului în alți parametri decât cei stabiliți în standardul menționat anterior.

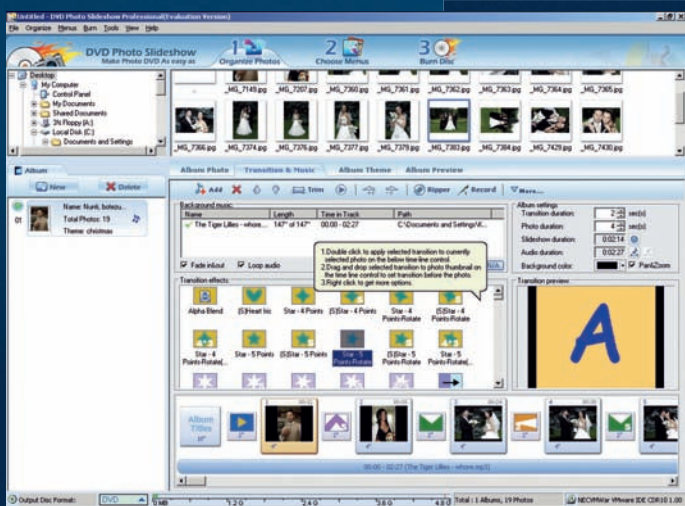
DVD Photo Slideshow Professional 7.11

Pasul 1: pozele sunt încărcate în program.

Un set de fotografii, un incriptator DVD și un program de creat prezentări multimedia reprezintă combinația perfectă pentru a face mai plăcută vizionarea unei colecții de imagini. Presupunând că aveți deja primele două elemente, vă arătăm cum puteți crea rapid un slideshow interesant apelând la serviciile programului DVD Photo Slideshow Professional 7.11.

1. Încărcarea imaginilor. După ce ați instalat programul, deschideți-l din Programs - DVD Photo Slideshow Professional. Selectați din fereastra din stânga sus directorul ce conține setul de imagini ales, iar din partea dreaptă adăugați imaginile prin drag & drop.
2. Dați un nume sugestiv proiectului. În fereastra din stânga jos, apare automat un album nou, care are nevoie de un nume. Dați dublu clic pe el și, în câmpul Album Name, denumiți albumul după cum doriți. Puteți modifica și tipul și dimensiunea fontului ales.
3. Selectarea muzicii de fundal și a tipului de tranziție. O vizionare de poze este cu atât mai plăcută cu cât ea este prezentată mai elegant și este însoțită de o muzică de fundal adecvată.

După dorință: aplicarea efectelor de tranziție și a coloanei sonore.

În fereastra mare din partea dreapta jos apar imaginile dorite. Cel de-al doilea tab al ferestrei este numit Transition&Music. Aici veți descoperi un număr mare de tipuri de tranziție între imagini. Pentru fiecare dintre aceste tipuri de tranziție este o fereastră de preview în care puteți vedea efectul lor în timp real. După ce ați găsit una care vă este pe plac, selectați o melodie de fundal în fereastra de deasupra celei de tranziții. Dacă apăsați butonul Add, puteți adăuga orice melodie în format .mp3, .wma sau .wav de pe hard disk. Din partea dreaptă a ferestrei principale, mai puteți seta atât durata de tranziție, cât și pe cea de afișare a unei singure imagini.

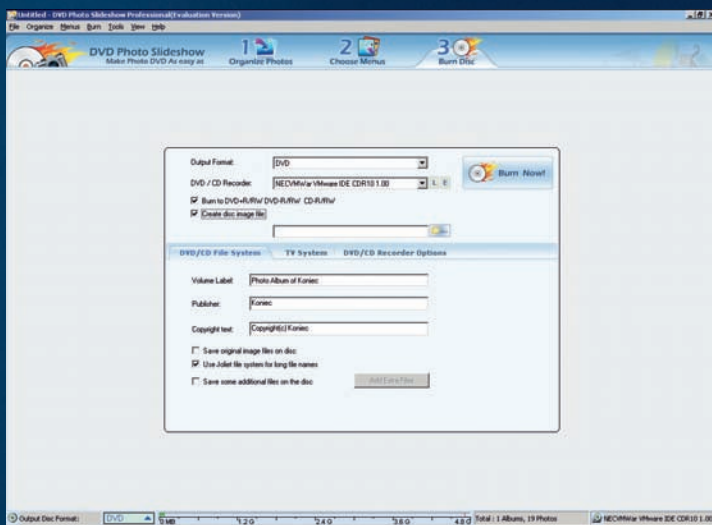
4. Selectarea cadrului de afișare a pozelor. Apăsând pe cel de-al treilea tab, puteți selecta o temă pentru slideshow-ul dumneavoastră în funcție de specificul evenimentului la care au fost făcute fotografiile. Veți beneficia astfel de o ramă virtuală în care vor fi afișate pozele.

5. Crearea meniurilor. Orice DVD trebuie să aibă un meniu de navigare. Din tab-ul numărul 2 (Choose Menus), alegeți o temă potrivită pentru DVD.

6. Finalizarea proiectului. Din tab-ul cu numărul 3 (Burn Disc) se poate finaliza DVD-ul. Este posibil ca în locul inscripționării efective pe mediul DVD să salvați o imagine ISO pe hard disk.

În ton cu povestea: alegerea unui meniu de DVD personalizat.

La final: salvarea proiectului pe DVD sau în format ISO.

PIRATERIA SOFTWARE

Scădere în procente

România a înregistrat în 2005 o rată a pirateriei software de 72%, în scădere cu două procente față de anul trecut, dar în creștere în ceea ce privește pierderile (111 milioane dolari), potrivit studiilor realizate de Business Software Alliance (BSA).

Reducerea cu 10% a ratei pirateriei poate duce la crearea de noi locuri de muncă, la o creștere economică de 669 de milioane de dolari în patru ani și la un spor de 76 de milioane dolari în veniturile provenite din taxe. Una dintre principalele măsuri anunțate de BSA în acest sens este noua modificare a Codului Penal, care va intra în vigoare pe 12 octombrie. Actul normativ impune răspunderea penală pentru persoanele juridice, iar pedeapsa principală este amenda de la 2.500 la două milioane de lei noi. Pedeapsa complementară poate fi dizolvarea agentului economic sau suspendarea activității între unu și trei ani. Odată cu aceste pedepse, reputația firmei va fi afectată, deoarece hotărârea de condamnare va fi publicată în Monitorul Oficial sau în presă.

Propuneri legislative

O poziție asemănătoare au și reprezentanții A&C International, distribuitorul autorizat Autodesk în România, care au demarat începând cu luna septembrie o campanie de comunicare al cărei obiectiv principal este conștientizarea de către companii a implicațiilor legale și morale ale utilizării de software ilegal. Ei vor iniția și promova contractul de legalizare și consultanță pentru

Pirateria software: deși, procentual, a scăzut în fiecare an, pierderile înregistrate au crescut îngrijorător.

legalizare, prin care companiile vor putea să licențieze software-ul Autodesk pe care îl dețin într-o perioadă agreată de comun acord, prin plăți eșalonate – totul în condiții de strictă confidențialitate. O altă propunere ar fi ca firmele să fie obligate să precizeze în bilanțul lunar pe care îl depun numele software-ului conținut pe care îl utilizează și seria

acestui, iar, odată cu depunerea bilanțului anual, să se introducă și obligativitatea unei declarații pe propria răspundere prin care administratorii de companii să precizeze că folosesc în activitățile pe care le desfășoară numai software legal.

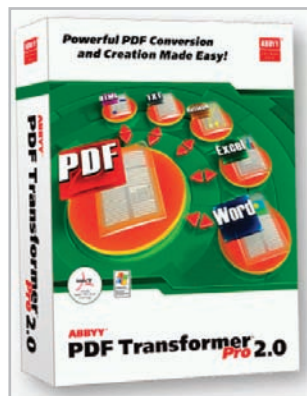
www.autodesk.com/piracy
www.bsa.org/romania

PDF TRANSFORMER 2.0 PRO

Două aplicații într-o singură soluție

Majoritatea scannerelor existente în prezent le permit utilizatorilor să creeze fișiere PDF de tip imagine. Pentru a le modifica sau a extrage eficient imaginile astfel obținute, compania Abbyy pune la dispoziția utilizatorilor PDF Transformer 2.0 Pro, o aplicație ușor de folosit, care combină conversia și crearea fișierelor de tip PDF într-o gamă largă de formate precum Word, Excel, TXT, HTML, prezentări Power Point sau diagrame Visio și fișiere PDF editabile.

Implicit, se pot reutiliza sau modifica informațiile conținute de acestea. În conversie, se recrează legăturile interne și de tip hipertext, păstrând proprietățile documentului original, precum titluri, subiect, autor și cuvinte cheie. PDF Transformer 2.0 Pro cuprinde funcționalități de securitate, care previn accesul neautorizat. Versiunea trial poate fi descărcată de pe site-ul www.pdftransformer.com, cea completă având un preț de 69 euro. www.star-storage.ro

PDF Transformer 2.0 Pro: cea mai scurtă cale de la PDF la documente editabile.

INTEL

vPro, pachet pentru business

Intel a lansat platforma vPro, un pachet de elemente hardware și software care se adresează companiilor. vPro include tehnologii de securitate și management care vor permite de exemplu diagnosticarea și eventual depararea de la distanță a unui PC (chiar și când acesta este oprit), tehnologii de virtualizare pentru utilizarea mai facilă a mașinilor virtuale. Din punct de vedere hardware, în pachet a fost încorporat procesorul Core 2 Duo alături de chipset-ul Intel Q965 Express și de cipul de rețea Gigabit Intel 82566DM. Până acum, Intel a avut succes cu asemenea soluții livrate la pachet și ceea ce a însemnat Centrino pentru notebook-uri ar putea să însemne vPro pentru PC-urile de business.

www.intel.com

BRAT

Instrument de măsură a traficului pe site-uri

Biroul Român de Audit al Tirajelor (BRAT) a demarat un proiect privind realizarea unui sistem complet de măsurare a performanțelor site-urilor web. Acesta va furniza atât măsurarea în sine a traficului, cât și determinarea audienței, a profilurilor demografice ale utilizatorilor acestor site-uri și o monitorizare a veniturilor din publicitate. Astfel, proprietarii site-urilor vor cunoaște numărul de clienți unici pe un site, numărul de vizite, de afișări, precum și alte caracteristici, precum ruta unui vizitator pe un site sau modul în care acesta a ajuns pe acel site. Sistemul ar putea fi disponibil începând cu 2007. Instrumente asemănătoare sunt oferite de trafic.ro, statistici.ro sau, mai nou, de statistics.ro. Revista CHIP se află printre cei 37 editori de site-uri, regii, agenții și clienți de publicitate care sprijină inițiativa BRAT.

www.brat.ro

LOGITECH

Revoluția rozătoarelor

Când am luat în mână cutia noului MX Revolution, am fost frapați de modestia excesivă a companiei Logitech pentru că pe ambalaj scria „World's most advanced mouse” (Cel mai avansat mouse din lume). Utilizând însă puțin produsul, ne-am dat seama că oamenii aceștia chiar vorbeau serios, pentru că, rapid, noul model a început să ne lase o impresie foarte bună.

Unul dintre elementele inovatoare cheie este roțița de scroll. În primul rând, aceasta are două moduri de scroll, lin (având o cursă continuă) și sacadat, pe care utilizatorul și le poate alege în orice moment printr-o apăsare a roțiței. Primul mod este foarte util în cazul documentelor mari, pentru că roțița este din metal, foarte grea, manifestând inerție în mișcare în cazul unui impuls mai puternic și, implicit, rezultând o defilare a textului fără

ca utilizatorul să mai intervină. Cel de-al doilea mod este folosit pentru a avea un control mai fin asupra liniilor de defilare dintr-un text. Un alt aspect interesant ține de comportamentul contextual al celor două moduri de scroll. De exemplu, utilizatorul poate selecta modul lin (continuu) într-o aplicație (să zicem în Firefox) și modul sacadat în alta (cum ar fi Word), roțița schimbându-și comportamentul în funcție de aplicația în care este activ cursorul.

Putem să spunem un lucru bun și despre construcția mouse-ului. Producătorul a readus la viață o serie de elemente de design ceva mai vechi, de acum patru-cinci ani, cu o formă înclinată spre dreapta, care prezintă o ergonomie mai bună decât mouse-urile clasice. De asemenea și distribuția greutatei mouse-ului este uniformă, spre deosebire de unele modele anterioare (MX700, MX1000) al căror centru de greutate era prea mult spre spate.

www.logitech.com

MX Revolution: un mouse ergonomic, solid și ușor de folosit.

- + funcții avansate pentru scroll
- + design ergonomic
- + construcție solidă

LINSPIRE

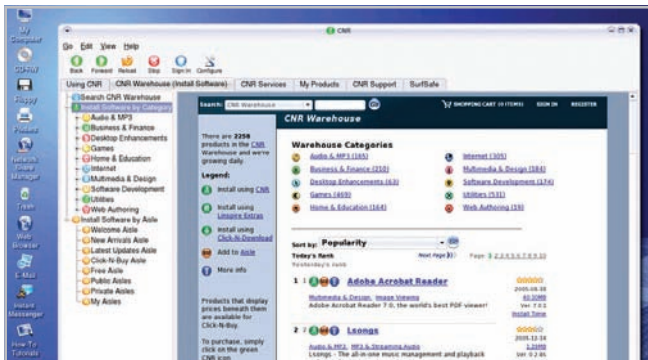
Gratuitate la download

Compania Linspire a eliminat taxele anuale cuprinse între 20 și 50 de dolari pentru accesarea serviciului de download-uri Click 'N' Run (CNR), pentru a crește gradul de popularitate al produsului său.

Mișcarea a putut fi realizată, din punct de vedere financiar, compania încasând suficient venituri de pe urma produselor sale premium,

precum aplicațiile pentru rularea DVD-urilor sau CrossoverOffice. Serviciul de download-uri este o caracteristică-cheie a distribuției Linux Linspire, ca și a versiunii gratuite Freespire Linux. Până acum, Linspire nu a reușit să înregistreze profituri, dar compania este „foarte aproape” de acest deziderat.

www.linspire.com

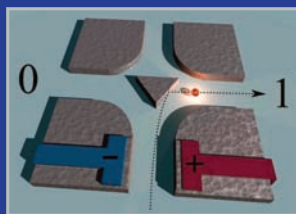

Click 'N' Run: „depozitul” de software gratuit.

TEHNOLOGIE

Tranzistor ultra-performant

Cercetătorii de la Universitatea Rochester au lăsat de-o parte regula de bază a designului unui tranzistor și au conceput un nou prototip a cărui viteză este mult superioară modelelor clasice. Nano-tranzistorul, botezat „Ballistic Deflection Transistor”, funcționează pe baza dirijării electronilor pe traiectorii predefinite, în genul unui joc de biliard la scară atomică, ceea ce duce la viteze inimaginabile. În plus, tranzistorul va utiliza mai puțină energie și va emite mai puțină căldură, spun specialiștii.

BDT: un joc de biliard la scară atomică.

Un tranzistor BDT este asemănător cu o intersecție de drumuri, în mijlocul căreia se află un „element de blocare” de formă triunghiulară. Dacă un electron este lansat dinspre „sud”, acesta intră în intersecție și trece printr-un câmp electric, după care, odată ajuns în mijlocul intersecției, se lovește de una dintre laturile obstacolului triunghiular care îl împinge spre „est” sau spre „vest”, pentru a realiza funcțiile „zero” și „unu”. Practic, electronii sunt împinși și dirijați liber pe traiectoriile alese folosind inerția. Marc Feldman, profesor de ingineria computerelor, spune că noul tranzistor ar putea fi folosit pentru realizarea de procesoare de 3000 de gigahertzi, care să genereze o cantitate redusă de căldură. Aceasta ar trebui să fie în jur de câțiva microwați per tranzistor, o magnitudine mai mică decât la actualii tranzistori de înaltă frecvență.

www.rochester.edu

SAMSUNG

Primul cip cu memorie flash de 32 Gb

Samsung Electronics a prezentat utilizatorilor un nou design pentru cipurile de memorie flash NAND, care va permite apariția unor carduri de memorie mai puternice. Cipurile NAND de 32 Gb realizate de Samsung sunt primele pe tehnologia de 40 nm, compania acționând mai rapid decât concurenții de la Intel. Cipurile permit realizarea unor carduri de memorie cu capacitatea de 64 GB, pe care pot fi stocate 16.000 de melodii în format MP3. În prezent, majoritatea cardurilor de memorie au capacități de stocare între 1 și 4 GB.

Tehnologia folosită a fost denumită Charge Trap Flash sau CTF și

permite „înghesuirea” caracteristicilor cipului NAND pe 20 de nanometri, producând astfel cipuri de 256 GB. În cadrul cipurilor de 32 Gb, poarta de control din CTF este doar o cincime din dimensiunea structurii unei porți de control obișnuite. În plus, datele sunt plasate temporar într-o „cameră de păstrare” realizată din nitrat de silicon. Cipurile fac parte din a șaptea generație de memorii flash NAND, urmând una din legile lui Moore aplicată firmei Samsung, conform căreia compania își va dubla capacitatea flash-urilor NAND la fiecare 12 luni.

www.samsung.com

NAND de 32 Gb: vor intra în dotarea camerelor foto digitale, playerelor MP3, dispozitivelor USB sau smartphone-urilor.

► **Creative și Apple se împacă**

Împărțirea și accesarea pe criterii de selecție a melodiilor la playerele de muzică au cunoscut o mare răspândire în special după succesul pe care Apple l-a înregistrat cu iPod. Totuși, acest concept a fost introdus prima dată de către Creative, iar compania din Singapore a urmărit în ultima vreme să profite de pe urma patentului obținut și a acționat în judecată Apple. Cele două companii și-au rezolvat în cele din urmă diferențele, Apple plătiind o sumă fixă de 100 milioane de dolari pentru utilizarea nelimitată a respectivului patent.

www.creative.com

► **Corel cumpără Intervideo**

Compania canadiană Corel a trecut la extinderea activităților sale în zona de redare și prelucrare de conținut. Astfel, a cumpărat la sfârșitul lunii august, pentru aproape 200 milioane de dolari, compania Intervideo, producătoare printre altele a aplicațiilor WinDVD sau WinDVD Creator. Odată cu Intervideo, Corel dobândește și controlul asupra Ulead și va oferi și PhotoImpact sau VideoStudio.

www.corel.com

► **Prototip Wireless HDMI**

O serie de companii precum Radiospire, Tzero Technologies sau Analog Devices au anunțat în ultima vreme prototipuri de produse care realizează conexiuni HDMI wireless. Astfel display-urile HDTV vor putea fi conectate la DVD playere sau la dispozitivele de tip set-top fără cabluri. Standardul în această direcție prevede ca raza de acoperire a unor asemenea dispozitive să ajungă la zece metri.

www.radiospire.com

► **PC-ul de 125 de dolari**

Compania chinezească ZhongKe Menglan Electronics va lansa în curând o serie de PC-uri sub 200 de dolari, ce vor încorpora un microprocesor de concepție de asemenea chinezească. În perspectivă, compania dorește să ofere sisteme chiar mai ieftine, la prețuri de aproximativ 125 de dolari. Acestea vor rula Linux, iar procesorul, puternic inspirat din designul lui MIPS R10000, este proiectat de BLX cu sprijinul Academiei Chineze de Științe.

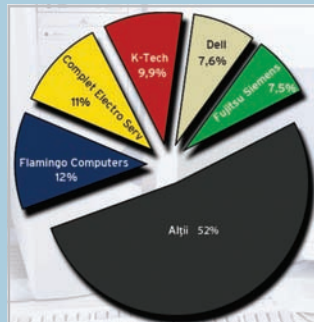
www.wininzio.it

BILANȚ

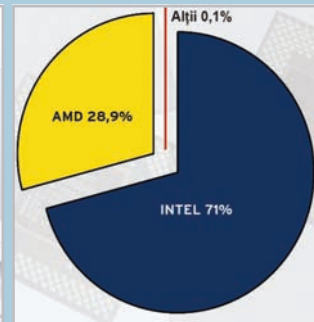
Piața PC-urilor din România, în scădere

Piața locală a computerelor a înregistrat, la jumătatea acestui an, o scădere cu 2,6% față de perioada similară a anului trecut, atât ca număr de unități vândute, cât și ca valoare – arată cel mai recent raport IDC. Conform aceleiași surse, majoritatea sistemelor vândute au fost din gama desktop, care, din punct de vedere al numărului de unități, dețin 79,7% din piață, urmate de notebook-uri (18,6%) și servere (1,7%).

Marii producători mondiali domină piața locală din punct de vedere al valorii, primii cinci jucători fiind Dell cu 11,5%, Fujitsu Siemens și Hewlett-Packard cu 10,8%, urmați de Flamingo Computers cu 9,8% și K-Tech cu 6,9%. Ca

Număr de unități vândute: Flamingo se află în frunte.

Clasament: situația după numărul procesoarelor vândute.

număr de unități vândute, lideri sunt producătorii autohtoni.

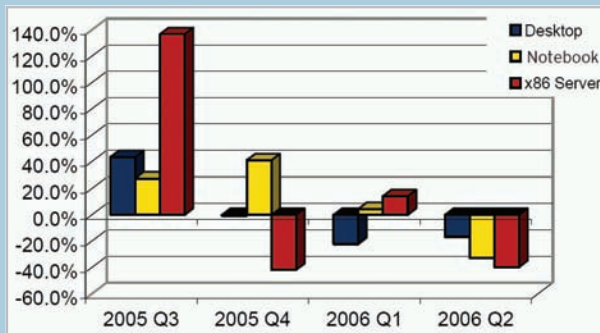
Procesoarele Intel se situează pe primul loc în preferințele românilor, cu o cotă de piață de 81% ca

valoare a vânzărilor, urmate de AMD, cu 18,2%.

După numărul de unități vândute, piața procesoarelor este dominată de Pentium 4 (37,9%), urmat de Sempron (24,1%), Centrino (15,1%) și CeleronD (12,6%). Din punct de vedere al utilizatorilor, valoric, întreprinderile mici și mijlocii domină clasamentul clienților, generând 45,4% din încasări, în timp ce utilizatorii casnici au un procent de 38,1%.

Sectorul guvernamental are un procent de trei la sută atât din punct de vedere al volumului, cât și al valorii, iar cel educațional are 4,5% ca număr de unități și 4,1% ca valoare.

www.idc.com

Scădere: numărul unităților vândute a scăzut constant față de anul trecut.

ADOBE

InterAKT-iune cu soft-ul românesc!

Adobe Systems Incorporated a achiziționat recent compania românească de software InterAKT, furnizor de soluții software pentru web development, web publishing și e-commerce. Achiziția îmbunătățește gama de produse Adobe, inclusiv Macromedia Dreamweaver și Adobe Flex, oferind totodată asistență locală pentru dezvoltarea pieței regionale. În urma integrării companiei, produsele InterAKT vor fi oferite prin Adobe Labs sau vor fi disponibile în cadrul noii versiuni extinse Kollection, cel mai popular produs InterAKT.

Kollection include foarte multe componente avansate pentru utilizatorii Dreamweaver care dezvoltă pagini web, portaluri, blog-uri, galerii de imagini, site-uri de comerț electronic, CMS, CRM, back-end și alte soluții web, fără a necesita

cunoștințe avansate de programare. Clienții actuali ai InterAKT vor continua să primească suport în cadrul grupurilor de discuții cel puțin încă șase luni și vor primi reduceri

pentru noua versiune Kollection. Adobe intenționează să deschidă un birou în estul Europei și un centru de cercetare și dezvoltare, care să se ocupe de distribuție, adaptare de softuri Adobe pentru telefoanele mobile sau dezvoltare de site-uri în tehnologia Web 2.0.

www.adobe.com

Achiziție: managerii InterAKT, Alexandru Costin și Bogdan Ripa, vor ocupa funcțiile de director executiv, respectiv director tehnic.

► **Cipuri în DVD-uri**

O serie de companii media precum Warner, Disney sau Fox susțin inițiativa integrării de cipuri în DVD-uri cu transmițătoare radio încorporate. Această ar permite urmărirea discurilor din stadiul de fabricație, până în cel de distribuție și chiar vizionarea conținutului de către utilizatori. Se dorește a fi o măsură menită a combate pirateria.

www.warner.com

► **Philips investește în leduri**

Chiar dacă Philips s-a retras din anumite domenii, vânzându-și de exemplu de curând divizia de semiconductori, a urmărit să fie mai activă în alte direcții, unde concurența nu este atât de strânsă și care oferă perspective mai mari de creștere. Compania va investi în producția de leduri, ce vor acoperi o gamă largă de utilizări, de la surse de lumină pentru telefoane sau blițuri până la dispozitive pentru iluminatul stradal.

www.philips.com

► **Nokia la Cluj?**

Nokia ar putea investi la Cluj într-o fabrică de asamblare a componentelor electronice, investiția fiind estimată la aproximativ 300 milioane de euro. Deși oficialii companiei nu au oferit precizări, au confirmat negocierile purtate cu reprezentanții parcului industrial Tetarom Cluj.

www.nokia.com

► **Dell integrează 3G în laptopuri**

Vodafone și Dell colaborează pentru dotarea notebook-urilor Dell Latitude D620 și D820 cu tehnologie Vodafone 3G și 3G broadband, pentru a oferi utilizatorilor acces facil la rețelele mobile de date. Lenovo va încorpora și ea în curând Vodafone 3G și tehnologia HSDPA în gama ThinkPad.

www.dell.com

► **Dell în Polonia**

Dell va construi în Polonia cea de-a doua fabrică din Europa, după ce a studiat o posibilă locație în Slovacia. Fabrica va fi ridicată în orașul Lodz, în urma unei investiții de 120 de milioane de euro. Fabrica din Irlanda va continua să deservească clienții din Europa Occidentală, în timp ce noua unitate va acoperi piețele în creștere din Europa Centrală și de Est.

www.dell.com

COLABORARE

Microsoft lucrează împreună cu Mozilla

Mozilla a acceptat oferta Microsoft privind colaborarea în vederea asigurării interoperabilității dintre browser-ul Open Source și sistemul de operare de următoare generație Windows Vista. Oferta se referă și la colaborarea pentru dezvoltarea clientului de e-mail Thunderbird. Mozilla a lucrat împreună cu Microsoft la infrastructura „Default

Program” – un panou de control ce permite utilizatorilor să stabilească programele care vor avea anumite caracteristici prin presetare. Prin aceasta se evită problema diferitelor aplicații care preiau controlul una de la alta asupra unor funcții partajate, precum rularea fișierelor multimedia sau navigarea pe internet. În loc să lase aplicațiile

să se lupte între ele, Default Program le va oferi utilizatorilor o singură interfață unde pot selecta aplicațiile pentru diferitele funcții. Decizia de a sprijini Mozilla, în ciuda concurenței dintre Firefox și IE, se înscrie în noua tendință a companiei privind politicile Open Source.

www.microsoft.com

www.mozilla.org

LOGITECH

Telecomanda premium

Logitech a reinventat telecomanda Harmony, care include acum, la versiunea 1000, un ecran senzitiv de 3,5 inchii.

Harmony 1000: telecomanda are doar nouă butoane fixe și un pad direcțional pentru navigare.

Ecranul permite controlul activităților prin afișarea comenzilor – de pildă, în cazul vizionării unui film la DVR, utilizatorii vor avea afișate pe ecran butoanele standard necesare pentru controlul acestuia, iar când ascultă CD-uri, vor avea alte comenzi speciale, pentru navigarea prin lista de melodii. Telecomanda multimedia controlează orice dispozitiv cu ajutorul unui receptor infraroșu – inclusiv video playerele, video recorderele digitale, televizoarele de înaltă definiție și alte dispozitive pentru divertisment.

Utilizând transmisiunea prin unde radio, telecomanda Harmony 1000 poate controla de asemenea sisteme de divertisment din alte încăperi și componente din gama premium aflate în spații închise, atunci când este folosită în combinație cu extensia opțională Logitech Harmony Wireless (disponibilă separat). Dispozitivul se comercializează în Europa la un preț de vânzare recomandat de 500 euro.

www.logitech.com

BROWZAR

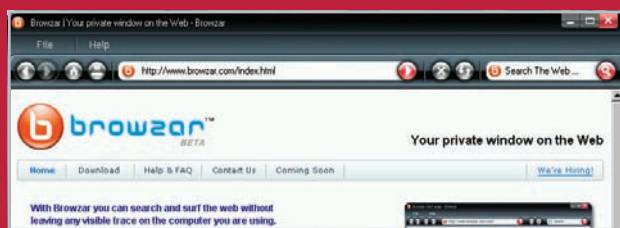
Fără urme pe web!

Cel mai recent browser internet este Browzar, o unealtă care, după cum își face singură reclamă, protejează intimitatea utilizatorilor, aceștia putând naviga fără să lase „urme”, deci fără ca PC-ul lor să păstreze detalii ale web site-urilor vizitate – fără a mai fi nevoie de ștergerea directorului History sau de golirea Internet cache-ului.

„Părintele” său este Ajaz Ahmed, creatorul Freeserve, primul furnizor din Marea Britanie care a oferit acces internet gratuit la sfârșitul anilor '90. „Browzar nu face oamenii invizibili pe internet; este doar un mijloc de sporire a confidențialității pentru PC-ul pe care îl folosiți”, spune acesta. Aflat deocamdată în versiune beta, Browzar este gratuit și poate fi descărcat în doar

câteva secunde, fără înregistrare pe site. Disponibil pentru Windows, browser-ul va avea și versiuni pentru MacOS și Linux. Cu toate beneficiile, însă, se pare că o parte dintre utilizatori s-au declarat nemulțumiți de Browzar – acesta fiind acuzat pe mai multe forumuri de discuții că nu este decât o platformă de publicitate, bazată inițial pe motorul de căutare Overture Internet, prin care rezultatele plătite sunt poziționate mai bine. O altă nemulțumire a fost generată de faptul că browser-ul nu dispune de funcții avansate de securitate. Ahmed a reacționat imediat la aceste critici, renunțând la Overture în favoarea lui Ask.

www.browzar.com

Browzar: gratuit și de dimensiuni reduse, este ideal pentru a fi folosit într-un I-cafe!

SANDISK

Concurent pentru iPod

SanDisk a lansat un nou player MP3 din linia Sansa și a redus prețurile playerelor sale pentru a concura mai eficient cu iPod-urile Nano. Sansa e280 are o memorie de 8 GB, cea mai mare de pe piață – conform companiei. Aceasta poate fi extinsă la 10 GB cu ajutorul unui card MicroSD de 2 GB. Folosit pentru mărirea capacității de stocare ori înlocuirea rapidă a pieselor, schimbul de carduri MicroSD este o caracteristică definitorie a playerelor Sansa. Sandisk speră că prețul playerului (195 euro) va reprezenta un avantaj, în condițiile în care iPod Nano, cel mai bine vândut player al Apple, are un preț egal, dar o capacitate de două ori mai mică decât Sansa e280.

www.sandisk.com

Sansa e280: 2.000 de melodii în format MP3.

► **Noi standarde Wi-Fi**

Wi-Fi Alliance a anunțat prima fază a planurilor de certificare a următoarei generații de produse Wi-Fi. Alianța va certifica în 2007 interoperabilitatea produselor care includ „funcții de bază” ale standardului 802.11n, care îmbunătățește lățimea de bandă a rețelelor wireless, suportând cel puțin 100 mbps.
www.wi-fi.org

► **Webmaster Central**

Google a lansat un nou site, Webmaster Central, menit să îmbunătățească interacțiunea cu dezvoltatorii și posesorii de site-uri web. Acesta conține un blog ce furnizează informații în legătură cu modul în care Google face indexările pe web, un Webmaster Help Google Group amplu și o serie de FAQ-uri. Utilizatorii pot adăuga site-uri web în conturile de pe Google Webmaster Tools și edita felul în care acestea sunt indexate.
www.google.com/webmasters

► **Download video la Amazon**

Amazon a anunțat, în mod oficial, serviciul său de download video, numit Unbox. Acesta oferă filme, programe TV și alte producții video care pot rula atât pe propriul player software al Amazon, cât și pe playerele digitale portabile. Programele TV costă 1,99 dolari, iar filmele au prețuri care variază între 7,99 și 14,99 dolari. Amazon utilizează tehnologia Microsoft Windows Media digital rights management (DRM) pentru noul serviciu.
www.amazon.com

► **IBM achiziționează ISS**

IBM va achiziționa Internet Security Systems în cadrul unei tranzacții realizate exclusiv cu numerar și evaluată la aproximativ 1,3 miliarde de dolari. ISS oferă soluții de securitate pentru guverne și mii de companii de vârf, software-ul, echipamentele și serviciile companiei monitorizând și administrând vulnerabilitățile și posibilele puncte slabe din rețea ce ar putea fi exploatare, lansând un răspuns rapid înaintea apariției unei amenințări potențiale. Achiziția consolidează poziția IBM pe piața serviciilor de securitate administrate (Managed Security Services).
www.ibm.com

TOT MAI APROAPE**Windows Vista RC1**

A venit și luna septembrie și a adus cu ea două anunțuri importante de la Microsoft. Primul, disponibilitatea ultimei versiuni de test pentru Windows Vista, materializată în Release Candidate 1, și al doilea, mai important, menționarea atât a prețurilor pentru Vista, cât și a datelor aproximative de lansare: sfârșitul lunii noiembrie pentru versiunile date companiilor și luna ianuarie pentru cele accesibile utilizatorilor casnici.

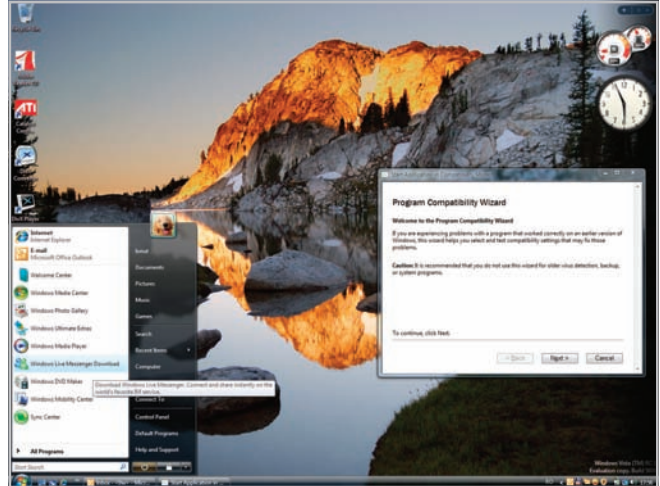
Noutăți vizibile în Windows Vista build 5600 aka Windows Vista Release Candidate 1 sunt cele legate de apariția unor icon-uri suplimentare (Compatibility Wizard și Windows Live Messenger Download), un spor de performanță deloc neglijat, un nou build pentru Internet Explorer, Windows Mobility Center funcțional în toate modulele sale, Windows Media Center mai finisat și capabil să interpreteze tag-urile de descriere a fișierelor multimedia de pe hard disk etc.

Apropierea de finalizarea perioadei (oficiale) de testare și dezvoltare pentru toate componentele din Vista se poate vedea în schimbarea denumirii lui WinFX în .NET Framework 3.0 și în pornirea serviciilor Microsoft ce vor gravita în jurul lui Vista. Windows Marketplace (am amintit de el în articolul de luna trecută) are acum conținut, iar Windows Live (www.live.com) a ieșit din faza de testare, înlocuind

treptat serviciile MSN.

Gadget-urile pentru Windows Sidebar sunt pe zi ce trece tot mai numeroase.

Am remarcat cu plăcere un suport

Compatibilitate: prin Program Compatibility Wizard, Windows Vista permite rularea corespunzătoare a aplicațiilor mai vechi.

mai bun pentru o gamă variată de dispozitive hardware și faptul că, în continuare, apar update-uri periodice cu efecte benefice. Compatibilitatea cu vechile aplicații, unul din motivele pentru care Windows Vista nu a putut fi creat ca un sistem de operare lipsit complet de cod defectuos, are un modul special ce tratează această problemă. Sincronizarea cu aparatele Windows Mobile se face fără probleme într-o interfață plăcută, profilurile

de conectare realizate fiind automat salvate.

Pentru noi românii, de o mare importanță este faptul că în sfârșit avem un sistem de operare Windows care mapează corect tastele românești (z este tasta z și nu y, iar simbolurile sunt la locul lor) pe tastaturile QWERTY. Cu noile

driver-e ATI, randarea fonturilor pe desktop este excelentă, toate textele fiind afișate ireproșabil. Au rămas însă și o serie de aspecte care lasă totuși o impresie neplăcută. În continuare User Account Protection are o prezență săcâitoare, iar Windows Sidebar, completat cu gadget-uri dezvoltate de terți, are toate șansele să devină sursa unor probleme de stabilitate (în test, gadget-ul Uptime ne-a dat destule bătăi de cap).

Suntem pe ultima sută de metri, lucrurile par clare și nimic nu se mai poate schimba. Să sperăm că așa va fi!

	Home Basic	Home Premium	Business	Ultimate
Upgrade de la XP	99 USD	159 USD	199 USD	259 USD
Sistem nou	199 USD	239 USD	299 USD	399 USD

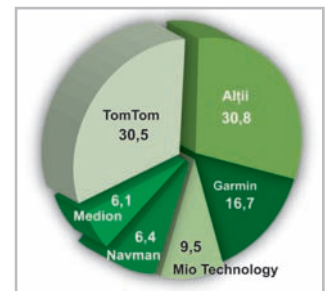
STUDIU**Piața GPS s-a dublat**

Conform celui mai recent studiu realizat de compania Canals, piața dispozitivelor mobile de navigație GPS în regiunea EMEA s-a dublat, în trimestrul doi din 2006 față de anul trecut, atingând o valoare de 2,5 milioane de dispozitive vândute. Studiul include toate dispozitivele mobile integrate cu receptoare GPS. Liderul de piață rămâne, în continuare, TomTom, care și-a mărit cota cu aproape zece procente față de anul trecut. O creștere asemănătoare a înregistrat și Mio Technology (de 9,5%). Din păcate, studiul dis-

pozitivele de navigare formate din PDA cu sau fără GPS care, împreună cu smartphone-urile, dețin peste 13% din piața de profil. Deși, cel puțin teoretic, România face parte din EMEA, studiul Canals nu a inclus și cifrele din țara noastră, unde situația vânzărilor este oarecum diferită. Deși românii au prins, în acest an, gustul sistemelor de navigație (vânzările pe acest domeniu crescând semnificativ), majoritatea preferă PDA-ul cu GPS sau smartphone-ul în defavoarea sistemelor de navigație dedicate. Motivul ține atât de faptul că acestea din urmă

au prețuri oarecum prohibitive pentru utilizatorul de rând de la noi, cât și de faptul că românii preferă să cumpere un dispozitiv care poate fi folosit nu doar pentru navigație.

www.canals.com

Navigatoare: Garmin și Mio și-au făcut intrarea cu succes și pe piața românească.

UP

Plata online

RomTelecom intenționează să lanseze în viitorul apropiat o soluție de plată online a facturii, ocazie cu care va mai adăuga și alte funcții site-ului său web. Aici va exista o opțiune de calculare a tarifelor, în sensul că un client va putea bifa un număr de minute către o destinație anume și va afla costul acelei convorbiri.

În prezent, prin funcția „My Control”, clienții își pot vizualiza online ultimele trei facturi telefonice emise.

www.romtelecom.ro

Suport prelungit

Microsoft oferă suport tehnic mai îndelungat pentru clienți, care vor plăti doar pentru fiecare sistem pe care rulează un program mai vechi, în locul unei taxe lunare fixe, ceea ce îi va ajuta să își planifice din timp migrațiile software.

Microsoft va adăuga cel puțin un al treilea an de suport plătit pentru NT 4. Compania se află de asemenea în cel de-al doilea an de suport la cerere pentru Exchange 5.5, în timp ce Windows XP Service Pack 1 intră în faza de suport la cerere în luna octombrie.

www.microsoft.com

DocEssentials lucrează pentru EU

Compania clujeană EBS a anunțat că grupul de firme Imprimerie Centrale Luxembourg a cumpărat 60% din compania IT DocEssentials, firmă care se ocupă cu servicii de outsourcing și dezvoltarea de aplicații software la cheie. Firma din Luxemburg are ca obiect de activitate gestiunea documentelor UE. EBS România a primit confirmarea de parteneriat din partea Comisiei Europene și a semnat un contract cu o durată de doi ani privind asigurarea gestiunii documentelor UE în format propriu Uniunii.

www.ebsromania.ro

Amânare Vista?

Microsoft a anunțat că ar putea amâna lansarea Vista în Europa, indicând că data la care produsul va fi disponibil pe piață depinde de solicitările Comisiei Europene. Oficialii UE apreciază că anunțul nu are alt obiectiv decât inducerea în eroare a publicului, deoarece este obligația Microsoft să accepte și să implementeze responsabilitățile determinate de statutul de cvasi-monopol, pentru a se asigura de respectarea reglementărilor UE în domeniul concurenței.

www.microsoft.com

Troian la Samsung?

Site-ul Samsung Electronics găzduiește un troian care dezactivează aplicațiile antivirus și fură codurile de acces pentru online banking, afirmă specialiștii companiei de securitate Websense. Acesta ar fi ascuns într-un număr de directoare și fișiere, care, odată descărcate și rulate, instalează cod malițios pe computerele utilizatorilor finali. Se pare că serverul a fost compromis de hacker-i.

www.websense.com

Fără reduceri

Operatorii români din domeniul telefoniei mobile nu doresc reglementarea imediată a tarifelor de roaming aplicate utilizatorilor individuali, considerând că piața va reduce în mod natural aceste tarife, informează un comunicat transmis de Ministerul Integrării Europene.

Surse din cadrul companiilor Vodafone și Orange spun că o reducere a tarifelor de roaming poate duce la creșterea tarifelor naționale, menționând și că o reglementare excesivă a pieței poate reduce concurența.

Comisia Europeană a propus recent plafonarea tarifelor de roaming, astfel încât utilizatorii să nu plătească tarife excesive pentru serviciile în cadrul Comunității.

www.mie.ro

DOWN

► **BitDefender pentru mobile**

BitDefender a lansat versiunea publică pentru testare a aplicației sale antivirus pentru protecția telefoanelor mobile și a echipamentelor PDA, realizată pentru sistemele de operare Symbian și Windows Mobile. Tehnologia oferă protecție în timp real dar și posibilitatea de a scana fișiere la cerere. BitDefender Mobile Antivirus v2 va putea fi actualizat constant, prin GRPS, conexiune Wi-Fi sau prin sincronizarea cu un PC conectat la internet. <http://beta.bitdefender.com/mobile/login.php>

► **Vulnerabilitate 0-day în Word**

O deficiență „extrem de critică” din Microsoft Word 2000 este exploatată în prezent de către atacatori. Conform Secunia, atacul poate duce la executarea de cod de la distanță pe sistemul unui utilizator. Vulnerabilitatea afectează sistemele care rulează Win 2000 și se manifestă la procesarea documentelor Word care transportă acest exploit. Troianul MDropper.Q exploatează vulnerabilitatea pentru a instala un alt fișier periculos, o variantă nouă a Backdoor.Femo, conform unei alerte de securitate a Symantec. www.secunia.com

► **Atacuri spyware!**

Infecțiile spyware au atins în acest an cel mai ridicat nivel, au avertizat experții Webroot, care au descoperit că 89% dintre PC-urile infectate în al doilea trimestru 2006 au avut în medie 30 de programe spyware. Distribuitorii de spyware au profitat de popularitatea site-urilor social networking precum MySpace pentru a găsi noi victime. www.webroot.com

► **NOD32 în limba română**

La cererea utilizatorilor români, ESET LLC a lansat versiunea localizată în limba română a programului antivirus NOD32. Versiunea trial se poate descărca accesând link-urile:
Pentru Windows NT/2000/2003/XP: <http://u4.eset.com/eval/win/v2/nentrost.exe>
Pentru Windows 95/98/ME: <http://u4.eset.com/eval/win/v2/ne98rost.exe>
Versiunea comercială se găsește la:
Pentru Windows 95/98/ME: <http://u4.eset.com/download/win/v2st/nd98rost.exe>

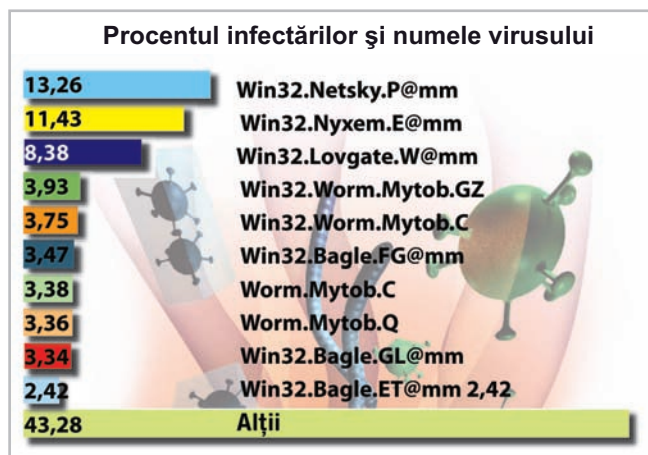
BITDEFENDER

Virus cu „masca” Symantec

Se pare că luna august a fost propice virusului Netsky. P care, conform topului întocmit de specialiștii BitDefender, s-a „ancorat” puternic în calculatoarele utilizatorilor, menținându-și prima poziție, cu un plus de 1,6 procente față de luna trecută. Din Top 10 a dispărut complet Worm.VB.Db, poziția secundă fiind revendicată de Nyxem.E, în urcare de pe locul opt deținut luna trecută. Un „new entry” răsunător

l-a constituit apariția unui virus care se răspândește prin intermediul e-mail-ului și se dă drept actualizare de la producătorul american de soluții antivirus Symantec. E-mail-ul, scris în portugheză, îi informează pe cei care îl primesc că un nou virus se află în circulație și îi sfătuiește să descarce un utilitar de dezinfecție de pe site-ul Symantec. Link-ul respectiv duce către o pagină falsă, de unde se va

descărca automat adevăratul virus. Apariția sa confirmă previziunile specialiștilor BitDefender, conform cărora majoritatea atacurilor informatice se vor baza acum pe tehnici de inginerie socială, astfel că utilizatorii trebuie să fie din ce în ce mai atenți pentru a nu se lăsa păcăliți. După lansarea semnăturii, BitDefender detectează virusul sub numele Trojan.Bakloma.A.

Trojan.Bakloma.A

E-mail-ul se retrimite automat către toata lista de adrese a celui infectat. Tehnica folosită de virus este de „social engineering”, încercând să-i păcălească pe utilizatori să intre pe site, inducându-le teama că s-au infectat deja. După ce a fost infectat, utilizatorului i se afișează mesaje care seamănă cu cele ale unui serviciu de Internet Banking și i se vor cere informațiile de logare. Odată introduse, acestea vor fi trimise către creatorul său.

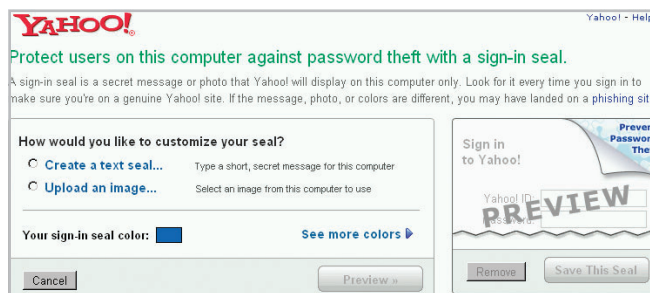
YAHOO!

Nou serviciu antiphishing

Yahoo a lansat un serviciu de securitate care permite utilizatorilor să afle dacă navighează pe o pagină Web Yahoo originală, prevenind

astfel introducerea ID-ului și a parolei de Yahoo pe site-uri phishing. Astfel, utilizatorul își creează un „sigiliu” de înregistrare pe Yahoo,

asociat unui computer individual – de aceea utilizatorul trebuie să-și asocieze un sigiliu pentru fiecare computer folosit. Odată creat, acesta va apărea în paginile de autentificare ale Yahoo, astfel că utilizatorii vor ști că site-ul este legitim sau nu. Crearea unui sigiliu implică fie introducerea unor cuvinte cheie, fie upload-ul unei imagini. Textul sau imaginea sunt afișate în cadrul sigiliului, care va apărea numai pe site-urile Yahoo și nu oferă nici o protecție pe site-urile altor companii. https://protect.login.yahoo.com/login/set_pref/

„Sigiliu”: semnele de recunoaștere sunt asociate calculatorului, nu utilizatorului!

TOP 10 VIRUȘI
AUGUST 2006

Nyxem.E se transmite prin intermediul e-mail-ului. Are un comportament periculos: în fiecare 3 ale lunii, după 30 de minute de la pornirea calculatorului, caută fișiere cu extensii .dmp, .doc, .mdb, .mde, .pdf, .pps, .ppt, .psd, .rar, .xls, .zip pe toate drive-urile și înlocuiește conținutul lor cu: „DATA Error [47 OF 94 93 F4 K5]”.

Lovgate.W este tot un vierme de e-mail care se răspândește și în rețeaua locală, închide aplicațiile de securitate, creează fișiere malware și produce modificări în regiștri.

Mytob.GZ are proprietatea că, odată instalat, neutralizează aplicațiile antivirus și îngăduie accesul către calculatorul infectat, modifică datele stocate pe PC și creează fișiere malware.

AMENINȚĂRI LA NIVEL MONDIAL

KillAV.GR

Folosește poșta electronică și rețelele locale pentru a se răspândi.

Detectat inițial ca TR/KillAV.GR, acest virus scoate din funcțiune aplicațiile de securitate și folosește propriul motor de e-mail pentru a se răspândi.

Laboratorul antivirus Avira

HTML/Phishing.gen

Primul loc în topul amenințărilor detectate de NOD 32, cu 5,22% din total. Ca orice acțiune de phishing, îndeamnă utilizatorul să divulge datele personale.

Serviciul ThreatSense.net

Worm/Womble.A

Viermele se instalează în directorul sistemului și inițiază propria rutină de transmitere a e-mail-urilor. Dacă sistemul nu are patch-uldeseuritatecorespunzător (MS06-001), un program de e-mail poate să activeze codul virusului fără ca utilizatorul să fie conștient de aceste acțiuni.

Win32/TrojanDownloader.Swizzor

Locul doi, cu 3,21% din total. Swizzor poate fi instalat prin intermediul unor web-site-uri capcană sau se poate răspândi prin intermediul e-mail-ului, după care instalează programe spyware.

ORGANIZAȚIE

Măsurile pentru securitatea tranzacțiilor

American Express, Discover Financial Services, JCB, MasterCard Worldwide și Visa International au pus bazele unei organizații care va dezvolta și va menține standarde de securitate pentru plățile efectuate cu cardurile de credit și debit. Este pentru prima dată când cinci brand-uri majore sunt de acord cu un singur cadru de lucru comun, general acceptat. PCI (Payment Card International) Security Standards Council va administra și PCI Data Security Standard, un protocol stabilit în ianuarie 2005, prin care se dorește eficientizarea implementării acestui standard de către toate părțile implicate în tranzacțiile cu carduri. Aici sunt incluși vânzătorii en detail, procesatorii

Securitatea tranzacțiilor: importantă atât pentru bănci, cât și pentru utilizatori.

de plăți, instituțiile financiare, dar și cei peste un miliard de posesori de carduri la nivel global.

www.pcisecuritystandards.org

MOBLER

De la PC, la telefonul mobil

Nou-apărutul vierme Mobler este capabil, în teorie cel puțin, să se răspândească de la calculator spre telefonul mobil și invers, între platformele Symbian și Windows. Destul de periculos pe Windows, Mobler nu cauzează prea multe pagube pe dispozitivele Symbian – se auto-copiază pe cardul de memorie și încearcă să păcălească utilizatorul să-și infecteze PC-ul. Din punct de vedere tehnic, viermele nu se poate răspândi printr-un mecanism automat: el creează doar un pachet de instalare Symbian care inserează un executabil Windows pe cardul de memorie din dispozitivul mobil. Acest executabil este vizibil ca un director de sistem în Windows Explorer - deci este posibil ca utilizatorul să-l deschidă accidental și să infecteze PC-ul în timp ce accesează fișierele de pe cardul de memorie al telefonului mobil. Mobler poate fi însă folosit însă de către atacatori ca o bază pentru scrierea altor viermi.

www.mcafee.com

Mobler: din fericire, virușii care migrează între platforme nu au reușit să se „impună”.

► Optimizare la căutarea web mobilă

Tehnologia Yahoo Search a fost integrată în aplicația Nokia Mobile Search încărcată în gamele de dispozitive Nokia Nseries și S60, pentru a optimiza căutarea și salvarea conținutului web. Companiile au efectuat teste pentru tehnologia integrată, rezultatele arătând că 86% din imaginile căutate au putut fi deschise, 36% au fost adăugate galeriei dispozitivului și 85% din totalul termenilor de căutare web introduși au fost lansați pentru a accesa informațiile căutate.

www.yahoo.com

► Blu-ray de 200 GB

Compania TDK a atins un nou record în ceea ce privește capacitatea de stocare pe discurile Blu-ray, prezentând un prototip care poate stoca 200 GB de date. Discul dublează capacitatea de stocare a prototipului anterior, de 100 GB, prin existența a șase layer-e distincte, fiecare cu o capacitate de 33,6 GB. Prototipul este de tip single side.

www.tdk.com

► Windows Live QnA

Microsoft a lansat o versiune beta a Windows Live QnA, un motor de căutare ce permite utilizatorilor să întrebe și să răspundă la întrebări. Proiectată să fie folosită cu serviciul de blogging Microsoft Spaces, aplicația le permite utilizatorilor să și voteze cele mai bune răspunsuri la întrebări. O altă funcție a serviciului este un sistem tagging, cu ajutorul căruia utilizatorii pot atașa cuvinte cheie sau fraze în întrebări, care le fac mai ușor de găsit de sistem.

qna.live.com

► Nou portal fotografic

Fotopedia a lansat un portal pentru pasionații de fotografie, care conține un magazin online cu camere foto compacte, semi-profesionale și profesionale, concursuri de fotografie, un laborator foto (tipărire imaginilor digitale pe hârtie fotografică), tips & tricks pentru cele mai reușite fotografii și un forum unde utilizatorii își pot împărtăși experiențele fotografice.

www.fotopedia.ro

TEHNOLOGIE

7900 GS și 7950 GT

Luna septembrie a contribuit la îmbogățirea portofoliului NVIDIA prin lansarea a încă două modele destinate segmentului de high end. Cele două plăci video sunt modelele GeForce 7900GS și GeForce 7950GT. Primul dintre ele, 7900GS, este un produs de graniță între zona de mainstream și cea high end. Are la bază core-ul grafic G71 (ca toate plăcile din acest segment NVIDIA), iar frecvențele sale sunt identice cu cele ale modelului 7900 GT. Diferența apare la numărul unităților de procesare a pixelilor și a vertexurilor. Modelul de față numără 20, respectiv 7 astfel de unități. Cel de-al doilea accelerator grafic, 7950 GT, este o variantă îmbunătățită a modelului 7900 GT. Se situează undeva între actualul 7900GT și variantele de vârf 7900GTX, respectiv 7950GX2. Această diferență de frecvențe

	NVIDIA GeForce 7900 GS	NVIDIA GeForce 7950 GT	ATI Radeon X1900 GT	ATI Radeon X1900XT
3D Mark 2005 (puncte) 1024x768	7536	9424	9497	11017
Quake4 (fps) 1280x1024 AA4X AF16X	80,6	62,2	50,4	62,7
X3 Reunion (fps) 1280x1024 AA4X AF16X	45,1	50,4	55,7	64
F.E.A.R. (fps) 1280x1024 AA4X AF16X	47	55	49	71

NVIDIA GeForce 7900 GT	
Date tehnice:	
Chipset	G71
Cantitate memorie	256 MB
Tip memorie	GDDR3
Frecvență GPU/Memorie	450/1320 MHz
Tip conectori	DVI, VIDEO
Tip alimentare	Standard + PCI-e
Interfață	PCI-e 16x

NVIDIA GeForce 7950 GT	
Date tehnice:	
Chipset	G71
Cantitate memorie	512 MB
Tip memorie	GDDR3
Frecvență GPU/Memorie	550/1400 MHz
Tip conectori	DVI, VIDEO
Tip alimentare	Standard + PCI-e
Interfață	PCI-e 16x

setate la 550 MHz pentru core și 1400 MHz pentru memorii. În rest, core-ul are aceleași specificații în ceea ce privește unitățile de procesare a pixel-ilor și a vertexurilor.

Sistemul de răcire este identic pe ambele soluții, fiind unul single slot ce acoperă doar GPU-ul. GeForce 7950 GT poate fi asemănată cu o jumătate din placa 7950 GX2, având specificațiile foarte apropiate de aceasta. Prețurile, așa cum ne-am obișnuit deja, sunt pe măsură, raportul preț/performanță fiind foarte bun. Rezultatele obținute în teste cu aceste plăci, precum și comparația cu alte rezultate ale unor plăci concurente ATI sunt disponibile în tabelul alăturat.

CANON

DSLR anti-praf

Canon a lansat un nou model al camerei sale foto digitale SLR EOS 350D, care oferă o rezoluție de 10 megapixeli și o tehnologie care protejează senzorul CCD de praf. Aparatul are de asemenea un viewfinder LCD mai mare decât cel din modelul precedent – cu dimensiunea de 2,5 inch și un unghi de vizualizare de 160°. Sistemul anti-praf se bazează pe un filtru anti-static pe senzor și pe un sistem cu vibrații la mare frecvență, care se declanșează la pornirea camerei pentru a elimina particulele de praf care ajung pe CCD. Camera are un timp de pornire de doar 0,2 secunde.

www.canon.com

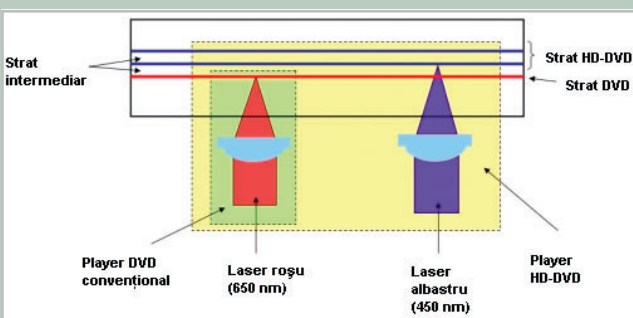
SLR EOS 350D: 799 de dolari fără obiectiv.

TOSHIBA

Al treilea strat pentru DVD

Pentru a asigura o trecere lină de la actualul standard DVD la HD-DVD, Toshiba a pus la punct un disc hibrid, care oferă suport pentru ambele. Inițial, a fost vorba de un disc cu două straturi, unul pentru formatul DVD (4,7 GB) și unul HD-DVD (15 GB), însă recent compania japoneză a anunțat că a reușit să adauge, în colaborare cu Memory Tech, un al treilea strat. Acesta va putea fi utilizat opțional pentru unul din cele două formate. Astfel se vor putea obține discuri hibride de tipul 2 x 4,7 GB (pentru DVD) + 15 GB (pentru HD-DVD) sau de tipul 4,7 GB + 2 x 15 GB pentru care producătorii de conținut vor putea opta în funcție de preferințe sau necesități.

www.toshiba.com

Toshiba: discul hibrid cu trei straturi oferă compatibilitate cu standarde DVD și HD-DVD.

Casa fără fire

O companie germană, EnOcean, desprinsă din concernul Siemens, propune soluții pentru automatizarea casei, folosind senzori și întrerupătoare fără fire sau baterii. Codrin Hosu

Să zicem că vreți să plecați de acasă, sunteți îmbrăcat, încălțat, dar când ajungeți afară, tocmai vă amintiți că ați lăsat lumina la baie aprinsă, televizorul pornit sau plita de la bucătărie în funcțiune. La intrare sau chiar la poartă vă gândiți că ar fi foarte bun un întrerupător care să le oprească pe toate sau numai pe unele dintre ele. Poate că azi vi se pare mai la îndemână ca roțița de control pentru lumina din cameră să fie pe peretele din stânga și nu pe cel din dreapta, dar nu o mutați pentru că nu doriți să faceți un mini șantier mutând cabluri sau spărgând pereți. Ce bine ar fi dacă acea roțiță s-a putea pune dintr-un loc în altul așa, pur și simplu, fără bătaie de cap! Ei bine, în casa inteligentă a... prezentului, se poate. Puteți avea un senzor de incendiu în bucătărie sau unul de mișcare în hol, puteți avea chiar și trei întrerupătoare de lumină, pe pereți diferiți, fără să fiți nevoiți să umpleți casa de fire. Putem să luăm și alt caz, să spunem la serviciu. Un exemplu îl constituie Uniqa Tower din Viena. Acesta este noul sediu al companiei Uniqa și este gândit într-o manieră flexibilă, astfel încât alocarea spațiilor în interior să poată fi schimbată în timp, chiar la intervale scurte dacă este necesar. În condițiile în care pereții ar putea fi mutați de colo dincolo peste o lună, două sau chiar și un an, cablajul, indiferent de natura lui, ridică o problemă suplimentară. În plus, mulți pereți sunt pur și simplu din sticlă și, pentru păstrarea unui aspect futurist, se impun unele soluții... futuriste. Așadar, aici intervin senzorii și întrerupătoarele fără fir. Acestea din urmă pot fi amplasate (eventual lipite) pe orice suprafață, fără a mai fi nevoie de găuri date în pereți sau fire trase. Flexibilitatea este maximă, aspectul vizual impresionează și efortul de instalare este minim.

Tehnologia

Senzorii, chiar și cei fără fir, au nevoie de energie pentru a funcționa. În cazul acestora, la fel ca și în cel al întrerupătoarelor fără fir, problema este rezolvată în general prin atașarea unor baterii. Totuși, în cazul unui campus sau al unei clădiri de mari dimensiuni va fi necesară o armată de oameni pentru a schimba periodic aceste baterii. Așadar, care este soluția? Ca aceste mici dispozitive să fie complet autonome și să-și extragă energia din mediul înconjurător. Aici intervine compania germană EnOcean, care anul acesta a lansat o gamă de produse ce fac parte exact din această categorie. O metodă la îndemână, destul de utilizată în prezent, constă în atașarea unor mici panouri solare, însă în multe situații acestea măresc simțitor dimensiunea dispozitivelor pe care le deservesc sau

pur și simplu devin aproape inutile în medii cu lumină insuficientă. Privind cu atenție, vom observa că există și alte modalități, deoarece, la urma urmei, suntem înconjurați de un ocean de energie. Probabil vă amintiți de ceasurile care nu aveau nevoie să fie întoarse pentru că se „încarcă” datorită mișcărilor realizate de mâinile celor care le purtau. Sau poate unii dintre dumneavoastră aveți cunoștință de ceasurile care sunt întoarse cu ajutorul variațiilor de temperatură din încăperea în care se află. Energia generată de diversele vibrații, de diferențele de temperatură (chiar și de câteva grade), de diferențele de presiune sau de către lumină poate fi captată, convertită în electricitate și utilizată de acești senzori. Vă gândiți că o asemenea energie poate este insuficientă. Într-o anumită măsură, ea este insuficientă dacă lucrurile sunt abordate într-o manieră de genul forței brute. Se pot aplica însă anumite trucuri: de exemplu, nu este necesar ca un senzor de temperatură să fie pornit tot timpul, ci numai din 15 în 15 secunde și nici ca el să transmită temperatura măsurată decât în cazurile în care aceasta se modifică. Sau nu este necesar ca el să transmită de unul singur informația la stația centrală care se află la 300 – 400 de metri distanță, ci o poate face din aproape în aproape, cu ajutorul rețelei de senzori în care este integrat. Unul din meritele pe care EnOcean le are este acela de a fi reușit să reducă consumul de energie al senzorilor săi la un nivel tipic de 50 mW, aceștia fiind capabili să transmită semnal până la 300 de metri. Compania oferă de exemplu și un alt produs, PTM200, un întrerupător care își extrage energia din acționarea mecanică pe care utilizatorul o realizează. Aceasta este suficientă pentru a pune în funcțiune emițătorul RF pe care îl are încorporat și a transmite o comandă de stingere sau aprindere a luminii chiar dacă acesta se află la 30 de metri distanță de receptor.

EnOcean: senzori și întrerupătoare fără baterii și fără fir.

ZIGBEE, UN PROTOCOL PENTRU O NOUA CASĂ

ZigBee este o alianță de companii, principalul susținător al standardului 802.15.4. Acesta s-a aflat în stadiul de concepție încă din 1998, însă abia în 2003 el a căpătat o formă finală. A fost gândit să ofere o posibilitate ieftină de comunicare între dispozitivele implicate în automatizarea unei case sau a unei clădiri, în general în aplicații care implică un consum redus de energie și transfer redus de date. În prezent, este cel mai utilizat de către companiile care activează în aceste domenii. Oferă trei moduri de comunicare, în banda de 2,4 GHz la 250 Kbps, 915 MHz la 40 Kbps și 868 MHz la 20 Kbps, are o rază de acoperire tipică de 50 metri (aceasta poate varia totuși între 5 și 500 metri, în funcție de mediul de utilizare) și permite formarea de rețele în topologii diverse, precum cele în stea, peer-to-peer sau mesh networking. Se estimează că fabricarea unui cip care implementează specificațiile ZigBee costă aproximativ 1,1 USD (cifra valabilă în 2005); prin comparație, costul unui cip Bluetooth este de aproximativ 3 USD. EnOcean folosește banda de 868 MHz, însă are o rată de transfer de 120 Kbps.

Fiecare transmițător (deci fiecare întrerupător sau senzor) are o adresă unică pe 32 de biți, astfel încât densitatea de asemenea dispozitive să poată fi ridicată, fără ca ele să interfereze. Să nu apară situații de genul următor: noi vrem să stingem lumina în camera în care suntem, dar când apăsăm pe întrerupător se stinge și lumina din camera vecinului. De asemenea, pentru evitarea interferenței sau a coliziunilor, fiecare eveniment este transmis de trei ori la intervale aleatoare și este validat cu sume de control. Numai după aceea acțiunea comandată este întreprinsă. Toate aceste mici module sunt bineînțeles amplasate împreună cu una sau mai multe stații de recepție asistate eventual de repeater-e. Cu asistența unei interfețe seriale pot fi implementate mai departe diverse funcții actuator care conduc la stingerea sau aprinderea luminii ori la pornirea sau oprirea unui dispozitiv. De asemenea, aceste receiver-e pot transmite prin IP semnalele recepționate prin internet.

Spre o casă a prezentului

Ideea promovată de EnOcean se remarcă prin simplitate. Ea permite obținerea unor dispozitive autonome ce folosesc resurse existente. Acest aspect le conferă un mare grad de ușurință în privința amplasării și utilizării lor. Când eram mici, ne întrebam „Oare cum va arăta lumea în anul 2000?”, pe atunci un punct esențial de referință în viitorul nostru. Ne gândeam că spațiul în care vom locui sau ne vom desfășura activitatea va trebui să facă o mulțime de lucruri pentru noi sau chiar în locul nostru. Când am crescut, am realizat că romanele lui Asimov se potrivesc, dar numai în parte. Totuși, cu fiecare nouă idee de geniu, ne apropiem de ceea ce ar fi trebuit să fie „casa anului 2000”.

codrin_hosu@chip.ro

Producție video

Pentru cei pasionați (ca și noi) de prelucrarea materialelor video am schițat câțiva pași de editare care duc la un rezultat final de excepție. Cătălin Constantin, Ionuț Bălan, Cătălina Lazăr

Vacața s-a terminat, la fel și sezonul nunților se apropie de final. Deși pare grosolan să jalonezi perioada de vară – toamnă cu aceste evenimente, ele sunt principalele rădăcini din care își trag seva operatorii amatori. Mulți dintre noi au achiziționat nerăbdători o cameră video superextracalifragilistică... dar nu a dat rezultatele scontate. Promisele filmării

de vis s-au volatilizat printre sute de cadre șterse, neutre, reușind să scoată doar din când în când capul la suprafață la câte o scenă mai interesantă. Vorbim aici de cei care cunosc câteva reguli de bază de filmare și totuși... rezultatul muncii lor nu este deloc pe măsura așteptărilor.

Este normal, nimeni nu poate realiza un film bun doar filmând. Este cazul să

intre în scenă un proces la fel de important: editarea video a materialului. Doar așa putem extrage filmul dorit din miile de minute filmate.

În continuare vă prezentăm pas cu pas cum se realizează captura de pe cameră, cum se editează un material și, în cele din urmă, cum îl transformăm într-un DVD. Spor la lucru!

De pe cameră pe hard disk

Orice proiect în care ne propunem să creăm un material video de calitate trebuie să înceapă cu preluarea materialului de pe sursa externă (de obicei camera video) și transformarea lui în format digital. Dacă discutăm de camere video ce au deja stocat materialul în format digital, trebuie doar să mutăm de pe bandă/DVD/hard diskul camerei conținutul multimedia pe hard diskul PC-ului nostru.

Generic vorbind, operația este foarte simplă și nu ar trebui să ridice probleme mari. Însă... ca la orice operație pe care o facem pentru prima oară, sunt câteva aspecte pe care trebuie să le tratăm cu atenție.

De cât spațiu am nevoie?

Înainte de a porni la transferul materialului video de pe cameră pe PC verificați dacă aveți destul spațiu liber pe hard

disk. În mod normal, o partiție cu 40 GB liberi ar trebui să fie suficientă pentru o simplă captură. Însă, de îndată ce vom începe să edităm materialele, vom avea nevoie de mult mai mult, bineînțeles în funcție de ceea ce dorim să obținem, cantitatea de spațiu liber necesară putând să crească și până la o valoare egală cu 4 x cantitatea de spațiu folosită pentru captură.

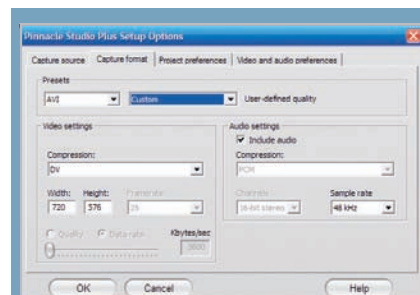
Cum se face transferul?

În condițiile în care sunt îndeplinite cerințele de mai jos, putem trece la transferarea materialului de pe camera video pe hard disk. Pentru camera cu înregistrare analogică conectați cablul A/V la intrările în placa de captură (sau tuner) respectând culorile (alb la alb, roșu la roșu, galben la galben). Pentru cea cu înregistrare digitală verificați dacă în urma conectării pe

portul FireWire, au fost instalate corespunzător driver-ele.

Avem nevoie și de un program adecvat cu care să capturăm. Dat fiind că dorim să și prelucrăm materialul video, vom folosi în această operație un pachet dedicat. Este vorba despre Pinnacle Studio în versiunea 10.5 (il puteți instala de pe DVD).

Rulați-l și apăsați butonul Capture pentru a intra în zona de captură. Dorim să

Opțiuni de captură: un format necompresat asigură o calitate mai bună a capturii.

obținem maximul de calitate în urma capturii și de aceea vom modifica parametrii asociați codării video. Implicit, Pinnacle Studio 10 va dori să salveze materialul în format MPEG 2. Nu este rău, dar noi dorim mult mai mult. Așa că din meniul Settings, Capture source vom seta parametrii legați de dispozitivul de captură. Verificați să aveți standardul TV (PAL sau NTSC) potrivit și o valoare corespunzătoare pentru Aspect Ratio (4:3 sau 16:9 în funcție de setările folosite în cameră).

La fel, verificați dacă rata de transfer pe hard disk este corespunzătoare unei capturi de calitate.

Mai setăm din zona Capture format ce tip de compresie vom folosi. Ideal este să alegem cel mai mic nivel de compresie, pentru a nu pierde din calitatea materialului. Presets: AVI, User-defined quality: Custom, Compression: DV și o rezoluție de 720x576 sunt setările maxime pe care le putem aplica.

CE HARDWARE SĂ FOLOSESC?

Trecerea materialului video de pe cameră pe hard disk, operație ce poartă denumirea de captură, poate fi făcută în două moduri, în funcție de tipul de cameră video pe care o folosiți. Pentru o cameră cu înregistrare analogică veți avea nevoie de un dispozitiv de captură ce va converti semnalul analog primit pe Svideo în informație digitală pe hard disk. Dacă vorbim despre o cameră cu înregistrare digitală, vom avea nevoie de un dispozitiv de trecere a semnalului pe hard disk și aici vorbim fie de un port FireWire, fie de unul USB 2.0. Bineînțeles, nu vă oprește nimeni să utilizați o placă de captură și pentru camera cu înregistrare digitală, dar parcă nu are rost.

O soluție accesibilă pentru captura de pe o cameră cu înregistrare analogică este folosirea unui tuner TV (puteți alege unul din testul din CHIP 09/2006) capabil să lucreze cu semnal Composite. Veți mai avea nevoie de cablurile aferente (camera video are un cablu A/V ce se termină cu trei mufe: roșie, albă și galbenă) și de conectorii în tuner.

În cazul camerelor ce înregistrează digital, ele pot folosi fără probleme portul FireWire pentru transfer. Dacă PC-ul dumneavoastră nu are un astfel de port, atunci puteți achiziționa o placă PCI cu porturi FireWire contra unei sume de aproximativ 15 euro. Avantajul pe care îl aduce este acela că întregul transfer se va face fără implicarea procesorului.

Apăsând butonul ce are pe el icon-ul cu o cameră video, avem posibilitatea să selectăm canalul de intrare (Composite pentru o captură analogică), precum și să

aplicăm câteva corecții de culoare și strălucire materialului brut. Porniți captura prin apăsarea butonului verde, Start Capture.

Ce fac cu fișierul video de pe calculator

Vom avea acum pe calculator un fișier video de dimensiuni mari care ne permite montajul „la milimetru”. Înainte însă de a face orice altceva cu filmul capturat, trebuie să ne gândim la un plan de bătaie. Luați un creion și o hârtie și începeți schițarea filmului final. În primul și în primul rând, trebuie să vă gândiți cărui tip de audiență îi veți prezenta filmul și ce vreți să transmiteți cu acesta.

Un tip de film va fi gustat de prieteni mai tineri și alții de cei mai în vârstă.

Orice fel de film veți dori să montați, încercați să spuneți întotdeauna o poveste. Firul roșu al acestei povești trebuie să treacă prin tot filmul. Indiferent dacă veți aduce un alt unghi de abordare pe parcursul filmului, trebuie să reveniți mereu la acest fir roșu al poveștii.

Cât de lung va fi filmul meu?

Nu încercați să faceți un film din toate cele 4,5,6 ore de filmare. Interesul privitorilor poate fi menținut maximum o oră, o oră și jumătate. Asta dacă nu cumva sunteți un operator și, în același timp, un regizor de geniu.

Ce trebuie să notez?

Notați-vă scenele importante pe care vreți neapărat să le regăsiți în filme și timpii

aproximativi din film. Totodată, extrageți orice alte imagini atractive (se vor regăsi sub formă de frame) care pot fi montate interesant și pot avea diferite roluri: de subliniere a unei acțiuni, de relansare a atenției privitorilor, de punctare a unui anumit lucru.

Ce urmăresc exact cu aceste notițe?

Să creați un film cu înțeles pentru privitor. Inabilitatea de a găsi înțelesuri duce la tensiune, frustrare sau pasivitatea privitorului. Scopul editării este de a da un sens grupului de elemente selectate care vor sluji unui anumit scop: menținerea trează a interesului pe tot parcursul filmului.

Cum pot realiza un film cu „cap și coadă”?

Nu e de ajuns să realizați un film cu cap și coadă. Acesta trebuie să aibă o temă bine definită încă de la început. Uitați-vă peste ideile din oglinda de pe pagina următoare. Puteți alege una dintre sugestiile noastre sau puteți crea un film cu totul original. În continuare vom alege pentru exemplificare un anumit tip, urmând ca în demersul dumneavoastră să alegeți modul de montaj și elementele pe care le doriți incluse.

Un altfel de film

Avem la dispoziție un film de vacanță făcut în Italia. Cronologia filmărilor se întinde pe câteva ore de filmare și se bazează pe participanții la excursie și pe locurile vizitate. Deoarece sunt filmate multe monumente din câteva regiuni ale Italiei, am decis crearea unui film având ca temă „O vară italiană de 80 de ani (1924-2004)”. Subiectul a fost hotărât și de existența unui set de fotografii ale bunicii familiei care a făcut o călătorie în Italia în urmă cu 80 de ani.

Exemplu de storyline

Vrem să reprezentăm o poveste a locurilor, deci părțile filmate în care apar participanții la excursie, poantele și discuțiile din autocar vor fi în cea mai mare parte excluse.

Am decis să împărțim filmul în capitole având fiecare tema unei regiuni vizitate: Emilia-Romagna, Toscana, Lazio, Campania. Am selectat scenele conținând cele mai frumoase unghiuri surprinse în filmarea monumentelor, elementele deosebite (un bătrân cântând la vioară, un stol de porumbei pe umerii unei statui, doi îndrăgostiți pe o bancă) și am ales câteva dintre cele mai reușite poze vechi. Pentru începutul filmului am decis să folosim un colaj de poze, iar pentru debutul

Elemente de bază: în procesul de selecție și gândire a filmului, fotografiile joacă un rol important. Introduceți repede privitorul într-o anumită atmosferă și dau savoare creației finale.

fiecărui capitol o hartă a Italiei și câte o hartă a regiunii pe care vom marca cu un efect drumul parcurs de autocar.

Am mai selectat scenele care vor fi comentate, cele care vor beneficia de coloana sonoră și am găsit și muzica. Am ales pentru fiecare regiune un alt fond sonor, toate bucățile muzicale fiind preluate din muzică clasică.

Ideea de bază a fost prezentarea frumuseților Italiei și sugerarea perpetuării valorilor peste secole prin introducerea pozelor vechi și a muzicii clasice. Nu în ultimul rând, am decis ca, pentru crearea dinamismului, să folosim în unele pasaje un ritm de montaj alert. Acesta se imprimă ușor, prin alternarea rapidă a bucăților scurte și a inserțiilor externe (poze, hărți, titluri). În final, vom face un

scurt generic în care vor fi prezentați operatorul și participanții la excursie.

Ce trebuie să țin minte în final?

Trebuie să păstrați tot timpul în minte că stilul producției, pasul de editare, efectele speciale, iluminarea și muzica se combină într-o serie unică de scene vizuale. Dacă stăpâniți și înțelegeți pe deplin aceste elemente, veți putea crea un film deosebit, care să transmită emoție sau să creeze o anumită atmosferă. Cu siguranță însă că nimeni nu va pleca înainte de final dacă veți reuși să creați un film cu un fir roșu clar definit, întărit în permanență de elementele inserate și de modul de montaj.

Montajul

Conform DEX ediția 1998, „montaj” înseamnă fază finală în tehnica de lucru a unui film, care cuprinde selectarea sceneilor, stabilirea ordinii și a lungimii definitive a secvențelor, mixajul cu acompaniamentul sonor etc. în conformitate cu succesiunea indicată de scenariu și cu viziunea artistică a regizorului.

Trecând de etapele de captură a materialului, de stabilire a „poveștii” pe care dorim să o transmitem, de prelucrare primară și tăiere „la milimetru” a secvențelor de interes, ajungem la momentul în care punem în practică ideile pe care le avem.

Ne întoarcem la firul roșu după care se ghidează întreaga noastră poveste. În funcție de complexitatea ei și de elementele pe

care dorim să le includem, trebuie să pregătim și materialele adiacente proiectului nostru: secvențe muzicale pentru coloana sonoră, eventuale comentarii pe care dorim să le facem pe materialul video, dar și fotografii și imagini scanate.

Dacă pregătirea materialelor – de orice natură – este o etapă mai mult tehnică, montajul, chiar dacă ține și de tehnică, implică și oarece creativitate, simț artistic și, de ce nu, bun gust. În această etapă trebuie luate câteva decizii importante: ce efecte se folosesc, se adaugă text peste materialul video, ce stil va avea acest text, care vor fi tranzițiile folosite între secvențe, care sunt efectele pe care le vom folosi pentru imaginile statice și alte asemenea. Toate aceste decizii

IDEI PENTRU FIRUL ROȘU

Din filmările clasice de familie puteți crea filme cu adevărat interesante. Iată câteva idei:

Itinerarii culturale – subiectul este prezentarea locurilor și a monumentelor istorice pe care le-ați vizitat. Poate avea drept fir roșu re-crearea unui traseu celebru sau prezentarea unei regiuni. Avantaj: scăpați de editarea liniară cronologică. Puteți să atribuiți chiar o altă cronologie, a evenimentelor istorice. Se pretează foarte bine comentariul din off.

Momente de neuitat – acest film vă va aduce aminte de starea trăită în concediu. Poate fi editat folosind capitole mari: Marea, Distracția, Serile liniștite. Coloana sonoră contează foarte mult în reușita acestui film.

Filmul documentar – este tipic televiziunii și poate prezenta diferite aspecte ale locurilor pe unde ați trecut. Vă puteți axa pe oameni, locuri (vechi versus nou), specificul unei zone. Se pretează foarte bine la scurt metraj, mai ales dacă nu v-ați pus în cap să realizați încă de la început un astfel de material și nu aveți ore întregi de filmare pe subiectul dorit.

Filmul eveniment – dacă ați participat la un eveniment, de exemplu o nuntă, veți putea realiza o cronologie a evenimentului. Se pretează capitolele și spargerea filmului prin diferite unghiuri de abordare. Se pot combina atmosfera, discursurile și pătașile din cadrul nunții. Greu de montat pentru a fi cu adevărat atractiv. Este gustat în general doar de participanții la eveniment.

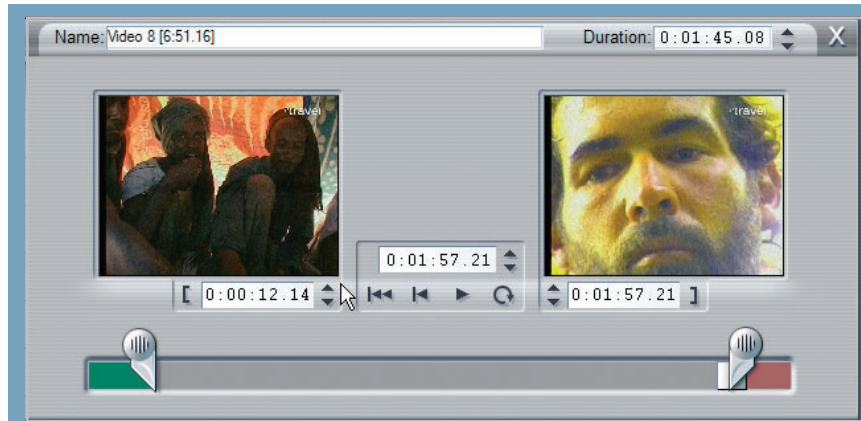
trebuie să creeze la vizionare o senzație conformă cu așteptările noastre din storyline și cu emoția pe care vrem să o transmitem. Combinația de elemente folosite la montaj trebuie să genereze un stil unitar pe întregul parcurs al filmului. De cele mai multe ori, mai puțin înseamnă mai mult. Folosirea exagerată a tranzițiilor, a efectelor, a textului nu face decât să obosească privitorul. De asemenea, atenția privitorului trebuie să fie ghidată către materialul video, nu către adaosurile de la montaj. Este de preferat o coloană muzicală în ton cu povestea mai degrabă decât cu preferințele noastre muzicale. În altă ordine de idei, comentariile pe care le adăugați trebuie alese astfel încât să nu plictisească

privitorului. Trebuie cântărit foarte atent dacă nu cumva un comentariu citit nu poate fi înlocuit de o scurtă secvență de text. Nu toată lumea are voce de crainic radiofonic și uneori aceste comentarii pot părea artificiale sau pot deveni hilare la vizionare.

Sătui de decizii peste decizii, să trecem și la partea tehnică pentru că până la urmă practica ne învață (... sau din greșeli învățăm). Cu foaia pe care avem însemnările, cu materialele pregătite, cu ideile clare și cu timp la dispoziție, să trecem la treabă. În Pinnacle Studio avem proiectul pregătit cu scenele tăiate. Intrăm pe tab-ul Edit și observăm că programul ne oferă trei posibilități de vizualizare a poveștii noastre: Storyboard, Timeline și Text. Vom folosi pentru proiectul nostru modalitatea de vizualizare Timeline pentru că în ea sunt vizibile toate instrumentele necesare atât pentru montaj, cât și pentru adăugarea de efecte sau text. În cele patru piste audio/video pe care ni le propune programul – Video track, Title track, Sound effect track, Music track – ne putem desfășura cu succes activitatea. Pe parcursul proiectului vom mai dispune și de o a șasea pistă – Overlay track – dar despre aceasta la momentul potrivit. Pentru început, atenți la scenariul prestabilit, adăugăm o scenă după alta pe Video track. Introducerea diferitelor scene în pista Video Track se face simplu prin Drag&Drop. Introducerea în proiect trebuie să urmărească succesiunea din scenariu.

Cum selectez scenele importante?

Cel mai simplu mod de a detecta și selecta scenele cele mai importante din materialul filmat se face prin bifarea opțiunii Automatic based on video content, din cadrul meniului Capture Source. În acest mod, direct din momentul capturii se vor crea automat scenele, ușurând operația de căutare

Tăiere: scenele detectate automat pot fi ajustate la milisecundă cu ajutorul instrumentului dedicat.

și selecție a lor. Sau, dacă nu ați făcut acest lucru de la început, după ce materialul a fost capturat puteți folosi meniul Detect Scenes by Video Content, ce este apelat la apăsarea butonului din dreapta al mouse-ului pe secvența video dorită. Din nefericire, nu întotdeauna această tehnică dă rezultate optime și de aceea este bine să intervenim manual ori de câte ori acest lucru este posibil.

Ați putut observa că imediat ce s-a încheiat procesul de captură, Pinnacle Studio v-a trimis automat către tab-ul Edit al ferestrei de lucru și, în același timp, fișierul creat a fost adăugat directorului în care aveți stocate materialele.

Îl puteți trage în zona Timeline a proiectului, pentru ca ulterior să apăsați pe icon-ul ce reprezintă o cameră video pentru a putea deschide instrumentele de editare. Observați că în fereastra deschisă aveți mai multe elemente: un buton ce reprezintă poziția curentă a secvențelor afișate din cadrul materialului video selectat și două butoane de tip marker. În cele două ferestre video puteți vedea imaginile primei secvențe video și ale ultimei. Mutând cu ajutorul mouse-ului cele două marker-e este posibil să se selecteze din tot materialul video doar acea secvență care ne interesează. Controlul fin se face la nivel de milisecundă apelând la săgețile sus/jos asociate

fiecărei ferestre în parte. Când sunteți mulțumit de scena aleasă, închideți fereastra și astfel selecția este validată.

Corecții aplicate materialului video

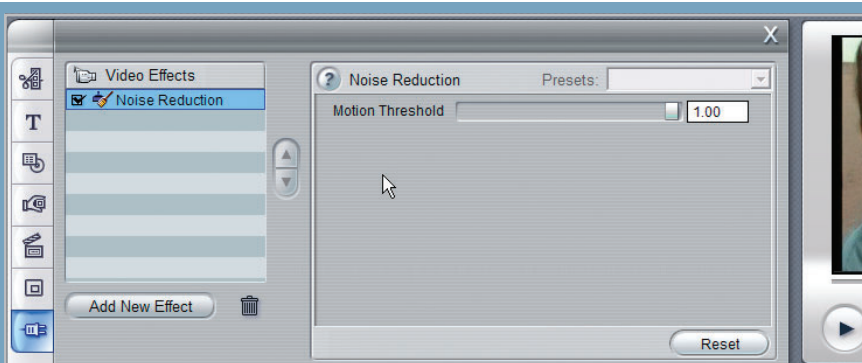
Ca și la fotografiile de excepție, și în cazul unui film de calitate trebuie să existe mici corecturi asociate secvențelor video. În nici un caz nu trebuie să plecați de la premisa că orice material trebuie prelucrat, dar acolo unde este cazul trebuie să interveniți. Este însă cazul să schimbăm o setare a programului în așa fel încât să putem observa rapid și la calitate maximă schimbările pe care le vom aplica materialului video. Din meniul Setup, Video and Audio preferences bifați Enable full-resolution preview și Enable-hardware acceleration.

Vorbem la începutul acestui articol despre necesitatea de a avea cât mai mult spațiu liber pe hard disk. V-am propus o valoare de patru ori mai mare decât cea folosită pentru captură și justificarea acestei afirmații se află în faptul că nu veți dori să pierdeți materialul brut, dar în același timp veți dori să experimentați. Un număr de 3-4 încercări pentru fiecare secvență video este o valoare mai mult decât suficientă.

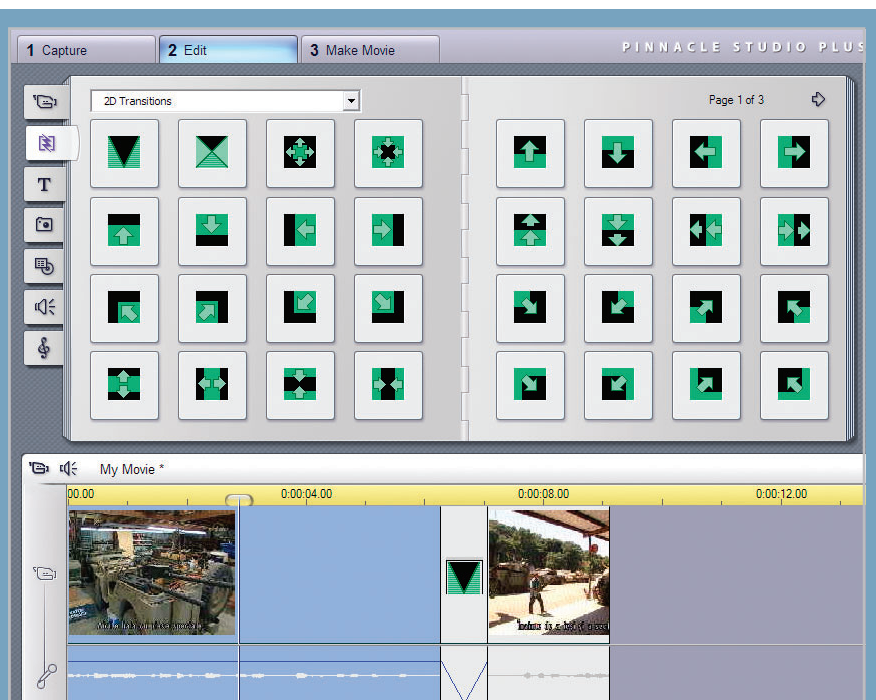
La fel ca pentru operația de tăiere, introduceți în Timeline secvența video pe care trebuie să o folosiți și deschideți fereastra de prelucrare (apăsând icon-ul cu camera video). Ce ar trebui să aveți în vedere...

Cum elimin zgomotul de fond din imagini?

Atunci când lumina în scena filmată este insuficientă, veți observa că imaginile capturate sunt pline de mici pixeli, așa-numitul zgomot de fond (noise), ce devine săcâitor la o vizionare și în nici un caz nu ar trebui să apară în cadrul unui material

Fără zgomot: ca și la fotografiile și filmările video pot conține zgomot de culoare. Eliminarea acestuia presupune aplicarea unui efect asupra scenei.

De la o scenă la alta: deși oferta de efecte de tranziție este bogată, nu este indicat să abuzați de ea. Folosiți, pe cât se poate, un set restrâns de tranziții pe parcursul întregului film.

video de calitate. Este de preferat să renunțați la a folosi astfel de scene, dar dacă totuși nu aveți de ales și trebuie să le utilizați, atunci este mai mult decât necesar să încercați mici corecții. Și aici, Pinnacle Studio 10 vine în ajutorul nostru, dispunând de un filtru special în cadrul categoriei Standard RTFX, denumit sugestiv Noise Reduction. Selectăm materialul video pe care dorim să îl prelucrăm, după aceea categoria Add an effect to a video clip (icon-ul ștecăr) și apoi Add New Effect. Dublu clic pe Noise Reduction și va fi aplicat materialului. Vă recomandăm să încercați mai multe valori pentru Motion Threshold (prin mișcarea slider-ului) și să observați efectele pe care aceste valori le au asupra scenei video. Țineți minte că valorile mari pot introduce în materialul video artefacte urâte.

Sau, dacă nu sunteți mulțumiți de rezultate, puteți apela la un efect de tip Blur. Se pierde puțin din claritatea imaginii, dar măcar dispar zgomotele de fond.

Cum modific culorile prea stridente sau prea șterse?

De îndată ce ați terminat de selectat scenele importante pe care vreți să le adăugați în montajul final, veți observa multe anomalii legate de spectrul de culori folosit. Un editor profesionist va avea grijă ca toate secvențele video pe care le utilizează să aibă culori apropiate și fără anomalii. Nu este prea plăcut ca într-o secvență să aveți o iarbă de un verde luminos (datorat unei

iluminări foarte bune a scenei), iar în alta iarba să apară într-o culoare ștersă. Soluția este un filtru de tip Color Correction care să fie aplicat tuturor materialelor video folosite. Urmarea este că veți putea să schimbați foarte ușor valorile caracteristice strălucirii pentru fiecare secvență video. Nici una dintre tehnicile de îmbunătățire a imaginilor nu are efecte miraculoase la prima aplicare, deseori fiind nevoie de utilizarea unei cascade de filtre pentru ca rezultatele să fie mulțumitoare.

Atunci când culorile din secvența video nu sunt așa cum v-ați dori, poate că nu ar fi rău să mai încercați și alte filtre. Lighting și White Balance au rezultate bune în ceea ce privește claritatea și luminozitatea secvențelor. Încercați-le după voie și experimentați cu valori diferite, dar nu exagerați.

Cum schimb dimensiunea și poziția secvenței video?

Introdus de curând în arsenalul suitelor de editare video pentru acasă, filtrul de tip Pan And Zoom face o treabă bună în acest

sens. Trebuie doar să vă decideți care va fi factorul de redimensionare (mai mare sau mai mic decât cel actual) și poziția pe ecran în care va fi mutată secvența video (bineînțeles, dacă doriți acest lucru!). Combinația dintre poziționare prealabilă și aplicarea factorului de mărire trebuie exersată de mai multe ori pentru a învăța modulele cele mai bune de aplicare.

Situațiile în care un efect de mărire își are rostul sunt cele în care doriți să evidențiați ceva. De exemplu un detaliu arhitectonic.

Cum fac trecerea dintr-o scenă în alta a filmului?

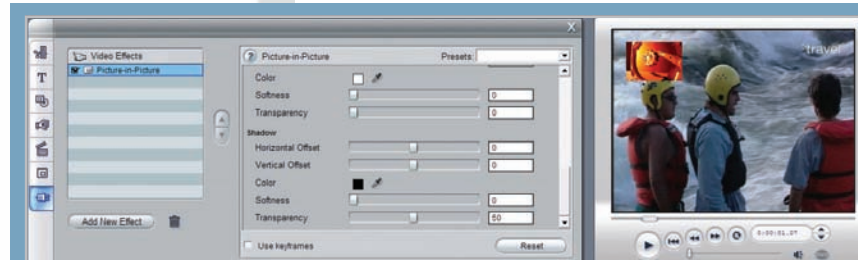
Cum spuneam mai devreme, diferitele efecte vizuale trebuie folosite cu parcimonie pe parcursul unui film. Pe cât posibil, atunci când scenele sunt pe același subiect sau sunt descriptive, trecerile de la o secvență la alta trebuie să fie cât mai line. Atunci când ajungem la un moment al storyline-ului în care schimbăm acțiunea, locația sau subiectul, „narațiunea” video poate fi frântă cu un efect de tranziție mai puternic. Pentru prima situație poate fi folosit efectul Fade sau Dissolve, pentru cea de-a doua... posibilitățile sunt nelimitate cu condiția să nu abuzați în cazul în care scenele sunt prea scurte.

În mod practic, inserarea tranziției se face prin Drag&Drop între două scene adiacente. Printr-un dublu clic pe pictograma din timeline reprezentând tranziția poate fi stabilită cu exactitate durata acesteia.

Cum adaug o imagine într-un film ?

În sine, o imagine este o secvență video de un cadru, dar tot secvență video rămâne. Pentru imaginea pe care dorim să o introducem în filmul nostru pot exista două situații. În prima, ea joacă rolul unei scene video, chiar dacă statice, iar în cea de-a doua imaginea va fi suprapusă pe o secvență video, având dimensiuni mai mici.

Pentru ambele cazuri, în Pinnacle Studio, se activează tab-ul Show Photos and

Logo: efectul Picture-in-Picture este ideal pentru personalizarea filmului realizat.

frame grabs din stânga proiectului și se navighează către directorul unde sunt stocate imaginile. Dacă imaginea este o scenă statică pur și simplu se adaugă în timeline, între scenele dorite. Se ajustează durata. Pentru a nu părea prea statică, poate fi adăugat și un ușor efect Pan and Zoom. Cu un dublu clic pe thumbnail-ul imaginii se activează panel-ul de configurare al acestui efect.

Pentru cea de-a doua situație, lucrurile se complică ușor. Cu un clic cu butonul drept al mouse-ului pe pista Video track activăm meniul contextual și bifăm opțiunea Always show Overlay track. În momentul următor se va activa o nouă pistă – Overlay track. Aceasta are aceleași proprietăți ca și pista Video Track, dar elementele incluse în ea se vor vedea deasupra secvenței video principale.

În loc să tragem imaginea pe timeline-ul principal – Video track, o vom trage mai jos pe noua pistă. Ajustăm din nou la durata dorită și din tab-ul Effects adăugăm efectul imagine-in-imagine: Add new effect – Standard Plus RTFX- Picture-in-Picture. Putem acum stabili acum diferiții parametri ai efectului: poziția, gradul de mărire, transparența imaginii etc.

Fiind tot secvențe video, și imaginilor

le pot fi adăugate efecte/tranziții. Dar ca de obicei, doar dacă situația în care este prezentată imaginea se pretează la așa ceva.

Cum adaug text în filmare?

Instrumentele de adăugare a textului sunt prezente la rândul lor în Pinnacle Studio. Activați tab-ul Titles și alegeți un template care vă satisface și care se potrivește cu storyline-ul și cu filmarea. Nu o să puneți un text fosforescent atunci când prezentați un monument istoric. După ce alegeți un model, puteți să personalizați durata de afișare, locația acestuia, dimensiunea fontului, culoarea etc. Odată introduse, secvențele de text se comportă ca niște secvențe video obișnuite și suportă tranziții și efecte.

Coloana sonoră

După adăugarea tuturor elementelor vizuale pe care le-am stabilit în storyline, trebuie stabilită și „componenta” coloanei sonore. Coloana sonoră originală poate fi folosită în condițiile în care este clară, nu are un zgomot de fond foarte pronunțat

sau când există un dialog, o conversație în scena filmată. La importul scenelor video în pista Video track, acestea sunt însoțite de coloana audio originală. Pe lângă această pistă, Pinnacle Studio mai oferă încă două – Sound effect track și Music track. După cum le spune și denumirea, prima este dedicată adăugării de efecte audio sau comentariilor personale, iar cea de-a doua poate conține un fundal muzical în ton cu „povestea”.

O operațiune recomandabilă care poate fi aplicată asupra coloanei audio originale este adăugarea efectului Leveler. Astfel ne asigurăm că nivelul sunetului – care poate varia de la o scenă la alta – este păstrat constant.

Pinnacle Studio oferă și un pupitru virtual de mixare, cu ajutorul căruia poate fi acordată o importanță mai mare uneia sau alteia dintre piste audio. De asemenea, folosind opțiunea de înregistrare puteți captura cu ajutorul acestui program și eventualele comentarii pe care doriți să le faceți.

Având toate aceste elemente la îndemână, nu trebuie decât să respectați ceea ce v-ați propus în storyline. Cu cât este mai detaliat, cu atât s-ar putea să petreceți mai mult timp în fața „pupitrului” de montaj.

Rezultatul final – DVD-ul

Am ajuns la sfârșit. După ce am reușit să capturăm materialul video, să îl prelucrăm și să îl aranjăm în așa fel încât să nareze fidel povestea, este cazul să și finalizăm proiectul. Cel mai la îndemână suport este cel DVD și de aceea ne vom orienta către acest format. Și cum probabil intuiți deja, tot Pinnacle Studio va fi programul care ne va ajuta.

Cum va arăta meniul ?

Procesul de mastering pentru un DVD trebuie să înceapă prin crearea unui meniul adecvat atât din punct de vedere al informațiilor prezente în el, cât mai ales din cel al aspectului. Trebuie să fie în ton cu caracterul filmului pe care îl reprezintă. Pinnacle Studio stă foarte bine la acest capitol, oferind un control destul de avansat pentru aspectul și modul în care se comportă.

Din tab-ul Edit, icon-ul ce are un disc pe el (adică Show menus), veți putea alege un exemplu predefinit. Prin operația de drag&drop în zona Timeline, prima poziție, el este aplicat materialului video la care lucrăm. În mod automat este prezentată o fereastră de configurare în care veți putea crea automat capitolele (la fiecare X secunde). Puteți folosi instrumentul de automatizare atunci când nu doriți să adăugați manual capitolele. Și aici, un control mai amănunțit este de preferat, așa că puteți renunța la el.

Un dublu clic pe icon-ul din zona Timeline a lui Pinnacle Studio va deschide fereastra de editare. Ne interesează să personalizăm background-ul și fonturile folosite. Butonul Edit Menu ne va permite accesul la elementele dorite.

Avem deja un exemplu pe care să lucrăm, așa că este destul de ușor să schimbăm parametrii așa cum ne dorim. Observați în partea dreaptă a ecranului cele patru zone importante ce pot fi modelate. Când toate finisările sunt terminate, ele sunt aplicate în momentul în care apăsați butonul OK.

Cum schimb titlurile?

Editorul de meniuri DVD din Pinnacle Studio permite printre altele și schimbarea aspectului fonturilor folosite. Fie că se aplică direct una dintre setările existente în program, fie că se personalizează una, rezultatul este unul rapid. Trebuie doar să introduceți secvența de text dorită (sau să

selectați textul existent) apăsând pe icon-ul T din josul ferestrei, apoi să trasați o căsuță de text) și să îi aplicați stilul. Adică un tip de font, o anumită culoare și dimensiune. Eventual un efect de transparență. Este de dorit să denumiți sugestiv fiecare capitol în parte.

Cum adaug obiecte grafice în meniul?

Probabil că, vizionând multe filme pe DVD, ați văzut că unele meniuri sunt evidențiate prin intermediul unor elemente grafice de tipul bulinelor sau al butoanelor. Pinnacle Studio nu ne lasă de izbeliște nici de data aceasta, propunând un stil de tip cerc și unul de tip dreptunghi. Schimbându-le dimensiunea și orientarea veți putea crea butoane atractive.

Cum asociez corect capitolele?

Pentru ca meniul ales să fie funcțional este necesară o asociere corectă a capitolelor. Intuitiv, puteți trage fiecare capitol din Timeline peste link-ul corespunzător din meniul. Apoi, selectând fiecare link în parte îi puteți schimba titlul și puteți decide dacă va fi folosită sau nu o imagine în mișcare pe post de thumbnail. Și, foarte important, hotărâți dacă DVD-ul va reveni la meniul principal după rularea respectivului capitol (Return after every chapter).

Atenție! Dacă folosiți meniuri animate, atunci trebuie să faceți acest lucru pentru toate capitolele.

Există opțiune de preview?

Oricât de bine ne-am planificat proiectul și oricâte corecții de finețe am aplicat, tot nu putem ști cum arată proiectul nostru. Opțiunea de preview permite testarea funcționalității meniului creat și a aspectului final al DVD-ului. Folosiți-o cu încredere pentru că este mai bine să detectați din timp eventualele neconcordanțe.

DVD în format ISO sau structură de directoare?

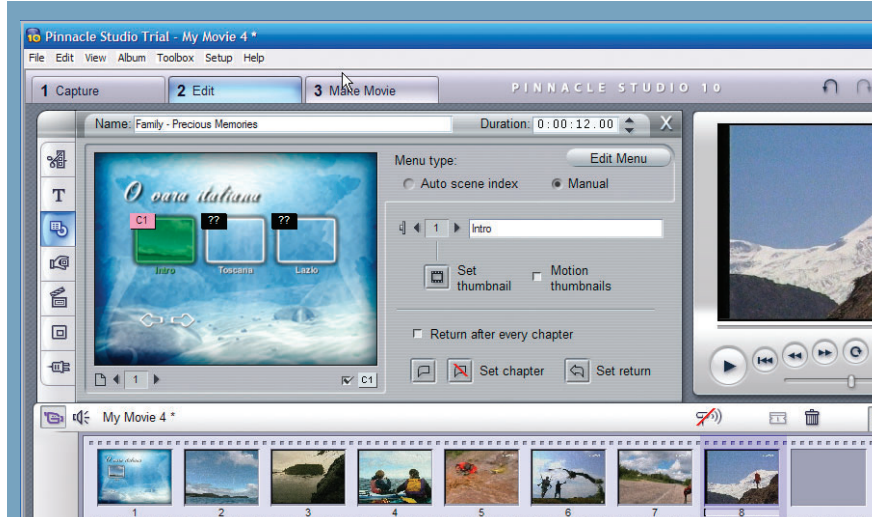
A venit și cel din urmă pas pe care trebuie să îl mai facem – salvarea DVD-ului. Pinnacle Studio poate crea atât un fișier ISO (pe care să îl inscripționăm direct din program sau ulterior), cât și structura de directoare VIDEO_TS și AUDIO_TS folosită pentru DVD-uri. Tab-ul Make Movie ne aduce fereastra de unde putem face selecțiile dorite (Disc sau File).

Am posibilitatea de a selecta calitatea codării?

Răspuns afirmativ și aici. Puteți opta între folosirea celei mai bune setări de calitate (Best Quality), dar dacă spațiul este o problemă puteți utiliza la fel de bine Most Video on Disc. Aveți grijă ca setarea DVD să fie aleasă în dreptul Disc Type, în acest fel fiind siguri că proiectul final va fi unul în format DVD.

Acestea fiind spuse, vă urăm să vă distrați la fel de mult ca și noi și să obțineți rezultate maxime!

catalin_constantin@chip.ro, ionut_balan@chip.ro, catalina_lazar@chip.ro

Meniu DVD: scenele din film pot asigura un fundal animat pentru butoane.

Grafică 3D cu patru motoare

Iată că, după câteva luni de la apariția plăcilor GeForce 7950GX2, au devenit disponibile driver-urile care permit lucrul în tandem pentru astfel de monștri. CHIP a testat atât soluția NVIDIA, cât și pe cea a concurentului ATI pentru a vedea cine conduce la acest capitol. Alexandru Costache

După o așteptare de câteva luni, GeForce 7950GX devine (putem spune că am așteptat cu suflul la gură acest pas) un produs 100% funcțional prin suportul pentru Quad SLI venit și din partea driver-elor. De ce spunem „și”? Pentru că, din punct de vedere al hardware-ului, acest lucru era posibil încă de la lansarea lui 7950GX2. Astfel, versiunea 91.47, cea mai recentă de altfel, este un driver oficial ce are suportul necesar func-

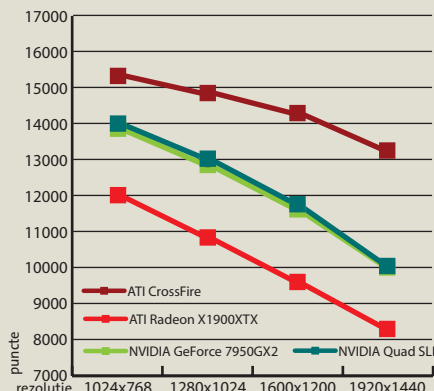
ționării împreună a două astfel de acceleratoare. Aceasta nu este prima oară când am încercat să punem la lucru două 7950GX2-uri, însă se poate spune că aceasta este prima reușită. Problemele care existau până acum au fost în sfârșit înlăturate. Aici ne referim la faptul că și cu versiuni anterioare (vorbim de driver-e oficiale) sistemul pe care se găseau două astfel de plăci sesiza acest lucru, însă nu permitea ca cele două acceleratoare NVIDIA să conlucreze. Până

să aruncăm un „ochi” pe grafice și să analizăm rezultatele, să vedem un pic care sunt cele două platforme ce au intrat în această competiție.

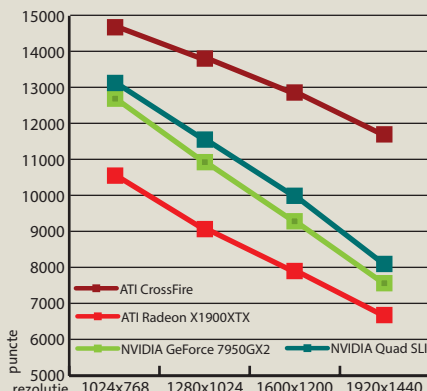
Echipa ATI = doi jucători

Soluția ATI aleasă de noi pentru acest test s-a compus din două acceleratoare aparținând seriei X1900: o placă master GeCube CrossFire Edition și una slave: tot GeCube, de data asta varianta 1900XTX. Specificațiile diferă un pic la cele două plăci. Amândouă au la bază core-ul grafic R580 ce dispune de 48 de unități de prelucrare a pixelilor și 8 a vertex-urilor. Master-ul funcționează la frecvența de 625 MHz, iar placa slave folosită de noi, la 650 MHz. Cele două sunt interconectate prin intermediul unui cablu special ce însoțește placa master.

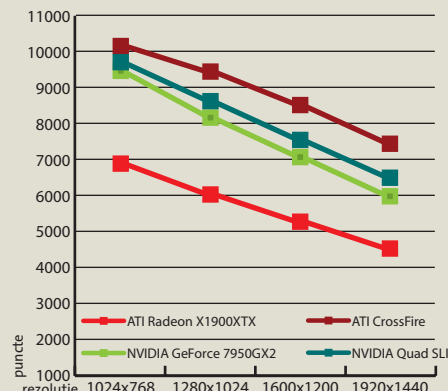
3D Mark 2005 noaa noaf

3D Mark 2005 aa4x af16x

3D Mark 2006 noaa noaf

Teste sintetice: ies în evidență veleitățile programatorilor de la ATI care au reușit să maximizeze aportul adus de ce-a de-a doua placă în tandemul CrossFire. La NVIDIA ce-a de-a doua placă aduce un spor nesemnificativ.

Echipa NVIDIA = patru jucători

Fiind vorba de două plăci 7950GX2, numărul core-urilor grafice a devenit brusc unul ce până nu demult aparținea de domeniul fantasticului: patru. Ca și în cazul ATI, și despre aceste acceleratoare am mai vorbit în trecut și de aceea vom trece în revistă sumar caracteristicile vârfului de lance de la NVIDIA. Core-ul grafic sau, mai bine zis, core-urile grafice ce stau la baza acestei soluții sunt două GPU-uri G71. Ele funcționează fiecare la frecvența de 500 MHz și dispun de 24 de unități de prelucrare a pixelilor și 8 a vertex-urilor. Memoria este setată la 1200 MHz, cantitatea care se regăsește pe fiecare placă fiind de 512 MB. Înmulțind cu doi fiecare cantitate enumerată un pic mai sus (mai puțin frecvențele de lucru), obținem caracteristicile unui 7950GX2: 2xG71, 1024 MB cantitatea de memorie, 48 de unități de prelucrare a pixelilor și 16 a vertex-urilor. Cele două plăci sunt cuplate prin intermediul unui circuit integrat bridge NVIDIA, aceasta fiind prima componentă ce se interpune în calea datelor venite prin intermediul bus-ului PCI-e. Prin SLI punem împreună două astfel de plăci și vom avea la lucru practic patru acceleratoare grafice, fiecare cu core-ul și cu memoria sa.

Cum am testat

Cele două platforme pe care s-au desfășurat testele au avut ca numitor comun CPU-ul, care a fost nimeni altul decât FX 62 de la

AMD (ce rulează la frecvența de 2,8 GHz), kit-ul de memorie Geil 2x512MB DDR2 PC2 8500 ce au avut timing-urile 4, 4, 4, 12 1T, hard diskul Raptor de 36 GB și sursa de alimentare. Ținând cont de plăcile video ce urmau a fi puse la teste, ultima componentă a fost una cu „gabarit” mare: Tagan TurboJet TG900-U95, de 900 W. Plăcile de bază au fost diferite pentru cele două configurații. Astfel sistemul Quad SLI a fost motorizat de o placă de bază Gigabyte GA-M59SLI-S5 cu chipset nForce 590-SLI, în timp ce soluția ATI a fost pusă în mișcare de o placă de bază MSI K9A Platinum cu chipset Xpress 3200. Plăcile video ATI au purtat semnătura GeCube: X1900XTX și placa master X1900 CrossFire Edition, ele fiind oferite de către Skin Media. De partea cealaltă s-au regăsit două GeForce-uri 7950GX2 oferite de partenerii NVIDIA.

Testele s-au împărțit în două categorii: cele sintetice și cele real life. În prima categorie am rulat 3DMark 2005 și 3DMark 2006. Jocurile ce au fost folosite au fost F.E.A.R. și Prey. Rezoluțiile în care s-au efectuat testele au acoperit o plajă mare (pornind de la 1024x768 și terminând cu 1920x1440) pentru a putea vedea cât mai bine comportamentul acceleratoarelor și cât de mult sunt ele „puse la treabă”. În fiecare rezoluție s-au efectuat teste atât cu nivelurile de filtrare AA4X și AF16X activate, cât și fără ele. Driver-ele folosite au fost cele mai noi la momentul efectuării testului: pentru ATI Catalyst 6,8 și pentru NVIDIA versiunea 91,47.

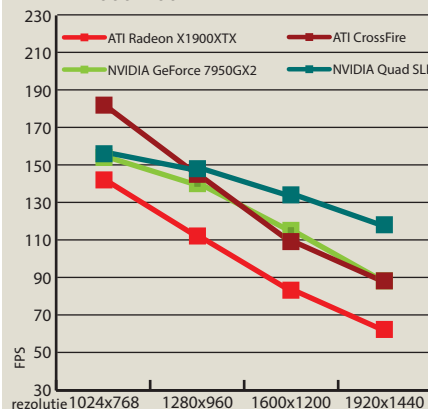
alex_costache@chip.ro

CONCLUZII

Analizând graficele rezultate în urma testelor putem trage niște concluzii. Oricât de bine ar suna Quad SLI, din păcate el nu este încă valorificat la adevărata sa valoare. Dar primul pas a fost făcut în acest sens prin punerea sa în funcțiune. În mod normal și așa cum ne-am obișnuit deja de la variantele precedente de plăci dispuse în SLI, rezultatul la care ne-am fi așteptat ar fi fost acela al creșterii performanței între 50 și 80%. Însă rezultatele testelor ne dau așteptările peste cap. Dacă privim la testele sintetice, sporul de performanță este aproape inexistent. Mai mult, cele patru core-uri trag în jos performanța când vine vorba de SLI. Soluția ATI este la acest capitol mult mai bună, ea surclasând plăcile NVIDIA. Acest lucru se întâmplă în special în rezoluțiile mici. Abia când ajungem la 1920x1440, SLI-ul începe să își dea drumul. Testele reale încep să arate, încă timid la rezoluții scăzute, ceea ce ar vrea să însemne Quad SLI. Însă tot

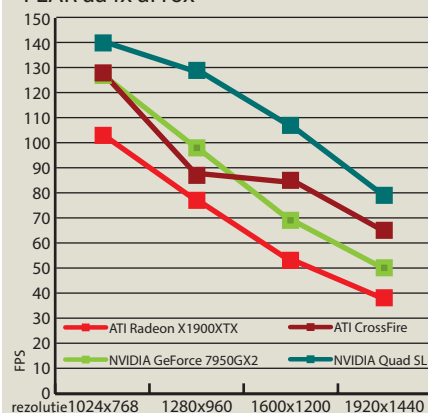
1920x1440 este pragul de la care cele patru plăci se dezlănțuie. Motive pentru acest comportament ciudat ar putea fi driver-ele care sunt încă într-un stadiu imatur. Oricum trebuie admirat efortul celor de la NVIDIA, care s-au „dat peste cap” pentru a ne face nouă, consumatorilor, cât mai curând posibil disponibilă această opțiune de Quad SLI. Pe măsură ce vor apărea noi versiuni, ele vor avea îmbunătățită constant această parte care se ocupă de SLI. Cine se hotărăște pentru un sistem de acest gen trebuie să aibă acasă un monitor pe măsură. Și când spunem asta, monitorul despre care vorbim trebuie să fie capabil să urce în rezoluție „măcar” până la 1920x1440. Din păcate, situația la TFT-uri nu stă foarte bine la capitolul rezoluții mari. De aceea încă nu putem recomanda această soluție, ea mai având nevoie de o perioadă de dezvoltare și în paralel de un display pe măsură pentru a merita investiția făcută.

FEAR noaa noaf

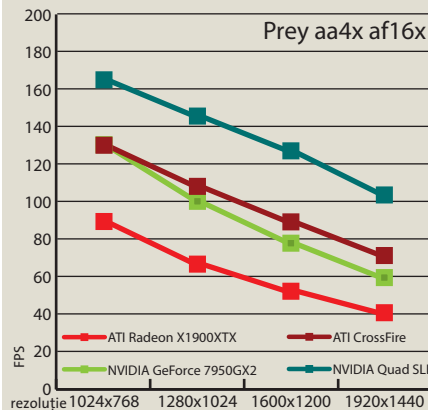
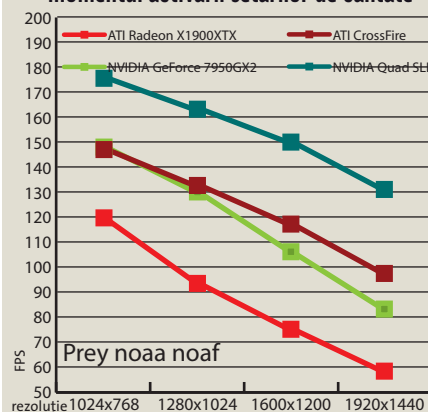

FEAR: fără antialiasing și anisotropic filtering activate, CrossFire reușește să își asigure o mică victorie pe rezoluția de 1024x768.

FEAR aa4x af16x

...dar situația se schimbă radical în momentul activării setărilor de calitate

Prey: în acest joc (cu și fără setările de calitate activate) își arată forța brută Quad SLI-ul.

Hard diskuri externe

Extrem de utile, mai ales când vine vorba de transportul și transferul colecțiilor virtuale de fotografii, filme sau muzică, cele 13 hard diskuri externe au arătat tot ceea ce au avut mai bun. Francisc Kurko, Alexandru Costache

Inainte de a trimite invitația pentru testul de notebook-uri, analizăm, ca de obicei, oferta existentă pe piață. Putem spune că am avut o revelație: majoritatea notebook-urilor accesibile ca preț (sub 3.000 RON) au configurații aproape minime, adică nu au wireless, au baterie cu patru celule, CD-RW sau, în cel mai bun caz, combo DVD-ROM/CD-RW, 256 MB DDRAM (I sau II, nu contează), 40 GB HDD.

256 MB DDRAM, hard disk de 40 GB, când Windows Vista bate la ușă?! Inacceptabil. Când doar sistemul de operare „papă” câțiva giga de pe spațiul prețios, când programele, pozele și filmulețele (personale, evident) ocupă din ce în ce mai mult, mai repede sau mai târziu veți începe să vă gândiți la un upgrade.

Upgrade la spațiu

Am dorit deci să vedem dacă există soluții realiste la problema hard diskului minuscul, de 40 GB (upgrade-ul la HDD e o

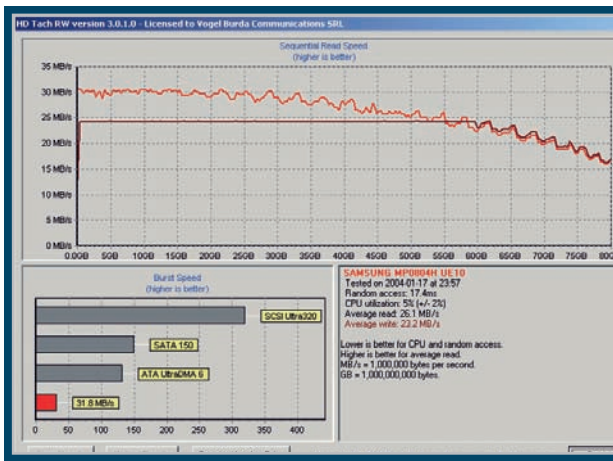
FIREWIRE SAU USB?

Cele două interfețe sunt întâlnite și în cazul hard diskurilor externe. Dacă majoritatea producătorilor se orientează spre USB, o parte dintre ei implementează și interfața FireWire. Să vedem care ar fi diferențele între cele două din punct de vedere tehnologic, cel puțin teoretic, deoarece în practică lucrurile nu sunt tocmai „ca la carte”.

Interfața USB funcționează pe principiul conectării unui anumit număr de device-uri la unul de tip „părinte”. Conexiunile între acestea sunt cunoscute sub numele de „conducte” (canale logice), numărul ce poate fi alocat fiecărui dispozitiv fiind de 32 pentru ambele sensuri ale transmisiei (deci implicit 16 pentru o direcție). Fiind o interfață de uz general, USB-ul suportă 3 rate de transfer a datelor: „Low Speed”, „Full Speed” și „Hi-Speed”. Ultima dintre ele poate ajunge, în teorie, la 480 Mbit/s.

FireWire-ul este, pe de altă parte, conceput ca o interfață de mare viteză. Deși maximul teoretic ce poate fi atins prin FireWire 400 (IEEE 1394a) este de 393,216 Mbit/s, din

punct de vedere constructiv implementarea este mai bine făcută. De ce spunem asta? Spre deosebire de USB, unde comunicația nu poate fi făcută decât între „părinte” și device, FireWire-ul permite dispozitivelor să comunice între ele. Protocolul ce stă la baza USB-ului este unul de tip interogare, adică un anumit dispozitiv nu poate comunica cu „părintele” decât atunci când este „băgat în seamă” de acesta. O altă diferență este aceea că dispozitivele conectate prin interfața USB au o structură arborescentă ce are ca nod în vârf „părintele”, în timp ce FireWire-ul permite oricărui nod, ce poate fi capabil, să preia rolul de „părinte”. După cum am spus și la început, „practica este cea care ne omoară”. Astfel, hard diskurile externe ce au avut implementată și interfața FireWire s-au comportat mai bine în teste față de cele pe USB. De aceea recomandarea noastră ar fi achiziționarea unui astfel de dispozitiv, dar asta numai dacă sunteți posesorul unei plăci de bază cu interfață IEEE 1394.

Limitări la nivel de implementare hardware: un motor Ferrari în caroserie românească.

problemă mai ales când sunteți în afara perioadei acoperite de garanție), ce limitări fizice au, ce avantaje și dezavantaje aduc cu ele. De exemplu, circulă în folclor ideea că dacă un hard disk este pe USB, este mai rapid decât unul pe FireWire. Teoria le dă dreptate celor care susțin acest lucru. Însă practica ne omoară. Mai există, logic, și posibilitatea ca un hard extern să fie mult mai rapid decât cel cu care vine notebook-ul, nu de altceva, dar acestea din urmă au în cele mai fericite cazuri 5.400 rpm, pe când unul extern poate avea și 7.200, buffer mai mare, timpi de căutare înjumătățiți. Dacă adăugăm și viteza maximă teoretică a USB-ului de 60 MB/s (480 Mbit/s), este clar că avem un avantaj. Dar... cum mereu trebuie să existe și un „dar”, această viteză nu va fi atinsă niciodată. În primul rând, implementarea controlerului USB pe placa de bază lasă de

dorit (așa cum veți vedea mai încolo, în testele efectuate). În plus, interfațarea hard diskului pe USB este și ea destul de slab implementată, rezultatul final fiind practic o dublă limitare. Dar chiar și așa, multe dintre HDD-urile din test sunt mai performante decât soluțiile interne din notebook-uri.

Alte avantaje de partea HDD-urilor externe: posibilitatea de back-up la orice oră, portabilitatea (cel puțin HDD-urile externe de 1, 1,8 respectiv 2,5 țoli, cele de 3-5 țoli fiind mai greu de transportat). Nu în ultimul rând, datele pot fi securizate mai bine, e-mail-urile confidențiale, datele firmei și/sau personale pot fi salvate direct pe discul extern, după care se pot adăposti într-o servietă sau poșetă. În continuare, vă vom vorbi despre soluții tipice pentru birou (HDD-uri de 3-5 țoli), soluții portabile și elegante (de dimensiunea unei tabachere, cu HDD-uri de 2,5 țoli) și soluții de „buzunar” (HDD-uri de doar 1 sau 1,8 țoli). Citiți și veți vedea care dintre soluțiile prezentate vi se potrivește mai bine.

Privire de interior

La concurenții prezenți la start am observat serioase diferențe între implementările modului cum se face interfațarea între hard disk și portul USB (la câțiva dintre ei, și cel FireWire). Trebuie spus de la bun început că limitările observate în timpul testelor au avut drept cauză tocmai aceste implementări. În principiu, o unitate externă de stocare a informațiilor este formată, din punct de vedere constructiv, din hard diskul propriu-zis, interfața între acesta și calculator și partea de alimentare. La acest capitol producătorii se împart în două categorii: cei care vând o soluție produsă integral de către ei (toate cele trei componente sunt dezvoltate de firma în speță) și cei care folosesc hard diskuri de la alți producători în soluțiile pe care le vând. Asemenea produse am

Contrar așteptărilor multora dintre noi, alegerea componentei platformei de test nu a fost deloc simplă. Am atașat în acest sens, pe pagina următoare, rezultatele obținute cu cele opt hard diskuri externe, pe mai multe configurații, AMD și Intel, până am găsit soluția care limita cel mai puțin viteza hard diskurilor. Spunem cel mai puțin, deoarece, din păcate, nu există o soluție în acest moment capabilă să elimine complet „gâtuirea datelor”. Vina aparține în egală măsură fabricanților de chipset-uri (indiferent dacă vorbim de ATI, NVIDIA, Intel), celor care scriu driver-ele. Dacă vă uitați mai atent în tabelul ce conține sistemele de test (chipset VIA VT, nForce MCP, Intel ICH7 și 8), veți observa că diferențele nu sunt neglijabile. USB-ul este de vină! Nu ne-a venit nici nouă să credem, dar între platforme au apărut în unele cazuri chiar și diferențe de peste 10 MB/s la viteza de transfer. De exemplu, în cazul hard diskului WD3200 din rack-ul Elsalco, diferența dintre valorile obținute pe platforma Intel cu chipset 955X și platforma AMD nForce 4 SLI a fost de 11 MB/s, de la 23,8 la 34,8 MB/s! Analizând toate datele obținute, este clar motivul pentru care am optat pentru platforma AMD nForce 4 SLI, care, cu al său excelent MCP, are una dintre cele mai reușite implementări USB, cel puțin când vine vorba de comparația cu soluțiile Intel ICH7, ICH8, VIA VT 8237, ATI SB600. Procesorul folosit a fost AMD X2 4600+, care, contrar așteptărilor, a avut un grad destul de ridicat de ocupare, după părerea noastră: până la 7%. Da, această cifră este destul de mare pentru un procesor dual-core rulând la frecvența de 2400 MHz. Prin comparație, pe platforma Intel cu i955X având un procesor la 3 GHz, această valoare a utilizării procesorului a sărit deseori de pragul celor 10 procente, recordul trist aparținându-i unui WD de 400 GB, care a urcat procesorul la 12%. Principalii actori au fost placa de bază, MSI K8N Diamond Plus, și hard diskul WD Raptor 36 GB cu 10.000 rpm (pentru a nu limita performanțele la citire a hard diskurilor).

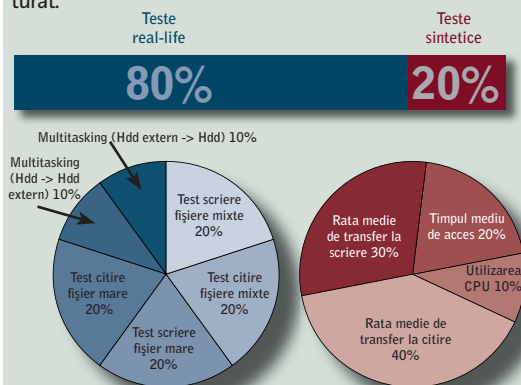
Testele sintetice au fost cele de citire, scriere, burst speed, random access, utilizarea procesorului, valori obținute cu HDTach 3.0.1.

Pentru testele real-life, am folosit un DVD CHIP al cărui conținut l-am copiat în prealabil pe hard diskul Western Digital Raptor, un fișier de tip .gho (imagine Norton Ghost) de 2 GB și un fișier de tip .img, de 700 MB, ales tot de pe DVD-ul CHIP.

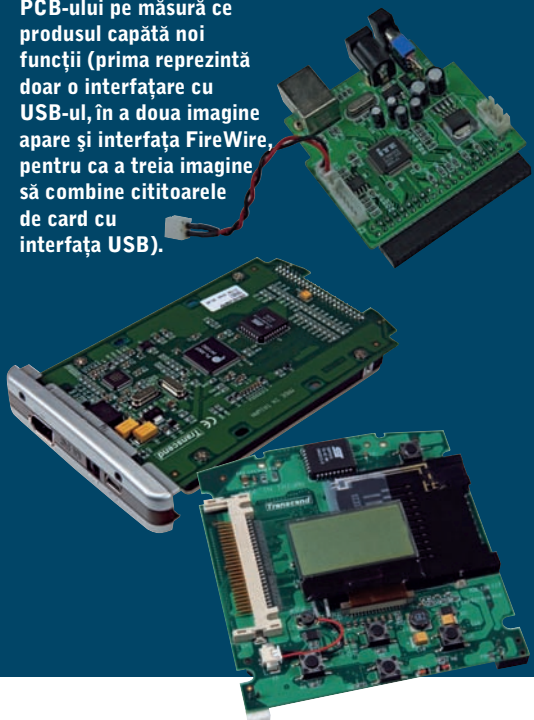
Pentru testul de citire/scriere fișiere mici, am copiat DVD-ul pe și de pe HDD-urile externe, cronometrând timpul necesar.

Pentru copierea/citirea fișierului cu dimensiuni mari am copiat fișierul de 2 GB, din nou cronometrând.

Pentru partea de multitasking, am început copierea fișierului de 2 GB, apoi la 10% am mai pornit o copie, a fișierului de 700 MB, după care focusul a fost mutat înapoi pe copierea fișierului de 2 GB. S-a făcut cronometrarea timpului în care se copia fișierul de 700 MB. Ponderile testelor le puteți urmări vizual în graficul alăturat.

Se poate observa cum crește complexitatea PCB-ului pe măsură ce produsul capătă noi funcții (prima reprezintă doar o interfațare cu USB-ul, în a doua imagine apare și interfața FireWire, pentru ca a treia imagine să combine cititoarele de card cu interfața USB).

MAI MULT DECÂT HARD DISKURI

Câteva dintre modelele ce ne-au trecut prin mână cu ocazia acestui test s-au remarcat prin anumite dotări care le cresc aria de utilizare. Mai exact ne referim la trei produse ce ne-au atras atenția: Transcend 30GB STOREJET, Transcend 40GB PHOTOBANK și OvisLink Air Live 802.11G Wireless Hard Drive WMU-6000FS. Cele două soluții Transcend sunt oarecum asemănătoare, funcția principală ce este oferită în plus fiind dată de cititorul de carduri. Varianta de 30 de GB are această opțiune sub forma unui dongle, în timp ce la PHOTOBANK-ul de 40 GB el este integrat. O altă particularitate este dată de faptul că cele două produse pot funcționa independent de sursa de tensiune deoarece au acumulatori integrați. Asta da libertate

de mișcare!! Cel mai complex dispozitiv de stocare a fost însă OvisLink Air Live 802.11G Wireless Hard Drive WMU-6000FS. După cum se poate deduce și din denumire, cei de la OvisLink au integrat în acest produs o multitudine de interfețe. Astfel, pe lângă deja obișnuitul USB, am întâlnit un conector pentru legarea în rețea și o interfață wireless, produsul putând fi configurat să funcționeze ca AP. Hard diskul ce va trebui montat (căci produsul se achiziționează fără acest suport) este unul de 2,5". Ceea ce veți obține la final va fi o soluție ce vă va deservi în cazul în care administrați sau faceți parte dintr-o rețea, nemaifiind necesar ca un anumit sistem să fie funcțional pentru a se accesa datele ce se găsesc pe hard disk.

produs la altul: produsele funcționează fie alimentate separat de la rețeaua de 220V, fie, în cazul hard diskurilor de 2,5", direct din portul USB sau FireWire. Aici apar din nou diferențe, unele dintre HDD-uri necesitând două porturi USB libere pentru a funcționa. Aspectul acesta trebuie luat în considerare atunci când facem achiziția, având grijă la numărul de porturi ce sunt libere pe calculatorul personal. Însă partea ce influențează cel mai mult alegerea cumpărătorului în cazul acestor produse este aspectul exterior. De ce?

Exteriorul

Fiind un produs extern, locul său va fi în imediata apropiere a sistemului pe care este instalat, în majoritatea cazurilor unde va la vedere. Tocmai de aceea se observă grija acordată la acest capitol de către fiecare producător. Astfel, unele hard diskuri de 3,5" au avut ca ambalaje incinte mai mari decât drive-ul propriu zis, bine aerisite. Motivul este turajul mare a hard diskurilor care le încălzesc. Aici putem enumera soluțiile Western Digital și Seagate. Materialul din care este confecționată carcasa diferă, dar în general se optează pentru unul metalic. Soluția Woxter și cele Elsaco se încadrează la acest capitol. Dimensiunile incintelor acestor soluții nu sunt cu mult mai mari față de cele ale hard diskului și tocmai de aceea sunt confecționate din material metalic pentru a asigura o răcire cât mai bună.

În cazul variantei de 2,5" situația se

▶ 310 Lei
▶ Eta-2u Computer

▶ 473 Lei
▶ Maguay Impex

▶ 815 Lei
▶ Maguay Impex

Simplu și elegant:
OvisLink Air Live, un hard disk fără fire.

Descărcați-vă pozele, oriunde și oricând: Transcend 30GB STOREJET și Transcend 40GB PHOTOBANK (1.8" HDD).

întâlnit și noi în testul nostru, exemple în acest sens putând fi Woxter, ce au hard diskuri Toshiba și Samsung, sau Freecom cu Hitachi, Simpletech cu Western Digital și Transcend din nou cu Toshiba. Această simplitate a felului cum sunt construite a

duș la necesitatea de a îmbunătăți și această piață. Astfel au apărut soluții de stocare externă ce îndeplinesc și alte funcții gen cititoare de carduri, funcții automate de back-up al datelor. Alimentarea este și ea implementată diferit de la un

Model	Western Digital MyBook WDG1C4000	Elsaco Mobile 300	Western Digital MyBook WDG1C2500	Seagate T3250601U2-RK	Elsaco Mobile 320	Elsaco Mobile 80	Woxter i-Cube 35 0TB	Elsaco Mobile 160
Ofertant	Flamingo Computers	Elsaco Electronic	Intend Computer / SigmaNET Computers	Intend Computer	Elsaco Electronic	Elsaco Electronic	Woxter Romania	Elsaco Electronic
Preț estimat [Lei]	999	600	505 / 505	514	578	351	482	345
Caracteristici								
Capacitate declarată [GB]	400	300	250	250	320	80	120	160
Interfață	USB 2.0, FireWire	USB 2.0	USB 2.0, FireWire	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
Capacitate Windows [GB]	372	279	232	232	298	76	111	153
Buffer [MB]	16	8	8	16	8	8	2	8
Dimensiuni [mm]	172 x 143 x 57	216 x 119 x 33	172 x 143 x 57	171 x 181 x 57	218 x 130 x 40,5	219 x 125 x 40,5	207 x 113 x 36	217 x 120 x 35
Greutate [kg]	1.32	1	1.32	0.91	1.2	1.1	0.98	0.9
Rezultate teste Sintetice (USB / FireWire)								
Rata medie de transfer la citire HD Tach [MB/s]	34 / 40	34,9	33,8 / 37,9	34,7	32,7	30,7	32,8	32,7
Rata medie de transfer la scriere HD Tach [MB/s]	31,8 / 30,9	17,1	31,3 / 30,8	34,8	34,8	34,7	34,5	23,8
Rata burst HD Tach [MB/s]	35 / 41,4	35,2	35 / 41,3	35,1	35	35,1	33,9	32,9
Timpul mediu de acces HD Tach [ms]	14 / 12,9	16	13,7 / 13,5	16	13,7	13,6	13,5	13,7
Utilizarea procesorului HD Tach [%]	4 / 0	4	5 / 1	6	4	4	6	3
Rezultate teste real-life (USB / FireWire)								
Test scriere fișiere mixte [s]	156 / 160	152	166 / 163	150	173	159	179	200
Test citire fișiere mixte [s]	156 / 132	150	157 / 138	155	159	172	159	159
Test scriere fișier mare [s]	69 / 69	63	68 / 71	64	70	67	70	95
Test citire fișier mare [s]	68 / 56	63	67 / 57	66	67	77	69	71
Multitasking (Hdd -> Hdd extern) [s]	51 / 50	48,8	50,6 / 50	48,7	70	50	85	86
Multitasking (Hdd extern -> Hdd) [s]	59,3 / 53	38,4	80 / 48	54,3	70	78	53,5	66
Note (USB / FireWire)								
Note teste sintetice	89,03 / 97,31	77,52	88,79 / 84,24	89,31	90,2	88,29	90,02	82,41
Note teste real-life	86,91 / 94	95,09	84,56 / 92,67	90,76	81,1	82,23	80,5	72,12
Notă performanță	87,33 / 94,66	91,58	85,4 / 90,98	90,47	82,92	83,44	82,41	74,18
Notă capacitate	100,00	75,00	62,36	62,36	80,10	20,43	29,83	41,12
Notă CHIP	94.92	90.75	89.55	89.06	82.78	80.29	79.77	72.52

Model	Transcend STOREJET 30	Freecom Tough Drive Pro	SimpleTech External Storage Portable	Woxter i-Cube 25 0TB	Woxter Slim Disk
Ofertant	Maguay Impex	Scop Computers	Partenerii Genesys	Woxter Romania	Woxter Romania
Preț estimat [Lei]	473	765	662	445	480
Caracteristici					
Capacitate declarată [GB]	80	120	100	80	60
Interfață	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
Capacitate Windows [GB]	74.5	111	93	74	55
Buffer [MB]	8	8	2	8	8
Dimensiuni [mm]	131 x 82 x 20.5	140 x 80 x 19	123 x 80 x 20	120 x 75 x 13	123 x 75 x 12
Greutate [kg]	0.23	0.2	0.17	0.19	0.16
Rezultate teste Sintetice					
Rata medie de transfer la citire HD Tach [MB/s]	27.0	27.8	27.0	26.1	22.5
Rata medie de transfer la scriere HD Tach [MB/s]	28.0	26.9	23.7	23.2	22.4
Rata burst HD Tach [MB/s]	35.0	35.0	32.9	31.8	35.0
Timpul mediu de acces HD Tach [ms]	17.8	20.9	17.8	17.4	19.4
Utilizarea procesorului HD Tach [%]	5	7	2	5	3
Rezultate teste real-life					
Test scriere fișiere mixte [s]	196	212	237	198	218
Test citire fișiere mixte [s]	162	155	160	160	190
Test scriere fișier mare [s]	72	84	90	88	88
Test citire fișier mare [s]	66	67	69	74	88
Multitasking (Hdd -> Hdd extern) [s]	72	79	109	91	118
Multitasking (Hdd extern -> Hdd) [s]	163	140	51	90	135
Note					
Note teste sintetice	92.40	88.57	94.35	86.89	82.18
Note teste real-life	92.26	88.09	87.65	86.95	75.54
Notă performanță	92.29	88.19	88.99	86.94	76.87
Notă capacitate	67.11	100.00	83.78	66.66	49.54
Notă CHIP	91.03	88.77	88.73	85.92	75.50

schimbă deoarece aceasta este o soluție cu adevărat portabilă, date fiind dimensiunile produsului final. Mai mult, alimentarea care se face prin portul USB îi mărește și mai mult aria de utilizare. La capitolul carcase producătorii s-au întrecut pe ei înșiși în ceea ce privește designul produselor. Unii dintre ei au apelat la specialiști, ca de pildă Simpletech, al cărui design a fost făcut de renumitul Pininfarina. Pe de altă parte, Freecom oferă o soluție anti-șoc (într-o anumită măsură), carcasa fiind îmbrăcată în material cauciucat. Produsele Woxter sunt și ele aparte în felul lor. Carcasele sunt confecționate din material metalic, lucru care sporește răcirea (ca și în cazul hard diskurilor de 3,5"). Am lăsat la

urmă în mod special Transcend StoreJet 30 pentru că este aparte în clasa sa: chiar dacă are carcasa din metal, el este singurul produs la categoria de 2,5" ce are integrată și o interfață FireWire.

Software

Această parte este mai timid prezentă la soluțiile de stocare externe. Dar atunci când apare, în general este constituită atât din driver-e pentru sistemele de operare mai vechi (gen Windows 98) care nu recunosc singure dispozitivele conectate la USB, cât, mai important, din programe pentru crearea copiilor de siguranță a datelor (de exemplu, WD Backup).

		Sistem 1 VIA K8, AMD 3400+	Sistem 2 Intel 3GHz	Sistem 3 Intel 2,66GHz Conroe	Sistem 4 NVIDIA	Sistem 5 ATI
Elsaco Excelsor Techno P220	HD Tach Read	29.1	32.7	32.7	32.7	30.8
	HD Tach Write	22.7	23.7	V	V	23.7
	HD Tach Burst	29.3	32.8	32.8	32.9	31.7
Elsaco Excelsor Techno J88 0000	HD Tach random acces	13.7	13.9	13.6	13.7	13.7
	HD Tach Read	29.1	30.6	30.7	30.7	28.4
	HD Tach Write	27.5	27.5	27.4	34.7	30.9
Elsaco Maxtor	HD Tach Burst	32.9	35.3	35	35.1	32.9
	HD Tach random acces	13.4	13.5	13.6	13.6	13.5
	HD Tach Read	32.7	34.8	34.9	34.9	32.4
Elsaco WD 3200	HD Tach Write	15.1	14.9	15.6	17.1	16.3
	HD Tach Burst	33.1	35.1	35.1	35.2	32.9
	HD Tach random acces	16	15.8	16.3	16	15.8
Seagate	HD Tach Read	29	32.6	32.6	32.7	30.7
	HD Tach Write	23.8	27.5	27.5	34.8	32.1
	HD Tach Burst	29.2	32.8	35	35	31
WD 2500	HD Tach random acces	13.8	13.7	13.6	13.7	13.8
	HD Tach Read	32.1	34.1	34.7	34.7	31.7
	HD Tach Write	27.5	27.5	27.5	34.8	30.8
WD 4000	HD Tach Burst	32.8	35	35.1	35.1	32.8
	HD Tach random acces	15.8	15.7	15.7	16	15.8
	HD Tach Read	29.1	33.1	33.5	33.8	30.1
Woxter	HD Tach Write	22.6	26.1	26.7	31.3	28.7
	HD Tach Burst	30	35.1	35.1	35	31.7
	HD Tach random acces	13.7	13.7	12	13.7	14
Woxter	HD Tach Read	29.1	32.3	33.8	34	30.3
	HD Tach Write	22.8	25.7	26.9	31.8	28.5
	HD Tach Burst	30.9	34.1	35	35	31
Woxter	HD Tach random acces	13.5	14.4	14.7	14	15
	HD Tach Read	30.8	32.7	32.7	32.8	30.8
	HD Tach Write	26.2	26.2	26.3	34.5	30.8
Woxter	HD Tach Burst	31	32.9	33.8	33.9	31.2
	HD Tach random acces	13.5	13.6	13.5	13.5	13.5

MICA ELVEȚIE

Cel mai mic HDD din test poartă marca elvețienilor de la Swissbit. Evident, nu-l veți regăsi în tabel,

Swissbit: mic și cochet.

nici în spațiul rezervat soluțiilor cu hard diskuri de 3,5 Țoli (să le numim de birou), nici în cel al HDD-urilor de 2,5 Țoli (ultraportabile). Motivul - cât se poate de simplu: sub capota de aluminiu se ascunde un minuscul hard disk de doar un inch. Evident, rata de transfer nici nu se apropie de soluțiile mai sus menționate, netrecând de 6 MB/s, nici la scriere, nici la citire. Pentru mulți însă, care sunt în căutarea unei soluții de buzunar (48 x 40 x 17 mm, 33 g!) dimensiunile sunt prioritare. Aceștia trebuie să se înarmeze cu multă răbdare dacă vor să scrie/citească mai mulți GB de date deodată. Swissbit s.valigetta classic este un hard disk extern prea mare pentru fișiere mici și prea lent pentru fișiere mari. Însă nici pen-drive-urile cu flash nu sunt perfecte, rata lor de cădere fiind mai mare decât rata de cădere a HDD-urilor portabile (mobile). Pe de altă parte, să nu uităm alternativele de genul rack de 2,5 Țoli + HDD de 40 GB, care pot costa mai puțin decât soluția oferită de Swissbit, asta dacă nu vă deranjează spațiul un pic mai mare ocupat (și care necesită un buzunar mai mare).

Ofertant: IT-direct.ro
Preț: 477 Lei

RECOMANDĂRI

La finalul testului ne întrebăm firește în ce măsură merită să achiziționăm un astfel de produs. Motive pentru a cumpăra sunt desule, ele fiind prezentate chiar în partea de început a testului. Însă utilizatorul trebuie să știe să aleagă cea mai potrivită soluție pentru nevoile sale. De aceea recomandarea noastră ar fi orientarea spre o soluție de 3,5" în cazul folosirii pe un desktop și spre una de 2,5" în cazul unui notebook. De ce? Pentru simplul fapt că un hard disk de 2,5" este mai ușor de „cărat”. De asemenea, fiind o soluție destinată în principal transportului de date și securizării lor, capacitatea nu trebuie să fie una extrem de mare. Iarăși atenție la soluțiile ce oferă și interfață FireWire. Testele au demonstrat clar avantajul folosirii acestei interfețe. Dacă PC-ul (respectiv PC-urile) pe care urmează a fi folosite dispun de conector IEEE1394, merită cumpărat un produs ce oferă și această interfață. Că tot suntem la acest capitol, variantele ce necesită mai multe USB-uri libere trebuie calculate ca atare, căci pentru a putea funcționa vor avea nevoie de tot atâția conectori USB liberi în calculator (aviz deținătorilor de plăci de bază cu puțini conectori USB și celor cu alte periferice conectate prin USB). Aveți grijă la (de) datele pe care le stocați!!!

GHID CPU & GPU

Noua rubrică din cadrul revistei a ajuns la episodul al doilea. Ghidul lunar al procesoarelor și al plăcilor grafice existente pe piața românească este alimentat în permanență cu cele mai noi produse apărute precum și cu prețurile la care le puteți găsi.

Veți ști astfel, în orice moment, care sunt cele mai „tari” procesoare și plăci video și care sunt cele mai bune pentru scopurile dumneavoastră. Am împărțit fiecare tabel în mai multe clase, între care vă veți regăsi cu siguranță și dumneavoastră. Iar dacă cel mai bun prieten vă va întreba „Ce procesor să îmi iau? Care este mai bun?”, îl veți putea ajuta rapid, aruncând o privire în tabelul realizat de laboratorul nostru.

Fiecare placă grafică sau procesor care obține cele mai bune rezultate în teste devine automat etalonul de 100% performanță, toate celelalte raportându-se automat la aceste performanțe.

Totodată, am ținut cont și de un factor extrem de important, prețul. Achiziția unei astfel de componente se face de cele mai multe ori pe baza raportului preț/performanță. Nu vă lăsați păcălit de o placă video foarte scumpă. Nu este întotdeauna semnul unei performanțe deosebite. În joc apar factori precum noutatea sau pachetul oferit odată cu placa. Nici cealaltă extremă, de ex. un procesor ieftin, nu este întotdeauna semnul unor rezultate foarte slabe. Poate fi un procesor „scos” prematur la pensie de o nouă linie de produse, dar care își poate îndeplini cu brio sarcinile pentru care a fost gândit.

Vom fi în fiecare lună cu ochii pe evoluțiile acestor două piețe și vă vom oferi toate datele necesare în cazul în care doriți să achiziționați o astfel de componentă sau, pur și simplu, pentru a fi la zi cu cele mai noi apariții. Totodată, în scurtul articol ce precede tabelele cu date, vom sublinia cele mai interesante tehnologii implementate în procesoarele sau plăcile grafice de ultimă oră. Nu numai că veți ști care sunt cele mai puternice astfel de componente, dar veți cunoaște și cele mai importante tehnologii pe baza cărora au fost construite.

Noul E6300 de la Intel se transformă într-un vis frumos pentru overclockeri și pentru amatorii de chilipiruri și, în același timp, le dă coșmaruri celor de la AMD. Iar pe piața plăcilor grafice ATI se prezintă cu o nouă placă grafică.

La puțin timp după intrarea pe piață a familiei Core 2 Duo, noul procesor a tulburat din nou apele pe piață. Deși AMD a redus prețurile pentru Athlon-urile sale cu puțin peste 50 de procente, dezertorii din rândurile AMD sunt din ce în ce mai mulți. Și chiar și distribuitorii de PC-uri arată un interes tot mai crescut pentru familia Core 2 Duo. Rezervările în avans sunt deja obișnuite pentru Intel, chiar și pentru highend-ul Core 2 Extreme 6800 care costă în jur de 1000 de euro. Asamblorii de PC-uri par să accepte și faptul că selecția de plăci de bază

pentru Core 2 Duo este deocamdată restrânsă. Ironic sau nu, la acest capitol AMD stă foarte bine, gama de plăci de bază pentru AM2 este largă și produsele sunt disponibile. După lansarea Athlon-ului acum câțiva ani, AMD a întâmpinat aceeași problemă pe care o are Intel acum: un procesor bun, foarte puține plăci de bază.

Îndrăgiții overclockerilor

Intel Core 2 Duo E6300 și E6400

Iată-ne ajunși la protagoniștii acestei luni. Pe lângă o frecvență de tact mai mică (1,866 și 2,133 MHz), Intel le-a aprobat noilor veniți în familia Core 2 Duo numai jumătate din mărimea cache-ului (2 în loc de 4MB).

Dacă la început producătorii preferă să arunce în luptă vârfurile de lance, imediat după aceea ei vin cu produse „cu picioarele pe pământ”. Iar Intel nu are deloc de ce să se rușineze de performanțele noilor veniți. E6300

poate fi al dumneavoastră pentru numai 200 de euro. Cu acest preț,

nivelul său de performanță este deasupra unui AM2-Athlon 64 X2 4400+ care costa 470 de euro acum două luni, iar acum se menține la un preț în jur de 235 de euro. Mai bine cheltuiți 230 de euro pentru E6400. Dar, pentru acești bani vă puteți apropia și de un nărăvaș Athlon 64 X2 5000+: În urmă cu două luni acesta costa nu mai puțin de 700 de euro, iar acum costă numai 310 euro.

Oricum, mai curând decât prin prețurile lor atractive, noii veniți de la Intel și-au câștigat respectul datorită unei caracteristici deja pe cale de uitare a unui procesor: posibilitatea de overclockare. Astfel E6300 poate fi ușor overclockat de la 1,833 la un stabil 2,800Mhz fără o creștere în voltaj sau prin metode exclusiviste de răcire. În testele făcute cu această frecvență overclockată, E6300 a cedat doar în fața mult mai scumpului (de 5 ori!) Core 2 Extreme X6800, o adevărată operă de artă.

Îndrăgitul jucătorilor înrăiți

ATI Radeon X1950

AMD cumpără ATI și nu se știe cât de mult va menține pe piață numele specialistului canadian în plăci grafice. ATI dorește însă înainte să înfigă din nou steagul de luptă pe prima poziție de vârf deținută acum de NVIDIA. Iar acest lucru vrea să îl realizeze cu ajutorul noului Radeon X1950. Nouă este însă numai memoria: pentru prima oară a fost folosită memoria GDDR4. Procesorul este R580, cunoscut din seria X1900. Conform ATI, numai memoria DDR4 va crește performanța cu 10-20 de procente. Realitatea nu este însă atât de roz. Oricum, GPU-ul aduce un spor de performanță, de 8% față de un X1900. Chiar dacă prețul de vânzare de 400 de euro sună bine, gama de performanță în care această placă se înscrie este una superioară. Dar, probabil, noua politică de prețuri AMD este aplicabilă deja și aici.

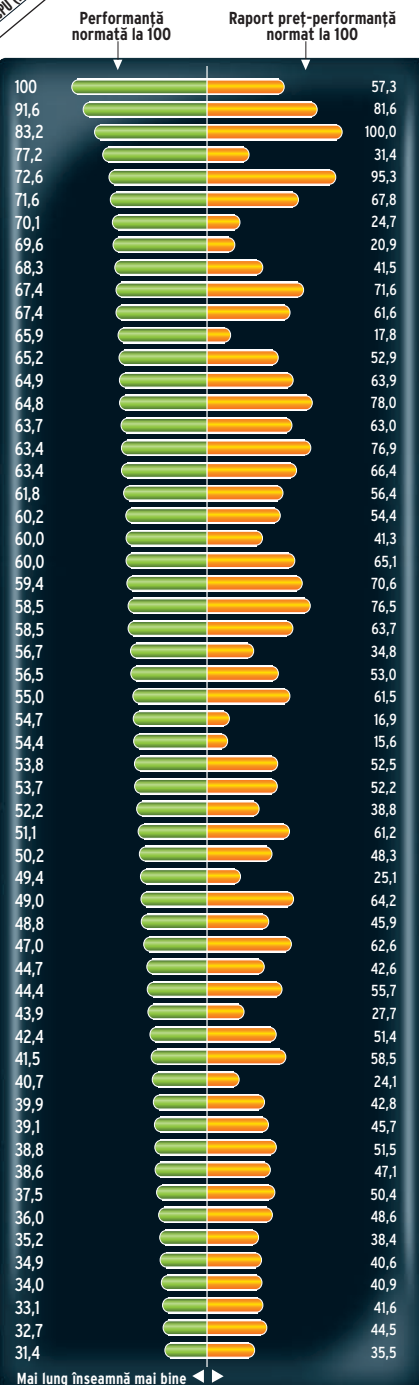
CPU: privire de ansamblu

Date Tehnice

Benchmark-uri

INDEX PROCESOARE

Loc	Procesor	Nume nucleu	Proz. aproximativ (euro)	Tip socket	Dual-Core	Frecvența de tact. (MHz)	L2-Cache (Kb/byte)	F399 (MHz)	Proces de fabricație (nm)	Număr transistori (Mli)	Energia maximă disipată (TDP) (W)	PCMark04 CPU (Puncte)	Cinebench 2003 1 CPU (fps)	Cinebench 2003 2 CPU (Puncte)	3DMark05 CPU (Puncte)
1	Intel Core 2 Extreme X6800	Conroe	1.000	775	o	2.933	4.096	1.066 (Op)	65	291	75	9.765	506	933	10.133
2	Intel Core 2 Duo E6700	Conroe	540	775	o	2.666	4.096	1.066 (Op)	65	291	65	8.902	461	843	9.507
3	Intel Core 2 Duo E6600	Conroe	330	775	o	2.400	4.096	1.066 (Op)	65	291	65	8.039	415	761	8.834
4	AMD Athlon 64 FX-62	Windsor	840	AM2	o	2.800	2.048	1.000 (HT)	90	227	125	7.744	398	745	7.211
5	Intel Core 2 Duo E6400	Allendale	230	775	o	2.133	2.048	1.066 (Op)	65	167	65	7.176	369	679	7.215
6	AMD Athlon 64 X2 5000+	Windsor	310	AM2	o	2.600	1.024	1.000 (HT)	90	154	89	7.192	369	692	6.699
7	AMD Athlon 64 FX-60	Toledo	800	939	o	2.600	2.048	1.000 (HT)	90	233	110	7.251	371	690	6.066
8	Intel Pentium XE 965	Presler	925	775	o	3.733	4.096	1.066 (Op)	65	376	130	7.050	312	692	6.864
9	AMD Athlon 64 X2 4800+	Windsor	440	AM2	o	2.400	2.048	1.000 (HT)	90	227	89	7.014	339	639	6.692
10	AMD Athlon 64 X2 4600+	Windsor	245	AM2	o	2.400	1.024	1.000 (HT)	90	154	89	6.925	340	641	6.376
11	AMD Athlon 64 X2 LV 4600+	Windsor	285	AM2	o	2.400	1.024	1.000 (HT)	90	154	65	6.925	340	641	6.376
12	Intel Pentium XE 955	Presler	920	775	o	3.467	4.096	1.066 (Op)	65	376	130	6.435	306	656	6.814
13	AMD Athlon 64 X2 4800+	Toledo	300	939	o	2.400	2.048	1.000 (HT)	90	233	110	6.698	342	641	5.743
14	AMD Athlon 64 X2 4600+	Manchester	245	939	o	2.400	1.024	1.000 (HT)	90	154	110	6.681	342	640	5.680
15	Intel Core 2 Duo E6300	Allendale	200	775	o	1.866	2.048	1.066 (Op)	65	167	65	6.319	325	601	6.669
16	AMD Athlon 64 X2 4400+	Windsor	235	AM2	o	2.200	2.048	1.000 (HT)	90	227	89	6.773	313	587	6.199
17	AMD Athlon 64 X2 4200+	Windsor	190	AM2	o	2.200	1.024	1.000 (HT)	90	154	89	6.683	314	588	6.101
18	AMD Athlon 64 X2 LV 4200+	Windsor	220	AM2	o	2.200	1.024	1.000 (HT)	90	154	65	6.683	314	588	6.101
19	Intel Pentium D 950	Presler	240	775	o	3.400	4.096	800 (Op)	65	376	130	6.742	300	551	6.105
20	AMD Athlon 64 X2 4400+	Toledo	230	939	o	2.200	2.048	1.000 (HT)	90	233	89	6.153	313	587	5.429
21	Intel Pentium XE 840	Smithfield	300	775	o	3.200	2.048	800 (Op)	90	230	130	5.798	284	612	6.019
22	AMD Athlon 64 X2 4200+	Manchester	190	939	o	2.200	1.024	1.000 (HT)	90	154	89	6.149	312	586	5.375
23	AMD Athlon 64 X2 4000+	Windsor	170	AM2	o	2.000	2.048	1.000 (HT)	90	227	89	6.546	283	532	5.911
24	AMD Athlon 64 X2 3800+	Windsor	150	AM2	o	2.000	1.024	1.000 (HT)	90	154	89	6.419	284	535	5.613
25	AMD Athlon 64 X2 LV 3800+	Windsor	180	AM2	o	2.000	1.024	1.000 (HT)	90	154	65	6.419	284	535	5.613
26	Intel Pentium D 840	Smithfield	300	775	o	3.200	2.048	800 (Op)	90	230	130	6.010	283	528	5.383
27	Intel Pentium D 940	Presler	195	775	o	3.200	4.096	800 (Op)	65	376	130	6.029	282	492	5.678
28	AMD Athlon 64 X2 3800+	Manchester	155	939	o	2.000	1.024	1.000 (HT)	90	154	89	5.613	285	535	5.000
29	Intel Pentium 4 670	Prescott	555	775	-	3.800	2.048	800 (Op)	90	169	115	5.837	334	403	5.316
30	Intel Pentium 4 571	Prescott	590	775	-	3.800	1.024	800 (Op)	90	125	115	5.823	336	404	5.180
31	Intel Pentium D 930	Presler	170	775	o	3.000	4.096	800 (Op)	65	376	95	5.707	263	480	5.452
32	Intel Pentium D 830	Smithfield	170	775	o	3.000	2.048	800 (Op)	90	230	130	5.667	264	488	5.310
33	Intel Pentium 4 660	Prescott	210	775	-	3.600	2.048	800 (Op)	90	169	115	5.558	317	382	5.159
34	Intel Pentium D 820	Smithfield	125	775	o	2.800	2.048	800 (Op)	90	230	95	5.420	250	466	5.062
35	Intel Pentium D 920	Presler	150	775	o	2.800	4.096	800 (Op)	65	376	95	5.385	240	446	5.147
36	Intel Pentium 4 650	Prescott	275	775	-	3.400	2.048	800 (Op)	90	169	84	5.240	299	361	4.910
37	AMD Athlon 64 3800+	Venice	105	939	-	2.400	512	1.000 (HT)	90	68,6	89	4.578	341	341	5.042
38	AMD Athlon 64 4000+	San Diego	145	939	-	2.400	1.024	1.000 (HT)	90	114	89	4.611	340	340	4.973
39	Intel Pentium 4 541	Prescott	95	775	-	3.200	1.024	800 (Op)	90	125	84	4.955	282	340	4.811
40	AMD Athlon 64 3700+	San Diego	120	939	-	2.200	1.024	1.000 (HT)	90	114	89	4.201	310	310	4.622
41	AMD Athlon 64 3500+	Venice	90	939	-	2.200	512	1.000 (HT)	90	68,6	67	4.166	310	310	4.540
42	Intel Pentium 4 640	Prescott	175	775	-	3.200	2.048	800 (Op)	90	169	84	4.650	265	318	4.408
43	Intel Pentium 4 531	Prescott	85	775	-	3.000	1.024	800 (Op)	90	125	84	4.543	264	315	4.011
44	AMD Athlon 64 3200+	Venice	70	939	-	2.000	512	1.000 (HT)	90	68,6	67	3.877	284	284	4.422
45	Intel Pentium 4 630	Prescott	160	775	-	3.000	2.048	800 (Op)	90	169	84	4.327	246	295	4.098
46	Intel Celeron D 355	Prescott	85	775	-	3.333	256	533 (Op)	90	125	84	4.412	261	261	3.934
47	AMD Sempron64 3400+	Palermo	75	754	-	2.000	256	800 (HT)	90	68,6	62	3.709	280	280	3.742
48	Intel Celeron D 351	Prescott	65	775	-	3.200	256	533 (Op)	90	125	84	4.257	256	256	3.797
49	AMD Sempron64 3300+	Palermo	70	754	-	2.000	128	800 (HT)	90	68,6	62	3.666	279	279	3.624
50	Intel Celeron D 346	Prescott	60	775	-	3.066	256	533 (Op)	90	125	84	4.062	249	249	3.676
51	Intel Celeron D 341	Palermo	55	775	-	2.933	256	533 (Op)	90	125	84	3.917	238	238	3.526
52	AMD Sempron64 3100+	Palermo	65	754	-	1.800	256	800 (HT)	90	68,6	62	3.331	251	251	3.427
53	AMD Sempron64 3000+	Palermo	60	754	-	1.800	128	800 (HT)	90	68,6	62	3.312	251	251	3.324
54	Intel Celeron D 336	Prescott	55	775	-	2.800	256	533 (Op)	90	125	84	3.745	221	221	3.393
55	Intel Celeron D 331	Prescott	50	775	-	2.667	256	533 (Op)	90	125	84	3.614	218	218	3.281
56	Intel Celeron D 326	Prescott	45	775	-	2.533	256	533 (Op)	90	125	84	3.410	208	208	3.601
57	AMD Sempron64 2800+	Palermo	50	754	-	1.600	256	800 (HT)	90	68,6	62	2.979	223	223	3.078

CPU: Categoriile de produse

Office: Excel, Word, Internet, muzică și DVD, inclusiv conținut High Definition până la 720 progressive. Sunt cele mai ieftine procesoare existente pe piață

Multimedia: DVD-Recording, jocuri și conținut HD până la 1080 interlaced. Aceste lucruri au nevoie de putere, însă nu excesivă. Atenție la cele cu un factor mic al energiei maxime disipate deoarece le puteți răci ușor, cu soluții

silențioase.

Allround: Jocuri, Office, codare DivX și MP3, din toate câte puțin. Aceste procesoare fac față cu brio acestor lucruri, la un preț cinstit.

Power: Specialiștii multimedia și gamerii fanatici își doresc procesoarele din vârful acestui clasament. Aici șochează nu numai prețul procesorului, ci și costurile de răcire ale acestuia.

Indice de performanță: Sunt adăugate diferite rezultate din benchmark-uri și cel mai bun este normalizat la 100%

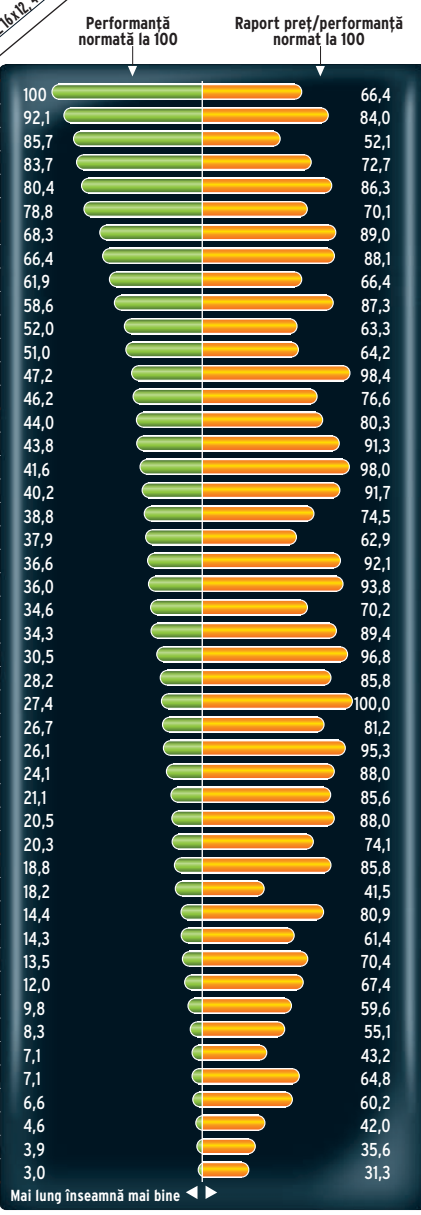
Indice preț/performanță: Creșterea prețului și cea a performanțelor nu sunt întotdeauna proporționale. Cu cât este mai lungă bara portocalie, cu atât este mai bun raportul preț/performanță.

GPU: privire de ansamblu

Loc	Procesor grafic (GPU)	Tipul și mărimea memoriei	Preț (Euro)	Date Tehnice										Benchmark-uri		
				Frecvența chipului grafic (MHz)	Frecvența memoriei (MHz)	Bus intern (Bit)	SLI/Crossfire	Vertexshader	Pixelshader	Procesor de fabricație (nm)	Transistori (Mio)	30Mark05 Defaulit Run (Puncte)	Doom III 16x12, 4xAA, 8xAF (fps)	Haltig 2 16x12, 4xAA, 8xAF (fps)	Performanță normalată la 100	Raport preț/performanță normalat la 100
1	Nvidia GeForce 7950 GX2	2 x 512/DDR3	550	500	600	256	o/-	16	48	90	556	12.582	102,8	112,7	100	66,4
2	ATI Radeon X1950	512/DDR4	400	650	1000	256	-/o	8	48	90	384	12.381	78,9	111,6	92,1	84,0
3	Nvidia GeForce 7900 GTX	512/DDR3	600	700	900	256	o/-	8	24	90	278	11.282	81,5	98,2	85,7	52,1
4	ATI Radeon X1900 XTX	512/DDR3	420	650	775	256	-/o	8	48	90	384	11.554	72,7	97,5	83,7	72,7
5	ATI Radeon X1900 XT	512/DDR3	340	625	725	256	-/o	8	48	90	384	11.200	69,2	93,2	80,4	86,3
6	Nvidia GeForce 7900 GTX	512/DDR3	410	650	800	256	o/-	8	24	90	278	10.627	72,8	89,9	78,8	70,1
7	ATI Radeon X1800 XT	512/DDR3	280	625	750	256	-/o	8	16	90	320	9.387	60,3	78,9	68,3	89,0
8	Nvidia GeForce 7900 GT	256/DDR3	275	520	750	256	o/-	8	24	90	278	8.920	63,1	74,4	66,4	88,1
9	Nvidia GeForce 7800 GTX	256/DDR3	340	490	650	256	o/-	8	24	110	302	8.259	58,2	70,4	61,9	66,4
10	Nvidia GeForce 7800 GT	256/DDR3	245	450	660	256	o/-	8	24	90	278	7.903	55,1	66,0	58,6	87,3
11	ATI Radeon X1800 XL	256/DDR3	300	500	500	256	-/o	8	16	90	320	7.344	45,0	58,9	52,0	63,3
12	Nvidia GeForce 7800 GT	256/DDR3	290	445	535	256	o/-	7	20	110	302	7.117	47,8	55,1	51,0	64,2
13	ATI Radeon X1800 GTO	256/DDR3	175	500	500	256	-/o	8	12	90	320	6.893	38,3	53,9	47,2	98,4
14	ATI Radeon X850 XT-PE	256/DDR3	220	540	590	256	-/o	6	16	130	160	6.727	35,1	55,3	46,2	76,6
15	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	200	600	780	128	o/-	5	12	90	177	6.459	39,4	46,2	44,0	80,3
16	ATI Radeon X850 XT	256/DDR3	175	520	540	256	-/o	6	16	130	160	6.421	32,9	52,4	43,8	91,3
17	ATI Radeon X800 XT	256/DDR3	155	500	500	256	-/o	6	16	130	160	6.134	31,0	49,7	41,6	98,0
18	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	160	560	700	128	o/-	5	12	90	177	5.969	35,5	41,9	40,2	91,7
19	Nvidia GeForce 6800 GS	256/DDR3	190	485	550	256	o/-	5	12	110	202	5.739	36,0	38,9	38,8	74,5
20	Nvidia GeForce 6800 Ultra	256/DDR3	220	400	550	256	o/-	6	16	130	222	5.429	38,9	36,3	37,9	62,9
21	ATI Radeon X800 XL	256/DDR3	145	400	490	256	-/o	6	16	110	160	5.333	27,5	44,2	36,6	92,1
22	ATI Radeon X850 Pro	256/DDR3	140	505	520	256	-/o	6	12	130	160	5.491	26,2	41,8	36,0	93,8
23	Nvidia GeForce 6800 GT	256/DDR3	180	350	500	256	o/-	6	16	130	222	4.967	35,5	32,8	34,6	70,2
24	Nvidia GeForce 6800 GS	256/DDR3	140	425	500	256	o/-	5	12	110	202	5.120	31,8	34,1	34,3	89,4
25	ATI Radeon X800 GTO	256/DDR3	115	400	490	256	-/o	6	12	110	160	4.682	22,3	35,0	30,5	96,8
26	ATI Radeon X1600 XT	256/DDR3	120	590	690	128	-/o	5	12	90	157	4.955	19,8	26,8	28,2	85,8
27	ATI Radeon X800	256/DDR3	100	390	350	256	-/o	6	12	110	160	4.190	18,5	33,2	27,4	100,0
28	ATI Radeon X800 GT	256/DDR3	120	475	490	256	-/o	6	8	110	160	4.191	17,6	31,7	26,7	81,2
29	ATI Radeon X800 GTO	128/DDR3	100	400	350	256	-/o	6	12	110	160	4.163	18,1	29,5	26,1	95,3
30	Nvidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	100	500	500	128	o/-	3	8	110	146	3.778	20,3	24,3	24,1	88,0
31	ATI Radeon X1600 Pro	256/DDR2	90	500	400	128	-/o	5	12	90	157	3.768	13,6	20,6	21,1	85,6
32	Nvidia GeForce 6600 GT	128/DDR3	85	500	500	128	o/-	3	8	110	146	3.561	18,3	16,2	20,5	88,0
33	ATI Radeon X700 Pro	256/DDR3	100	425	430	128	-/-	6	8	110	120	3.442	13,4	21,6	20,3	74,1
34	Nvidia GeForce 6600	256/DDR2	80	400	400	128	-/-	3	8	110	146	2.949	15,3	19,3	18,8	85,8
35	Nvidia GeForce 6800 LE / XT	256/DDR	160	350	300	256	o/-	4	8	110	202	2.592	17,2	18,9	18,2	41,5
36	ATI Radeon X1300 Pro	256/DDR2	65	600	400	128	-/o	2	4	90	105	2.875	6,6	13,7	14,4	80,9
37	ATI Radeon X1600 Pro	256/DDR	85	500	250	128	-/o	5	12	90	157	2.651	8,3	14,1	14,3	61,4
38	ATI Radeon X700 / LE	128/DDR	70	400	250	128	-/-	6	8	110	120	2.469	8,4	13,1	13,5	70,4
39	Nvidia GeForce 6600 / LE	256/DDR	65	300	250	128	-/-	3	8	110	146	1.979	9,3	11,8	12,0	67,4
40	ATI Radeon X1300	256/DDR2	60	450	250	128	-/o	2	4	90	105	2.058	4,6	8,4	9,8	59,6
41	Nvidia GeForce 7300 GS	256/DDR2	55	550	540	64	-/-	3	4	90	112	2.110	2,7	4,7	8,3	55,1
42	Nvidia GeForce 6500	128/DDR2	60	400	350	64	-/-	3	4	110	146	1.632	2,4	5,6	7,1	43,2
43	ATI Radeon X550	128/DDR	40	400	250	64	-/-	2	4	110	75	1.601	1,7	6,5	7,1	64,8
44	Nvidia GeForce 6200	128/DDR	40	300	200	128	-/-	3	4	110	146	1.583	2,8	3,9	6,6	60,2
45	ATI Radeon X300 SE	128/DDR	40	325	200	64	-/-	2	4	110	75	1.241	0,8	2,5	4,6	42,0
46	ATI Radeon X300 SE HM 128 MB	32/DDR	40	325	300	64	-/-	2	4	110	75	966	0,9	2,6	3,9	35,6
47	Nvidia GeForce 6200 TC 128 MB	16/DDR	35	350	350	32	-/-	3	4	110	146	889	1,2	0,1	3,0	31,3

INDEX PLĂCI GRAFICE

GPU: Categoriile de produse

Office: Cine nu se joacă sau nu se uită la filme high definition nu are nevoie decât de o placă video ieftină sau chiar de grafică integrată. Dacă vrei totuși să trageți cu ochiul la un film HD 720p, o placă video de 100 de euro este o investiție bună.

Multimedia: Pentru Media PC-uri aceste plăci sunt dotate standard. Puteți să încercați să vizionați conținut HD până în 1080i. În general aceste plăci dispun de răcire pasivă și ca atare silențioasă.

Allround: Gamerii care doresc soluții de buget își regăsesc produsele preferate în această clasă. Plăcile fac față bine cerințelor jocurilor actuale și rulează bine la rezoluții până în 1024 x 768. Unele opțiuni din jocuri trebuie dezactivate.

Power gamer: Rezoluțiile de 1600x1200 și activarea filtrărilor AA (Anti-Aliasing) și AF (Anisotropic Filter) fac din jocurile actuale o adevărată plăcere. Plăcile din această categorie sunt cele mai scumpe și dispun de soluții de răcire bune.

Indice de performanță
Sunt adăugate diferite rezultate din benchmark-uri și cel mai bun este normalat la 100%

Indice preț/performanță:
La plăcile grafice balanța dintre preț și performanță este mai echilibrată decât la procesoare. Pentru un preț de două ori mai mare primim de obicei performanță dublă, pe când la procesoare este deseori un spor de performanță în jurul a 15 procente. De aceea plăcile ieftine dispun de un indice slab, iar un raport bun preț/performanță se regăsește de multe ori în zona de mijloc a tabelului.

OFERTA!

Laptopurile ieftine

Toamna aceasta se profilează o serie de promoții pentru laptopuri ieftine. Noi ne-am întrebat dacă nu cumva se ascunde ceva în spatele prețului mic. Am testat cele mai ieftine notebook-uri de pe piață și o parte din îndoielile noastre s-au risipit.

Francisc Kurko, Beniamin Onaț, Codrin Hosu, Ionuț Bălan, Vasile Prodan

Probabil că fiecare dintre noi s-a gândit măcar o dată, într-o situație anume, ce bine i-ar prinde să-și poată lua cu el calculatorul. Poate că era vorba de unele fișiere la care lucra sau poate că era

4:3 VERSUS WIDE

Acum doi-trei ani, când notebook-urile cu ecrane late erau în perioada de început, în mod invariabil ele erau mai scumpe decât alte modele care aveau display-uri de aceeași diagonală, dar în format 4:3. Situația s-a schimbat gradual astfel încât, în prezent, această diferență a dispărut cu totul și ne putem aștepta ca în viitor ecranele late chiar să ofere un avantaj și în plan financiar. Statisticile arată că în trimestrul doi din 2006 notebook-urile cu ecrane late au ajuns la o cotă de 60% din piață, așadar, cumpărătorii au început să le preferă. Situația este explicabilă, pentru că sunt mai ușor de apucat și de cărat, iar suprafața utilă a ecranului este mai bine repartizată. Un sidebar se potrivește mai bine pe un ecran lat decât pe unul obișnuit.

clientul cu toate e-mail-urile ori o aplicație de care avea nevoie atunci când era în deplasare. În aceste condiții, ne putem întreba „De ce nu am alege un notebook?”. Față de calculatorul de pe birou, este mai mic, mai ușor, încapă într-o geantă, nu prea are cabluri, consumă mai puțin și este mai silențios. Chiar așa, de ce nu?

Prețurile notebook-urilor au scăzut în ultima perioadă sub anumite praguri care le fac accesibile unui grup de utilizatori la care nu ne-am fi gândit acum doi-trei ani. Asistăm la apariția pe piața românească a unor modele care costă pe alocuri sub 2000 lei, uneori chiar destul de mult sub 2000 lei.

Testul de față include sisteme portabile până în 3000 lei, o limită pe care am considerat-o tolerabilă pentru suficient de mulți români, cel puțin dintre cei interesați de cumpărarea unui calculator. În plus de aceasta, este o sumă pentru care se pot achiziționa modele care oferă cel puțin strictul necesar, uneori chiar mai mult decât atât. Sigur, nu ne vom aștepta la sisteme dual-core, dar vom întâlni sisteme decente, oferind o performanță decentă la prețuri pe măsură.

Puteți renunța liniștiți la desktop-ul de ieri pentru laptopul de azi. Nu veți simți diferența decât în bine. Pentru un set uzual de aplicații, oricum vă va oferi cel puțin tot atâta performanță și, la urma urmei, puteți să vă gândiți că și banii pe care-i plătiți pe un notebook azi sunt cam aceiași pe care-i dădeați pe un desktop ieri.

Tendința înlocuirii desktop-urilor cu notebook-urile se manifestă foarte accentuat pe plan mondial. Sunt țări precum Statele Unite în care vânzările de notebook-uri le-au depășit pe cele de desktop-uri de mai bine de un an de zile. Acum, depinde și de dumneavoastră cum vă plasați în raport cu acest trend, pentru că puteți renunța să cumpărați un desktop a cărui performanță nu o folosiți integral, în favoarea unui notebook care vă oferă avantaje și de un alt ordin (am enumerat mai sus: dimensiune, greutate, design compact, zgomot).

Poate că a venit vremea să ne gândim la ce ne folosește un anumit produs și la felul în care el se comportă în loc să ne gândim doar la faptul că procesorul său funcționează la X GHz.

PRIMELE IMPRESII

Înainte de a despacheta „actorii principali” ai acestui test, am crezut că din cauza limitării de preț vom întâlni doar notebook-uri modeste, foarte apropiate ca performanțe, respectiv dotări. Ei bine, am fost serios surprinși, într-un mod plăcut, deoarece am descoperit câteva modele excelente, ale căror prețuri ne-au uluit și pe noi. Dar să vedem care au fost criteriile de departajare și care sunt elementele distinctive ale fiecăruia.

Design

Deși pare greu de crezut, este un criteriu de cumpărare mai important decât multe dintre cele pe care le vom enumera mai jos. Chiar dacă la greutate toate notebook-urile s-au încadrat într-un interval destul de limitat, forma și designul lor diferă puternic. Mai sobre (Dell, Elsaco), mai clasice (Acer), elegante, cu forme studiate pentru ergonomie (Toshiba A100 sau Fujitsu Siemens), îngrijite și orientate către business (HP), către multimedia (Alpis ProBook, ASUS), ele își vor găsi target-ul dorit. Celor care doreau un desktop replacement (deși nu este neapărat destinat acestui lucru, după configurație) le recomandăm MSI MegaBook, despre care vom mai vorbi mai pe larg în paragrafele următoare.

Display

Cel puțin în cazul notebook-urilor ieftine, ecranul este un factor deosebit de important, chiar mai important decât performanța, dotarea sau ergonomia. Fără o evaluare a capacităților sale reale este foarte ușor să intrăți în capcana „super-ofertelor”. Măsurătorile noastre au scos la iveală diferențe incredibile, pentru că nu găsim alt cuvânt mai potrivit. Astfel, de la 51 cd/m² pentru Toshiba Satellite L30-115 sau 90cd/m² la HP NX6125, până la 174 cd/m² cât are MSI MegaBook L720 sau 238 (da, ați citit bine!) cd/m² este cale lungă, stimați cititorii! Este o diferență ca de la cer la pământ, și nu aruncăm cu vorbe. Este diferența dintre aproape vizibil/lizibil și confortabil și plăcut pentru ochi. Mai mult, unii vor prefera ecranul de tip glossy, care dă senzația de strălucire mai mare, cu niște culori mai bogate, mai vii. Alții vor spune că-i deranjează acest fapt, optând pentru clasicul ecran mat. Din acest motiv n-am punctat diferențiat tipul de ecran, însă diagonală și rezoluția, da.

Autonomie

Din nou, surprize. Chiar dacă la timpul de playback al DVD-ului nu s-au diferențiat vizibil (unitatea optică, în tandem cu procesorul, display-ul luminat la maximum, boxele consumau puternic din baterie), nu la fel au stat lucrurile la browsing-ul pe net (folosind placa wireless) și la citirea unei cărți. Aici s-au detașat imediat laptopurile cu baterii generoase: Packard Bell S4903, MSI MegaBook, HP NX6125, Elsaco Tiger 8050QCR, Dell Inspiron 1300. Restul sistemelor au rămas mai în urmă, unele mai serios, spre tragic. Să vă dăm un exemplu: cea mai mare durată a bateriei

Dacă sunteți decis să cumpărați un notebook, dar nu vă e la îndemână să dați peste 1000 de euro pentru un model performant, atunci vă încadrați în target-ul acestui test comparativ. Cu maximum 3000 de lei puteți cumpăra un notebook cu o greutate decentă (în jurul a trei kilograme), cel mai probabil 512 RAM, cu o placă video integrată, un monitor LCD cu o diagonală în jurul a 15”, o unitate DVD-RW și o conectică „cinstită”: un modem, o placă de rețea, un modul wireless. Desigur, la modelele sub 20 de milioane unitatea DVD-RW se poate metamorfoza într-un banal combo DVD/CD-RW, iar la numărarea megabaiților s-ar putea să vă iasă doar 256.

De cele mai multe ori, prețul mai mic presupune însă renunțarea la anumite elemente. Unele lipsuri sunt acceptabile, altele greu de suportat, echilibrul fiind cuvântul cheie care ar descrie modelele de pe primele poziții ale clasamentului.

Un punct negativ de menționat la gama de notebook-uri ieftine ar fi designul, respectiv construcția. E clar, nu se poate să ai de toate pe bani puțini, iar din cauza costurilor mari pe care le implică, designul e unul din primele aspecte la care se reduc costurile atunci când se proiectează un astfel de notebook. Pierdeți astfel eleganța (cu toate că am avut în test și notebook-uri – cele ce se apropie de limita superioară de preț – cu un aer aparte) și unicitatea.

pentru efectuarea testului Bapco Reader a fost de peste 5 ore (!), pe când cel mai scurt timp de abia a ajuns la o oră și jumătate. Cine este de vină? În primul rând, acumulatorul. Este impropriu să compari niște baterii de 14,4V x 2000 mAh cu altele de 11,1V x 4800 mAh. Sau nu? Mai este însă un aspect important de spus: acumulatorii sunt ca și cartușele de imprimantă – consumabile. Da, ați auzit bine: producătorii mai serioși chiar precizează că durata de viață a unei baterii este de câteva sute de încărcări/descărcări complete. Deci, mai devreme sau mai târziu, veți ajunge să cumpărați o altă baterie. Pe bani serioși - o baterie mai bună este peste 100 de euro. Însă, chiar dacă evenimentul este inevitabil, aceasta nu înseamnă că până atunci trebuie să treceți prin probleme și nervi din cauza unei baterii de capacitate foarte mică.

Performanță

După cum veți putea observa din tabel, cu o singură excepție (Alpis ProBook) notebook-urile vin cu acceleratoare grafice onboard modeste. Nu au ca țintă gamerii, asta este clar. Nici procesoarele nu sunt „ultimul răcnet”, mai degrabă, cântece de lebedă ale unor familii de procesoare, atât de la Intel, cât și de la AMD. Cu toate acestea le putem recomanda pentru o muncă de zi cu zi: browsing, e-mail-uri, editare documente, prezentări etc. Dacă v-ați gândit să faceți capturi de pe camere video sau codări de filme, ați cam greșit segmentul: nici un hard disk nu are mai mult de 5400 rpm, ba unele coboară chiar la 4200 rpm cu 2 MB cache! Cele mai mari diferențe sunt totuși determinate de cantitatea de memorie din sistem... dar intrăm în altă categorie, cea a dotărilor.

Un alt aspect este performanța. Matematica dicit: vrei un preț mic – trebuie să reduci din toate câte puțin. Fără pretenții de Core Duo și Turion X2: lumea laptopurilor sub 1000 de dolari e în majoritate Sempron sau Celeron. Totuși, cu un procesor „mai slab” se poate trăi: un Sempron 3000+ are șanse să îți satisfacă pe cei mai mulți utilizatori (încă sunt foarte multe desktop-uri cu o putere de calcul mai slabă decât a Sempron-ului amintit).

Dar când se umblă la ecran, atunci situația e mai dramatică. Un ecran slab cu luminozitate foarte mică, cu timp de răspuns similari TFT-urilor de la începutul secolului și cu unghiuri de vizibilitate slabe sunt aspecte care afectează serios experiența cu calculatorul. Dureri de cap, ochi bolnavi și oboseală inexplicabilă pot fi rezultatele utilizării unui notebook cu ecran slab. Cum cifrele procesorului și ale memoriei sunt cele care vând produsul, ecranul devine componenta de la care se poate scădea serios prețul fără a afecta vânzările, așa că atenția trebuie mărită în acest aspect.

Laptopul înseamnă printre altele și autonomie. Iar aceasta suferă și ea atunci când se scade prețul. O baterie mică la un notebook de azi nu mai înseamnă autonomie, ci e mai degrabă o metodă de back-up prelungit (un UPS mai deștept). Am întâlnit în test situația în care un notebook nu a avut suficientă autonomie să termine testul de productivitate office (în jurul de o oră de lucru).

Dotare

Independența, mobilitatea absolută implică includerea în cerințele unui astfel de sistem a tehnologiei Wi-Fi. Dacă unele notebook-uri nu sunt dotate cu aceasta, măcar un port PCMCIA ar fi necesar (notebook-urile Packard-Bell nu au așa ceva). Similar, dacă vreți să aveți ieșire spre televizor, projector, asigurați-vă că aveți conectica necesară (S-Video/D-SUB/DVI). Pe FireWire dați banii numai dacă aveți nevoie. Același lucru se poate spune și despre portul de infraroșu, Bluetooth, card reader. Nimic nu este gratis, totul se plătește!

Ergonomie

„Last, but not least”, ergonomia. Nu putem trece cu vederea efortul proiectanților de a încerca să ne ușureze munca. Tastatură NumPad ca pe MSI MegaBook, taste Shift mai lungi – ca pe multe dintre tastaturi, butoane și switch-uri de activare/oprire a rețelei, acces la e-mail, internet, căutare, toate acestea se vor dovedi utile. Este lăudabilă tastatura de pe HP, care folosește la maximum spațiul oferit. Nu există zone nefolositoare, ca în cazul multor altor notebook-uri. De asemenea, Toshiba și Fujitsu Siemens au acordat o importanță maximă confortului mâinilor, partea din față a notebook-ului fiind mai subțire și ușor curbată, factor care poate fi decisiv pentru unii cumpărători. Deloc nesemnificativă este așezarea conectorilor. De exemplu, am remarcat că există produse (barebone-ul Elsaco) la care nici măcar un port USB nu este poziționat unde trebuie, pe lateral. Cu porturile în față sau în spate, într-o situație de utilizare normală – pe un scaun, cu notebook-ul în poală – acestea sunt mai greu de accesat.

MSI MegaBook L720

Este aproape incredibil, dar adevărat: laptop cu ecran de 17 țoli, bine dotat, sub 3000 lei! Chiar dacă în materie de mobilitate MSI nu este încă un nume din clasa „greilor” (HP, Fujitsu-Siemens, Toshiba, IBM), cel puțin pe noi a reușit să ne convingă. Ecran cu o rezoluție de 1440x900, glossy, cu strălucire și unghiuri de vizibilitate mari, tastatură cu NumPad, conectică foarte bună, acumulator serios (drept dovadă autonomia), iată câteva lucruri care vorbesc în favoarea lui. Evident, nu poți să le ai pe toate: lucrul cel mai vizibil la care suferă L720 este portabilitatea. Cu ditamai ecranul și o tastatură aproape cât una normală, nu poți să emiți pretenții de portabilitate, poate doar de „cărabilitate”. Recomandat celor care vor să-l folosească doar la birou sau acasă.

BRAND-UL CONTEAZĂ?

Subiectul banilor e unul sensibil, iar unii caută cel mai mic preț, un scenariu des întâlnit în acest scop fiind ocolirea numelor celebre din domeniu, a.k.a. „brand-uri”. În mod normal, pentru brand plătim un preț mai mare, uneori doar pentru logo-ul de pe carcasă. Nu trebuie însă să ignorați avantajele de necontestat ale unui producător cunoscut și ale unei serii celebre. Deși există excepții, diferența de bani pe care o plățiți în plus va cumpăra și ceea ce înseamnă brand-ul: atenția pentru client cu tot ceea ce implică ea. În domeniul notebook-urilor ar fi de menționat suportul tehnic. Un brand celebru are cel mai probabil un service autorizat în România, chiar o reprezentanță, un suport tehnic telefonic sau online de calitate. În plus, notebook-urile producătorilor cu nume vin cu pachete software (recovery CD-uri) care de cele mai multe ori presupun doar introducerea unui CD sau apăsarea a două-trei butoane pentru ca sistemul de operare să se instaleze singur cu aplicațiile cumpărate în pachet. Tot la categoria software ar mai fi de adăugat utilitare dezvoltate de producător sau sub îndrumarea acestuia. Pe lângă playere DVD, aplicații de back-up și de diagnostic (care vă scapă de dat banii pe cele ale producătorilor terți, costurile de dezvoltare fiind recuperate de producător pe o serie întreagă) producătorii cu nume livrează pe notebook și aplicații proprii de gestiune a consumului (power management). Acestea din urmă sunt foarte importante pentru autonomia notebook-ului, creând diferențe mari între notebook-uri similare atunci când pe unul dintre ele este folosit modulul de power management integrat în XP. Fără îndoială, brand-ul merită!

Packard Bell S4903

Dragoste la prima vedere: poate cel mai simpatice design din test. Negru, cu un plastic lucios, linii argintii elegante, tipice seriei EasyNote, tastatură excelentă, touchpad-ul mare adesea lăudat la seria EasyNote... iată motivele vizibile pentru care modelul Packard Bell din testul nostru își merită banii. Ecranul este glossy, cu unghiuri bune de vizibilitate pe verticală, cu o luminozitate medie (senzația fiind accentuată totuși de tipul ecranului), dar cu timp de răspuns foarte bun, de 22 ms. Per ansamblu, unul dintre cele mai bune ecrane din test. Laudele principale le obține însă datorită bateriei de 50 Wh care i-a conferit cei mai buni timpi în toate testele de autonomie: aproape două ore și jumătate la DVD playback, aproape patru ore și jumătate la navigare wireless și mai bine de cinci ore la

testul de citire. Un detaliu interesant legat de baterie ar fi forma acesteia – 14x7 cm – care permite transportul facil al unei baterii de rezervă (prin comparație, majoritatea bateriilor au o formă extrem de alungită, ceea ce le face mai incomode la cărat). Autonomia, dimensiunile și greutatea redusă sunt caracteristicile unui produs care, per ansamblu, se înscrie în spiritul conceptului clasic de notebook. Nu trebuie uitat și scorul foarte bun în testul productivity office. Și cireașa de pe tort: prețul de 2300 de lei. Să zicem... INCREDIBIL! Sau să spunem că MERITĂ?

Fujitsu Siemens Amilo L131 0G/BU

Chiar dacă este ocupantul locului al treilea, din multe puncte de vedere acest exemplar Fujitsu Siemens ne-a fascinat și ne-a impresionat mai mult decât restul concurenților, incluzându-i și pe ceilalți ocupanți ai podiumului. Pe scurt, L1310G are un palmares egalat doar de Packard Bell S4903: trei note de 100 la activ! Iată-le pe scurt: luminozitate maximă a display-ului de 238 cd/m², valoare cu care poate face de rușine un monitor TFT obișnuit. În al doilea rând, timpul de răspuns al matricei, de 18 ms, este jumătate din cât au avut multe ecrane din test (valoare care îl recomandă, neoficial, chiar și pentru vizionarea fără probleme a filmelor). Nu în ultimul rând, unghiul de vizibilitate al ecranului a fost cel mai bun, cu unghiuri generoase, ergonomice. Ecranul lucios și foarte luminos însă „papă” serios bateria, timpul de autonomie fiind de-

parte de ceilalți concurenți. Chiar și așa, peste două ore de browsing fără fir sau două ore și jumătate de citit sunt de admirat, nu-i așa? Performanțele, ecranul la superlativ (este clar că Fujitsu folosește display-uri din altă gamă, altă generație), formele ergonomice recomandă modelele Fujitsu Siemens oricărui om atent la detalii!

PENTRU SPOR DE VITEZĂ

Nu încărcați inutil laptopul! Mulți dintre utilizatorii de laptopuri fac greșeala de a-și confunda notebook-ul cu dektop-ul și încearcă să îl împănaze pe cel mic cu cât mai multe dintre atributele celui mare.

Nu este neapărat un lucru rău, dar, dacă privim lucrurile din prisma performanței, vom ajunge repede să înțelegem de ce micul nostru calculator mobil pare că se sufocă ori de câte ori rulează pe baterie. În acest sens, trucurile de mai jos vă pot fi de folos.

Pe un sistem de operare Windows adus la zi din punct de vedere al update-urilor și cu firewall-ul din sistem activat se poate renunța la instalarea unui firewall alternativ. Antivirusul poate avea dezactivată opțiunea de scanare în timp real a fișierelor. Pornirea

este indicată doar în cazurile în care sunteți nevoiți să folosiți e-mail-ul, să rulați fișiere primite sau atunci când folosiți internetul. Tema Windows Classic face un sistem de operare Windows mult mai rapid și mult mai economic în ce privește ocuparea resurselor. Totodată, și o selecție atentă a serviciilor pornite poate da rezultate bune.

Pe parcursul folosirii pe baterie, renunțați ori de câte ori este posibil să rulați aplicații de tip desktop enhancement. Mai mult, renunțați la orice aplicație de care nu aveți neapărată nevoie.

De câte ori puteți, alegeți să folosiți din categoria de aplicații de care aveți nevoie pe aceea care ocupă cele mai puține resurse (ex: Opera, Trillian sau Gaim etc.).

Model	MSI L720-021YU	Packard Bell EasyNote S4903	Fujitsu-Siemens Amilo L131 06/BU	HP NX6125	Fujitsu-Siemens Amilo A1650q-2	Acer 1642WLMi	Alpis PRO BOOK 15.4"
Ofertant	Skin Media	Ultra PRO Computers	Depozitul de Calculatoare	Scop Computers	SigmaNET Computers	Scop Computers	NET BRINEL Computers
Preț estimat [Lei]	2999	2302	2805	2814	2995	2606	2999
Procesor	Mobile Intel Celeron M 370, 1500 MHz	Mobile Intel Pentium M 735, 1700 MHz	Mobile Intel Celeron M 370, 1500 MHz	Mobile AMD Sempron 3100+, 1800MHz	Mobile AMD Sempron, 2000 MHz 3400+	Mobile Intel Pentium M 745, 1800 MHz	Mobile Intel Pentium M 725, 1600 MHz
RAM instalat [MB] Felul memoriei	512 DDRAM PC2700 333 MHz	504 DDRAM2 PC4200 533 MHz	896 DDR PC2700 333 MHz	384 DDRAM PC2700 333 MHz	512 DDRAM PC2700 333 MHz	504 DDRAM 2 PC 4200 533MHz	1024 DDRAM2 PC4200 533 MHz
Timing-uri SPD	2.5-3-3-7 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-12 (CL-RCD-RP-RAS)	2.5-3-3-7 (CL-RCD-RP-RAS)	2.5-3-3-7 (CL-RCD-RP-RAS)	2.5-3-3-7 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-12 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-12 (CL-RCD-RP-RAS)
I/O							
S-video / Ieșire D-SUB / DVI	da / da / nu	da / da / nu	da / da / nu	da / da / nu	da / da / nu	nu / da / nu	da / nu / da
Docking Station / Infraroșu (IrDa)	nu / nu	nu / nu	nu / nu	da / nu	nu / nu	nu / nu	nu / da
PCMCIA Type II (număr) / Cititor card-uri (număr)	2 / 3	0 / 0	1 / 4	2 / 5	1 / 1	1 / 3	1 / 3
Microfon integrat	nu	nu	nu	da	nu	da	da
Bluetooth / Firewire / Wireless LAN	da / da / da	nu / nu / da	nu / da / da	nu / da / da	nu / da / da	da / nu / nu	nu / da / da
USB (număr)	3	4	4	3	4	3	4
LAN integrat / Modem intern	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da
Extra	Express Card	0	0	Express Card	0	0	0
Stocare							
Hard disk	FUJITSU MHV2080AH	Seagate Momentus 4200.2 808210	Samsung SpinPoint M60	FUJITSU MHV2080AH PL	FUJITSU MHV2080AT	Seagate Momentus 4200.2 80829	Seagate Momentus
Capacitate HDD [GB] / Turatie [rpm] / Buffer [MB]	80 / 5400 / 8	80 / 5400 / 8	100 / 5400 / 8	80 / 5400 / 8	80 / 4200 / 8	80 / 5400 / 8	80 / 5400 / 8
Model DVD / CD-RW	HL-DT-ST DVD-RW GWA-4082N	MATSHITA UJ-850D	HL-DT-ST DVD-RW GWA-4082N	HL-DT-ST DVD-RW GWA-4082N	NEC DVD_RW ND-6750A	Slimtype DVD-RW SSW-8015S	Philips SDV8441
DVD+R / DVD-R	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da
DVD+RW / DVD-RW	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da
DVD+R9 / DVD-R DL	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / nu	da / nu
Grafică							
Tip Placă video	Intel GMA 900	Intel GMA 900	ATI Radeon X300	ATI Radeon Xpress 200M	ATI MOBILITY RADEON Xpress 200 Series	Intel GMA 900	ATI MOBILITY RADEON X700
Memorie video maximă	128	64	128	128	128	64	128
Diagonala ecranului	17	15.4	15.4	15	15.4	15.4	15.4
Rezoluție maximă	1440x900	1280x800	1280x800	1024x768	1280x800	1280x800	1280x800
Rețea							
Tip rețea wireless	MSI 802.11g MiniPCI Wireless	Intel(R) PRO/Wireless 2200BG	Atheros AR5005G Wireless Network Adapter	Broadcom 802.11b/g WLAN	Atheros AR5005G Wireless Network	Intel(R) PRO/Wireless 2200BG Network Connection	Intel(R) PRO/Wireless 2200BG
Tip rețea Ethernet	Realtek RTL8139 PCI Fast Ethernet	Realtek RTL8139 PCI Fast Ethernet	Broadcom 440x 10/100 Integrated Controller	Broadcom NetLink (TM) Gigabit Ethernet	Realtek RTL8139 PCI Fast Ethernet	Realtek RTL8139 PCI Fast Ethernet	Realtek RTL8169/8110 Gigabit Ethernet Adapter
Carcasă							
Dimensiuni carcasă (L x l x h) [mm]	395 x 278 x 26.5-35	359 x 255 x 34	357 x 271 x 24.5 - 39.5	328 x 267 x 31	359 x 273 x 39	364 x 279 x 34	358 x 285 x 25 - 40
Greutate (fără alimentator)	3.2	2.7	2.6	2.63	2.83	2.5	3.33
Baterie							
Tip baterie	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion
Capacitate	10.8V x 4400mAh	11.1V x 4800 mAh	11.1V x 4400 mAh	10.8V x 4800 mAh	11.1V x 4400 mAh	14.8V x 2000mAh	14.8V x 4400 mAh
Conținut pachet							
Sistem de operare	Windows XP Home Ed.	Windows XP Home Ed.	Windows XP Home Ed.	Windows XP Home Ed.	Windows XP Home Ed.	Windows XP Home Ed.	lipsește
Pachete software (Office Suite, SmartSuite etc.)	CyberLink DVD, Norton Internet Security 2005	PowerCinema, Internet Security	Works 8.5, WinDVD 5, Norton Internet Security 2006, Nero Express 6	WinDVD	Works 8.5, WinDVD 5, Norton Internet Security 2006, Nero Express 6	Norton Antivirus, NTI CD Maker	PowerDVD, Nero Express 6
Pachet Office / Pachet utilitare / Recovery tools	nu / da / da	nu / da / da	da / da / nu	nu / da / da	da / da / nu	nu / da / da	nu / da / nu
Display							
Format display	Wide, 16:9	Wide, 16:9	Wide, 16:9	Normal, 4:3	Wide, 16:9	Wide, 16:9	Wide, 16:9
Tip ecran	glossy	glossy	glossy	mat	glossy	glossy	glossy
Performanță							
Luminozitate maximă [cd/m²]	174	117	238	90	134	111	138
Timp de răspuns [ms]	30	22	18	29	18	29	25
Unghiuri de vizibilitate	f. bun	bun	f. bun	bun	bun	bun	f. bun
Bapco Productivity [pct]	184	188	161	144	158	225	117
Bapco DVD Playback [min]	109	144	93	140	112	81	105
Bapco Wireless [min]	219	263	128	204	175	140	191
Bapco Reader [min]	287	311	136	241	190	165	205
Nota dotare / construcție	15%	80.87	63.69	84.79	72.43	69.87	62.32
Nota totală conținut pachet/documentație	10%	75.80	74.99	65.99	78.99	65.99	74.99
Nota totală operare /ergonomie	5%	89.27	67.23	78.62	100.00	88.24	95.52
Nota totală performanță	70%	80.88	82.72	74.63	67.55	70.23	65.10
Nota CHIP		80.79	78.32	75.49	71.05	70.65	67.20

CUM AM TESTAT

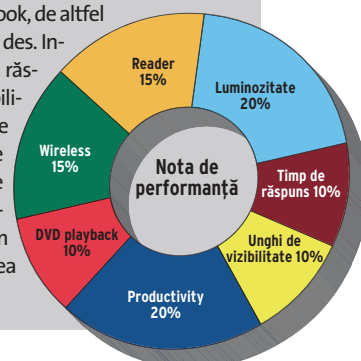
Notebook-urile nu sunt desktop-uri. Punct.

Testul de față ar putea să vă surprindă prin prisma rezultatelor, dar asta nu înseamnă că acestea sunt greșite: am pus accentul pe autonomie și mai puțin pe performanță. Pentru că notebook-ul înseamnă mai mult decât performanță!

Test Mobile Mark 2005	Setări notebook
DVD Playback	Luminozitatea ecranului maximă, volum boxe la maxim, wireless OFF. Setare de power management: Intervideo WinDVD.*
Wireless	Luminozitatea ecranului minimă, wireless ON. Setare de power management: Max. Battery.*
Productivity	Luminozitatea ecranului maximă, volum boxe 1/3, wireless OFF. Setare de power management: Max. Performance.*
Reader	Luminozitatea ecranului minimă, wireless OFF. Setare de power management: Max. Battery.*

* La notebook-urile cu power management proprietar a fost setat profilul cel mai apropiat tipului de aplicație rulat, respectiv DVD Playback, Long Life, Maximum Performance și Long Life.

În premieră pentru o revistă din România, am măsurat și am dat o pondere serioasă ecranului, 40% din nota de performanță. Am avut în vedere timpul de răspuns, pe care l-am măsurat în condițiile de luminozitate maximă (care asigură în general cele mai bune valori). Nu comparați valorile obținute cu cele tipice unui TFT pentru desktop. În acest caz, nu s-a putut efectua calibrarea monitorului. Valoarea returnată este timpul de răspuns cel mai bun pe care îl obține posesorul fiecărui notebook, de altfel situația în care notebook-ul se va afla cel mai des. Instrumentul pentru măsurarea timpului de răspuns a fost osciloscopul. Unghiurile de vizibilitate pe verticală au fost apreciate cu calificative (prost, bun și foarte bun), ele fiind unghiurile care incomodează utilizatorul în general (este mai rară situația în care unghiurile de vizibilitate pe orizontală afectează utilizatorul). Am măsurat de asemenea cu luxmetrul valoarea maximă a luminozității pe alb.

Elsaco Tiger 8050ORI	Packard Bell EasyNote R1370	Elsaco Tiger 8050OCR	Dell Inspiron 1300 PIR 2331I1300	Dell Inspiron 1300 PM735a STK50X11300	Toshiba Sattelite A100-232 PSAA2E-04Z026G3	Toshiba Satellite L30-115	Dell Inspiron 1300 CEI380 CORA200X11300	ASUS A3H-5010
Elsaco Electronic	Ultra PRO Computers	Elsaco Electronic	Depozitul de Calculatoare	Partenerii Genesys	Scop Computers / Depozitul de Calculatoare	Maguay Impex	Partenerii Genesys	Depozitul de Calculatoare Ultra PRO Computers
2855	2256	2236	2332	2290	2493 / 2647	1772	1938	2723
Mobile Pentium M 740, 1733 MHz	Mobile Intel Celeron M 380, 1600 MHz	Mobile Intel Celeron M 380, 1600 MHz	Mobile Pentium M 735, 1700 MHz	Mobile Pentium M 735, 1700 MHz	Mobile Intel Celeron M 380, 1600 MHz	Mobile Intel Celeron M 380, 1600 MHz	Mobile Intel Celeron M 380, 1600 MHz	Mobile Intel Celeron M 380, 1600 MHz
504	448	248	504	504	448	256	248	248
DDRAM 2 PC4200 533 MHz	DDRAM PC2700 333 MHz	DDRAM 2 PC4200 533 MHz	DDRAM 2 PC4200 533 MHz	DDRAM 2 PC 4200 533MHz	DDRAM 2 PC4200 533 MHz	DDRAM PC4200 533MHz	DDRAM 2 PC 4200 533MHz	DDRAM 2 PC4200 533 MHz
4-4-4-T1 (CL-RCD-RP-RAS)	2.5-3-3-7 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-T1 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-T1 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-T2 (CL-RCD-RP-RAS)	5-4-4-T2 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-T2 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-T1 (CL-RCD-RP-RAS)	4-4-4-T2 (CL-RCD-RP-RAS)
da / da / nu	da / da / nu	da / da / nu	nu / da / nu	nu / da / nu	da / da / nu	nu / da / nu	nu / da / nu	nu / da / nu
nu / nu	nu / nu	nu / nu	nu / nu	nu / nu	nu / nu	nu / nu	nu / nu	nu / nu
1 / 0	0 / 0	1 / 0	1 / 0	1 / 0	1 / 0	1 / 0	1 / 0	1 / 1
nu	da	nu	nu	nu	nu	nu	da	da
nu / da / da	nu / nu / da	nu / da / da	nu / nu / da	nu / nu / da	nu / da / nu	nu / nu / da	nu / nu / nu	da / da / nu
3	3	3	3	3	4	2	3	4
da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da
0	0	0	Express Card	Express Card	0	0	Express Card	0
Hitachi HT-S421280H9AT00 80 / 4200 / 8	Seagate Momentus 4200.2 60821 60 / 5400 / 8	Hitachi Travelstar 4K120 80 / 4200 / 8	Seagate Momentus 5400.2 80821ST1980821IA 80 / 5400 / 8	TOSHIBA MK6032GAX 60 / 5400 / 8	FUJITSU MHV2060BH 60 / 5400 / 8	Hitachi TravelStar 5k100 40 / 5400 / 8	Seagate Momentus 5400.2ST19408114A 40 / 5400 / 8	Hitachi HTS-424040M9AT00 40 / 4200 / 2
OSI DVD+RW SDW-082K	Slimtype DVDRW SOSW-833S	MATSHITA UJDA770 DVD/CDRW	SONY DVD+RW DW-058A	TSSTcorp DVD+RW TS-L632D	MATSHITA DVD-RAM UJ-841S	MATSHITA DVD/CDRW UJDA770	PHILIPS DVD+RW SDVD8820	TSSCorp CD/DVDW TS-L532A
da / da	da / da	nu / nu	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da	da / da
da / da	da / da	nu / nu	da / da	da / da	da / da	nu / nu	da / da	da / da
da / nu	da / nu	nu / nu	da / nu	da / nu	da / da	nu / nu	da / da	da / nu
Intel GMA 900	VIA/S3G UniChrome Pro	Intel GMA 900	Intel GMA 900	Intel GMA 900	ATI Radeon Xpress 200M	ATI Radeon X300	Intel GMA 900	Intel GMA 900
128	64	128	64	64	64	32	64	128
15.4	15.4	15.4	15.4	15.4	15.4	14	15.4	15
1280x800	1280x800	1280x800	1280x800	1280x800	1280x800	1280x800	1280x800	1024x768
Intel(R) PRO/Wireless 2200BG Network Connection	Atheros Wireless Network Adapter	Intel(R) PRO/Wireless 2200BG Network Connection	Broadcom NetXtreme BCM4401-B0 Fast Ethernet Controller	Intel(R) PRO/Wireless 2200BG Network Connection	nu are	Atheros AR5005G Wireless Network Adapter	nu are	nu are
Realtek RTL8139 Family PCI Fast Ethernet NIC	VIA Compatible Fast Ethernet Adapter	Realtek RTL8139 PCI Fast Ethernet Adapter [A/B/C]	Intel(R) PRO/Wireless 2200BG Network Connection	Broadcom NetXtreme BCM4401-B0 Fast Ethernet Controller	Realtek RTL8139/810x Family Fast Ethernet NIC	Realtek RTL8139/810x Family Fast Ethernet	Broadcom NetXtreme BCM4401-B0 Fast Ethernet Controller	Realtek RTL8139/810x Family Fast Ethernet NIC
351 x 252 x 36 2.55	355 x 250 x 30 2.6	351 x 252 x 36 2.55	356 x 265.5 x 35.9 2.78	356 x 265.5 x 35.9 2.72	360 x 267 x 29.8 - 36.8 2.4	358 x 262 x 37 2.25	356 x 265.5 x 35.9 2.8	328 x 288 x 38 2.6
Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion	Li-ion
11.1V x 4400 mAh	11.1V x 4400 mAh	11.1V x 4400 mAh	14.8V x 2000mAh	14.8V x 2000mAh	14.4 V x 2000 mAh	14.4V x 2000mAh	14.8V x 2000mAh	14.8V x 2200mAh
lipsește	Windows XP Home Ed. PowerCinema, Internet Security	lipsește	DOS (free) nu	DOS (free) nu	Windows XP Home Ed. EasyNote 2003	Windows XP Home Ed. EasyNote 2003	DOS (free) nu	Windows XP Home Ed. ASUS DVD, Nero 6, Media Show 2.0, ASUS PowerDirector
WinDVD 4, Nero 6		WinDVD 4, Nero 6						
nu / da / nu	nu / da / da	nu / da / nu	nu / nu / nu	nu / nu / nu	da / da / da	da / da / da	nu / nu / nu	nu / da / nu
Wide, 16:9 mat	Wide, 16:9 glossy	Wide, 16:9 mat	Wide, 16:9 mat	Wide, 16:9 mat	Wide, 16:9 glossy	Wide, 16:9 mat	Wide, 16:9 mat	Normal, 4:3 mat
119	126	115	133	127	112	51	133	118
27	26	29	39	31	25	27	36	29
f. bun	f. bun	f. bun	bun	bun	bun	slab	bun	bun
211	175	184	184	194	158	172	188	158
126	103	116	91	88	58	69	82	53
200	155	208	186	170	76	96	103	76
225	173	236	226	195	87	104	147	88
68.12	61.08	58.80	63.82	62.00	58.45	47.19	46.84	51.95
12.12	74.99	12.12	13.33	13.33	95.19	96.00	13.33	53.60
31.96	40.04	31.96	54.45	55.77	53.64	77.15	54.00	63.92
76.43	67.40	73.53	67.98	66.94	51.21	47.52	59.55	50.43
66.53	65.85	63.10	61.21	60.28	56.82	53.80	52.74	51.65

MOBILE MARK 2005

A trecut vremea benchmark-urilor sintetice. BAPCo a făcut pași importanți în aducerea realismului în metodele de testare: anul trecut a ieșit pe piață cu o suită numită „Mobile Mark 2005” destinată evaluării platformei mobile. Aceasta a fost gândită ținându-se seama de motivele care au promovat notebook-urile: mai întâi autonomia și apoi performanța. Din cele patru teste incluse, doar unul returnează scor de performanță. Primul test din suita BAPCo Mobile Mark 2005 este DVD Playback. Aplicația Intervideo WinDVD rulează DVD-ul cu conținut video BAPCo în buclă până când sistemul, rămas fără resurse de energie, se oprește. La re-

pornire este afișat timpul de redare video. O a doua probă este testul „wireless”, care constă în simularea navigării pe internet. BAPCo livrează un DVD Knoppix care conține un server de web și câteva zeci de pagini html înlănțuite prin redirectionare. Astfel, după stabilirea conexiunii wireless între notebook și serverul Knoppix la care s-a legat un ruter, se accesează o adresă a web serverului, se încarcă o primă pagină, după care paginile se încarcă singure, pe rând, la intervale regulate, modul de utilizare al procesorului fiind spike-uri aproape la fiecare minut. Unele pagini conțin poze și text, altele doar text, rezultatul fiind o simulare realistă a

navigării pe internet. La epuizarea bateriei și oprirea notebook-ului serverul ține minte timpul în care a „livrat” conținut notebook-ului respectiv și returnează timpul între prima și ultima accesare. Tot un test de autonomie este și „Reader”, în care BAPCo deschide un e-book și simulează citirea, derulând regulat. „Productivity” este singurul test care măsoară performanța sistemului, dar o face doar pe baterie, existând posibilitatea ca sisteme cu procesoare diferite să dea scorurile inversate ca urmare a modului în care BIOS-ul interpretează cererea de procesor și îi scallează frecvența.

Windows sau Linux?

Din motive legate de ideologie sau din rațiuni financiare, mulți dintre ofertanți au început să comercializeze produse ce folosesc sisteme de operare alternative. Cu Linux sau Windows, este până la urmă alegerea celui care vinde și, mai important, a celui care cumpără. Suntem de acord că pe configurații mai modeste puteți avea rezultate mai bune dacă rulați Linux și poate că nu ar fi rău să o faceți. Însă, lucrurile nu sunt clare deloc pentru un utilizator neavizat și s-ar putea ca o alegere pripită să fie regretată ulterior. Vă propunem pentru reflecție următoarele aspecte:

Costul licenței: în condițiile în care sunteți convins că doriți un sistem de operare Linux, atunci lipsa Windows-ului din dotarea laptopului nu poate decât să vă bucure. Însă, dacă situația stă invers, atunci calculați cu atenție diferența de preț economică (sau nu?).

Driver-e pentru componente: este clar pentru oricine că, sub Windows, doar dacă îți neapărat nu vei găsi driver-e potrivite pentru laptopul ales. Asta ca să nu aducem în discuție că un producător care se respectă va oferi nu numai un kit de Windows încărcat deja cu driver-ele de rigoare, ci și un CD de pe care acestea să poată fi instalate ulterior. Sub Linux însă, situația este destul de tristă. Ori alegeți o distribuție comercială (Ex: Xandros, SuSE) în care producătorul și-a dat silința să includă driver-e (o licență costă destul de mult!), dar care tot mai are lipsuri, ori sunteți deja un specialist și atunci nu veți avea probleme... mari. Orice altă variantă

presupune timp pierdut și nervi, însă eventualul succes vă va face să vă simțiți un mic rege.

Power management: un aspect deloc de neglijat! Posibilitatea de a reduce dinamic frecvența procesorului, a strălucirii display-ului, dezactivarea unității DVD și a hard diskului atunci când nu sunt folosite, a porturilor USB/FireWire sunt elemente care contează. Din păcate, sub Linux sau în cazul unor brand-uri care vând laptopuri acest element lipsește, ceea ce are urmări neplăcute. Și e păcat, pentru că de multe ori de el depinde perioada în care laptopul este capabil să ruleze pe baterie.

Am imaginat un mic test în care pe laptopul Toshiba Satellite A100-232 am instalat Xandros Desktop 4.0 (un sistem de operare Linux complet, accesibil fără probleme majorității utilizatorilor de Windows), cu driver-ele pentru schimbarea dinamică a frecvenței procesorului (cpufreq), utilitarul hddparm și cu reducerea strălucirii display-ului, aceasta fiind cea mai simplă configurație de power management la care un utilizator neavizat poate ajunge ușor. Atenție, nu am intrat în detalii care ar presupune cunoștințe aprofundate de Linux și care probabil ar fi schimbat datele problemei. Pe acesta am rulat un test de browsing pe baterie folosind serverul oferit de Bapco Mobile. Am repetat testul sub Windows XP cu utilitarul Toshiba și... surpriză! O autonomie de funcționare cu 50% mai bună! (68 de minute pe Linux, 95 pe Windows). Concluzia o trageți singuri.

Iată câteva concluzii care subliniază încă o dată caracteristicile la care trebuie să fiți atenți când vă decideți să cumpărați un laptop „la ofertă”, mai ales acum, în perioada de dinaintea sărbătorilor, când se poartă între producători o acerbă bătălie a prețurilor:

1. Ecranul este foarte important și, din păcate, este primul element sacrificat în favoarea scăderii costurilor. Mare atenție, capcane mari se ascund aici. Citiți valorile de luminozitate a ecranului din tabelul comparativ și veți trage concluzii elocvente. Nu ignorați valorile, deoarece seara poate că orice laptop e bun, dar ziua s-ar putea să vă chinuți serios să citiți ceva pe un ecran cu o luminozitate sub 100 cd/m².

2. O baterie mică pe un notebook de puterea celor din test nu mai e baterie, ci soluție de back-up. Notebook-ul înseamnă și autonomie. În consecință, ferțiți-vă de bateriile mici, mai ales că upgrade-ul ulterior înseamnă o parte considerabilă din prețul de achiziție al notebook-ului.

3. Nu vă ferțiți de software-ul licențiat cu care vin unele notebook-uri, e soluția ieftină de a intra în legalitate.

4. Gândiți-vă de două ori înainte de a alege notebook-urile „foarte” ieftine; diferența de două-trei milioane în această zonă de preț e considerabilă pe toate planurile: ecran, autonomie, putere de calcul și design.

5. Să nu vă sperie ideea de „brand”. Prețul aparent nejustificat de mare ascunde în spate facilități gen power management de calitate, bundle „gratis” și asistență tehnică.

6. Un procesor Sempron sau Celeron nu e neapărat rău, mai ales că destinația unui notebook nu e identică cu a unui desktop. Dacă nu faceți codări video, atunci veți fi mulțumiți de performanța de care dau dovadă și mai ales de prețul mai mic al notebook-ului.

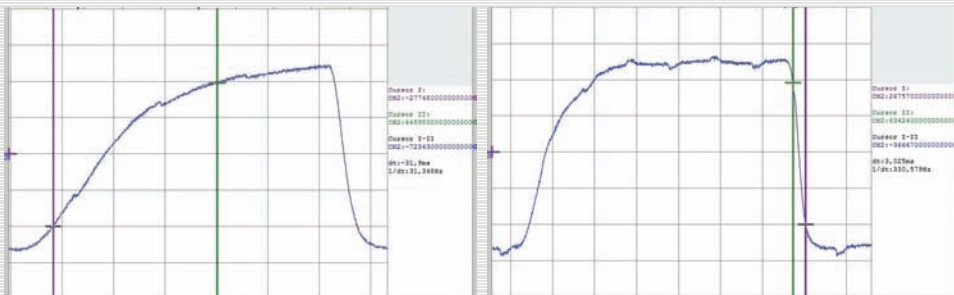
TIMPUL DE RĂSPUNS AL DISPLAY-ULUI - METODA DE MĂSURARE

Panourile de afișare folosite în laptopuri diferă destul de mult între ele. Între caracteristici, cea mai importantă și de a cărei valoare depinde foarte mult calitatea imaginilor în

mișcare este timpul de răspuns. Definiția acestuia, după specificațiile producătorilor, este dată de suma timpilor necesari pentru aprinderea și stingerea afișajului. Se conside-

ră doar modificarea strălucirii între 10% și 90% la aprindere, respectiv între 90% și 10% la stingere. Din punctul de vedere al privitorului, cel mai tare deranjează diferența între cei doi timpi. Aceasta se poate observa pe imagini ca o modificare a dimensiunilor unui element de imagine în mișcare. Dacă este alb pe fond negru, apare mai târziu decât dispare și acesta se micșorează, dacă este negru pe fond alb (text standard), apare rapid și dispare mai greu, adică își mărește dimensiunea.

Măsurarea acestor timpi se face cu ajutorul unui senzor sensibil la lumină amplasat pe display pe un element de imagine cu strălucirea controlată. Semnalul furnizat de senzor este înregistrat pe un osciloscop cu memorie și salvat pe calculator. Cu ajutorul cursorilor oferite de aplicația de achiziție se pot determina comod și precis timpii de aprindere și stingere a ecranului.

Display-ul lent: cursoroarele de măsură fixate pe timpul de aprindere. Timpul de aprindere este dublu față de timpul total înregistrat de cel rapid.

Display-ul rapid: atât timpul de aprindere, cât și cel de stingere sunt mai mici. Cursoroarele din imagine sunt fixate pe timpul de stingere.

Bancul de probă

Sub această titulatură se regăesc acum toate produsele testate în laboratorul CHIP. Atât hardware, cât și software sau din domeniul comunicațiilor, produsele prezentate aici sunt cele mai noi apariții de pe piața românească.

Vă spun sincer, am așteptat cu mare interes să ne vină spre testare noul Alpha 100, mai ales că unele modele mai cu pretenții ale acestui producător, cum ar fi Cyber-shot DSC-F717, DSC-V3 și, mai recent, Cyber-shot R1, ne-au impresionat. Interesul a fost mare deoarece este vorba de o predare de ștafetă. Konica Minolta, care are o experiență bogată în construirea unor aparate și lentile high-end, a decis, spre surpriza tuturor, să-și ia rămas bun de la acest domeniu. Ștafeta a fost preluată de Sony, care avusese de ceva timp o colaborare strânsă cu Konica Minolta. Așa se face că proprietarii milioaneanelor de lentile Konica-Minolta, dar nu numai ei, așteptau cu mare nerăbdare/infrigurare să vadă ce le aduce viitorul. Va fi noul aparat Sony pe măsura așteptărilor? Pretențiile în acest domeniu cresc pe zi ce trece, deoarece concurența este și ea foarte strânsă: printre mai vechii Nikon, Olympus, Fujifilm, Pentax și mulți alții, și-au făcut loc nou-veniții Panasonic și Samsung. Surprinzător sau nu, body-ul este foarte apropiat de Konica Minolta MAXXUM 5D. Această alegere nu este deloc întâmplătoare. (continuare la pagina 65)

Oricât de discutabilă este din punct de vedere legal evitarea protecțiilor pentru DVD-uri și a blocării pe regiuni, a devenit o operațiune aproape banală. Aceasta pentru că există programe care fac acest lucru automat și fără un consum de resurse semnificativ și pe deasupra și fără a pretinde cunoștințe avansate din partea utilizatorului. AnyDVD este un astfel de program. Între funcțiile sale înglobează facilitățile necesare pentru a transforma redarea DVD-urilor într-o operațiune la fel de simplă ca cea a CD-urilor. În primul rând, programul acționează ca un layer intermediar între unitatea DVD, videodisc și playerul software. Cu ajutorul lui pot fi emulate diferite coduri de regiune astfel încât redarea să fie posibilă în cele mai diverse combinații. Copierea DVD-urilor este o altă facilități oferită de AnyDVD. Prin intermediul ei, conținutul criptat cu CSS poate fi copiat fără probleme pe hard disk pentru scopuri ulterioare.

Aplicația are o amprentă mică asupra sistemului, pentru configurare fiind accesibilă din System Tray.

- + compatibilitate cu obiective Konica Minolta și Sony
- + stabilizator de imagine în body
- blițul se ridică numai manual

Ofertant: Distribuitorii Sony
 Preț: 4299 Lei
 Preț/performanță: 8

- + decriptare protecții DVD-uri
- + posibilitatea copierii DVD-urilor pe hard disk
- + configurare minimă din partea utilizatorului

Producător: SlySoft Inc.
 Internet: www.slysoft.com
 Preț: 39 USD

Produse

- 59 Căști cu microfon
Altec Lansing AHS515
- 59 Placă grafică PCI-e
ASUS EN7600GT/HTDI
- 60 Sursă alimentare PC
AKASA Power + IQ AK-P650 FH
- 60 Placă grafică PCI-e
BFG Tech GeForce 7900 GTX OC
- 60 Notebook
DELL XPS M1710
- 61 Placă grafică PCI-e
EVGA e-GeForce 7900 GT Signature Series
- 61 Sursă suplimentară alimentare PCIe
FSP GROUP Booster X3 FSP300-1E01
- 62 Placă de bază
Gigabyte GA-M59SLI-S5
- 62 Placă grafică PCI-e
HIS Radeon X1900GT IceQ3 Turbo Edition
- 62 Placă grafică PCI-e
Leadtek WinFast PX7300GT TDH
- 63 Monitor TFT
LG Flatron L203WT
- 63 Placă de bază
MSI K9A Platinum
- 64 Notebook
MSI MegaBook S271- 065YU
- 64 Cameră foto digitală ultracompactă
Pentax Optio A10
- 64 Aparat foto digital
Samsung nv10
- 65 Aparat foto digital
Samsung nv3
- 65 Cameră foto D-SLR
Sony a100
- 66 Cameră video
Sony DCR-SR90
- 66 Sursă alimentare PC
Tagan TurboJet TG900-U95
- 66 Doc cu miniboxe pentru playere audio
Woxter i-Sound 1000 SP
- 67 Placă grafică PCI-e
XFX 7600GT XXX Edition PV-T73G-UDD7
- 67 Hard disk 150GB
Western Digital Raptor WD1500ADFD
- 68 Management pentru fotografii
Corel Snapfire Plus 1.0
- 68 Shell Windows
XPize 4.5.1
- 68 Convertor multimedia
MediaCoder 0.5.0
- 69 Gestiunea colecțiilor de imagini
ACDSee 9 Photo Manager
- 69 Administrare de la distanță
Smart VNC Manager 3.5 Enterprise

NOTA CHIP

Aprecierea fiecărui produs include, pe lângă performanța pură, atât prețul fiecăruia, cât și fiabilitatea sa sau aspectul general. Încercăm să venim astfel în întâmpinarea tuturor celor care doresc să își formeze o imagine obiectivă despre produsele existente pe piață.

81-100 (puncte)	■ ■ ■ ■ ■
61-80 (puncte)	■ ■ ■ ■ ■
41-60 (puncte)	■ ■ ■ ■ ■
21-40 (puncte)	■ ■ ■ ■ ■
0-20(puncte)	■ ■ ■ ■ ■

CĂȘTI CU MICROFON	PLACĂ GRAFICĂ PCI-E
ALTEC LANSING AHS515	ASUS EN7600GT/HTDI
	
EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■
Ofertant: Skin Media Preț: 135 Lei Preț/Performanță: 10	Ofertant: Partenerii ASUS Preț: 754 Lei Preț/Performanță: 10
DATE TEHNICE	DATE TEHNICE
Configurație cască: circumaurală	Chipset: G73
Diametru difuzor: 50 mm	Cantitate memorie: 256 MB
Răspuns în frecvență cască: 20 Hz – 20 kHz	Tip memorie / Bus memorie: DDR3 / 128 Bit
Răspuns în frecvență microfon: 100 Hz – 10 kHz	Frecvență GPU / Memorie: 560/1400 MHz
Controale: Volum general, volum presetat în 3 trepte	Tip conectori: DVI, HDMI, SPDIF, VIDEO
Tip mufă: Jack mic de 3,5mm diametru, stereo	Tip alimentare: Standard
Lungime cablu: 3 m	Interfață: PCI-e 16x
	OC frecvențe: 600/1600 MHz
	Spor performanță OC [%]: 8

De obicei nu accept să fac prezentări ale unor dispozitive atât de simple și răspândite precum sunt căștile dotate cu microfon.

Se pare, însă, că produsele Altec Lansing au deja o tradiție în a mă seduce pe mine ca recenzor, lucru care, iată, se întâmplă încă o dată cu o pereche de căști cu microfon. Este vorba despre modelul Altec Lansing AHS515.

De la bun început i-am admirat construcția: căștile sunt mari, circumaurale (buretele lor înconjoară urechea, sprijinindu-se pe cap, spre deosebire de căștile supraaurale al căror burete apasă urechea direct, deoarece se sprijină pe aceasta), iar izolația fonică este excepțională, fapt pentru care nu auziți exteriorul și nici exteriorul pe voi.

Căștile sunt foarte solide, cu o construcție de calitate, iar modul de așezare pe creștet este potrivit pentru a combate senzația de greutate. La audiție, în opinia mea, modelul AHS515 dovedește calități deosebite, chiar și fără a ține cont de prețul foarte accesibil. Sunetul este percutiv, dinamic, foarte bine conturat în frecvență înaltă.

Dat fiind că sunt căști destinate jocurilor și filmelor, bașii sunt marcați puternic, ceea ce se potrivește unor explozii, dar reduce din claritatea în frecvență joasă. Microfonul este unul de calitate, cu braț flexibil.

Concluzie: AHS515 sunt căști cu un preț foarte bun la o calitate a construcției și a sunetului care surprinde plăcut. marius_ghinea@chip.ro

Iată că pe piața de acceleratoare grafice apar trend-uri noi. Aceasta se îndepărtează într-o oarecare măsură de principala direcție pe care o urmează în momentul de față: gaming-ul. Prima soluție „multimedia” (dacă o putem numi așa) ce ajunge în laboratorul CHIP este o placă video ASUS EN7600GT/HTDI. Acest model are la bază core-ul grafic G73, atât frecvența GPU-ului, cât și cea a memoriilor fiind cele standard: 560 MHz, respectiv 1400 MHz. Aparte la acest produs este, așa cum scrie și pe cutie, interfața HDMI.

Se poate cupla un dispozitiv ce prezintă o intrare de acest gen direct la ieșirea acceleratorului video, calitatea redării materialului fiind una foarte bună.

Deoarece prin conectorul HDMI se transmite atât semnalul video, cât și audio, cel din urmă este adus prin intermediul unei interfețe digitale SPDIF din placa de bază. Tot ce trebuie făcut este să se conecteze cablul (care se găsește de asemenea în pachet) între ieșirea din placa de bază și intrarea SPDIF din placa video.

Trebuie să menționăm că și cei care folosesc două monitoare se pot bucura de acest produs deoarece el vine însoțit de un adaptor între conectorul HDMI și cel DVI.

Concluzie: ASUS EN7600GT/HTDI este o soluție recomandată celor care doresc să aibă parte de o experiență multimedia deosebită ce este dată tocmai de prezența unei interfețe HDMI. Însă și costul de achiziție va fi unul ceva mai ridicat. alex_costache@chip.ro

SURSA ALIMENTARE PC	PLACA GRAFICA PCI-E	NOTEBOOK
AKASA POWER + IQ AK-P650 FH	BFG TECH GEFORCE 7900 GTX OC	DELL XPS M1710
		
EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■
Ofertant: PC Coolers Preț: 512 Lei Preț/Performanță: 9	Ofertant: ITDirect Preț: 1734 Lei Preț/Performanță: 8	Ofertant: Partenerii Genesys Preț: 7560 Lei Preț/Performanță: 9
DATE TEHNICE	DATE TEHNICE	DATE TEHNICE
Specificat (3,3/5/12V1/12V2/12V3/12V4): 33/24/13/18/16/8A Măsurat (3,3/5/12V1/12V2/12V3/12V4): 33/24/13/18/16/8A Tensiune alimentare: 115-240VAC, PFC activ Putere sursă +5VSB: 10 W Conectori Mx/mx/A/PCIe/SATA/EPS: 9/2/1/2/4/1 Eficiența la 10/20/15A din 3,3/5/12V: 75% la 313 W Ventilator: 2x8 cm, cu rulmenți Putere specificată /măsurată: 650 W/650 W	Chipset: G71 Cantitate memorie: 512 MB Tip memorie / Bus memorie: DDR3 / 256 Bit Frecvență GPU / memorie: 670 /1640 MHz Tip conectori: DVI, VIDEO Tip alimentare: Standard + PCI-e Interfață: PCI-e 16x OC frecvențe: 700 / 1760 MHz Spor performanță OC [%]: 3	Procesor / Memorie: Core Duo T2500 / 1024 MB DDR2 VGA/Display: GeForce Go 7900 GS / LCD 17" 1920 x 1200 Conectică: Card Reader 5-in-1, DSub, IEEE 1394, DVI-D, 6 USB 2.0, Express Card slot, Dotări: HDD 80 GB @ 5400RPM, DVD±RW DL 8X Rețelistică: Intel Wireless Pro 3945 ABG, Gigabit Ethernet, Bluetooth Acumulatori: 9 celule, 4400 mA Dimensiuni / greutate: 394 x 287 x 43 mm / 4 kg

Față de designul clasic prezentat în testul comparativ, AK-P650 ne încurcă cu prezența a două transformatoare chopper. Judecând după numărul tranzistoarelor MOS, cel mai probabil, cele două transformatoare sunt identice și conectate în paralel pentru a obține dimensiuni mici și o răcire mai bună a înfășurărilor.

Designul sursei este „pe lungime”, cu două ventilatoare bine amplasate pentru răcirea radiatoarelor de dimensiuni mari, dar și a condensatoarelor electrolitice de filtraj. Cablajul imprimat este de calitate, dublu strat, cu unele componente montate pe suprafață, iar cele grele fixate suplimentar cu adeziv. Pentru cine știe bine ce face, circuitele de protecție pe ieșiri au posibilitatea reglării pragurilor de acțiune din exterior. Nu se recomandă intervenția asupra reglajelor respective.

Unul dintre ventilatoare este montat în exteriorul sursei pe partea din sistem, prin prezența lui crescându-se puterea maximă ce se poate obține la un nivel rezonabil de zgomot.

Pentru puteri apropiate de valoarea maximă, ventilatoarele devin destul de deranjante, dar își fac bine treaba, temperatura fiind distribuită uniform. Cablurile sunt toate sleeve-uite îngrijit, iar conectorii Mx sunt aurii și prevăzuți cu aripioare pentru extragere ușoară.

Concluzie: O sursă de calitate pentru configurații cu mai multe plăci video sau multiprocesor, care acceptă și overclocking-ul sistemului cu o stabilizare excelentă a tensiunilor oferite. vasile_prodan@chip.ro

Producătorul BFG începe să își facă simțită prezența și pe piața românească. Un exemplu în acest sens este BFG Tech GeForce 7900 GTX OC, o variantă overclock-ată din fabrică a modelului 7900 GTX de la NVIDIA.

Deoarece producătorul este specializat pe partea de acceleratoare video, această placă se bucură de niște specificații peste cele standard: 670 MHz pentru core-ul grafic G71 și 1640 MHz pentru memorii. În rest, BFG Tech GeForce 7900 GTX OC se încadrează în tiparul standard: 24 de unități de prelucrare a pixelilor și 8 a vertex-urilor.

Răcirea este varianta propusă de NVIDIA, o soluție silențioasă ce ocupă două sloturi.

Fiind adresată în special gamerilor, bundle-ul este pe măsură. Astfel am putut găsi în pachet un set de pad-uri din teflon și un tricou personalizat ce poartă numele producătorului. Odată montate peste picioarele de la mouse, pad-urile vor scădea frecarea între acesta și suprafața pe care este mișcat. Rezultatul este îmbunătățirea experienței de gaming. Fiind deja „tunată” din fabrică, overclocking-ul nu a mai reușit să aducă un spor de performanță impresionant, stabilindu-se în jurul valorii de 3%. Însă când ai deja atâta putere de calcul, el nu mai reprezintă un factor atât de important.

Concluzie: BFG propune prin acest model o soluție pentru gameri, ce va spori cu siguranță plăcerea de a juca cele mai recente apariții în acest domeniu. alex_costache@chip.ro

Producătorii care se respectă nu uită să dea atenție chiar și segmentelor de piață cu un volum de vânzări mai mic. Astfel, DELL nu a ignorat doleanțele amatorilor de performanță 3D în formă mobilă, dând naștere seriei XPS M1710. Sub înfățișarea prietenoasă a notebook-ului de față se ascunde o inimă Core Duo, care bate cu un ritm de 2 GHz. Și dacă din acestea am mai văzut, plăci grafice 7900 GS pentru platforme mobile, ba. La cele menționate ar mai fi de adăugat un ditamai giga-ul de RAM și un ecran LCD de 17 țoli cu o rezoluție incredibilă și o calitate comparabilă cu a monitoarelor desktop. V-ați prins, vorbim despre un doborător de recorduri în laboratorul CHIP. Record absolut pentru laboratorul CHIP la capitolul greutate (cifra te face să verifici dacă pe cântar e doar un notebook). Record absolut la performanță 3D mobilă (redare medie la 109 fps și 52 fps în Quake 4, respectiv F.E.A.R. în rezoluția 1024x768 cu detalii maxime, 4XAA și 16XAF). Pe dinafară strălucește la propriu și la figurat, fiind ornamentat cu superbul logo XPS radiind lumină (de intensitatea și culoarea dorită). Dacă tragem linie și însumăm cele menționate, vom obține nici mai mult, nici mai puțin decât un PC înghesuit cu mari eforturi într-un barebone select de notebook.

Concluzie: Nu vă entuziasmați, nimic din ce s-a enumerat anterior nu e gratis. XPS M1710 e un sistem de gaming împachetat într-un format mai ușor de cărat. Cu siguranță, cu acesta veți deveni centrul atenției la un LAN-Party, dar din păcate are un preț ce vă permite numai să visați la el! benjamin_onat@chip.ro

PLACĂ GRAFICĂ PCI-E	SURSA SUPLIMENTARĂ ALIMENTARE PCI-E
EVGA E-GEFORCE 7900 GT SIGNATURE SERIES 	FSP GROUP BOOSTER X3 FSP300-1E01
EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■
Ofertant: TOP QUALITY COMPUTERS Preț: 1300 Lei Preț/Performanță: 8	Ofertant: Darer Prescom Preț: 279 Lei Preț/Performanță: 8
DATE TEHNICE	DATE TEHNICE
Chipset: G71 Cantitate memorie: 256 MB Tip memorie / Bus memorie: DDR3 / 256 Bit Frecvență GPU / memorie: 600/1600 MHz Tip conectori: DVI, VIDEO Tip alimentare: Standard + PCI-e Interfață: PCI-e 16x OC frecvențe: 670 / 1660 MHz Spor performanță OC [%]: 4	Specificat 12V / Măsurat 12V: 25A / 25A Tensiune alimentare: 100-240VAC, PFC activ Intrare oprit/pornit: +5V Molex mare Conectori PCIe: 2 Eficiența la 18A: 78% la 228W Ventilatoare: 2x4 cm, cu rulmenți Putere specificată: 300W

Un alt model deosebit ce aparține zonei de high end a acceleratoarelor grafice este EVGA e-GeForce 7900GT Signature Series.

Acesta face parte dintr-o serie „mai specială” de la acest producător, primele diferențe fiind vizibile începând de la ambalajul produsului. Atenția acordată acestuia a fost deosebită, iar ceea ce a rezultat seamănă cu o cutie în care se păstrează bijuterii.

Din păcate, odată ce am scos produsul din el, ambalajul devine prea mare pentru a ne putea păstra valorile în el. Însă placa video este cea care ne interesează, ea fiind de asemenea specială.

Astfel, core-ul grafic G71 se „bucură” de o frecvență de 600 MHz, cu 150 MHz mai mult față de varianta standard.

Memoriile sunt la rândul lor overclockate de la 1320 MHz până la frecvența de 1600 MHz. Aceste specificații au reușit să ridice placa EVGA deasupra celorlalte plăci din aceeași clasă.

Rezultatele raportate în teste au avut următoarele valori: 10020 de puncte în 3D Mark 2005 (1024x768 NOAA, NOAF), 53,9 fps în Quake4, 47,6 fps în X3 Reunion și 44 fps în F.E.A.R. Jocurile au fost rulate în rezoluția de 1600x1200 cu nivelurile de filtrare antialiasing 4X și anisotropic filtering 16X.

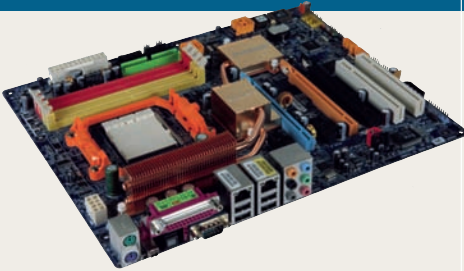

Concluzie: Dacă doriți să aveți o placă video performantă și în același timp ceva mai specială, soluția oferită de EVGA prin modelul e-GeForce 7900GT Signature Series poate reprezenta o alternativă. alex_costache@chip.ro

Avantajele configurației SLI vi se par atractive, dar nu dispuneți de suficienți bani pentru două plăci video și o sursă să le poată alimenta pe amândouă? Booster X3 ar fi o variantă pentru oricine are o sursă funcțională, dar prea mică pentru configurația SLI și dispune de un bay de 5,25 Țoli liber. Procedura de instalare este puțin mai complicată decât cea a unei unități optice în sensul că mai trebuie montat un prelungitor pentru alimentarea la rețea în unul din sloturile libere din spatele carcasi și un cablu distribuitor de tip Y pentru alimentarea plăcilor video. De îndată ce pornește sursa principală a sistemului, prezența tensiunii de +5V este interpretată ca semnal de pornire și Booster X3 începe să alimenteze plăcile video dispunând de o putere de până la 320W. Sursa suplimentară are protecții la supratensiune, supracurent, supratemperatură și scurtcircuit.

Alimentarea plăcilor video se face prin circuite independente. Zgomotul maxim de 40dBA în plină sarcină ar fi putut fi micșorat prin simpla amplasare a ventilatoarelor în spatele sursei.

Din păcate, lungimea sursei este de 18,5 cm fără conectori, ceea ce limitează tipurile de carcasă în care poate fi montată, pe piață existând multe modele cu bay-uri în care se pot monta unități de maxim 15 cm.

Concluzie: O alternativă interesantă la sursele proiectate pentru configurațiile de tip SLI la un preț abordabil și cu o stabilitate excelentă a tensiunii oferite, dar și (pentru electroniști) o sursă de 12V/25A comandată de la distanță, cu performanțe excelente. vasile_prodan@chip.ro

PLACĂ DE BAZĂ	PLACĂ GRAFICĂ PCI-E	PLACĂ GRAFICĂ PCI-E
GIGABYTE GA-M59SLI-S5	HIS RADEON X1900GT ICEQ3 TURBO EDITION	LEADTEK WINFAST PX7300GT TDH
		
EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■
Ofertant: Partenerii Gigabyte Preț: 608 Lei Preț/Performanță: 9	Ofertant: Elsaco Electronic Preț: 1167 Lei Preț/Performanță: 10	Ofertant: Skin Media Preț: 384 Lei Preț/Performanță: 8
DATE TEHNICE	DATE TEHNICE	DATE TEHNICE
Socket: AM2 Chipset: Nforce 590SLI Bancuri de memorie: 4 Cantitate de memorie: 4 GB Sloturi: 2xPCIex16, 1xPCIex8, 2xPCIex1, 2xPCI Sunet: Realtek ALC888DD 7.1 Extra: 10xUSB 2.0, 8xSATA, FireWire, GigabitLan	Chipset: R580 XL Cantitate memorie: 256 MB Tip memorie / Bus memorie: DDR3 / 256 Bit Frecvență GPU / memorie: 575 /1200 MHz Tip conectori: DVI, VIDEO Tip alimentare: Standard + PCI-e Interfață: PCI-e 16x OC frecvențe: 615 / 1400 MHz Spor performanță OC [%]: 8,4	Chipset: G73 Cantitate memorie: 256 MB Tip memorie / Bus memorie: DDR2 / 128 Bit Frecvență GPU / memorie: 400 /700 MHz Tip conectori: DVI, DSUB, VIDEO Tip alimentare: Standard Interfață: PCI-e 16x OC frecvențe: 525 /800 MHz Spor performanță OC [%]: 22

Chiar dacă Intel i-a „suflet” lui AMD coroana performanței, în zona de low și middle-entry se dă în continuare o luptă acerbă. Scăderile masive de prețuri operate de AMD au făcut accesibilă o gamă largă de procesoare. Ca toți marii producători, și Gigabyte a scos la bătaie arsenalul AMD. Modelul de față este construit în jurul chipset-ului nForce 590 SLI, vârful de gamă de la NVIDIA. Construcția plăcii de bază se înscrie în tendințele momentului, Gigabyte alegând o soluție pasivă pentru răcirea chipset-ului NVIDIA și a regulatorilor de tensiune MOS-FET.

Am mai scăpat așadar de încă o sursă importantă de zgomot în carcasă. Placa este dotată până în dinți. Nu lipsește nimic, Gigabyte GA-M59 SLI-S5 fiind la zi din toate punctele de vedere. BIOS-ul abundă în reglaje, ca mai toate plăcile dotate cu chipset-urile NVIDIA. Pasionații de overclocking vor observa cu siguranță reglajele de memorii și de tensiuni. Cei care cumpără plăci de bază cu chipset NVIDIA trebuie să țină cont și de consumul sensibil mai mare (aprox. 20 W) față de concurența ATI. Cum diferența de performanță între plăci tinde spre zero, astăzi mai contează foarte puțini parametri, cum ar fi fiabilitatea și consumul.

Concluzie: Recomandăm această placă de bază doar celor care intenționează să-și construiască sisteme cu două plăci grafice. Restul lumii se poate îndrepta fără nici o problemă către celelalte modele mult mai ieftine și (aproape) la fel de performante. mihai_barbat@chip.ro

Seria de plăci grafice IceQ3 își adaugă un nou membru în familie prin modelul HIS Radeon X1900GT IceQ3 Turbo Edition. Acesta este destinat segmentului de entry level din piața de high end și se regăsește în două variante, dintre care modelul Turbo este cel care a ajuns în laboratorul CHIP. În primul rând, să vedem însă ce înseamnă acest sufix.

Produsul este însoțit de un software de overclocking denumit iTurbo care ridică automat frecvența core-ului grafic de la valoarea default de 575 MHz la 600 MHz. Memoriile sunt setate la 1200 MHz. Ceea ce este specific acestei familii de plăci este sistemul de răcire, care diferă de varianta standard.

Radiatorul este fabricat din cupru, ca de altfel toată partea metalică a sistemului de răcire.

Aerul tras de ventilator este împins prin radiator în afara sistemului, fiind vorba despre o soluție dual slot. O altă particularitate a acestui sistem este prezența unui heatpipe care ajută la disiparea căldurii din zona core-ului grafic.

Testele au raportat următoarele rezultate: 50,4 fps în Quake4, 55,7 fps în X3 Reunion și 49 fps în F.E.A.R. Jocurile au fost rulate în rezoluția de 1280x1024 (mai puțin F.E.A.R., cu 1280x960) cu nivelurile de filtrare AA 4X și AF 16X.

Concluzie: HIS Radeon X1900GT IceQ3 Turbo Edition este o soluție bună pentru pasionații de overclocking, sistemul de răcire devenind de un real ajutor când vine vorba de acest lucru. alex_costache@chip.ro

Cele mai puternice plăci din clasa de low end sunt acceleratoarele 7300GT, iar unul dintre modelele propuse de Leadtek pentru acest segment de piață este WinFast PX7300GT TDH.

Core-ul grafic este același ca și în cazul modelelor NVIDIA din clasa de mijloc: G73. Numărul unităților de prelucrare a pixelilor și a vertex-urilor a crescut de asemenea.

Astfel, placa Leadtek are 8, respectiv 4 astfel de unități. Testele au arătat, spre deosebire de alte plăci din aceeași clasă, rezultate ce se situează deasupra limitei jucabilității.

Concret, în jocuri s-au raportat următoarele scoruri: 55,9 fps în Quake4, 34,3 fps în X3 Reunion și 43 fps în F.E.A.R. Rezoluția a fost de 1024x768, iar filtrările au fost, bineînțeles, dezactivate: NOAA, NOAF.

Platforma de testare a fost aceeași pentru toate acceleratoarele: placă de bază MSI K8N Diamond, 1GB memorie Kingston PC3200 cu timing-urile 2, 2, 2, 5 1Tacompaniate de un procesor AMD Athlon X2 4600+.

Concluzie: Dacă până acum plăcile video low end pe care le-am întâlnit nu prea puteau fi recomandate pentru gaming și asta chiar și la rezoluții scăzute, situația începe să se schimbe. Plăcile 7300GT și, implicit, și modelul Leadtek deschid și această poartă, însă rezoluțiile trebuie ținute la valori mici și nivelurile de filtrare pe zero (asta pentru a ne putea bucura de un fps cât mai bun). alex_costache@chip.ro

MONITOR TFT

LG FLATRON L203WT

EVALUARE CHIP

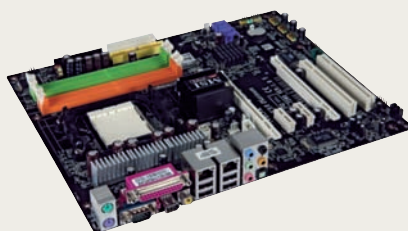
Ofertant: Partenerii LG
 Preț: **1599 Lei**
 Preț/performanță: 10

DATE TEHNICE

Diagonală:	20,1 țoli
Luminozitate:	300 cd/m ²
Contrast:	1400:1
Unghiuri de vizibilitate:	170°/170°
Timpe de răspuns specificat de producător:	8 ms
Timpe de răspuns măsurat de CHIP: 8 ms negru-alb-negru	
Consum:	39 W

PLACĂ DE BAZĂ

MSI K9A PLATINUM

EVALUARE CHIP

Ofertant: Skin Media
 Preț: **515 Lei**
 Preț/Performanță: 9

DATE TEHNICE

Socket:	AM2
Chipset:	ATI Crossfire Xpress3200+ATI SB600
Bancuri de memorie:	4
Cantitate de memorie:	4 GB
Sloturi:	2xPCIE16, 2xPCIex1, 2xPCI
Sunet:	Realtek ALC883 7.1
Extra:	10xUSB 2.0, 4xSATA, Firewire, Dual GigabitLan

Flatron L1970HR-BF ne-a demonstrat, dacă mai era necesar, că numele LG este și va rămâne unul de referință când ne alegem un monitor TFT. Monitorul pe care vi-l prezentăm în continuare nu reușește să calce pe urmele lui 1970, însă pentru un monitor de 20,1 țoli avem din nou un model demn de luat în seamă. Vor fi încântați mai ales iubitorii formatului wide (personal, nu mă număr printre aceștia). Plimbându-mă pe diferite forumuri de gameri, am văzut opinii diferite despre formatul ideal: shooter-ii îl preferă pe cel wide, RTS-iștii optează în schimb pentru formatul 5:4, pentru a nu da scroll pe verticală în disperare. L203WT vine cu specificații destul de bune, repet, pentru un display atât de mare. Să nu trecem cu vederea rezoluția de 1680x1050 (deci, format wide 16:10) și unghiurile mai mari decât în cazul lui 1970HR-BF. Rămâne deschisă întrebarea dacă avem de-a face cu un TN sau, așa cum spun cei de la suportul tehnic, cu un S-IPS pe 8 biți, deoarece parcă prea repede se închid culorile pe verticală. În rest, timp de răspuns suficient de bun, F-engine activabil când doriți (și care „saltă” contrastul de la 650:1 cât am măsurat noi, la 1400:1, după spusele producătorului), design plăcut și butoane ergonomice.

Concluzie: Foarte potrivit unei experiențe multimedia/gaming (setări predefinite gen Movie), însă nu și pentru DTP sau prelucrări de fotografii și... ideal pentru calcul tabelar! Toate acestea, la un preț mai mult decât onest. francisc_kurko@chip.ro

Ne bucură faptul că au început să apară din ce în ce mai multe plăci echipate cu chipset-uri ATI. Pentru binele cumpărătorului, hegemonia NVIDIA trebuie spartă, iar modelul de față se achită foarte bine de această datorie. Chiar dacă tehnologic sunt în continuare sub cele de la NVIDIA, chipset-urile ATI nu se lasă mai prejos și reușesc să vină cu avantaje proprii. Din măsurătorile efectuate în laboratorul nostru s-a evidențiat clar că o placă de bază cu chipset Crossfire Xpress 3200 consumă cu 20 W mai puțin decât varianta cu nForce 590SLI (principalul concurent). Astăzi cumpărătorul nu trebuie să se mai uite la dotări atunci când cântărește decizia achiziționării. Pur și simplu toate plăcile de bază dispun de aproape același set de dotări, singurele variabile fiind FireWire-ul și numărul de conectori SATA/PCIe.

Nici măcar performanța nu mai contează la fel de mult. Acei 2-3% care separă placa de vârf de codașul clasamentului nu merită deloc diferența de preț. Singurele aspecte importante sunt comportamentul la overclocking, consumul și fiabilitatea. La overclocking placa MSI K9A Platinum s-a descurcat excelent și am găsit în BIOS toate instrumentele necesare acestei operațiuni: timing-uri de memorie și reglaje la tensiunile de alimentare CPU, chipset și memorie.

Concluzie: Recomandăm această placă doar celor care vor să-și construiască un sistem performant motorizat de două plăci grafice CrossFire. mihai_barbat@chip.ro

NOTEBOOK	CAMERĂ FOTO DIGITALĂ ULTRACOMPACTĂ	CAMERĂ FOTO DIGITALĂ ULTRACOMPACTĂ
MSI MEGABOOK S271- 065YU	PENTAX OPTIO A10	SAMSUNG NV10
		
EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■
Ofertant: Skin Media Preț: 3669 RON Preț/Performanță: 9	Ofertant: Focus Trading' 94 Preț: 1100 Lei Preț/performanță: 8	Ofertant: DECK Computers International Preț: 1488 Lei Preț/Performanță: 7
DATE TEHNICE	DATE TEHNICE	DATE TEHNICE
Procesor / memorie: AMD Sempron 3100+ / 1 GB DDR Display / VGA : 12.1" Glare Type / ATI Radeon X300 HDD / DVD: 80GB @ 5400RPM / DVD±RW DL 8X Conectică: Card Reader 4-in-1, VGA, Firewire, 2 x USB 2.0, Express Card slot, Audio In/Out, Rețelistică: 802.11g MiniPCI Wireless Card, Gigabit Ethernet, Modem 56K, Bluetooth Acumulatori: Li-ion 8 cells (4400mAh) Dimensiuni / greutate: 303 x 225 x 26 mm / 1,95 kg	Zoom optic / digital: 3x / 4x Senzor: 1/1,8" CCD, 8 Mpixeli Distanța focală: 38-114mm (echivalent 35 mm) Deschidere apertură: F2,8 - F5,4 Supermacro: 6 cm LCD: 2.5" TFT LCD, 232.000 pixeli Dimensiuni /Greutate: 89 x 55 x 23 mm /145 g	Lentile: Schneider-Kreuznach Zoom optic / digital: 3x / 5x Distanța focală: 35-105mm Dimensiune ecran LCD: 2,5" TFT, 230.000px Deschidere maximă diafragmă: F2,8-5,1 Focalizare: Single, Continuous, H. Continuous, AEB, Motion Capture(1M fix) Memorie: 19 MB intern+MMC/SD

Avem mania componentelor puternice indiferent de destinația notebook-ului/sistemului și doar prețul este cel care ne mută din tabăra MegaFlopPs în tabăra „își face treaba”. Un procesor pe care îl vom găsi în această tabără este Sempron mobil. Deși nu are nici renumele, nici proprietățile care au consacrat procesoarele Dothan, Yonah și Turion, pentru platformele mobile, pentru un utilizator care urmărește la notebook autonomia și portabilitatea, punând pe planul al doilea performanța, Sempron-ul cu care este dotat notebook-ul MSI este o alegere inspirată. Inițial, când am văzut notebook-ul elegant, cu gust, bine construit al celor de la MSI și sigla procesoarelor AMD Sempron pe carcasă, am avut în minte imaginea unui Mercedes cu motor de Trabant. Totuși, încă o dată am învățat că stereotipurile nu-și au loc în lumea IT și că un produs este slab doar atunci când este folosit în alte scopuri decât cele pentru care a fost conceput. Am navigat pe internet, mi-am citit e-mail-ul, am scris în Word, am vizionat filme și chiar nu am simțit nevoia de mai multă putere în procesor. Într-o asociere fericită cu ecranul excelent de 12” și bateria de 4400 mA am stors până la patru ore de autonomie în condiții de luminositate scăzută a ecranului și conectivitate wireless, iar temperatura notebook-ului nu mi-a atras atenția în mod neplăcut. Nu am ce-i reproșa acestui notebook.

Concluzie: Dacă vreți un notebook ușor, subțire, elegant și ieftin care să vă servească în mediul office, aceasta ar putea fi MSI S271. beniamin_onat@chip.ro

Mult așteptatul lucru s-a produs: am reușit să punem mâna, oficial firește, pe primele două modele de aparate Pentax, nume care, iată, nu va mai lipsi din prezentările noastre! În acest număr vom vorbi despre A10, modelul de vârf în gama slim, T10 urmând a fi descris în numărul următor. Prima senzație pe care o ai este cea de robustețe: nu multe camere ultra slim pe care le-am avut se pot mândri cu o carcasă metalică 100%. Apoi, nici un ecran cu o rezoluție atât de mare nu întâlnești la tot pasul. Destul de rar este și modul de stabilizare a imaginii, și anume: în loc să se miște o anume lentilă, se culisează CCD-ul, ca la Konica Minolta (și la body-ul de la noul DSLR Sony). Trecând la calitatea imaginii, trebuie spus că la lumina de 5000K a dat printre cele mai bune rezultate dintre toate camerele pe care le-am testat. Chiar dacă modul auto nu corectează cu brio problemele apărute în condiții de lumină Tungsten, setarea modului de white balance pe incandescent va rezolva destul de bine problema. Zgomotul din imagine este practic inexistent la ISO 50, minim la 100, dar observabil peste această valoare (deși încă folosibil ISO 400). Ce ne-a plăcut foarte mult a fost soft flash-ul, care permite fotografierea unei persoane de la o distanță mică, fără să ardă poza (un fill-flash reușit, am adăuga noi).

Concluzie: Timp de baterie modest, viteză zoom-in, zoom out mică, focalizare cam lentă, lipsă viewfinder - acestea ar fi neajunsurile mai importante ale lui A10. Dacă acestea nu vă supără prea mult, veți fi posesorul unei camere de foarte bună calitate. francisc_kurko@chip.ro

Întâlnirea cu modelul NV10 de la Samsung poate fi comparată cu prima experiență iPod. Pasul evolutiv de la vechile modele Samsung la acest exercițiu de stil și de clasă este extraordinar. Camera Samsung este dotată cu o interfață bazată pe butoane touch-sensitive (ceva în genul telefonului LG Chocolate). Pentru a pune în practică această implementare, inginerii de la Samsung au lucrat mai bine de doi ani de zile. Impresionantă la această cameră este însă rezoluția. Cei 10 MP fac din acest aparat foto de buzunar un adevărat producător de postere. Senzația utilizării este întregită și de carcasa metalică, ce conferă un aspect sobru, de lucru scump și de calitate. Până aici ținem să spunem că ne-am comportat ca posibili cumpărători care aveau doar experiența utilizării de moment, dar cărora le lipsea critica unei testări desăvârșite.

Dacă la rezoluție camera nu are rival, problemele nu s-au lăsat așteptate la celelalte capitole. Menționăm aici o tendință puternică spre vignetație și, de departe cel mai deranjant aspect, zgomotul în fotografie. Chiar și în condiții optime de lumină, la ISO 100, camera Samsung nv10 este mult mai zgomotoasă față de concurența ce a ocupat primele locuri în testul nostru.

Concluzie: Camera are un aspect ireproșabil la exterior și este poate cel mai interesant model de pe piață la acest capitol. Performanța foto însă scârțâie un pic și sincer am fi preferat o cameră de 5-6 MP fără urmă de zgomot. mihai_barbat@chip.ro

CAMERĂ FOTO DIGITALĂ ULTRACOMPACTĂ

SAMSUNG NV3

EVALUARE CHIP

Ofertant: DECK Computers International
 Preț: **1290 Lei**
 Preț/performanță: 8

DATE TEHNICE

Lentile:	Samsung NV
Zoom optic / digital:	3x / 5x
Distanța focală:	38-114mm
Dimensiune ecran LCD:	2,5 țoli TFT, 230.000px
Deschidere maximă diafragmă:	F3,5-4,5
Focalizare:	Single, Continuous, AEB
Memorie:	15 MB intern+MMC /SD

CAMERĂ FOTO D-SLR

SONY A100

EVALUARE CHIP

Ofertant: Distribuitorii Sony
 Preț: **4299 Lei**
 Preț/performanță: 8

DATE TEHNICE

Senzor:	APS-C CCD, 10 Mpixeli
Stabilizator de imagine:	Super Steady Shot
Plajă ISO:	100-1600
Lentile:	Sony Alpha (compatibile KM)
Viteză obturator:	De la 30 s până la 1/4000 sec
LCD:	2,5 țoli, 230.000 pixeli
Stocare:	MS Pro sau CF
Greutate:	638 g

Acest model de la Samsung joacă în liga camerelor ultra slim. Camera împachetează însă un adevărat bagaj multimedia care lasă rece fotografii din mine și probabil și pe restul pasionaților de gen. Nu îmi plac camerele foto struțo-cămilă. Nu vreau să ascult muzică, nu vreau să mă uit la filme și nici nu vreau să citesc un eBook pe camera foto. Am mai criticat în trecut o serie de camere foto jucărie ce aveau înglobat un joc tetris! Referindu-mă strict la funcția de cameră foto, singura care mă și interesează de fapt, țin să spun că acest Samsung nu face poze deloc urâte. Ba din contră. Pozele realizate de nv3 au fost, cel puțin sub anumite aspecte, mai bune chiar decât cele ale lui nv10. Nota de vignetaire a fost aproape de două ori mai mică, iar camera a reușit un incredibil macro de la numai 2 cm. Cel mai important aspect este că aparatul nu a introdus mult zgomot în fotografie. Timpul de pornire a fost și el foarte bun (3,5 s) și, ca un plus față de concurența Sony T9, camera a reușit să se adapteze automat condițiilor de lumină Tungsten – adică nu a făcut fotografii galbene!

Concluzie: Considerăm că aparatele care au încercat să împace și capra și varza au eșuat. Chiar dacă acest model s-a descurcat admirabil la capitolul foto, este păcat că pentru achiziție trebuie plătit și pentru playerul mp3 și restul de dotări inutile pentru un fotograf, chiar și amator. Din fericire, camera este totuși un aparat foto de 7,2 MP cu player de muzică și filme și nu viceversa. mihai_barbat@chip.ro

Pentru a asigura succesul lui A100, Sony a anunțat aproape 20 de lentile, dintre care unele vor purta marca Carl Zeiss. Asta da intrare! Vestea bună este că debutul lui Sony a fost făcut cu dreptul. Senzorul APS-C CCD (23,6 x 15,8 mm) de 10 Mpixeli, procesorul Bionz, sistemul de stabilizare a imaginii (se mișcă CCD-ul, nu lentilele, deci nu mai este nevoie de obiective scumpe cu stabilizator), sistemul de curățare automată a CCD-ului, Eye Start AF, ecran LCD de 2,5 țoli, cu 230.000 pixeli – iată doar câteva dintre punctele de atracție ale noului A100. Lentilele SAL 18-70 mm F3.5-5.6 și SAL 75-300 mm F4.5-5.6 produc imagini bune, dar evident, nu vă așteptați să fie de nivel profi. Blițul este destul de puternic, dar evident, nu se compară cu cele externe, dedicate. Trebuie să aveți unul KM sau Sony, altceva nu vă va fi de folos. Mi-a plăcut în mod deosebit cât de ușoară este camera și totuși bine echilibrată și cât de bine îmi intră în palmă. Setările manuale au devenit rapide, grație sistemului ingenios de setări, roțița din stânga făcând totul intuitiv, dacă nu banal.

Concluzie: Pozele sunt excelente, viteza de transfer uimitoare, culorile frumoase și saturate, iar stabilizatorul ireproșabil. Deși mai mică, bateria ține destul de mult, în testele noastre autonomia apropiindu-se de valorile specificate de producător. Setările de white balance sunt din nou la nivelul așteptărilor, dacă nu peste, satisfăcând orice pretenții serioase. Singurul lucru care nu ne-a mulțumit a fost zgomotul de imagine. Plaja de valori ISO, deși se situează în intervalul 100-1600, nu dă rezultatele dorite: deja de la ISO 400 putem observa nedoritul efect. francisc_kurko@chip.ro

CAMERĂ VIDEO	SURSĂ ALIMENTARE PC	DOC CU MINIBOXE PENTRU PLAYERE AUDIO
<p>SONY DCR-SR90</p> 	<p>TAGAN TURBOJET TG900-U95</p> 	<p>WOXTER I-SOUND 1000 SP</p>
<p>EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>Ofertant: Flamingo Computers Preț: 4199 Lei Preț/Performanță: 10</p>	<p>EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>Ofertant: TOP QUALITY COMPUTERS Preț: 1457 Lei Preț/Performanță: 7</p>	<p>EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>Ofertant: Woxter Romania Preț: 54 Lei Preț/Performanță: 9</p>
<p>DATE TEHNICE</p> <p>Tip LCD: Touch Screen Stabilizator de imagine: Electronic (Super Steady Shot) Tip senzor: CCD Rezoluție fotografii: 3 MP Zoom optic / digital: 10x / 120x Sunet: 5.1 Dimensiuni: 82 x 69 x 149 mm</p>	<p>DATE TEHNICE</p> <p>Specificat (3,3/5/12V1/12V2/12V3/12V4): 28/28/20/20/20/20A Măsurat (3,3/5/12V1/12V2/12V3/12V4): 28/28/20/20/20/20A Tensiune alimentare: 100-240VAC, PFC activ Putere sursă +5VSB: 15 W Conectori Mx/mx/A/PC/e/SATA/EPS: 3+1/2(Y)/1/4/10/1 +5 adaptoare SATA÷Mx Eficiența la 10/20/15A din 3,3/5/12V: 77,6% la 313W Ventilator: 2x8 cm, cu rulmenți Putere specificată /măsurată: 900W/900W</p>	<p>DATE TEHNICE</p> <p>Compatibilitate: telefoane mobile, playere MP3, CD playere Putere: 2 x 1 Watt Răspuns în frecvență: 200 Hz – 12 kHz Număr difuzoare/canal: 1 x 50mm la 4 0hm Dimensiuni: 190 x 60 x 50 mm (audiție), 100 x 60 x 60 mm Lungime cablu conexiune audio: 220 mm Alimentare: 4 x AAA, alimentator 6V (neinclude în pachet)</p>

Așteptam de multă vreme o cameră video cu hard disk integrat. Pur și simplu nu înțelegem de ce a trebuit să treacă atâta timp pentru apariția acestor modele, mai ales astăzi, când hard diskurile portabile sunt ceva la ordinea zilei: ne referim aici la notebook-uri și la popularele playere cu HDD integrat. Renunțarea la banda magnetică s-a petrecut lent și industria a trecut prin etapa intermediară a discurilor miniDVD.

Dar în continuare era destul de frustrant să schimbi disc după disc. Implementarea HDD-ului a rezolvat și ultima slăbiciune a camerelor video. La acest model Sony DCR-SR90 avem practic spațiu nelimitat (30 GB). În modul long play se pot filma până la 21 de ore, iar la calitatea maximă a setărilor, 7 ore. Camera poate funcționa și ca un aparat de fotografiat, fiind capabilă să facă poze de 3 MP. Acestea se vor salva tot pe hard disk, camera nefiind dotată cu suport pentru card Memory Stick. Transferul se face prin USB, de altfel metoda cel mai des folosită. Camera video împachetează setul clasic de tehnologii Sony, ecranul cu touchscreen, înregistrarea audio în format 5.1, plus lentilele Carl Zeiss Vario-Sonnar. Chiar dacă acumulatorul Li-Ion din dotare poate susține două ore de filmare, camera tot mai are neapărată nevoie de un acumulator suplimentar, măcar de dragul celor 30 GB.

Concluzie: Recomandăm Sony DCR-SR90 celor care doresc o soluție video completă și performantă. mihai_barbat@chip.ro

Din seria Tagan Turbojet (900W și 1,1KW), am testat modelul mai mic, care oferă suficientă putere pentru sisteme multiprocesor cu mai multe plăci video; nu ne mai rămâne decât să ne imaginăm configurațiile posibile care să beneficieze de atâta putere.

Valorile de încărcare maximă admise sunt identice, singura diferență între cele două modele fiind limita de putere totală maximă pe sursele de 12V de 864W, respectiv 960W. Ca și la alte produse de la Tagan, remarcăm grija pentru radiația electromagnetică parazită: cabluri ecranate cu filtre EMI din ferită pentru toți consumatorii cu surse secundare în comutație (plăcile video, regulatoarele tensiunii de core pentru alimentarea procesoarelor) și pentru alimentarea la rețea, conexiune independentă cu șurub pentru masa electrică a plăcii de bază. Soluția aleasă pentru stabilizarea optimă la puteri așa mari folosește tehnologia cu două transformatoare chopper, sursa fiind alcătuită practic din două surse aproape independente. Cele două ventilatoare sunt bine amplasate și răcesc radiatoarele de mari dimensiuni prevăzute cu aripioare pentru creșterea suprafeței de radiație. Zgomotul ventilatoarelor se accentuează numai la încărcări mai mari de 60%. Sursele se livrează într-o casetă cu un aspect antic.

Concluzie: Seria Tagan Turbojet este destul de greu de descris deoarece totul este la superlativ absolut. Așa cum este și normal, prețul este pe măsură. vasile_prodan@chip.ro

Piața accesoriilor destinate playerelor audio digitale portabile este într-o expansiune fără precedent. Iar în această creștere spectaculoasă, de departe cea mai voluminoasă este „felia” docurilor cu boxe.

Aceste dispozitive sunt astfel concepute încât un player audio digital portabil poate fi conectat („andocat”) la mini-sistemul de boxe stereo amplificate ce constituie partea cea mai voluminoasă a respectivului doc.

Există și docuri mai complexe, ce oferă posibilități multiple de conectare (la un monitor, la memorii flash, la un alt player digital).

Produsul aici în probă este, însă, un doc dintre cele simple, ce oferă numai o mică amplificare stereo și două difuzoare.

Dar, în acest caz, simplitatea este chiar un avantaj al Woxter i-Sound 1000 SP, permițându-i să aibă o greutate redusă, inferioară celei a unui iPod de 30 GB, precum și dimensiuni foarte mici. Pentru transport, acest doc audio poate fi chiar „pliat”, devenind un paralelipiped compact ce ocupă puțin spațiu. Alimentarea se poate face de la 4 baterii AAA sau de la un alimentator de 6V. Pentru conectarea la playerul audio, i-Sound 1000 SP este prevăzut cu un cablu scurt cu jack mic stereo.

Concluzie: Sunetul este unul consistent, suficient de puternic pentru a acoperi difuzoarele unui notebook și pentru a justifica existența unui astfel de produs, a cărui calitate primordială este portabilitatea. marius_ghinea@chip.ro

PLACĂ GRAFICĂ PCI-E	HARD DISK 150GB
XFX 7600GT XXX EDITION PV-T73G-UDD7	WESTERN DIGITAL RAPTOR WD1500AFD
	
EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■	EVALUARE CHIP ■ ■ ■ ■ ■
Ofertant: Depozitul de Calculatoare	Ofertant: Flamingo Computers
Preț: 803 Lei	Preț: 1030 Lei
Preț/Performanță: 8	Preț / Performanță: 9
DATE TEHNICE	DATE TEHNICE
Chipset: G73	Interfață: SATA 150
Cantitate memorie: 256 MB	Dimensiune cache: 16 MB
Tip memorie / Bus memorie: DDR3 / 128 Bit	Viteză de rotație: 10,000 rpm
Frecvență GPU / memorie: 590 / 1600 MHz	Nivel de zgomot: 29 / 36 dB
Tip conectori: DVI, VIDEO	Prezență NCQ: Da
Tip alimentare: Standard + PCI-e	Timp mediu de acces citire: 4,6 ms
Interfață: PCI-e 16x	Capacitate Windows: 139.73 GB
OC frecvențe: 660/1640 MHz	
Spor performanță OC [%]: 7,5	

La fel ca și plăcile high end prezentate în această lună, și acceleratoarele destinate segmentului mainstream sunt ceva mai speciale. Una dintre acestea poartă semnătura XFX, modelul fiind 7600GT XXX Edition. Numele, mai exact ultima parte a acestuia, vă atrage atenția asupra unui model ce rulează la frecvențe setate de producător peste cele standard. Core-ul grafic funcționează la 590 MHz și memoriile la 1600 MHz.

Sistemul de răcire este unul destinat exclusiv GPU-ului, fiind o soluție single slot. Ce am putut observa la acest model a fost cadrul ce se găsește în partea superioară a PCB-ului.

În general, rolul său este acela de a preveni o eventuală îndoire a PCB-ului, ce ar putea fi cauzată de greutatea (uneori exagerată) sistemului de răcire. Nu este cazul produsului XFX, funcția său fiind una pur estetică.

În urma testelor, liderul de până acum din topul de mainstream (tot un model 7600GT, însă neoverclock-at) a fost detronat de către acceleratorul XFX: 6504 puncte în 3DMark 2005 (1024x768), 56,6 fps în Quake 4, 38,9 fps în X3 Reunion și 43 fps în F.E.A.R. Jocurile au fost rulate în rezoluția 1600x1200 fără filtrări (NOAA, NOAF).

Concluzie: Cu siguranță, XFX 7600GT XXX Edition poate mulțumi un gamer (rezultatele confirmă acest lucru chiar și în rezoluția de 1600x1200), însă odată aplicate și filtrările, lucrurile nu vor mai sta la fel de bine. alex_costache@chip.ro

În numărul din martie al revistei am prezentat performanțele celui mai nou membru al familiei Raptor, varianta de 150 GB. La ceva vreme de la prezentarea variantei enterprise, a ajuns în laborator și varianta destinată desktop-ului, Raptor X. Din punct de vedere al performanțelor, vorbim de același produs. Scorurile sunt identice la bit cu ale modelului enterprise. Aceleași 16% avans față de următorul model non-Raptor din top (Hitachi Deskstar 500GB), aceeași rată de transfer susținută la scriere/citire de 75 MB/s (!), un timp de acces aleator de doar 8,3 ms, 12% avans în multitasking față de Hitachi-ul menționat, 5% avans în testul de scanare cu antivirusul... nimic diferit până acum. Practic, vorbim de același hard disk, aceleași performanțe, diferențele constând în fereastra de policarbonat transparent care permite vizualizarea mișcării actuatorului și într-un alt firmware adaptat cerințelor specifice desktop-ului. Sau mai bine zis fără adaptările specifice serverelor. Lipsesc tehnologiile TLER (Time-Limited Error Recovery) și RAFF (Rotary Accelerated Feed Forward) specifice configurațiilor RAID din servere, iar MTBF-ul a fost redus la jumătate. Deși WD promovează acest HDD ca soluție ideală pentru jocuri, testele din comparativul de hard diskuri repetate pe acest hard disk au relevat un spor prea mic pentru a ne permite să afirmăm că jocurile sunt entuziasmate de către noul hard disk. Mai degrabă l-am recomanda pentru stații multimedia.

Concluzie: Dacă vă permite buzunarul și vă doriți performanță extremă, alegerea e ușoară: Raptor X! beniamin_onat@chip.ro

MANAGEMENT PENTRU FOTOGRAFII

COREL SNAPFIRE PLUS 1.0

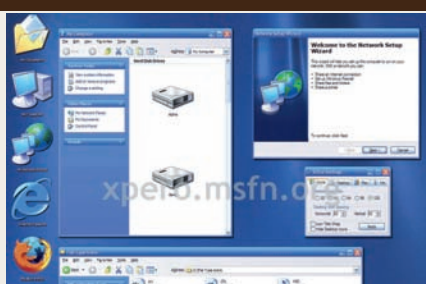
EVALUARE CHIP

Ergonomie:	88
Funcționalitate:	87
Resurse:	100
Producător:	Corel
Internet:	www.corel.com
Preț:	40 USD

SHELL WINDOWS

XPIZE 4.5.1

EVALUARE CHIP

Ergonomie:	90
Funcționalitate:	90
Resurse:	90
Producător:	XPero
Internet:	xpero.msfm.org
Preț:	gratuit

CONVERTOR MULTIMEDIA

MEDIACODER 0.5.0

EVALUARE CHIP

Ergonomie:	70
Funcționalitate:	90
Resurse:	100
Producător:	Stanley Huang
Internet:	mediacoder.sourceforge.net
Preț:	gratuit

Se pare că moda instrumentelor simple de manipulare și editare a fotografiilor digitale la un nivel primar a atras atenția unor nume mari în domeniu. După Google și Microsoft, se pare că și Corel se aruncă în luptă cu pachetul Snapfire, aflat în două versiuni. Cea redusă din punct de vedere al funcțiilor oferite este și gratuită. Mai complexă, versiunea Plus face posibil un nivel mai avansat de corecție și editare pentru poze, oferind chiar și suportul pentru crearea unor prezentări în format DVD.

Corel Snapfire trebuie privit în primul rând ca o platformă simplă de management pentru poze, care oferă și funcții minimale de editare. Când ne referim la platformă, avem în vedere acele elemente care permit editarea tag-urilor, crearea de descrieri personalizate și partajarea materialului prin prezentări (slideshow) sau colaje gata de a fi tipărite.

Rămân apoi câteva funcții simple de editare a pozelor, cum ar fi cele de ajustare a luminozității, repararea automată a culorilor, eliminarea ochilor roșii, rotiri sau redimensionări combinate cu elemente atractive de finisare. Și aici discutăm despre aplicarea unor rame personalizate, inserarea de text sau introducerea în poze a elementelor statice de tipul animalelor, plantelor sau al altor obiecte. Apoi, crearea albumelor foto se bucură de o atenție specială, colajul pozelor fiind posibil pe mai multe formate de hârtie.

În comparație cu alte produse similare, Corel Snapfire Plus pare săracuț și nu își găsește justificarea decât prin implementarea unui codec capabil să randeze conținut DVD. Altfel, există soluții mai simple, dar totodată mai puternice și mai accesibile.

CONCLUZIE: Un program simplu și util, dar cu pretenții prea mari. ionut_balanc@chip.

Cu toții dorim ca desktop-ul nostru să arate diferit și, dacă se poate, cât mai bine. Prin urmare, nu este de mirare că există o sumedenie de programe al căror unic scop este acela de a cosmetiza Windows-ul, dar care din păcate aduc și îngreunări serioase pentru sistem. Ei bine, dintre acestea, XPize pare a fi o excepție prin simplul fapt că poate fi folosit exact atât cât dorim.

XPize vine cu un set personalizat și mai finisat de icon-uri pentru Windows XP, pe care îl aplică din mers și care ulterior poate fi configurat după preferință. Apoi, se oferă să se ocupe și de aspectul meniurilor, al fonturilor sau chiar al ecranului de boot și al celui de „Welcome” din Windows, pentru aceasta fiind necesar să se elimine protecția Microsoft vizavi de instalarea temelor necertificate. Dacă vrei, icon-urile pot deveni transparente și să aibă dimensiuni de 16, 32 sau 64 de pixeli, iar funcția ClearType asociată fonturilor devine activă implicit cu un impact dramatic asupra calității display-ului. În combinație cu un wallpaper bine ales, efectele vizuale sunt excepționale.

În pachet mai este inclus și un modul de tip Task Manager ce poartă denumirea de Task Switcher (preluat din pachetul Power Toy de la Microsoft), care aduce pe sistemele Windows XP un iz de Vista. Adică, la apăsarea combinației de taste ALT+TAB afișează și un thumbnail al ferestrei selectate, nu numai informațiile legate de nume.

Există însă și un aspect negativ. Pentru folosirea pachetului trebuie să instalezi .NET Framework 2.0, lucru ce s-ar putea să vă coste resurse importante, iar performanța calculatorului să aibă de suferit.

CONCLUZIE: O soluție simplă și gratuită pentru un desktop cu un aspect mai elegant. ionut_balanc@chip.ro

Mai devreme sau mai târziu, pe orice PC apare necesitatea de a converti diverse materiale multimedia. Dacă în cazul pozelor în format digital lucrurile sunt relativ simple, numărul mare de formate multimedia (audio/video) existente pe piață face dificil procesul de conversie. Ce codec, ce program, ce caracteristici sunt întrebări la care numai „specialiștii” pot da răspunsuri rapide și exacte. Însă cei neinițiați au dificultăți importante.

Noroc însă cu aplicații complexe de genul MediaCoder, care ascund în spatele unei interfețe simple toate instrumentele necesare obținerii formatului audio/video dorit. La prima pornire, MediaCoder are grijă de utilizator, propunându-i să aleagă acel tip de interfață care se potrivește cel mai bine gradului său de inițiere în domeniu (Simple, Device, Normal, Expert). Alegeți cu atenție modul în care interfața vă va fi prezentată, pentru că sunt șanse mari să vă pierdeți în setări.

MediaCoder oferă suport pentru un număr important de formate audio atât din categoria celor mai rar folosite, cât și din categoria celor uzuale, pentru care nu mai este necesar să instalați codec-uri suplimentare (Windows Media, MP3, dar și APE).

Sunt însă și limitări importante, folosirea cu rezultate optime a programului necesitând o perioadă semnificativă de acomodare cu setările și modul de lucru al programului. Multitudinea de ferestre prezentate, posibilitatea avansată de selecție și configurare a codec-urilor fără nici o propunere sau corelare din partea programului pot dezorienta și un utilizator avansat.

CONCLUZIE: Un program puternic de conversie multimedia, a cărui interfață necesită o perioadă destul de lungă pentru acomodare. ionut_balanc@chip.ro

GESTIUNEA COLECȚIILOR DE IMAGINI

ACDSEE 9 PHOTO MANAGER

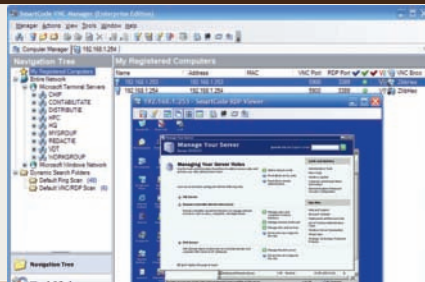
EVALUARE CHIP

Ergonomie:	91
Funcționalitate:	93
Resurse:	95
Producător:	ACDSYSTEMS
Distribuitor:	RomsymData
Telefon:	021-3231431

ADMINISTRARE DE LA DISTANȚĂ

SMART VNC MANAGER 3.5 ENTERPRISE

EVALUARE CHIP

Ergonomie:	90
Funcționalitate:	95
Resurse:	100
Producător:	SmartCode Solutions
Internet:	www.s-code.com
Preț:	99USD

O nouă versiune pentru un program care pare vechi de când lumea! Hmm... sună interesant! În primul rând, pentru că ești tentat să constăți cu propriii ochi ce au mai putut inventa nou într-un program deja clasic. În al doilea rând, să vezi dacă nu cumva ți-ar putea înlocui viewer-ul actual pe care îl ai pe sistem. La al doilea punct am să dau un răspuns pentru o situație strict personală: nu. Pentru că din motive din cele mai diverse nu stau să aplic tag-uri pentru imagini, nu le categorisesc după subiect, acțiune și persoană și în general nu prea îmi pun pozele pe internet. Și cu acest răspuns ajungem la prima parte a momentului de curiozitate. Cam în așa ceva s-au transformat viewer-ele de imagini. În instrumente complexe de gestionare a unor colecții mari de imagini care conțin posibilități de manipulare mai mult sau mai puțin consistentă a imaginilor și în instrumente de partajare prin diferite metode a acestor colecții. În această zonă se situează în continuare și ACDSee 9.

Ce aduce nou această versiune. În primul rând, reinventează roata: dacă programul este asociat formatelor de imagini, deschiderea unei fotografii va folosi implicit modul Quick View, o fereastră minimalistă, care poate fi utilizată doar pentru vizualizare. Setul de instrumente de corecție a imaginilor a fost îmbunătățit, în principal pentru Red-Eye Reduction și Shadow/Highlight. Cu adevărat utilă este posibilitatea de a restricționa accesul la anumite imagini prin folosirea așa-numitelor Private Folders - niște fișiere ZIP parolate. De asemenea, poate fi utilă și posibilitatea de a folosi pentru tipărirea imaginilor niște layout-uri predefinite. În rest, noutățile sunt mai ales în partea de organizare, prin includerea unor facilități precum Filter By, Group By, Auto Categories sau Calendar.

CONCLUZIE: Per ansamblu o versiune reușită, stabilă și rapidă. Fără îndoială, fanii o vor aprecia.

catalin_constantin@chip.ro

Din punct de vedere tehnologic, la ora actuală soluțiile destinate administrării calculatoarelor de la distanță sunt destul de puține. Două sunt tehnologiile care – prin popularitate – ies în evidență: VNC și RDP. Virtual Network Computing și Remote Desktop Protocol pe numele lor întreg. Chiar dacă pentru ambele există implementări gratuite, acestea sunt în limitate cel puțin la nivel de interfață. De asemenea, pentru cele mai multe dintre ele gestionarea unei rețele mari se bazează pe creion, hârtie sau o memorie bună a administratorului de rețea.

O soluție care vine în sprijinul celor care au de gestionat un număr mare de calculatoare este Smart VNC Manager. În primul rând pentru că are suport pentru ambele tehnologii și în al doilea rând pentru că pe deasupra include și un set complex de instrumente necesare gestionării fiecărei conexiuni în parte. De asemenea, există și posibilități de a instala în cadrul unei rețele servere VNC, în acest caz putând fi folosite atât soluțiile gratuite, cât și un server dezvoltat de compania producătoare. Pentru că Microsoft a început să ofere gratuit Virtual Server, în Smart VNC Manager pot fi efectuate conexiuni la consola de administrare a acestuia. În altă ordine de idei, pentru rețele mari, pot fi configurate niște directoare de căutare virtuale în care sunt adăugate stațiile de lucru care corespund unor anumite criterii. Sunt prezente de asemenea și facilități de administrare de la distanță (instalare de pachete, pornire/oprire servicii sau procese etc.) Din punct de vedere al interfeței, programul este bine închegat, ferestrele cu conexiuni putând fi separate de interfața programului sau folosite în full-screen.

CONCLUZIE: Chiar dacă este o soluție foarte reușită tehnologic, prețul pare puțin cam mare.

catalin_constantin@chip.ro

Test: 8 DVD playere software

Alegeți un DVD player software gratuit sau pe bani? Sau dați banii pe un player DVD standalone, pentru că până la urmă vorbim de aceeași sumă? Totodată, vreți cea mai bună calitate pe care v-o poate oferi sistemul audio/video pe care îl dețineți! Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Hardware sau software ar trebui să fie prima întrebare la care trebuie să găsiți răspunsul atunci când porniți în căutarea celei mai eficiente modalități de redare a DVD-urilor. Până la urmă, discutăm de o investiție echivalentă (aproximativ 70 USD), dar care aduce după sine o seamă de avantaje și dezavantaje.

Important de știut este că, în orice situație, folosirea unui DVD player software este o soluție mai indicată din punct de vedere al calității vizionării, date fiind opțiunile avansate

de finisare a materialului pe care acesta le pune la dispoziție și, de ce nu, opțiunile extra. De exemplu, va fi mult mai ușor să creați un efect Dolby Surround chiar dacă aveți doar două boxe (respectiv o pereche de căști) atașate PC-ului și să pătrundeți în atmosfera de luptă din Saving Private Ryan, ferindu-vă instinctiv când auziți cum şuieră gloanțele pe lângă dumneavoastră. Sau poate vreți să folosiți o subtitrare în română pentru DVD-ul cu sunet și subtitrare în engleză pe care îl dețineți.

Culorile pe care display-ul dumnea-

voastră le afișează parcă nu sunt cele reale. Marea nu este destul de albastră sau iarba destul de verde? Nu-i nimic, filtrele dedicate din program sunt în măsură să rezolve această problemă, aducând culorile la tonuri mai apropiate de cele reale.

Însă care este cea mai bună alegere? Ce player DVD este capabil să ofere cea mai bună experiență în vizionare? Care este cea mai bună combinație între funcțiile existente, ușurința în utilizare și o interfață atrăgătoare?

În cele ce urmează veți găsi răspunsul la toate aceste întrebări.

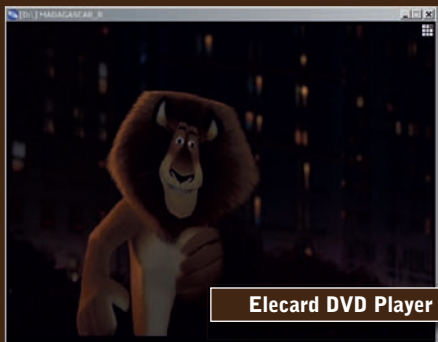
CODURILE REGIONALE NU MAI SUNT DE MULT O PROBLEMĂ

DVD-ul, ca mediu de distribuție al filmelor, este o invenție din anii '90. Și atunci, ca și acum, planurile deținătorilor de copyright (producătorii și distribuitorii de filme) nu coincideau cu interesele generale ale publicului. Din varii motive, consorțiul care tutela formatul DVD a considerat că discurile trebuie să conțină un cod de regiune care să le lege de o anumită zonă de distribuție și care să facă imposibilă redarea în altă zonă.

De asemenea, și playerele DVD trebuie să respecte această regulă și să „poarte” semnul zonei în care sunt vândute. Prin acest procedeu, DVD-uri pentru piața americană nu vor putea fi redate în playere sau unități DVD din Europa sau Asia.

Ce ne facem în situația legitimă în care dispunem de un DVD cumpărat în Statele Unite ale Americii și de o unitate DVD-ROM blocată pe Europa? Dacă folosim calculatorul pentru

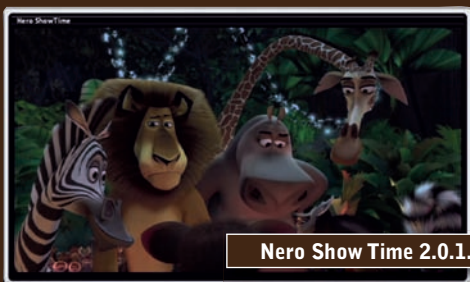
redare, avem nevoie de un program care elimină incompatibilitatea dintre regiunea discului și cea a unității. Soluțiile nu sunt multe: AnyDVD sau DVD Region Free ca programe comerciale și DVD43, o soluție gratuită. Pentru cei curajoși există și soluții hardware (patch firmware), dar în caz de nereușită unitatea s-ar putea să devină inutilizabilă.

Elecard DVD Player 2.1

Nero Show Time 2.0.1.4

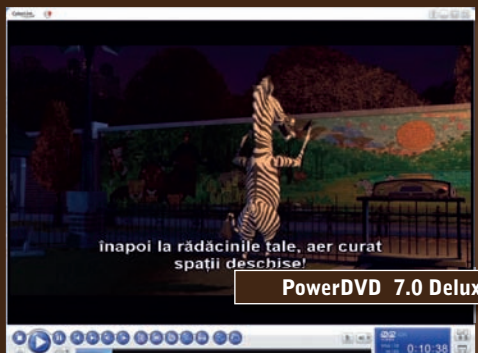
DirectDVD HD 6.4.0.2

BlazeDVD 5.0 Professional

PowerDVD 7.0 Deluxe

ELECARD DVD PLAYER 2.1: mai mult decât nimic. Odată, playerul cu marca Elecard era o soluție fiabilă și care putea să ofere o vizionare de calitate fără eforturi mari de configurare. Din păcate, în acest moment discutăm despre un player modest, căruia nu i se poate cere mai mult decât să redea mulțumitor un film în format de DVD, direct din unitate sau de pe hard disk. Însă veți avea nevoie și de filtrul AC3 (<http://ac3filter.net/>) pentru ca lucrurile să meargă așa cum trebuie. Nu căutați însă funcții avansate de corecție a imaginii sau a sunetului pentru că nu există. Privit în ansamblu, Elecard DVD Player pare să nu merite investiția de 16 dolari, mai ales că există soluții gratuite care se pot comporta cel puțin la fel de bine.

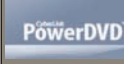

Nero Show Time 2.0.1.4: simplitate, eficiență sau, în două cuvinte, playerul decent. Probabil cea mai plăcută surpriză din cadrul testului de această lună este Nero Show Time. Lăsând la o parte faptul că există într-o versiune mai nouă integrat în pachetul Nero 7, playerul produs de compania germană se comportă excelent pentru redarea DVD-urilor. Există un codec MPEG 2 optimizat, o interfață plăcută și accesibilă în care informațiile despre subtitrarea aleasă, capitolul rulat, tipul de coloană sonoră și sistemul de sunet folosit sunt afișate elegant. Controlul dimensiunii și al aspectului (4:3, 16:9, setări personalizate) se face relativ simplu, existând opțiuni pentru dimensionarea manuală în așa fel încât să se obțină calitatea dorită. Plăcile video ce suportă funcții hardware de finisare a imaginii pot fi puse în valoare cu Nero Show Time.

Media Player Classic 6.4.9.0: eficiență Open Source. Pe lângă celelalte programe din test, această soluție pare un pigmeu. Atât la nivel de interfață, cât și în privința funcționalității, programul a fost depășit de mai toate celelalte. De ce este interesant totuși? Pentru că are inclus în el suportul pentru formatele MPEG2 și AC3 necesare la redarea DVD-urilor. Deci nu are probleme de codec-uri care se încăleacă fiindcă provin de la competitori direcți. Cei care apreciază o interfață clară, dar limitată, vor fi încântați de aspectul spartan. Ca mai toate programele din test, Media Player Classic poate fi folosit și ca player multimedia universal în condițiile în care există instalate filtrele necesare. În concluzie, poate fi o soluție la îndemână în momentul în care este necesară vizualizarea unui DVD. În celelalte cazuri, trebuie într-adevăr să vă placă pentru a-l folosi în mod curent.

DirectDVD HD 6.4.0.2: o surpriză mai mult decât neplăcută. De la ultima întâlnire cu acest program am crezut că lucrurile s-au schimbat în bine. Eroare. Primul impuls pe care îl generează este să-l dezinstalezi în primul rând pentru că nu poți să-ți dai seama rapid cum se folosește. Interfața poate da dureri de cap și celui mai răbdător om. Aglomerată cu elemente – după părerea noastră – neesențiale, este făcută parcă pentru a demonstra cât de multe lucruri pot fi înghesuite într-o fereastră. Din punct de vedere al funcționalității necesare pentru redarea DVD-urilor se situează la nivelul lui Media Player Classic. Punctul forte al programului este dat de mulțimea – dusă până la exagerare – componentelor audio care pot fi folosite la redare. Per ansamblu, o experiență frustrantă.

BlazeDVD 5.0 Professional: loc meritat pe podium. Se pare că majoritatea DVD playerelor software de succes se încadrează într-un tipar câștigător, iar BlazeDVD nu face excepție. Privit de la distanță, BlazeDVD este aproape identic cu frunțile testului, însă din punct de vedere funcțional nu reușește să țină pasul cu ele. Mai exact, pe lângă elementele de control pentru DVD, dispune și de un set minimal de funcții de finisare a calității vizionării și a audiției. Dar este nevoie de mult mai mult pentru a deveni un clasic. Se individualizează prin prezența unei funcții de tip PIP (picture in picture) cu care se poate introduce un iz de profesionalism în momentul vizionării unui DVD. Dispune și de profiluri audio ce pot fi selectate în funcție de dotarea Hi-Fi pe care o are PC-ul dumneavoastră, existând și posibilitatea de a beneficia și de efecte surround.

PowerDVD 7.0 Deluxe: în haine de vicecampion. În urma testului a reieșit că cine dorește un DVD player software, simplu de folosit, dar înșesat de facilități de conversie sau finisare pentru materialul audio/video redat trebuie să scoată niște bani din buzunar. Și dacă tot este vorba de scos bani din buzunar, opțiunile sunt foarte limitate, una dintre ele fiind programul PowerDVD, căruia i-a lipsit foarte puțin pentru a ieși câștigător. La fel ca și WinDVD, PowerDVD oferă un pachet complex de plugin-uri de finisare, contribuind decisiv la o vizualizare de calitate. În combinație cu un ecran bun și un sistem audio performant, PowerDVD poate aduce schimbări (în bine) dramatice pentru cinefili. Funcțiile de accelerare hardware a finisărilor, plugin-urile de recreare a sunetului surround și corecție a lipsurilor de calitate video sunt factorii din spatele succesului.

									
Nume program	WinDVD	PowerDVD	BlazeDVD	KMPlayer	Nero Show Time	ElecCard DVD Player	Media Player Classic	DirectDVD	
Versiune	7.0 Platinum	7.0 Deluxe	5.0 Profesional	2.9.2.1100	2.0.1.4	2.1	6.4.9.0	6.4.0.2 HD Standard	
Producător	InterVideo	Cyberlink	Blaze Video Inc.	Kang Young Hye	Nero	ElecCard Ltd.	Gabest	Orion Studios	
Preț	50 USD	69 USD	50 USD	gratuit	n/a	16 USD	gratuit	80 USD	
Internet	www.inter-video.com	www.cyberlink.com	www.blaze-video.com	www.kmplayer.com	www.nerodigital.com	www.elecCard.com	sourceforge.net/projects/guliverklii/	www.orionstudios.com	
Nota finală	84	83	76	72	63	50	49	40	
Ergonomie	85	89	88	54	61	61	46	21	
Funcționalitate	84	79	68	84	64	42	52	52	
Funcționalitate									
Autoplay	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Bookmark	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Playlist	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Acces din interfață la									
selecție subtitrare	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	
selecție pistă audio	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	
selecție titlu	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗	
selecție capitol	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗	
Control fastforward/fastrewind (opțiune simplă, specificare viteză)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	
Timeline	complex	complex	complex	complex	complex	simplu	simplu	simplu	
Afișare informații despre film	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓	
Ajustare sunet prin mouse/shortcut-uri	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	
Opțiuni ajustare caracteristici video (contrast, luminozitate)	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	
Funcții ajustare imagine: panscan, setare formate de televiziune	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Accelerare hardware a afișării	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	
Parental control	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✓	
Decodare sunet									
dolby pro logic ii	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	
SRS TruSurround XT	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	
DTS	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	
SRS Circle surround	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	
Zoom digital	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	
Realizare profiluri	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗	
Karaoke	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	
Selecție unghiuri de filmare	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Opțiune captură imagine	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	
Personalizare shortcut-uri	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✓	
Auto resume playback	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	
Folosire plugin-uri	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	
Video pe desktop	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	
Formate redate									
DVD / VCD / SVCD	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
DivX / MP3 / WMV	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
VOB	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	
Redare DVD-uri protejate									
NTSC	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
PAL	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Region free	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Salt direct la frame sau secundă	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	
Profiluri pentru dispozitivele mobile	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	
Asociere în shell pt DVD-uri	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	
Altele	Video Center, Audio Center, servicii online	Afișarea în paralel a două subtitrări	Picture in Picture	Configurări avansate pentru filtre și codec-uri	-	-	Folosire subtitrare externă	Creare video în HD	

CE AM CĂUTAT LA PLAYERELE DVD

Cel mai bun player nu este neapărat acela care dispune de toate funcțiile căutate de noi. Este acela care reușește să le îmbine eficient și să le prezinte într-o interfață ușor de folosit de către oricine. Un program complex, dar pentru care aveți nevoie de un „doctorat”, nu vă este deloc util. De aceea, am căutat:

O interfață completă și atractivă: a trecut de mult vremea programelor criptice cu interfețe

spartane. Sunt de preferat acelea în care elementele grafice sunt desenate frumos și care pot fi ușor înțelese. De asemenea, este de dorit să poată fi personalizate cu un skin adecvat.

Fără configurări ulterioare: DVD playerul software ideal trebuie să fie capabil să ofere o gamă completă de servicii încă de la prima rulare. Am depunctat serios programele pentru care erau necesare setări avansate pentru a rula corect.

Calitate video: existența și ușurința de folo-

sire a opțiunilor de ajustare a calității și culorii sunt de mare folos.

Calitate audio: plugin-uri, profiluri audio și în ultimul rând opțiuni avansate de corecție sunt cerințele minime pentru un player performant. Orice player ar trebui să suporte implicit formate de sunet precum Dolby Digital, Stereo și să ofere acces la opțiunile de configurare pentru decodare.

Opțiuni video: în funcție de tipul de display

CÂȘTIGĂTORUL TESTULUI

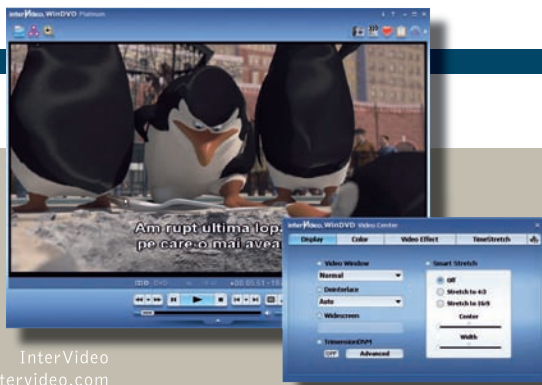
INTERVIDEO WINDVD 7.0 PLATINUM

Producător: InterVideo
Internet: www.intervideo.com
Preț: 50 USD

Notă CHIP: 84

Încă de la primele versiuni, a existat o luptă strânsă între PowerDVD și WinDVD în ceea ce privește titlul de cel mai bun DVD player software, deosebiriile dintre ele fiind aproape insesizabile, evidențiate doar într-un test riguros. De această dată a fost rândul produsului InterVideo să se detașeze în câștigător și nu întâmplător. Din momentul instalării se pot observa câteva diferențe, WinDVD oferind posibilitatea de download și instalare automată a codec-urilor (lipsă) RealPlayer, Quick Time și Windows Media 9, astfel încât să poată fi capabil să redea o gamă completă de materiale. În plus, are o interfață mai aerisită.

WinDVD are toate elementele care să îl recomande drept cel mai bun player. Îl instalați, băgați DVD-ul în unitate și gata. Totul funcționează așa cum trebuie, fără să fie necesar să mai ajustați nimic. Însă... dacă vreți acest lucru (și vă recomandăm să o faceți, pentru că

veți constata schimbări remarcabile), opțiunile puse la dispoziție de player sunt ușor de înțeles și aplicat. Ne-au plăcut foarte mult modulele Video Center și Audio Center, unde corecțiile aplicate materialului sunt intuitive și pot fi sesizate în timp real. Utilizatorii de PC-uri care folosesc pentru vizionarea DVD-urilor ecrane wide pot personaliza destul de mult modul de afișare pe acestea. La fel, pentru diversele configurații audio, WinDVD are câte o setare predefinită, incluzând un plugin-uri Dolby și SRS.

Întotdeauna se poate și mai bine și cu siguranță pachetul WinDVD va deveni mai bun și mai complex, chiar dacă acum și-a schimbat stăpânul și face parte din familia Corel.

- + funcții avansate de corecție audio/video
- + interfață atractivă
- + folosește profiluri de redare pentru dispozitivele mobile
- + folosește funcțiile de accelerare hardware

KMP PLAYER 2.9.2: UN FRONT-END EXCELENT:

În momentul în care am luat în considerare KMP Player pentru acest test ne așteptam la un front-end pentru diferite codec-uri disponibile pe internet. Luând puțin la bani mărunți

programul am constatat că într-adevăr este un front-end pentru diferite codec-uri, dar... le aduce cu el la instalare. Rezultă că poate fi folosit pentru redarea DVD-urilor fără a apela la instalări suplimentare.

Un prim contact cu programul nu produce o impresie deosebită, însă o simplă navigare prin meniul contextual sau prin opțiunile de

configurare uimește. O panoplie atât de complexă încât îți-e frică să schimbi ceva. Această complexitate poate deriva și din faptul că este un player universal și din această cauză autorul a preferat să ofere soluții pentru cele mai diverse situații posibile.

Ca instrument de redare al DVD-urilor, KMP Player este o soluție mai mult decât „cinstită”: este chiar puternică.

Dacă n-ar exista o instabilitate specifică în general playerelor de tip freeware/Open Source care vor prea multe, ar fi chiar o soluție recomandabilă chiar și în fața unor programe comerciale.

Oricum, cuiva căruia îi place să meșterească printre codec-uri, să încerce setări dintre cele mai exotice, KMP Player îi oferă posibilitatea de a se manifesta.

folosit la vizionare, posibilitățile de personalizare a aspectului (4:3, 16:9 etc.) și a dimensiunii ferestrei video fac diferența între un player normal și unul performant.

Control: butoane de forward, backward, schimbarea vitezei de redare, schimbarea subtitrării și a coloanei audio în timpul rulării trebuie să fie prezente și ușor de folosit. Profiluri: fiecare DVD spune o poveste, iar aceasta trebuie redată folosind combinații speci-

fice de setări audio/video. Este bine ca ele să poată fi salvate pentru o eventuală refolosire.

Dispozitive mobile: laptopul este foarte bun pentru muncă, dar este și un dispozitiv util pentru redarea de filme pe DVD. Când îl folosim în avion sau în mașină avem mare nevoie de profiluri adecvate pentru un consum optim al bateriei.

Altele: un DVD player software cu opțiuni suplimentare precum cele de captură sau includerea unor subtitrări externe este de preferat.

nForce cu cinci stele

Ajunse deja la generația a cincea, plăcile cu noile chipset-uri nForce și-au făcut apariția și la noi. CHIP vă arată care sunt atuurile acestora. Mihai Bărbat

Înainte de a începe prezentarea propriu-zisă a noii generații de plăci de bază, trebuie să vă reamintesc faptul că o placă de bază performantă înseamnă astăzi o platformă stabilă pentru overclocking. Diferența de performanță între plăcile de bază de pe piață este de numai 3-4% și aceasta este dictată în primul rând de BIOS-ul mai bogat sau mai sărac în setări de timing-uri la memorii. Diferențele de preț se regăsesc în primul rând în dotări, de cele mai multe ori prea puțin folosite de către majoritate.

Lansarea noii generații nForce5 pentru socket-ul AM2 se înscrie în acest trend: adăugarea unor elemente pe care majoritatea utilizatorilor probabil nu le vor folosi vreodată. Dar să lăsăm cărcoteala la o parte. Așa se întâmplă de fiecare dată cu produsele care au atins un prag matur de dezvoltare, prag peste care cu greu fabricantul mai găsește mijloace să convingă cumpărătorii deja satisfăcuți de produsele deținute.

Noutați disecate

Vorbeam la început de modificările operate de NVIDIA pentru această nouă familie de chipset-uri. Una din cele mai interesante apariții este suportul pentru memoriile EPP (Enhanced Performance Profile). EPP este un profil adițional de performanță stocat în spațiul SPD nefolosit. Acesta include setări legate de tensiunea de alimentare, drive strength, tRCD, tRP, tRAS și multe altele. EPP este simplifică procesului de tweaking al memoriilor, fiind foarte util pentru cei mai puțin experimentați. Așteptăm în continuare apariția mai multor modele de memorii ce suportă acest standard.

Doar pe hârtie...

Ajungem și la mult aclamatul LinkBoost, facilități integrată doar de modelul de vârf, nForce 590 SLI MCP. Cum funcționează? Practic, atunci când este detectată o placă grafică GeForce 7900 GTX, LinkBoost va mări automat frecvența PCI-E și HT la cipul MCP cu 25%. Aceasta se traduce

printr-o creștere a lățimii de bandă de la 8 GB/s la 10 GB/s. Până în acest moment, singura placă grafică certificată pentru LinkBoost este GeForce 7900 GTX. Tragem linia sec și spunem clar și răspicat că LinkBoost este doar un tam-tam mediatic care nu trebuie să fie un element convingător pentru nici un cunoscător. Aportul de performanță este nul. Oricum se știa de mult timp că nu există nici o limitare de performanță la conexiunile HT. Așadar, treceți cu vederea LinkBoost chiar dacă dă bine pe hârtie.

Plus la networking

Introduse odată cu familia nForce4, facilitățile ce țin de rețea au fost aici mult îmbunătățite. Una dintre cele mai interesante este FirstPacket. Aceasta este o tehnologie ce operează la nivelul prioritizării pachetelor și permite aplicațiilor sensibile la latențe să împartă eficient lățimea de bandă pentru upload. Este foarte utilă în special pentru jocuri și aplicațiile de VoIP. Practic, pachetele cu prioritate mare se injectează în fluxul de date de îndată ce au fost generate, forțând restul pachetelor să intre într-o coadă de așteptare. Această tehnologie își merită banii dacă vă petreceți mai mult timp cu upload-urile, ea neavând nici un efect asupra download-urilor.

NVIDIA nu s-a oprit aici și a mai adus ceva din lumea serverelor. Tehnologia se numește teaming și este o facilități ce

combină cele două porturi Gigabit într-o singură conexiune 2 Gigabit. Atunci când o conexiune cade, traficul este instantaneu redirecționat către cealaltă conexiune. NVIDIA menționează aici un spor de performanță de 40%.

Mai bine mai târziu decât niciodată

NVIDIA intră în rândul lumii și oferă suport pentru codec-urile Azalia High Definition. Chiar dacă vechiul SoundStorm nu și-a mai făcut apariția, codec-urile HD sunt oricum mult peste vechile soluții AC'97.

Tweaking

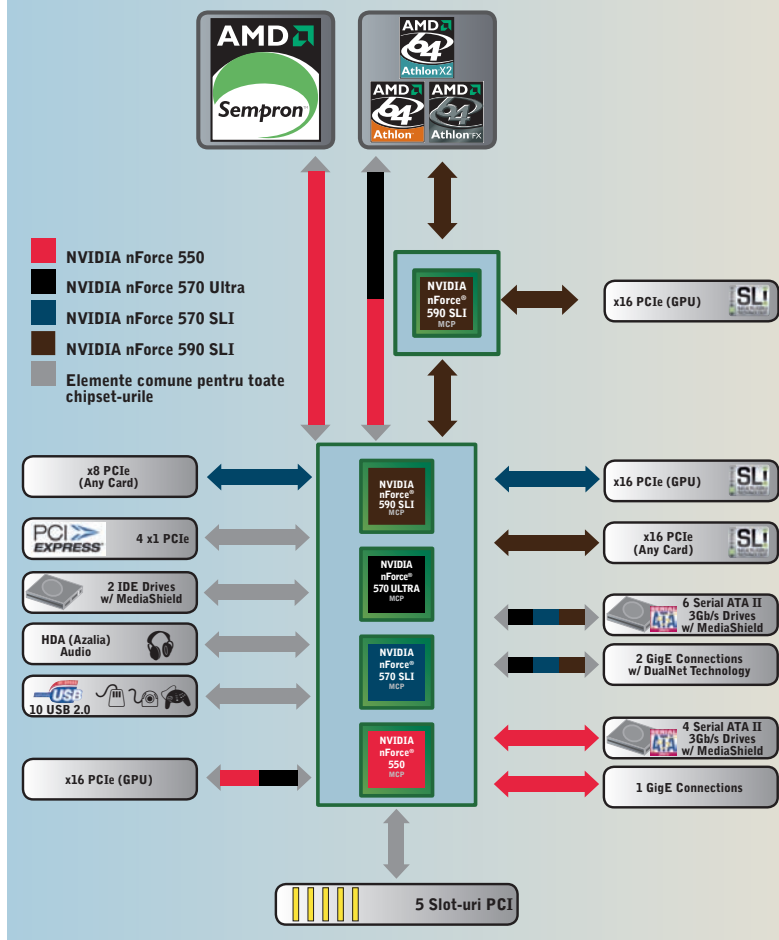
Ce ne-a plăcut foarte mult la vechea generație a fost utilitarul nTune. Mult îmbunătățit acum, acesta este un panou de control ce oferă o interfață pentru o gamă largă de reglaje. Spre deosebire de vechile versiuni, noul nTune poate să modifice un număr mai mare de setări direct în BIOS, fără a mai fi necesar un reboot. Setările se pot salva în profiluri care pot fi apoi încărcate direct din mediul Windows.

Cu și despre hard diskuri

S-au operat schimbări și la capitolul stocare. nForce 590/570 oferă trei controlere separate pentru SATA ce pot lucra la 1,5 sau 3 Gb/s. Astfel, la dispoziția utilizatorului sunt puși șase conectori SATA, față de doar patru câți oferă nForce4 sau ATI SB600. Hard diskurile se pot apoi combina în diverse matrice RAID 0,1,0+1 și 5. Nu există suport pentru RAID 10.

	NVIDIA nForce 590 SLI	NVIDIA nForce 570 SLI	NVIDIA nForce 570 Ultra	NVIDIA nForce 550
Procesor recomandat	Athlon 64 FX, Athlon 64	Athlon 64 FX, Athlon 64	Athlon 64 FX, Athlon 64	Athlon 64, Sempron
Tehnologie SLI	Da	Da	Nu	Nu
NVIDIA LinkBoost	Da	Nu	Nu	Nu
NVIDIA FirstPacket	Da	Da	Da	Nu
NVIDIA DualNet	Da	Da	Da	Nu
Conexiuni Gigabit	2	2	2	1
Teaming	Da	Da	Da	Nu
Accelerare TCP/IP	Da	Da	Da	Nu
MediaShield	Da	Da	Da	Da
SATA / PATA Drives	6 SATA 2 PATA	6 SATA 2 PATA	6 SATA 2 PATA	4 SATA 2 PATA
RAID	0, 1, 0+1, 5	0, 1, 0+1, 5	0, 1, 0+1, 5	0, 1, 0+1
NVIDIA nTune 5	Da	Da	Da	Da
PCI Express Lanes	46	28	20	20
Porturi USB	10	10	10	10
Porturi PCI suportate	5	5	5	5
Audio	Azalia	Azalia	Azalia	Azalia

FAMILIA DE CHIPSET-URI NFORCE 5XX

Ca element de noutate, menționăm și profilurile hardware. Pentru că fiecare hard disk are un comportament și caracteristici unice, NVIDIA a introdus posibilitatea setării pentru fiecare model în parte. Din păcate, momentan, singurul hard disk pentru care există un profil este Western Digital Raptor de 150 GB. Există planuri și pentru restul modelelor de hard diskuri populare de pe piață.

Ca element negativ, NVIDIA a redus numărul porturilor PATA la unul singur. Chiar dacă majoritatea hard diskurilor sunt acum lansate cu interfață SATA, unitățile optice se încăpățânează să rămână pe PATA. Acest aspect nu îi va bucura pe cei care dețin cel puțin un HDD PATA și mai multe unități CD sau DVD. Oricum, poate așa li se va forța și mâna fabricanților de unități optice să treacă odată pe interfața SATA, mult mai comodă și mai elegantă în carcasă.

Concluzii

Chiar dacă pe alocuri noile plăci de bază nForce 500 împachetează tehnologii interesante (de ex. FirstPacket), la final, după ce am săpat prin hățișul descriptiv, rămânem mai degrabă cu impresia unui pas mic, evolutiv, decât cu senzația pe care numai un produs cu adevărat nou ți-o lasă. Dacă din punct de vedere al performanței pure, aceea care se regăsește în jocuri și în aplicațiile comune, nu s-a adus practic nici o modificare față de vechea generație, noua serie vine cu un set de dotări care, mai ales în cazul variantelor de vârf, interesează pe foarte puțini. Oricum, dacă veți face trecerea la un procesor pe socket AM2, nu veți avea de ales și va trebui să decideți între chipset-urile nForce 500 sau alternativele ATI, care, așa cum s-a văzut din articolul AMD contra AMD din luna august, consumă cu 20W mai puțin decât chipset-ul NVIDIA. Decizia achiziționării rămâne a dumneavoastră și ea trebuie luată în baza nevoilor clare și nu sub influența marketingului, astăzi din ce în ce mai agresiv.

mihai_barbat@chip.ro

Compilăm, recompilăm... sau NU?

Încă unul dintre miturile Linux devine accesibil și utilizatorilor de rând. La mai mare! Ionuț Bălan

Linux reprezintă stabilitate, viteză și posibilitatea de personalizare a tot ceea ce înseamnă sistem de operare și aplicații ce rulează pe el. Sau cel puțin așa susțin foarte mulți dintre partizanii mișcării Linux. Ceea ce nu se spune este că pentru a putea avea pe masa de lucru toate elementele prezentate anterior sunt necesare cunoștințe aprofundate despre tot ceea ce înseamnă Linux (mod de funcționare, opțiuni de compilare, servicii etc.). Altfel, la fel ca pe alte sisteme de operare, trebuie să ne mulțumim cu pachetul propus de creatorul distribuției alese și eventual să încercăm niște cosmetizări de suprafață.

De la rădăcini

Gentoo este cunoscută ca distribuția Linux ce oferă cel mai mare control asupra sistemului de operare pentru simplul fapt că aici pachetele sunt (re)compilate din surse în momentul instalării, pe baza caracteristicilor hardware existente. Adică se obține esențialul: viteză datorată compilării personalizate și stabilitate prin eliminarea inadvertențelor legate de incompatibilități de configurație. Bineînțeles, dacă știm exact care sunt acestea. Altfel, s-ar putea să ne trezim în situația în care după multe eforturi și timp consumat, primim mesajul

Installation failed! Și o luăm de la început, cu alte setări și altă configurație.

Pentru un pasionat, această îndeletnicire este cea mai bună modalitate de a experimenta și de a încerca să scoată maximum din sistemul său de operare. Pentru restul însă, eșecurile repetate combinate cu lipsa timpului și a disponibilității de a face încercări se pot traduce în renunțarea de a mai folosi Gentoo. Și ar fi mare păcat. Însă, se pare că și dezvoltatorii distribuției Gentoo au ajuns la această concluzie și în decursul ultimului an au muncit susținut pentru a crea o distribuție bivalentă. Adică una care să păstreze în continuare opțiunile avansate de configurare și compilare, dar în același timp să permită (printr-o interfață simplă și cu o interacțiune redusă) și utilizatorilor cu mai puțină experiență în domeniu (un set minimal de informații trebuie totuși să

existe) să experimenteze puterea Gentoo. Ceea ce a ieșit este Gentoo Linux 2006.1 LiveCD. Nu este un produs perfect și este departe de a fi complet, dar în combinație cu puțină iscusință, o conexiune bună la internet și mult timp liber este un minim suficient pentru a putea explora puterea Gentoo.

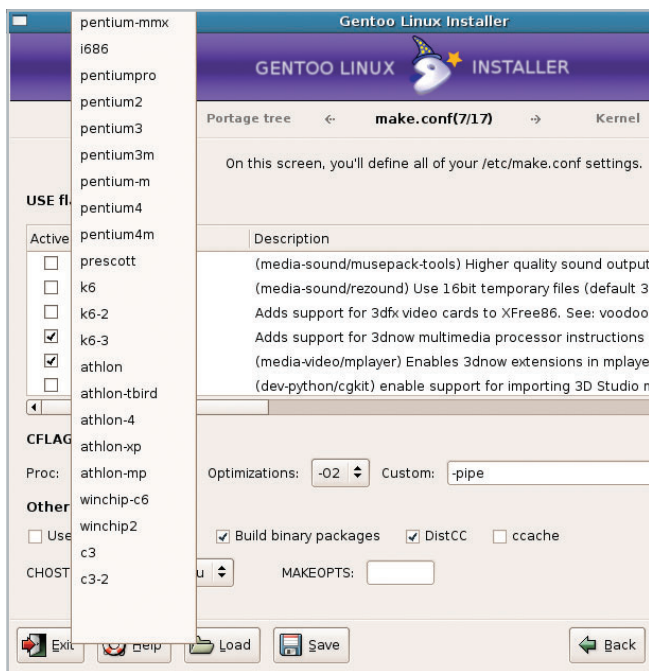
Prima incursiune poate fi făcută în depline condiții de siguranță datorită LiveCD-ului. Destul de sărăcuț în ceea ce privește aplicațiile disponibile pe LiveCD, Gentoo Linux 2006.1 rulează cu interfața grafică activă chiar și într-o mașină virtuală VMware. Suportul cu driver-e este încă slab și pentru componente exotice va fi nevoie să descărcați și să compilați manual driver-ele și aplicațiile aferente (de exemplu driver-ul pentru placa wireless Intel 2200 BG).

Instalarea poate fi făcută folosind surse

```

Gentoo Linux Installer
Log Output
GL: September 08 2006 10:40:25 - Gentoo Linux installer version 0.4.1
GL: September 08 2006 10:40:25 - Setting root password.
GL: September 08 2006 10:40:25 - Livecd root password set.
GL: September 08 2006 10:40:27 - Portmap started.
GL: September 08 2006 10:40:27 - Completed pre_install steps
GL: September 08 2006 10:49:24 - Partition table for /dev/sda is unchanged...skipping
GL: September 08 2006 10:49:27 - Fetching and unpacking tarball: http://ftp.roedu.net/pub/mirrors/gentoo.org/releases/x86/2006.1/stages/stage1-x86-2006.1.tar.bz2
  
```

Compilare: se descarcă de pe internet sursele necesare compilării.

Optimizări: nu mai trebuie să țineți minte toate switch-urile necesare compilării, doar le bifați pe cele de care aveți nevoie.

transferate de pe internet (pentru stage 1 și stage 2), dar și networkless, prin copierea/compilarea (stage 3) binarelor de pe CD. Pentru o primă instalare vă sugerez să optați pentru cea din urmă modalitate. În ciuda avertismentelor că installer-ul grafic pentru compilarea stage 1 și stage 2 este încă experimental, am folosit opțiunea, din dorința de a compila cap coadă un sistem complet, cu OpenOffice.org, Evolution, KDE și alte aplicații. Din păcate, după mai mult de două zile de compilare, ceva nu i-a plăcut în configurația aleasă pentru kernel-ul (descărcat de pe un mirror din România) și multitudinea de switch-uri pentru optimizare și m-am trezit cu un sistem nefuncțional. Au mai fost necesare alte tentative până când am avut un Gentoo rulabil. Că tot vorbim de optimizări, Gentoo Linux 2006.1 are suport pentru majoritatea procesoarelor actuale, inclusiv AMD64, iar în momentul setării parametrilor de compilare vi se oferă o listă de opțiuni predefinite din care se poate alege printr-un clic.

LiveCD

Instalarea de bază (de pe LiveCD) propune un kernel 2.6.17-gentoo-r7, alături de un Gnome 2.14.2 și un server X.Org, care din păcate nu are accelerare hardware pe placa ATI folosită în test. Ca aplicații suplimentare există OpenOffice.org, suita Mozilla, Gaim, MPlayer, nmap etc., adică elemente suficiente pentru un desktop. Iar update-ul, materializat în sistemul emerge, este în continuare în linie comandă. Noroc cu manualul în limba română, de unde informațiile pot fi extrase ușor.

Nu este simplu. Doar mult mai simplu ca înainte, când suferind de comenzi date într-un terminal (se poate alege la instalare și această cale) dezorienta pe oricine. Însă este de remarcat progresul făcut și faptul că s-a pornit pe drumul spre un sistem mai ușor de utilizat. Îmbinarea dintre valențele native Gentoo (viteză, recompilare, stabilitate) și cele ale unui sistem de operare dedicat maselor (ușor de instalat, interfață grafică) nu va fi ușoară. Dar procesul a început și apreciem acest lucru.

Informații: www.gentoo.org

ionuț_bălan@chip.ro

Line 6 TonePort UX2: VU-metre, preamplificator și conexiuni suplimentare.

TonePort-ul face muzica

Efectele profesionale pentru chitară, bas și voce devin foarte accesibile prin interfețele audio Line 6 TonePort. Marius Ghinea

Despre Line 6 se poate afirma că este un nume care a făcut istorie în sunetul digital. Spun aceasta pentru că, de zece ani încoace, Line 6 este singurul producător ale cărui efecte pentru chitară au fost de la bun început și sunt în continuare strict digitale. Bineînțeles, după cum unii dintre voi știu deja, este vorba de efecte exclusiv digitale ce simulează dispozitive analogice de prelucrare a sunetului instrumentelor, cum ar fi amplificatoarele de chitară înzestrate cu tuburi electronice, pedalele analogice de chitară (de overdrive, distors, dar și de modulație, delay sau reverberație), precum și unități mai speciale de efecte sau condiționare a sunetului cum sunt anume compresoare sau preamplificatoare.

Cele mai cunoscute produse ale firmei Line 6 sunt cele din seria POD, celebre pentru forma lor aparte, asimilată fie cu a unui rinichi, fie cu cea a unei boabe de fasole. În timp, POD-urile au evoluat, de la prima versiune ajungându-se la POD 2, iar după ce POD 2 a trecut prin îmbunătățiri serioase de firmware, tehnologia folosită de Line 6 a ajuns la maturitate, în versiunile XT ale seriei POD. Acestea din urmă oferă posibilitatea de conectare la computer prin intermediul portului USB, dar, prin funcții și dotare, sunt unități multiefect destinate folosirii de sine stătătoare, în condiții de portabilitate (iar variantele XT Live sunt concepute anume pentru utilizarea pe scenă).

Există, însă, o piață aflată în plină expansiune, pe care orice producător serios de efecte trebuie să înceapă a o lua în considerare. Este vorba despre interfețele audio dedicate pentru computer ce folosesc portul USB sau pe cel FireWire. Tocmai în acest domeniu, Line 6 reușește o intrare spectaculoasă, cu o tehnologie ce poate părea

de domeniul magiei (și nu glumesc deloc), implementată în proaspăta serie TonePort.

Între fețe

Dar să lăsăm magia pe mai târziu și să intrăm întâi în partea hardware a seriei TonePort, anume cea de interfață audio cu computerul, pe port USB. Există la momentul actual două astfel de interfețe: TonePort UX1 și TonePort UX2. După cum puteți bănuși, UX1 este varianta de intrare a seriei TonePort, în timp ce UX2 este modelul mai bine dotat sub aspect hardware.

UX1 este o interfață audio pe USB destinată chitarei, chitarei bas și microfonului. Este dotată cu un preamplificator de microfon și cu unul de instrument, ce sunt separate fizic și sunt văzute separat de către software-ul cu care este folosită interfața UX1. Tot la partea de intrări, pe lângă preamplificatoare, există o intrare de linie stereo, ce folosește două mufe mono jack mare și o intrare stereo de monitorizare. O ieșire de linie, stereo, pe două mufe jack mari mono, și o ieșire de cască, au rolul de a completa conexiunile unei UX1.

UX2 nu face „decât” să adauge foarte mult hardware în plus față de UX1. Astfel, UX2 este dotată cu două preamplificatoare de microfon și cu un preamplificator de instrument, toate separate și văzute distinct de software. Pentru intrările de microfon există un comutator de Phantom Power destinat folosirii microfoanelor pe condensator (menționez: acest buton acționează simultan asupra ambelor preamplificatoare de microfon). Preamplificatorul de instrument este deservit de două intrări de instrument, una obișnuită și una la care semnalul este atenuat cu 18 decibeli; cea din urmă poate fi utilizată în cazul în care semnalul de la instrument este foarte puternic prin folosirea unor

Versiunea basic: Line 6 TonePort UX1 oferă o dotare hardware de bază.

doze active sau a unor pedale de efect. Toate preamplificatoarele de microfon, atât la UX2, cât și la UX1, au reglaje fizice de gain, sub forma unor butoane rotative aflate pe suprafața superioară a acestor dispozitive.

În ce privește intrările audio, UX2 este identică cu UX1, dar la ieșiri oferă facilități suplimentare. Astfel, ieșirile audio analogice de linie sunt pe conexiune balansată, iar la acestea se adaugă și o ieșire digitală S/PDIF pe mufă RCA. La UX2 controlul de volum este separat pentru ieșirea de linie și cea de cască, în timp ce la UX1 există un singur reglaj de volum, comun, pentru linie și cască.

Driver-e și configurare

Magie? Imediat... aveți puținică răbdare. Deocamdată, mai am de spus că interfețele TonePort UX1 și UX2 sunt înzestrate cu driver-e ASIO performante, ce permit coborârea latenței audio totale la valori ce le fac utilizabile pentru interpretare în timp real, atât cu un instrument, cât și în postura de vocalist. Sub acest aspect, interfețele TonePort sunt la fel de bune precum cele mai folosite interfețe audio USB de la Edirol, Presonus, M-Audio sau Terratec.

Pentru configurarea UX1 și UX2 există un panou software de control ce permite reglarea latenței audio a acestora, precum și a adâncimii pe biți folosită în programul gazdă VST utilizat. Ca o observație aparte, am fost uimit să descopăr că, în aplicații compatibile ASIO, interfețele TonePort permit rularea de fișiere audio ce au o adâncime pe biți de 32 bit, ceea ce este o noutate remarcabilă în acest domeniu, în care valoarea de 24 bit este cea mai răspândită.

O limitare există: nativ, interfețele TonePort funcționează numai la rate de sampling de 44.100 Hz și 48.000 Hz. Există, totuși, posibilitatea de a folosi UX1 și UX2 la rate de sampling de 88.200 Hz și 96.000 Hz. În acest scop, în situația în care aplicațiile ce folosesc o interfață TonePort sunt configurate să lucreze la rate de sampling de

Oferta GearBox: pe lângă efecte, și un acordor, un metronom, precum și acces on-line la bănci suplimentare de patch-uri.

88.200 Hz și 96.000 Hz, se activează automat un convertor de rată de sampling ce permite lucrul la aceste valori. În opinia mea, acest convertor este de bună calitate și oferă rezultate excelente dacă doriți să folosiți efecte sau sintetizatoare software la rate de sampling mari. Pentru înregistrare, însă, rata de sampling de 48.000 Hz este mai mult decât suficientă, dacă o susțineți cu o adâncime pe biți de 24 bit (sau chiar 32 bit, cu TonePort este posibil!).

Hocusul...

În opinia mea, dacă este să aplicăm raportul (calitate + dotare)/preț asupra acestor două interfețe de la Line 6, am obține cel mai bun rezultat posibil la momentul actual pe piața acestui fel de dispozitive. UX1 costând aproximativ 140 de euro, iar UX2 în jur de 200 de euro, pot spune că aceste interfețe pe USB chiar nu

mai aveau nevoie de ceva în plus pentru a fi o opțiune foarte atrăgătoare pentru orice instrumentist și/sau vocalist care vrea să folosească și computerul.

Însă, și aici începe să se întrezărească magia, este mult mai mult de spus despre funcționalitatea unui TonePort decât ați citit până aici. Pur și simplu, Line 6 a implementat pe aceste interfețe audio întreaga lor tehnologie aflată în seria POD XT! Cum ar veni, aceste interfețe oferă posibilitatea procesării în timp real a unei chitare, a unui bas sau a unui sintetizator extern, într-un mod similar calitativ și ca structură a lanțului de efecte precum un POD XT.

În acest scop este disponibilă aplicația GearBox (ajunsă la versiunea a doua), la deschiderea căreia vedem cum se întinde în fața noastră un lanț de efecte așezate după cum este cel mai bine pentru un instrument: noise gate - wah-wah - pedală de overdrive/distors/compresie - amplificator de chitară/bas - simulator de boxă de instrument (cabsim) - efect de modulație (phaser, chorus, flanger) - delay - reverberație. Efectele aflate după cabsim pot fi setate ca fiind „Pre”, adică anterioare în lanț în raport cu amplificatorul, sau „Post”, adică aflate după cabsim.

Deci, care este magia? Păi, o dată, să ne gândim că în UX1 și UX2 ai la dispoziție efecte și simulări de aceeași calitate precum a unui POD XT (de altfel, chiar preluate de la POD XT), numărul de modele de amplificatoare fiind de 20, cel de cabinet de 24, iar la celelalte categorii de efecte

PACHETE DE EFECTE PENTRU TONEPORT

Un aspect foarte important în atractivitatea unui TonePort este acela că numărul de modele de efecte și amplificatoare poate fi crescut de câteva ori, prin achiziționarea online a pachetelor de modele puse la dispoziție de Line 6. În acest scop, este folosită aplicația Line 6 Monkey, care asigură atât tranzacția online, cât și instalarea pe TonePort-ul vostru a pachetului de modele achiziționat.

Power Pack: echivalentul unui POD XT (preț 99,99 USD).

Bass Pack: echivalentul unui Bass POD XT (preț 99,99 USD).

Metal Shop: 18 amplificatoare high gain (preț 49,99 USD).

Collector Classics: 18 amplificatoare rare (preț 49,99 USD).

FX Junkie: 30 de efecte speciale (preț 49,99 USD).

TONEPORT UX2 ÎN STUDIO

Doresc să atrag atenția aici profesioniștilor din studiourile de producție muzicală. Un UX2 este o unitate de efecte de luat foarte serios în seamă, cu atât mai mult cu cât permite unui profesionist să „colescă” partea slabă – în opinia mea „subprofesională” – a oricărui multiefect digital de instrument și voce: preamplificatorul inclus. Eu cred că foarte multe din opiniile negative exprimate de anumiți instrumentiști la adresa procesoarelor digitale sunt cauzate de faptul că, din dorința de a ține prețurile cât mai jos, producătorii dotează aceste procesoare cu preamplificatoare care lasă mult de dorit când este vorba de folosirea în studio, dar care sunt suficiente live sau la o repetiție. Din fericire, interfețele TonePort au intrări de linie, la care se poate conecta un preamplificator extern. Astfel, se poate utiliza un preamplificator profesional înainte de un TonePort, pentru a obține maximul calitativ la înregistrare. Eu folosesc în acest scop un M-Audio Tampa (mulțumesc, Robby!) și vă mărturisesc faptul că sunetul obținut prin Tampa -> TonePort UX2 este impresionant, sensibil superior celui creat prin utilizarea cu același patch a unui POD XT (POD – urile permit folo-

sirea exclusiv a preamp-ului lor intern). Claritatea este mai mare, sensibilitatea la dinamica interpretării este crescută, sunetul este mai percusiv și mai aerisit.

Un alt avantaj major al unui UX2 este dotarea cu o interfață digitală S/PDIF, care permite co-

Conectică: ofertă generoasă în spatele unui UX2.

nectarea directă, fără pierderi de calitate, la o placă de sunet profesională. Astfel, se face o singură conversie, cea din analog în digital, realizată la calitatea superioară asigurată de codec-ul AKM AK4528, după care sunetul ajunge direct, curat, pe hard disk.

există foarte multe tipuri și versiuni disponibile. De la Bass POD XT sunt preluate 5 modele de amplificatoare de bas, acoperind cele mai importante genuri și perioade, de la anii 60 până în 90, de la blues la funk, hard rock, heavy metal și pop. Practic, ai la dispoziție tot ce îți trebuie ca să studiezi chitara și/sau basul, precum și felul în care se creează un ton pentru acestea. Bineînțeles, calitatea efectelor permite și înregistrarea la nivel profesional a unui demo, UX1 și UX2 fiind foarte potrivite pentru un home studio sau pentru o soluție de înregistrare portabilă.

Dar nu este vorba aici numai despre chitară și chitară bas. Intrările de microfon nu sunt doar un element de hardware, ci sunt dublate în GearBox de șase modele software de preamplificatoare, în fapt șase canale complete de consolă de mixaj, cu egalizator parametric cu tot, ce simulează unele din cele mai iubite dispozitive de gen (cum ar fi cele cu marca Neve sau Avalon). Fiecare din aceste modele de preamplificatoare are un caracter propriu, fiind foarte util pentru a da acel „nu știu ce” în plus unei voci sau chitare acustice, care aduce farmec și ajută la integrarea perfectă într-un mix. Personal, am fost plăcut impresionat de faptul că reglajul de Drive al acestor preamplificatoare poate fi împins până la distorsiune, ceea ce dă vocii un timbru foarte potrivit pentru genurile industriale.

... și pocusul

Dar magia (și iarăși nu glumesc folosind acest cuvânt) din interiorul celor două interfețe TonePort nu se oprește aici. Partea cea mai spectaculoasă a acestora este tocmai ceea ce NU este de găsit într-un UX1 sau UX2: un cip de procesare audio digitală! TonePort-urile folosesc pentru rularea efectelor un procesor aflat în afara lor – cel al computerului la care sunt conectate. Și voi da rapid un procent al consumului de CPU – pe un bătrân Intel Celeron Tualatin la 1,2 GHz, cu 392 MB de RAM, dacă folosesc complet lanțul de efecte al unui TonePort, procesorul este ocupat în proporție de 70%. Pe un AMD Athlon Thoroughbred 2100+ cu 512 MB RAM, un lanț complet de procesare TonePort ocupă aproximativ 25 - 30% din procesor, iar pe un AMD Athlon 64 X2 4200+, consumul de procesor este de 5 - 6% (!).

Credeți-mă, sunt forumuri întregi care și-au bătut capul întrebându-se cum este posibilă o asemenea performanță prin portul USB 1.1... adică, să faci și procesare „real time” intermediată prin USB și în același timp să treacă prin portul USB folosit și stream-urile audio. Iar pentru că orice număr de magie trebuie să aibă un climax, apoi acesta este în cazul interfețelor TonePort modul de utilizare Tone Direct Monitoring.

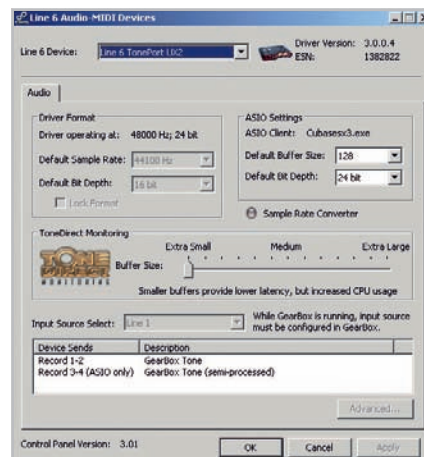
Acesta face ca latența audio a semnalului procesat să fie aproape nulă, atât de mică încât este imposibil de sesizat – astfel, UX1 și UX2 sunt, practic, identice în utilizare cu un procesor hardware de sine stătător.

În situația în care folosiți pentru înregistrare o aplicație compatibilă ASIO, GearBox vă permite să înregistrați atât semnalul ieșit din întregul lanț de efecte, cât și o ieșire stereo de Send, amplasată imediat după cabsim. Aceasta din urmă este utilă dacă vreți să folosiți efecte native VST, pentru modulație, delay sau reverb. Oricum, prin Tone Direct Monitoring voi vă puteți auzi în timp real, fără latență, cu tot lanțul de efecte, dar în același moment vă puteți înregistra prestația pe instrument sau la voce prin ieșirea Send de după cabsim.

Dublu

Faptul că există două intrări distincte de linie, mono, dar și două preamplificatoare, de instrument și microfon, nu este de pomană: există un mod de lucru numit Dual Tone ce permite folosirea simultană a două lanțuri de procesare complete și diferite. Unul poate fi atribuit microfonului, celălalt instrumentului, sau, unul primei dintre intrările de linie mono, iar celălalt lanț celei de-a doua. Sau, se pot procesa surse stereo, adică intrarea de linie poate fi folosită în mod stereo, dar și cele două preamplificatoare de microfon de pe UX2 pot fi folosite fiecare pe câte un lanț de efecte, în mod stereo sau dual mono. Evident, la folosirea modului Dual Tone, consumul de procesor se dublează.

Ați observat că nu puteți procesa simultan două instrumente, ceea ce, aparent, dă senzația că doar un chitarist și un vocal pot fi procesați deodată prin TonePort-uri. Așa este, dacă folosiți preamplificatoarele de pe UX1 sau UX2, dar,

Control: panoul de reglaj al driver-elor și latenței unui TonePort.

dacă vă preamplificați în prealabil, puteți intra doi instrumentiști – unul într-o intrare de linie și celălalt în a doua, fiecare fiind procesat separat, cu propriul său lanț complet de efecte STEREO. Da, ați citit bine, în mod Dual Tone fiecare lanț este stereo, iar mixarea ieșirii individuale, atât ca volum, cât și ca panoramare, se realizează foarte ușor din GearBox. Flexibilitatea este totală, de la un mix stereo se poate ajunge și la amplasarea individuală pe câte un canal a fiecărui instrumentist.

Modul de operare Dual Tone pus la dispoziție de TonePort-urile de la Line 6 este unic, nemaifiind de găsit la nici un alt produs de gen sau la vreun procesor hardware de sine stătător. Personal, am folosit acest mod de lucru pentru a face dublă amplificare (dual amping) a aceluiași instrument, cu rezultate excelente.

Extra

Deși este limpede că utilitatea primordială a TonePort-urilor nu este aceea de a fi folosite în concert, există, totuși, posibilitatea de a le controla de la pedale de volum și expresie (pentru efecte gen wah-wah) sau chiar de la pedalboard-uri MIDI. Astfel, cu toate că nu au porturi MIDI fizice proprii, interfețele TonePort primesc și înțeleg mesaje MIDI. Pentru controlul lor MIDI este necesar ca PC-ul la care sunt conectate să aibă cel puțin un port MIDI fizic de intrare, la care să fie conectată pedala de control.

Pentru navigația în timp real în băncile de patch-uri este posibilă numai deplasarea înainte și înapoi de la un patch la altul, în interiorul directorului de patch-uri curent. Spre deosebire de UX1, interfața UX2 este dotată cu două intrări destinate pedalelor footswitch, cărora li se pot atribui funcții de control MIDI, printre care este și cea de deplasare înainte sau înapoi în directorul curent de patch-uri.

Tot la capitolul funcțiilor suplimentare, mi se pare important aspectul feedback-ului vizual oferit de interfețele TonePort. Astfel, UX1 se bazează vizual numai pe aplicația GearBox, care oferă o secțiune de VU-metre virtuale ce dau informații asupra nivelului semnalului de intrare, ieșire sau send, precum și asupra momentelor de clipping. UX2, în schimb, este foarte bine dotată cu elemente fizice de feedback vizual: pe lângă cele două VU-metre cu ac (încântătoare pentru nostalgicii echipamentelor analogice) se află pe fiecare canal și câte un led ce indică clipping-ul. Din GearBox poate fi stabilit nivelul cărui semnal este vizualizat de VU-metre - cel

de intrare, de ieșire sau send.

Matelot fidel

Nu încetez în uimirea mea în fața progresului tehnic. Nu îmi vine să cred că se pot cumpăra la un preț atât de accesibil două interfețe USB care oferă în hardware tot ce este necesar pentru face muzică cu chitara, chitara bas și vocea, iar pe deasupra au și funcționalitate de unități multi-efect de calitate profesională. Păi, plugin-urile software dedicate chitarei precum Amplitube 2 sau Guitar Rig 2 costă dublu sau triplu față de un TonePort! Iar efectele și modelele de amplificatoare de pe un TonePort sună mai bine și mai convingător decât cele ale oricărui plugin software de profil.

Calitatea deosebită a efectelor este sprijinită de cea profesională a intrărilor și ieșirilor audio: TonePort-urile folosesc pentru conversia analog/digital și digital/analog tocmai codec-ul AKM AK4528, adică cel cu care sunt dotate plăcile de sunet M-Audio Audiophile 24/96. Cum ar veni, puteți liniștiți folosi un TonePort pentru înregistrare, mixare și chiar pentru mastering, la o calitate cu care se pot realiza proiecte audio profesionale.

În opinia mea, marea revoluție pe care o dezlănțuie aceste TonePort-uri constă tocmai în faptul că orice formație cu buget drastic limitat poate beneficia acum de un sunet profesional, pentru chitară, bas și voce. Practic, cu cel mai ieftin TonePort (UX1), poți produce o întreagă formație, chiar și într-un studio improvizat, pentru care nu-ți trebuie decât un hârb de calculator vechi de două generații și o pereche de boxe monitor măcar semi-decente. Îmi este pur și simplu foarte greu să exprim cât de important este un TonePort pentru un chitarist sau vocalist cu resurse financiare limitate.

După cum am mai spus, însă, un TonePort își poate găsi foarte bine locul și într-un studio mai pretențios, pentru că sunetul și efectele unui TonePort sunt profesionale. Iar faptul că numărul acestor efecte poate fi mărit de câteva ori prin achiziționarea de pachete de modele mi se pare esențial pentru a demonstra flexibilitatea TonePort-urilor, atât în ce privește adaptarea la stilurile abordate de un instrumentist, cât și la bugetul acestuia.

maris_ghinea@chip.ro

Ofertant Line 6:	A. V. Audio Sys
On-line:	www.avaudiosys.ro
Preț Line 6 TonePort UX1:	133 EUR
Preț Line 6 TonePort UX2:	202 EUR

CHIP Top 10

Cumpărarea unui produs hardware nu este deloc ușoară. De aceea CHIP Top 10 vă întinde o mână de ajutor!

Topul produselor hardware prezentat de revista noastră și rezultat în urma testelor efectuate în laboratorul CHIP este deja o rubrică consacrată a revistei. Pe CD-ul și pe DVD-ul CHIP veți găsi varianta completă a topurilor din această lună. În fiecare lună vă vor fi semnalizate noile apariții în top. În octombrie CHIP Top 10 s-a îmbogățit cu noi topuri: cele de tuner-e TV.

Video PCIe Mainstream - Best Performance

		Rezultate în teste					Date tehnice					
Locul	Nume	Nota CHIP	Nota performanță	Nota dotare /caracteristici	Chipset	Memorie	Legire / Intrare video	Legiri monitor	Pret estimat (Lei)	Testat în revista	Ofertant	
NOU	1	XFx 7600GT XXX Edition PV-T73G-UDD7	100.00	115.01	66.25	NVIDIA G73	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	803	10/2006	Depozitul de Calculatoare
	2	Leadtek WinFast PX 7600 GT TDH 256	95.06	109.33	69.25	NVIDIA G73	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	653	06/2006	Skin Media
	3	ASUS EN7600GT/HTDI	94.85	109.09	61.00	NVIDIA G73	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	755 753	10/2006	RHS Company Tornado Systems
	4	ASUS EN7600GT	94.75	108.97	62.80	NVIDIA G73	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	663 826	05/2006	RHS Company Ultra PRO Computers
	5	PowerColor X1600XT BRAVO	68.11	78.33	74.50	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	542	04/2006	ProCA ROMANIA
	6	Sapphire Radeon X1600XT V/D/VO	67.70	77.86	78.70	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	530	04/2006	Ultra PRO Computers
	7	Gigabyte GV-RX161256V-RH	67.12	77.19	68.95	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	546	04/2006	Partenerii Gigabyte
	8	Connect 3D RX1600XT	67.02	77.08	55.00	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	482	04/2006	Intend Computer
	9	Sapphire X800GT02	66.62	76.61	84.70	ATI R430	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	727 703	04/2006	PCFun.ro Ultra PRO Computers
	10	Leadtek WinFast PX7600 GS TDH	63.65	73.20	63.70	NVIDIA G73	DDR2 256 MB	da / da	DVI, DVI	434	09/2006	Skin Media

XFx 7600GT XXX Edition
XFx 7600GT XXX Edition este prima în topul celor mai vândute plăci nu datorită numelui seriei ci datorită performanțelor obținute.

Tunere TV USB - Best Performance

		Rezultate în teste						Date tehnice							
Locul	Nume	Nota CHIP	Nota Caracteristici /Dotare	Nota software	Nota performanță la bală	Nota înregistrare	Nota recepție	Mod alimentare	Video compozit	Audio	Picture-in-Picture	Pret estimat (Lei)	Testat în revista	Ofertant	
NOU	1	Leadtek WinFast Walkie TV Lite USB 2.0	100.00	35.00	100.00	95.50	100.00	100.00	DC-in	nu	nu	da	343 / 360	09/2006	Skin Media / Depozitul de Calculatoare
NOU	2	Leadtek WinFast PalmTop TV USB 2.0	93.68	35.00	60.00	92.94	100.00	100.00	miniUSB	nu	nu	da	221 / 232	09/2006	Skin Media / Depozitul de Calculatoare
NOU	3	ProLink PixelView Play TV 400 USB	92.00	50.00	30.00	91.74	90.00	100.00	miniUSB	da	da	nu	169	09/2006	Tornado Systems
NOU	4	AverMedia AverTV USB 2.0+	85.60	55.00	30.00	83.65	90.00	80.00	miniUSB	da	da	nu	345	09/2006	Caro Group
NOU	5	Kworld TV BOX USB Ultra 2800U	84.28	35.00	30.00	84.22	80.00	90.00	USB	nu	da	nu	210	09/2006	Ultra PRO Computers
NOU	6	Hercules SmartTV USB 2	82.69	55.00	30.00	84.40	80.00	80.00	USB	da	da	nu	246	09/2006	Ubi Soft Romania
NOU	7	InnoVISION DV-TV-USB2iP	77.26	55.00	30.00	76.49	70.00	70.00	miniUSB	nu	da	nu	159	09/2006	Extreme Computers
NOU	8	Pinnacle PCTV Hibrid Pro Stick 320E	69.98	5.00	51.00	82.36	80.00	80.00	USB	nu	nu	nu	346	09/2006	Ultra PRO Computers
NOU	9	Voxter USB TV Total Stick	69.14	5.00	30.00	92.13	90.00	90.00	USB	nu	nu	nu	256	09/2006	Woxter Romania
NOU	10	Pinnacle PCTV Analog USB	67.34	40.00	30.00	73.26	50.00	70.00	USB	da	da	nu	270	09/2006	Ultra PRO Computers

Leadtek WinFast Walkie TV Lite
În momentul de față Leadtek WinFast Walkie TV Lite este cea mai completă soluție externă de recepție TV analogică datorită software-ului și calității imaginii.

Tunere TV USB - Best Buy

		Rezultate în teste						Date tehnice							
Locul	Nume	Nota CHIP	Nota Caracteristici /Dotare	Nota software	Nota performanță la bală	Nota înregistrare	Nota recepție	Mod alimentare	Video compozit	Audio	Picture-in-Picture	Pret estimat (Lei)	Testat în revista	Ofertant	
NOU	1	ProLink PixelView Play TV 400 USB	92.00	50.00	30.00	91.74	90.00	100.00	miniUSB	da	da	nu	169	09/2006	Tornado Systems
NOU	2	InnoVISION DV-TV-USB2iP	77.26	55.00	30.00	76.49	70.00	70.00	miniUSB	nu	da	nu	159	09/2006	Extreme Computers
NOU	3	Leadtek WinFast PalmTop TV USB 2.0	93.68	35.00	60.00	92.94	100.00	100.00	miniUSB	nu	nu	da	221 / 232	09/2006	Skin Media / Depozitul de Calculatoare
NOU	4	Kworld TV BOX USB Ultra 2800U	84.28	35.00	30.00	84.22	80.00	90.00	USB	nu	da	nu	210	09/2006	Ultra PRO Computers
NOU	5	Hercules SmartTV USB 2	82.69	55.00	30.00	84.40	80.00	80.00	USB	da	da	nu	246	09/2006	Ubi Soft Romania
NOU	6	Leadtek WinFast Walkie TV Lite USB 2.0	100.00	35.00	100.00	95.50	100.00	100.00	DC-in	nu	nu	da	343 / 360	09/2006	Skin Media / Depozitul de Calculatoare
NOU	7	Voxter USB TV Total Stick	69.14	5.00	30.00	92.13	90.00	90.00	USB	nu	nu	nu	256	09/2006	Woxter Romania
NOU	8	Pinnacle PCTV Analog USB	67.34	40.00	30.00	73.26	50.00	70.00	USB	da	da	nu	270	09/2006	Ultra PRO Computers
NOU	9	AverMedia AverTV USB 2.0+	85.60	55.00	30.00	83.65	90.00	80.00	miniUSB	da	da	nu	345	09/2006	Caro Group
NOU	10	Pinnacle PCTV Hibrid Pro Stick 320E	69.98	5.00	51.00	82.36	80.00	80.00	USB	nu	nu	nu	346	09/2006	Ultra PRO Computers

ProLink PixelView Play TV 400
Calitatea imaginii și dotarea tunerului ProLink PixelView Play TV 400 sunt foarte bune pentru prețul cerut.

Video PCIe High-end - Best Performance

Locul	Nume	Rezultate în teste					Date tehnice					
		Nota CHIP	Nota performanță	Nota dotare / caracteristici	Chipset	Memorie	Ieșire / Intrare video	Ieșiri monitor	Pret estimat [Lei]	Testat în revista	Ofertant	
1	Leadtek WinFast PX7950 GX2 TDH 1GDDR3	100.00	121.89	84.55	NVIDIA 2 x G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	2454	08/2006	Skin Media	
2	Point of View 7950 GX2	99.90	122.20	80.05	NVIDIA 2 x G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	2268 / 2298	08/2006	IT-Works Distribuție Tornado Systems	
3	Gigabyte GV-3D1-7950-RH	99.85	122.14	80.05	NVIDIA 2 x G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	2199	08/2006	Partenerii Gigabyte	
4	Gainward BLISS 7950GX2 PCX 1024MB 2xDVI	97.82	119.63	78.40	NVIDIA 2 x G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	2216	07/2006	ITDirect	
5	Nvidia 7950 GX2	97.72	119.64	77.05	NVIDIA 2 x G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	2499	07/2006	Partenerii NVIDIA	
NOU	6	BFG Tech GeForce 7900 GTX OC	91.01	111.00	75.25	NVIDIA G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	1734	10/2006	ITDirect
NOU	7	Sapphire Toxic Radeon X1900TX Liquid Cooled	87.91	105.26	91.90	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	2256	08/2006	Ultra PRO Computers
8	PowerColor X1900 XT 512MB	84.56	102.03	80.20	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	1621	10/2006	Tornado Systems	
9	Sapphire Radeon X1900TX	83.53	100.26	84.25	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	1691	04/2006	PCFun.ro	
10	MSI RX1900TX-VT2D512E	83.42	100.12	84.25	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	2999	04/2006	Flemingo Computers	

BFG vine pentru prima dată la test în laboratorul nostru, cu un model surprăcutat. Se remarcă și printr-un bundle inedit: tricou personalizat. Între plăcuțe 7900GTX ocupă un loc frunțas.

Video PCIe High-end - Best Buy

Locul	Nume	Rezultate în teste					Date tehnice					
		Nota CHIP	Nota performanță	Nota dotare / caracteristici	Chipset	Memorie	Ieșire / Intrare video	Ieșiri monitor	Pret estimat [Lei]	Testat în revista	Ofertant	
1	ASUS EN7900GT	62.90	75.00	65.80	NVIDIA G71	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	1123 1141 1257	05/2006	RHS Company Tornado Systems Ultra PRO Computers	
NOU	2	HIS Radeon X1900GT IceQ3 Turbo Edition	67.95	79.15	90.55	ATI R580 XL	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	1167	10/2006	Elsaco Electronic
3	Gainward BLISS 7900GT PCX	59.90	70.62	70.00	NVIDIA G71	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	1115	04/2006	ITDirect	
4	PNY Verto 7800GT	52.30	60.75	68.80	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	1063	04/2006	Maguay Impex	
5	EVGA e-GeForce 7900GT Signature Series	79.00	94.77	79.75	NVIDIA G71	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	1301	10/2006	TOP QUALITY COMPUTERS	
6	Gainward BLISS 7900GT PCX Golden Sample 512MB	71.41	83.68	90.85	NVIDIA G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	1227	07/2006	ITDirect	
7	Sapphire Radeon X1900GT	64.20	76.03	74.80	ATI R580 XL	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	1229	08/2006	Ultra PRO Computers	
8	ASUS EAX1900XT/2HDHTV	82.77	99.14	85.45	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	1573	09/2006	Depozitul de Calculatoare	
NOU	9	BFG Tech GeForce 7900 GTX OC	91.01	111.00	75.25	NVIDIA G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	1734	10/2006	ITDirect
NOU	10	PowerColor X1900 XT 512MB	84.56	102.03	80.20	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	1621	10/2006	Tornado Systems

HIS Radeon X1900GT IceQ3 Turbo Edition
HIS Radeon X1900GT IceQ3 se remarcă prin sistemul de răcire unic printre plăcuțe ATI, sistem ce ulterior a fost preluat și de modelul de vârf al canadienilor, X1950XTX.

Monitoare TFT 19" - Best Performance

Locul	Model	Rezultate în teste						Date tehnice				
		Nota CHIP	Nota test	Nota timp de răspuns	Nota colorimetrie	Nota performanță totală	Conector D-sub / BNC / DVI	Boxe / microfon încorporate	Putere consumată [W]	Pret estimat [Lei]	Testat în revista	Ofertant
1	LG L1970HR-BF	100.00	55.35	134.88	95.05	107.97	1 / 0 / 1	nu / nu	39	1794	09/2006	Ultra PRO Computers
2	Samsung SyncMaster 940BF	93.29	60.35	105.69	94.97	96.99	1 / 0 / 1	nu / nu	38	1503	06/2006	Ultra PRO Computers
3	BenQ FP93GX	88.33	56.35	107.81	93.28	92.17	1 / 0 / 1	nu / nu	40	1335	06/2006	Partenerii BenQ
4	ViewSonic VX924	86.55	53.85	96.67	96.16	90.89	1 / 0 / 1	nu / nu	35	1649	01/2006	Elsaco Electronic
5	SAMSUNG SyncMaster 960BG	86.40	66.43	82.86	94.23	85.31	0 / 0 / 1	nu / nu	40	1536	08/2006	DECK Computers International
6	Iiyama ProLite E1900S	85.92	61.74	87.22	94.19	86.69	1 / 0 / 1	da / nu	35	1096	09/2006	Maguay Impex
7	BenQ FP93G	85.50	56.35	98.64	92.19	88.44	1 / 0 / 1	nu / nu	40	888	08/2006	Partenerii BenQ
8	ViewSonic VX922	85.19	53.85	96.67	93.67	89.11	1 / 0 / 1	nu / nu	35	1349	04/2006	Elsaco Electronic
9	NEC MultiSync LCD 90GX2	84.69	66.45	72.50	96.68	83.05	1 / 0 / 1	nu / nu	54	1586	03/2006	PCFun.ro
10	SAMSUNG SyncMaster 970P	82.23	72.55	50.43	95.18	77.20	1 / 0 / 1	nu / nu	40	1595	03/2006	DECK Computers International

LG 1970HR-BF are, cel puțin momentan, cel mai rapid panou al momentului. Măsurătorile alb-negru-alb au coborât sub 5 ms! Contrastul este bun (650:1 măsurat), dar F-engine-ul urcă această valoare la o valoare mult mai mare.

Monitoare TFT 19" - Best Buy

Locul	Model	Rezultate în teste						Date tehnice				
		Nota CHIP	Nota test	Nota timp de răspuns	Nota colorimetrie	Nota performanță totală	Conector D-sub / BNC / DVI	Boxe / microfon încorporate	Putere consumată [W]	Pret estimat [Lei]	Testat în revista	Ofertant
1	BenQ FP93G	85.50	56.35	98.64	92.19	88.44	1 / 0 / 1	nu / nu	40	888	08/2006	Partenerii BenQ
2	ViewSonic VA912	73.77	60.04	42.65	98.41	71.42	1 / 0 / 1	da / nu	36	850	04/2006	Elsaco Electronic
3	Philips 190S6	71.10	50.13	53.21	93.98	72.15	1 / 0 / 0	nu / nu	34	896	09/2005	ProCA ROMANIA
4	Iiyama ProLite E1900S	85.92	61.74	87.22	94.19	86.69	1 / 0 / 1	da / nu	35	1096	09/2006	Maguay Impex
5	LG L1915S	66.21	58.53	29.59	96.20	62.11	1 / 0 / 0	nu / nu	43	899	09/2005	DOMO
6	BenQ FP93V	76.79	56.35	64.44	95.91	76.98	1 / 0 / 1	nu / nu	40	1076	04/2006	Partenerii BenQ
7	RELISYS TL966A	56.25	59.79	22.05	95.04	48.45	1 / 0 / 0	da / nu	55	849	09/2005	Flemingo Computers
8	BenQ FP93GX	88.33	56.35	107.81	93.28	92.17	1 / 0 / 1	nu / nu	40	1335	06/2006	Partenerii BenQ
9	Xerox XA3-19	68.83	52.43	40.00	96.12	68.18	1 / 0 / 0	nu / nu	48	1004	09/2006	Depozitul de Calculatoare
10	Samsung SyncMaster 940BF	93.29	60.35	105.69	94.97	96.99	1 / 0 / 1	nu / nu	38	1503	06/2006	Ultra PRO Computers

BenQ FP93G
Primul loc în topul de best buy nu mai este ocupat de un monitor doar ieftin ci de unul care are un timp de răspuns foarte bun și ocupă locul șapte la performanță: BenQ FP93G.

Bara cu unelte

Google Toolbar și Yahoo Toolbar, instrumente care ne fac viața mai ușoară sau doar ne încarcă interfața browser-ului? Mircea Mihălică

Bară, bară de unelte, toolbar – prima dată le-am văzut în Word, apoi în programele de editare grafică precum Photoshop, iar acum foarte la modă sunt cele de browser-e. Vom discuta în continuare despre două dintre acestea, din rândul celor mai populare, anume Yahoo Toolbar și Google Toolbar.

ochi asupra celor două toolbar-uri, pentru a vedea ce ne oferă, în ce măsură ne ajută, dacă merită să le ținem sau ar trebui să ne grăbim să le dezinstalăm instantaneu. Zis și făcut, download de pe „site-urile oficiale” (<http://toolbar.google.com> și <http://toolbar.yahoo.com>) și instalare, ca mediu de lucru alegând Internet Explorer 6.

corect de pe calculatoare diferite pot beneficia de același set de favorite (bookmark-uri). Procedura e simplă, am o listă de favorite pe calculatorul de acasă (să zicem că tocmai am instalat Google Toolbar acolo și

De pe net pe PC

Vă spuneam nu demult că este foarte ușor să vă pripociți cu unul când instalați cu totul altceva, neatenți fiind la toate „bifele” din respectivul proces de instalare. Cele mai banale exemple care-mi vin în minte sunt două aplicații foarte comune, Yahoo Messenger care are toolbar-ul ascuns undeva în instalarea standard și pachetul DivX în care se găsește toolbar-ul celor de la Google. Ne-am hotărât să aruncăm un

Călare pe Google

De departe, cel mai simplu și mai popular element, precum și cel pe care-l veți folosi cel mai mult este câmpul de căutare directă cu Google. Am scris mai demult de Page Rank (articolul pe CD/DVD), tehnologia prin care și face Google „clasamentul” sau lista de rezultate. E un plus faptul că puteți să vă aruncați ochii pe această „notă” pentru fiecare site vizitat. Cei care accesează internetul din mai multe locații sau mai

PROGRAME	MASS-MEDIA	PUBLICATI	DESPRE FSD	RESURSE
		Misiunea Fundatiei pentru o Misiunea noastra este sa promoveze societati bazate pe libertate, respect si diversitate.		
Apel la responsabilitate și decență în dezbateră legislației anti- (10 septembrie 2006) Fundația pentru o Societate Deschisă Juridice își exprimă profunda îngrijorare față de modul în care ceea ce privește legea de înființare a ...				
Raspuns al FSD adresat IN Lobby Consulting Srl cu privire la inte- al Rosia Montana Gold Corporation SA (1 septembrie 2006) Stimate doamnă Niculescu, Fundația pentru o Societate Deschisă și-a exprimat în mod p considerându-l extrem de nociv prin toate consecințele pe care				
Evaluarea independentă a Raportului la Studiul de impact asu- (24 August 2006) Fundația pentru o Societate Deschisă și s nmiectului minier de la Rosia Montana. In acest sens FSD a sr				

Căutare: găsiți în text cuvintele căutate folosind opțiunea highlight.

le-am importat pe cele din Explorer), apoi merg la serviciu, instalez Toolbar-ul și acolo mă loghez pe contul Google și am acces la același set de favorite al meu propriu și personal. De câte ori vi s-a întâmplat să căutați un text pe Google și când intrați pe pagina ce vi se pare cea mai reprezentativă, să primiți o mare de text, fiind obligați să efectuați încă o căutare în acesta (cu Find, Ctrl-F) după textul dorit? Scăpați de problemă folosind elementul „pentru highlight”, un buton care scoate în evidență pe pagina curentă cuvintele din câmpul de căutare.

Ultimul element din Google Toolbar pe care într-adevăr îl folosesc în mod curent este World Translator. Aici lucrurile sunt simple, în primul rând cu un clic Google ne traduce în engleză pagina pe care o vizităm (evident, dacă limba în care e scrisă respectiva pagină e „cunoscută” de motorul de traducere). Apoi mai avem „traduceri în direct”: intrăm pe o pagină în engleză, poziționăm cursorul deasupra unui cuvânt și se deschide un tooltip cu traducerea respectivului cuvânt într-una din limbile franceză, italiană, germană, spaniolă etc. pe care o alegem din setări. V-am adus unde voiam, poate ați observat că butonul World Translator nu apare după instalarea standard a toolbar-ului, el trebuie activat din setări. Dacă tot suntem aici, să scăpăm repede de lucrurile nedorite de pe toolbar-ul nostru (reclamele pentru ceva cu Rolling Stones și un post de radio online), să adăugăm opțiunea Search Site (caută termeni doar în site-ul curent, utilă de multe ori) și să ne scriem datele pentru unele ce completează automat formulele, AutoFill (eu am evitat să folosesc partea cu stocarea „sigură” a numărului cardului etc., informația este pentru mine prea importantă și nu mă simt confortabil știind că se află pe un instrument de completare automată, este însă doar o opțiune personală).

Aș mai remarca elementul AutoLink care-ar trebui să funcționeze ceva de genul intrăm pe un site, găsim o adresă (în Statele Unite), apăsăm acest buton și ni se face legătura cu Google Maps (sau MapQuest,

Yahoo! Maps) arătându-ni-se această adresă. De asemenea, sunt recunoscute numere de înmatriculare și coduri ISBN pentru cărți.

În mare am amintit cam toate lucrurile din Google Toolbar pe care eu le folosesc mai mult sau mai puțin. Dacă vi se par utile, vă recomand să instalați această bară de unelte și s-o configurați așa cum vă place.

Yahoo în vizor

Lămurindu-ne cam cum stă treaba cu Google Toolbar, am purces la dezinstalarea lui pentru a face loc toolbar-ului de la Yahoo (nu știu de ce, dar nu prea mă trage așa să le țin instalate pe amândouă).

Atenți fiind să nu acceptăm schimbarea motorului de căutare și a paginii de start implicite, ajungem să folosim Yahoo Toolbar, care sincer ni s-a părut mai simplu și mai direct decât Google Toolbar. Problema aici este însă că nu prea „putem face” multe la prima vedere, adică majoritatea lucrurilor și opțiunilor sunt legate de Yahoo: căutare cu motorul lor de shopping, news, finance etc.

Nu zic că nu sunt lucruri bune, apreciem popup-blocker-ul sau anti-spy-ul, precum și accesul rapid la unele funcții din messenger (putem modifica status-ul, putem trimite mesaje direct la utilizatorii online, avem acces la arhiva de mesaje etc.), regăsim și aici butonul pentru highlight, căutarea în pagina curentă etc. Să nu uităm de Smart Tools, opțiune ce se poate activa și dezactiva din Toolbar Options și care ne oferă posibilitatea traducerilor, căutării Web după grupul de cuvinte selectate sau trimiterea textului selectat prin Yahoo Messenger (un fel de copy/paste mai rapid). Îmi place și ideea de Search History, cu două mici probleme, una legată de așa-zisa intimitate online (unii aleg să li se șteargă istoria căutărilor când închid browser-ul, iar astfel aplicația își pierde din utilitate) și cea de-a doua... majoritatea căutăm cu Google și nu cu Yahoo.

Un singur element mi se pare într-adevăr

PRO ȘI CONTRA

După bătălia browser-elor, asistăm acum la bătălia toolbar-urilor, spun unii. Noi însă nu considerăm deocamdată fenomenul îndeajuns de dezvoltat, uneltele care ne sunt puse la dispoziție de toolbar-uri sunt fără îndoială utile, dar destul de puține și fără o importanță critică. Să nu dăm o conotație negativă și să spunem că ar fi loc de mai bine.

Ce ne place

În primul rând, posibilitatea căutării direct din interfață cu un motor de căutare performant. Tot la plusuri sunt trecute și pop-up blocker-ele și anti-spyware-ul, de asemenea opțiunea highlight după textul căutat. De apreciat accesul direct la e-mail sau la messenger, servicii critice pentru mulți dintre noi.

Ce nu ne place

Platforma, browser-ul. După cum ați observat, am luat ca exemplu Internet Explorer, există suport și pentru Firefox, dar utilizatorii de Opera de exemplu au fost lăsați uitării. De asemenea, aceste toolbar-uri necesită o „dezinfecție” înainte de folosirea efectivă, o intrare în setări pentru debifarea butoanelor-reclamă către servicii (proprii sau nu) pe care nu le vom folosi probabil niciodată și eventual adăugarea de alte opțiuni utile (de exemplu, la Google, avem buton către Rolling Stones, dar trebuie să intrăm în setări pentru a bifa activarea Translatorului sau adăugarea unui buton pentru Gmail). De fapt dăm un minus pentru toată politica îndreptată către utilizatorii neatenți, neexperimentați sau comozi, incluzând aici și bifele din timpul instalării care ne schimbă setările browser-ului (pagina de start, motorul de căutare implicit).

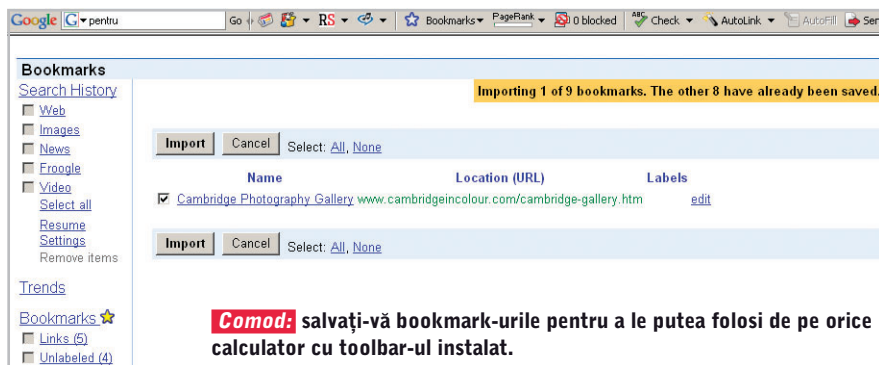
special, și anume cel care adaugă tab-uri, foarte util pentru versiunea mea de Internet Explorer (de notat că în ultima versiune a acestui browser au fost incluse taburile, astfel că pentru utilizatorii de IE7 opțiunea discutată nu aduce nimic spectaculos).

Una peste alta, în nici un caz nu trebuie să ne speriem de aceste toolbar-uri, ne sunt folositoare câteodată, chiar dacă le-am instalat din greșală.

Pe de altă parte, nu sunt indispensabile, prefer o aplicație stand-alone care să-mi „scoată” spyware-ul de pe calculator și să îmi blocheze pop-up-urile, iar la restul lucrurilor pe care mi le oferă toolbar-urile am acces și prin alte metode.

Dacă aș fi pus să aleg între cele două aș opta pentru Google Toolbar, este mai pe gustul meu și îmi e și mai de ajutor având în vedere că prefer să caut pe internet folosind Google.

mircea_mihalcica@chip.ro

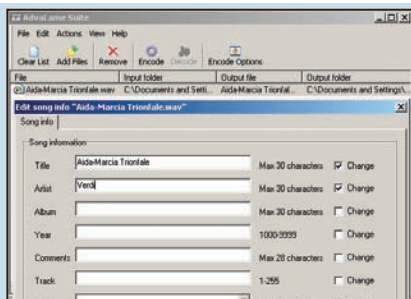

PE DVD

- Azureus 2.5.0.0 Client pentru torrente
- WinSnapshot 1.1 Capturi ecran
- Stellarium 0.8.1 Bolta cerească din orice punct al globului
- Snarfer 0.5.0 Client RSS
- OpenSSH 3.8.1 Pachet de aplicații bazate pe tehnologia SSH
- MozBackup 1.4.5 Copii de siguranță
- Live View 0.4 Virtualizare și recuperare date
- K-3D 0.6.1 Modelare 3D
- AdvaLame 1.3 Ripping MP3
- HostsMan 3.0 beta Gestiunea fișierului Hosts

În această rubrică încercăm să prezentăm cele mai interesante programe gratuite, din cele mai diverse domenii. Bineînțeles nu le putem ști pe toate... De aceea, dacă știți un program bun, gratuit și despre care credeți că ar merita să știe și alții nu ezitați ni-l sugerați scriindu-ne pe adresa redactie@chip.ro, menționând în subiectul mesajului „Freeware & Open Source”. Și dacă vreți să ne convingeți cu adevărat, puteți adăuga și un text despre programul respectiv, în limita a 700-800 de caractere.

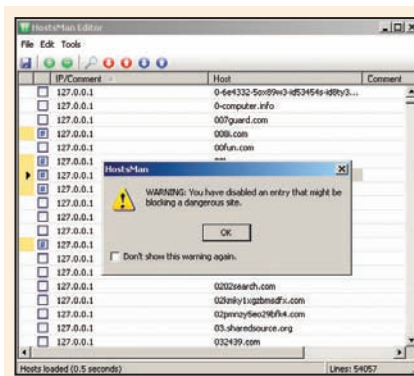

ADVALAME 1.3

În momentul în care colecția de CD-uri audio devine din ce în ce mai numeroasă, trebuie să ne gândim la o soluție alternativă de stocare. Cea mai simplă cale este conversia acestor CD-uri în fișiere MP3. Deși se pierde din calitatea sunetului prin conversie și compresie, de cele mai multe ori pierderea de calitate nu este perceptibilă. Rezultatul conversiilor diminuează numărul de CD-uri audio aruncate prin casă. Totodată, putem să ne „îndopăm” playerul portabil cu muzică proaspătă. Programul care face această conversie poate fi AdvaLame Suite, cu ajutorul căruia putem converti un CD audio într-un timp record. El nu se limitează doar la a transforma melodiile în fișiere MP3, ci permite și crearea de tag-uri id3 pentru fiecare melodie în parte. Acestea vor oferi informații precise despre melodia în cauză, artist și stilul muzical abordat. www.advacrypt.cjb.net

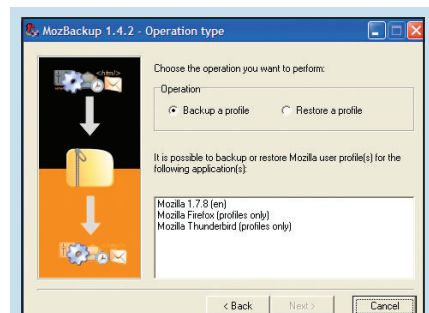
FREWARE & OPEN SOURCE

Pentru tot mai multe programe consacrate pentru care se plătesc mulți bani apar alternative gratuite sau Open Source, care supraviețuiesc și se dezvoltă doar prin aportul utilizatorilor. Conversoare audio, programe de design, mașini virtuale și încă șapte altele sunt cele despre care vom vorbi în articolul de față. Mihai Călin

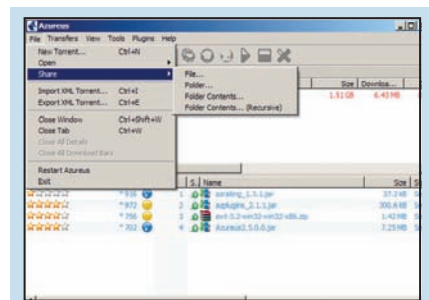
HOSTSMAN 3.0 BETA

Toată lumea caută modalități de a accelera viteza de conectare la site-urile online și de a scăpa de reclamele nedorite pe care anumite site-uri le încarcă automat. Un program care ajută în cazul acestor două probleme este HostsMan. Acest mic utilitar folosește fișierul hosts stocat pe calculatorul nostru în directorul `WINDOWS\system32\drivers\etc\` pentru a stoca perechea adresa IP-nume server. Ce se întâmplă de fapt? O adresă obișnuită a unui site este un „nume de scenă” (ex. www.yahoo.com), dar căruia îi corespunde o adresă IP. Când utilizatorul accesează acest site pentru prima dată, calculatorul nu cunoaște adresa IP a respectivului site și, de aceea, întreabă un server DNS. Deja procesul de navigare este încetinit prin acest pas în plus. HostsMan adaugă un număr foarte mare de site-uri în fișierul hosts din Windows, pentru a sări acest pas. Cel de-al doilea lucru făcut de acest program este blocarea accesului la site-urile care ne deranjează în mod constant cu reclame. Acestea se realizează prin modificarea adresei IP a site-ului respectiv cu adresa locală a calculatorului (127.0.0.1), astfel browser-ul neajungând niciodată la acel site. După cum este și normal, lista pusă la dispoziție de HostsMan poate fi editată în totalitate, utilizatorul având un control complet asupra site-urilor blocate, putând adăuga unele noi sau dezactiva altele. hostsman.abelhadigital.com

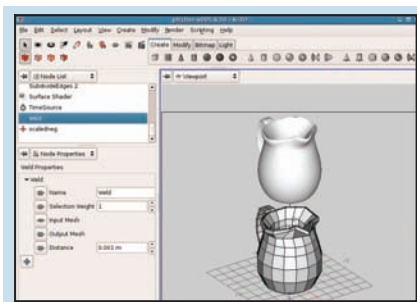
MOZBACKUP 1.4.5

Un utilitar foarte important pentru utilizatorii de Mozilla Firefox, Mozilla Thunderbird, SeaMonkey, Mozilla Suite și Netscape, deoarece cu ajutorul său se pot crea fișiere de back-up ale profilurilor de utilizator, necesare mai ales în cazul în care sistemul de operare refuză să mai funcționeze sau la reinstalare. Astfel se pot evita momentele neplăcute când se pierd liste întregi de contacte, bookmark-uri sau o întreagă colecție de e-mail-uri. mozbackup.jasnapaka.com/

AZUREUS 2.5.0.0

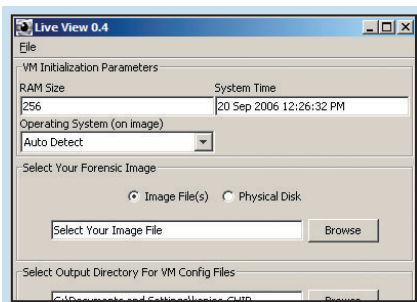
Fișierele de tip torrent și site-urile care le oferă publicului larg se bucură de un succes din ce în ce mai mare. Trebuie să ții cont de faptul că pentru a le putea da jos, trebuie folosit un program specializat pe acest tip de acțiune. Unul dintre cei mai buni clienți pentru download-ul de fișiere de tip torrent, Azureus, este una dintre primele alegeri ale amatorilor de asemenea activități. Fiind actualizat în mod constant, funcționează tot timpul la potențial maxim, introducând noi funcții folositoare. azureus.sourceforge.net

K-3D 0.6.1

K-3D este foarte util pentru cei care au nevoie de un program gratuit cu ajutorul căruia să modeleze 3D, să creeze animații și să randeze suprafețe cât mai realiste. K-3D este un utilitar stabil ale cărui versiuni sunt disponibile atât pentru sisteme de operare Windows, cât și Linux. Este destinat modelatorilor și graficienilor mai mult sau mai puțin profesioniști, care doresc să încerce o alternativă viabilă la programele de profil consacrate. Cu toate că este gratuit, programul este foarte bine pus la punct și folosește plugin-uri speciale pentru fiecare instrument în parte. Un bun exemplu este engine-ul folosit la randare, care este compatibil cu celebrul RenderMan. Pentru animație folosește tehnologia Directed Graph, ce permite un număr nelimitat de canale de animație. Merită explorat, deoarece poate fi o surpriză plăcută.

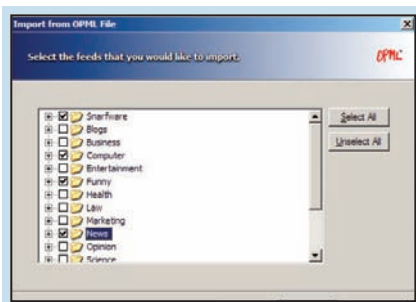
www.k-3d.org

LIVE VIEW 0.4

Una dintre utilizările originale ale tehnologiilor de virtualizare este cea de „autopsiere” a sistemelor de operare care au capotat. Live View se bazează pe serverul oferit gratuit de VMware pentru a crea o mașină virtuală din sistemul de operare „decedat”. Se efectuează o copie bit cu bit a hard diskului sistemului defect. O metodă ar fi cu utilitarul dd din Linux. Utilizând Live View, se creează o mașină virtuală. Se stabilesc parametrii mașinii virtuale: memorie, dacă sistemul găzduit să fie detectat și tipul sistemului. Ca hard disk al mașinii virtuale poate fi folosită imaginea creată în pasul precedent. Dacă transferul bit cu bit a fost realizat pe alt hard disk, poate fi folosit acesta. Nu mai rămâne decât salvarea fișierului de configurare a mașinii virtuale. Pentru rularea acesteia poate fi folosit VMware Server sau Workstation.

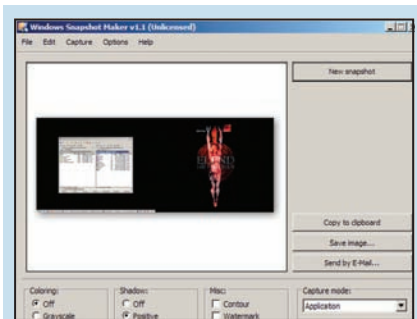
sourceforge.net/projects/liveview

SNARFER 0.5.0

Pentru cei avizi de știri, dar care nu doresc să petreacă mult timp în căutarea unei informații pe internet, există RSS. O formă de abonament la un ziar online, la un site de știri, de informații despre sport sau cultură, care vă va trimite zilnic cele mai noi informații. Pentru a putea vizualiza un astfel de flux RSS, trebuie folosit un program care să facă un management adecvat al surselor de știri, mai ales când ele sunt multe la număr. Snarfer este una dintre soluțiile la care vă puteți opri. Un manager de fluxuri RSS care funcționează pe același principiu cu un manager de e-mail-uri, cu ajutorul căruia puteți verifica oricând orice informație primită prin RSS. Ușor de configurat, Snarfer pune la dispoziția utilizatorului un sistem de directorie cu ajutorul cărora pot fi organizate fără probleme informații dintr-o mulțime de surse.

www.snarfware.com

WINSNAPHOT 1.1

Un program simplu, destinat exclusiv capturilor de ecran pentru sisteme ce rulează Windows. La pornire, se deschide o fereastră asemănătoare cu cea de Paint, unde, pe lângă un preview al imaginii, putem selecta modul de captură dorit. Spre deosebire de print screen-ul consacrat, WinSnapshot permite alegerea unor zone de unde se va face captura. De asemenea, se poate opta pentru un anumit efect de culoare, ce umbre de culoare se vor folosi și chiar adăuga automat un watermark pentru protejarea drepturilor de autor. Programul poate fi utilizat în orice moment, dar are un mare neajuns, deoarece nu poate face mai multe capturi una după alta, pe care să le salveze automat. Așa că, de fiecare dată când faceți un snapshot, sunteți nevoiți să îl salvați automat, deoarece ar fi suprascris de următoarea captură efectuată.

www.ntwind.com/software/winsnap.html

OPENSSSH 3.8.1

Este știut faptul că, în general, comunicațiile obișnuite (http, IM, ftp, telnet) pot fi interceptate și decodate foarte ușor. Pachetul OpenSSH conține un set de programe necesare securizării accesului de la distanță la un sistem Windows. De asemenea, cu ajutorul acestui pachet pot fi securizate și comunicațiile obișnuite prin crearea de tuneluri (atâta vreme cât există acces la un cont pe un server SSH). Pachetul conține aplicațiile (daemonurile) pentru crearea serverelor SSH și SFTP (secure FTP), dar și clienții de conectare securizată. De menționat este faptul că pentru a instala și configura corect această distribuție este necesară studierea în detaliu a documentației deoarece programele sunt în linie de comandă. Efortul este recomandat mai ales când se dorește stabilirea unor conexiuni sigure/criptate între două sisteme.

www.openssh.com

STELLARIUM 0.8.1

Un program foarte atractiv pentru cei care sunt interesați de astronomie, stele și localizarea lor pe cer. Stellarium poate randa, cu ajutorul tehnologiei OpenGL, bolta cerească în orice moment al zilei sau al nopții, așa cum se vede din diferite puncte importante ale globului. Da, chiar și de la noi. Odată rulat, programul ne prezintă o imagine de ansamblu asupra unui câmp, deasupra căruia putem vedea cerul. Pe acesta sunt marcate pozițiile planetelor, ale constelațiilor sau ale nebuloaselor la momentul respectiv. Oricare dintre ele poate fi selectată și veți putea citi informații interesante sau afla traiectoria pe care se plimbă pe cer în cursul unei perioade predefinite de timp. Un bun program educativ, Stellarium prezintă informații interesante într-o formă interactivă.

www.stellarium.org

Ștergeți urmele de pe net

Ar fi bine să nu lăsați urme când navigați. Nu trebuie să știe toată lumea ce faceți pe internet: autoritățile, spammer-ii, operatorii de telefonie, poliția... CHIP Team

În anonim, surfer-ii au curajul să facă lucruri pe care nu le-ar face în viața reală: o vizită într-un magazin erotic sau pe un site de hacker-i. Sau pot download-a filme sau cântece protejate fără ca nimeni să aibă cea mai vagă idee.

Din păcate, lucrurile nu stau chiar așa. Aproape oricine poate vedea urmele lăsate de către surfer-i pe web și aceasta într-un mod foarte simplu. Peste tot, lăsăm în urmă IP-uri, date de identificare pentru browser, informații din cookie-uri – iar în caz de necesitate autoritățile sunt întotdeauna nerăbdătoare să pună mâna pe astfel de informații. Cu toate acestea, din când în când, chiar și aceia care nu au nimic de ascuns vor fi victimele spam-ului sau ale e-mail-urilor de tip phishing. Toate

acestea din cauza celor care își fac reclamă sau a magazinelor online, care știu exact ce am făcut pe web. Aceștia folosesc metode rafinate pentru a afla preferințele noastre, interesele și obiceiurile pe care le avem atunci când navigăm. Sunt foarte multe trucuri pe care le putem aplica pentru a scăpa de acest tip de spionaj, iar în continuare vă vom arăta câteva dintre ele.

COOKIE-URI

Cod de bare pentru utilizator

Nu mai este un secret faptul că vizitatorii de site-uri web sunt „marcați” folosind cookie-uri. Dar, mai exact, ce sunt aceste date și ce se întâmplă cu ele? Cu ID-uri de sesiune, cookie-uri temporare, operatorii

site-urilor marchează clienții individuali în timpul unei sesiuni online. Ei folosesc acești marcatori pentru a trimite vizitatorilor oferte personalizate în timpul căutărilor printr-un magazin online.

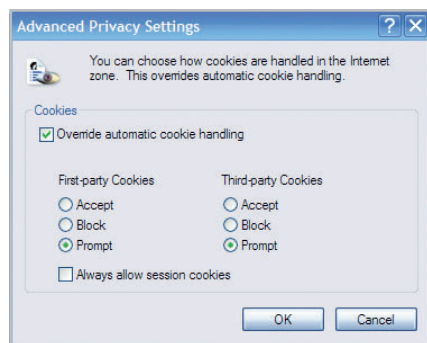
Chiar și profilurile de client sunt create în acest fel. De exemplu: cineva care caută corturi în departamentul de camping va fi interesat și de un spray împotriva țânțarilor. Dar, furnizorii nu se mulțumesc doar cu „trucuri de cumpărare personalizate” pentru potențialii clienți. Ei doresc să afle mai multe despre obiceiurile și preferințele clienților și, în plus, să le marcheze cu cookie-uri salvate pe termen lung – câțiva ani. Figurativ vorbind, utilizatorul este marcat cu ceva asemănător unui cod de bare.

Aceste marcaje – conținutul cookie-urilor – sunt doar secvențe de text și nu conțin cod executabil. În acest fel, virușii sau software-ul dăunător nu pot ajunge pe PC-ul de acasă. Adesea, cookie-urile ne ajută, de exemplu pot include numele de utilizator și parola de pe site-urile vizitate frecvent astfel încât acestea sunt introduse automat. Prin ele însele, cookie-urile nu reprezintă riscuri de securitate. Doar dacă ajung în mâinile cui nu trebuie se pot transforma în instrumente periculoase. În mod normal, un server web poate citi doar acele cookie-uri care sunt destinate domeniului său. Dar dacă un hacker are noroc și poate accesa cookie-uri străine prin așa-numitele atacuri Cross Site Scripting, el poate utiliza contul pe care l-a spart prin accesarea cookie-urilor străine, de fapt contul victimei sale.

Dar, aceste profiluri stocate în cookie-uri amenință în primul rând intimitatea unei persoane deoarece cookie-urile nu sunt create doar de site-uri web, ci și de banner-ele publicitare care se află pe cele mai multe dintre site-uri. Aceste banner-e sunt practic site-uri în interiorul unui site și pot de asemenea să creeze cookie-uri. Cu ajutorul acestor „cookie-uri de banner-e”, companiile de publicitate colectează informații despre surfer-i. Pe lângă numele de utilizator, adesea cookie-urile dezvăluie detalii ca de exemplu ultimul site vizitat și conținutul vizualizat de către surfer. În acest fel, un utilizator poate fi identificat în diferite oferte web. Profilul creat cu ajutorul atacurilor Cross Site Scripting este apoi folosit de către firmele de marketing pentru a bombarda surfer-ul cu anunțuri publicitare personalizate.

➔ Cum vă puteți proteja

Sigilați Internet Explorer: puteți să vă apărați de curioși și cu ajutorul facilităților din Internet Explorer. Selectați opțiunea „Override automatic cookie handling” și alegeți Prompt din „Tools | Internet Options | Privacy | Advanced”, pentru a vă securiza

La alegere: cu ajutorul acestei setări din Internet Explorer puteți decide singuri ce cookie-uri doriți să acceptați.

browser-ul. În această setare, trebuie să acceptați sau să respingeți manual fiecare cookie. Dar acest lucru devine din ce în ce mai complicat și obositor după o perioadă de timp. De aceea este mai bine să schimbați setarea Privacy din browser în Medium sau High. Cookie-urile care sunt deja salvate pe calculatorul dumneavoastră pot fi șterse din tab-ul „General”. Dacă acest lucru este prea radical pentru dumneavoastră, puteți înlătura cookie-urile individuale prin selectarea opțiunii „View files” din „General/Settings”. Deoarece multe cookie-uri au o viață extrem de lungă, este de preferat să curățați regulat „C:\Documents and Settings\Default User\Cookies”.

Folosiți unelte Anti-Cookie: cu ajutorul lui Cookie Cooker (www.cookiecooker.de) vă puteți proteja foarte ușor împotriva celor care colectează date și care fac profiluri. Cu varianta shareware (taxa de înregistrare este de 15 euro), puteți să vă asumați diferite identități și totuși să beneficiați de avantajele oferite de cookie-uri: înregistrarea cu nume de utilizator și parolă. Mai mulți utilizatori pot împărți un cookie, dar să apară ca aceeași persoană – această metodă împiedică în mod practic colectarea de date. Dorința companiilor de publicitate de a avea cât mai multe informații despre obiceiurile de browsing poate fi combătută cel mai bine de către utilizator prin furnizarea de date inutile practic.

Filtrul web gratuit Privoxy oferă de asemenea protecție împotriva cookie-urilor. Cu toate acestea, unealta nu este destinată începătorilor, precum Cookie Cooker, în consecință fiind nevoie de o configurare corespunzătoare înainte de utilizare.

BUG-URI WEB

Bug-uri digitale

„Web Bugs”, cunoscute și ca „Clear GIF”, lucrează mult mai sofisticat decât cookie-urile. Această tipologie de unelte de spionaj ia forma unor mini-desene și poate fi întâlnită pe orice site web sau e-mail în format HTML. Adesea, în spatele unei imagini micuțe de doar un pixel, transparentă și în acest fel invizibilă, se ascunde un script de generare rulat pe un site web. Așa că de îndată ce deschideți o pagină, bug-ul va fi reîncărcat din server. Dar problema dumneavoastră începe de acum încolo. Pentru a afla obiceiurile de navigare ale utilizatorilor, nu numai portalurile online, dar și companiile publicitare plantează bug-urile – în majoritatea cazurilor împreună cu un script care extrage informațiile despre browser. În

ANONIM PE WEB

Iată cum vă puteți proteja

☑ Protejarea intimității

Cea mai importantă măsură: evitați să dezvăluiți date. Nimeni nu va putea evalua și folosi informații pe care nu le deține. Prin urmare, abțineți-vă întotdeauna să dați numărul de telefon, data de naștere, profesia etc.

☑ Oprțiți aflul de mesaje spam

Folosiți o adresă de e-mail pe care nu o utilizați în mod curent pentru loterii, newsletter-uri sau pentru înregistrarea la servicii gratuite, forumuri și mailing list-uri.

☑ Un browser tăcut

Schimbați în high setarea Privacy din browser-ul dumneavoastră.

☑ Folosiți programe de ascundere a identității

Fiți atenți însă, evitați uneltele sau serviciile de protejare a identității care le oferă colecătorilor de date un profil complet referitor la obiceiurile de navigare.

Programe pe CD/DVD

Cookie Cooker 2.0.1

Un mic utilitar cu ajutorul căruia puteți induce în eroare pe cei care strâng informații cu ajutorul cookie-urilor.

Jap 00.05.22

Un proiect dezvoltat în scopul securizării tranferurilor de date prin internet prin criptarea acestora.

Privoxy

Utilitar cu ajutorul căruia traficul HTTP poate fi filtrat de elementele care atentează la intimitatea dv. rândul 3

Vidalia

Pachet ce conține clientul TOR și instrumentul de configurare pentru acesta. Include și filtrul Privoxy.

acest caz, bug-ul nu trimite datele operatorului site-ului vizitat, ci colecătorului de date, care a plantat bug-ul. La rândul său, colecătorul de date face parte dintr-o rețea de „colecționari” în care informațiile aflate sunt distribuite. Aceste date sunt, de exemplu, IP-ul dumneavoastră, URL-urile site-urilor pe care de abia le-ați vizitat și pe care le-ați vizitat mai devreme, odată cu orele la care s-a întâmplat acest lucru. Cel mai rău lucru legat de Web Bugs este că toate datele pot fi combinate cu informațiile obținute cu ajutorul unui cookie. Deoarece Web Bug-urile se ascund

și în site-uri comerciale, aceste informații pot ajuta la formarea unui profil al utilizatorului: cu cât navighează mai mult, cu atât mai detaliat devine profilul său.

Legate de e-mail-uri, acest gen de instrumente sunt folosite în principal de către cei care trimit spam. Mini-imaginea sau desenul informativ spune la ce oră v-ați citit mesajul și de asemenea dacă adresa de e-mail este validă.

➔ Cum vă puteți proteja

Lupta împotriva Web Bug-urilor este una destul de grea deoarece, spre deosebire de cookie-uri, nu pot fi blocate de browser.

Configurarea clientului de e-mail: mulțimea de mesaje spam poate fi ținută sub control dacă în programul dumneavoastră de e-mail împiedicați afișarea automată a mesajelor în format HTML și încărcarea automată a imaginilor.

Folosirea filtrului de bug-uri: Filtrul Privoxy vă protejează și împotriva Web Bug-urilor de pe site-uri. Această unealtă eficientă le recunoaște și le filtrează automat din fluxul de date.

BROWSER

Browser-e vorbărețe

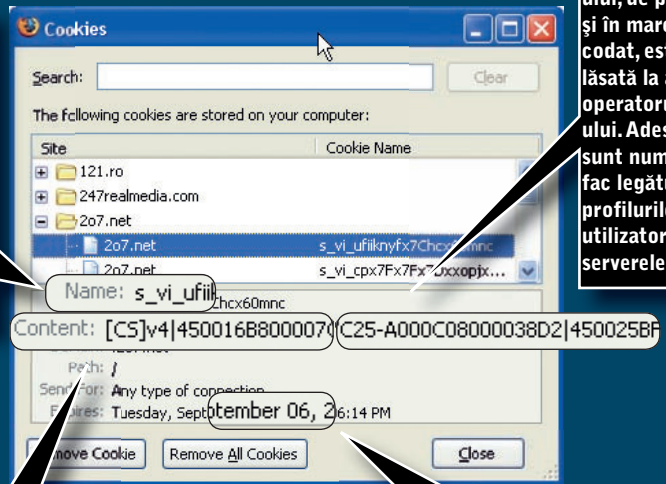
Browser-ele web sunt foarte guralive. În setarea standard, îi spuneți fiecărui server cum vă cheamă și ce număr de versiune folosiți. De parcă n-ar fi fost de ajuns, oferiți mai multe detalii despre sistemul de operare pe care îl utilizați și despre hardware-ul pe care rulează. Dar serverul curios nu este încă mulțumit și ajungeți să dați detalii despre ultimul site web pe care l-ați vizitat.

➔ Cum vă puteți proteja

În mod normal, cei care adună date folosesc script-uri scrise în Java Script pentru a obține informații din browser.

Dezactivați JavaScript: cea mai simplă

Descoperit
Browser-ele ca Firefox afișează cookie-urile create pe calculatorul dumneavoastră de către un site. Pot fi până la 20 de cookie-uri diferite pentru fiecare domeniu.

ID-ul utilizatorului
Acest număr vă face identificabil pentru site, de fiecare dată când îl vizitați.

Valabilitatea Este scris aici pentru cât timp va fi salvat profilul dumneavoastră, dacă nu ștergeți nimic. În cazul Google, va fi salvat până în 2038!

Profilul utilizatorului
Conținutul cookie-ului, de până la 4 KB și în mare parte codat, este o opțiune lăsată la alegerea operatorului site-ului. Adesea, acestea sunt numere ID care fac legătura cu profilurile utilizatorului de pe serverele companiei.

opțiune pentru a vă proteja împotriva înregistrării datelor este să dezactivați Java Script. Pentru aceasta, selectați „Tools | Internet options” în Internet Explorer. Apoi, selectați „Security” și dați clic pe „Custom level”. În „Settings | Active Scripting” selectați „Deactivate”. Acest pas trebuie făcut individual pentru fiecare browser folosit.

Acest proces este mult mai simplu dacă folosiți Privoxy. Trebuie instalat și configurat o singură dată și funcționează pentru toate browser-ele folosite.

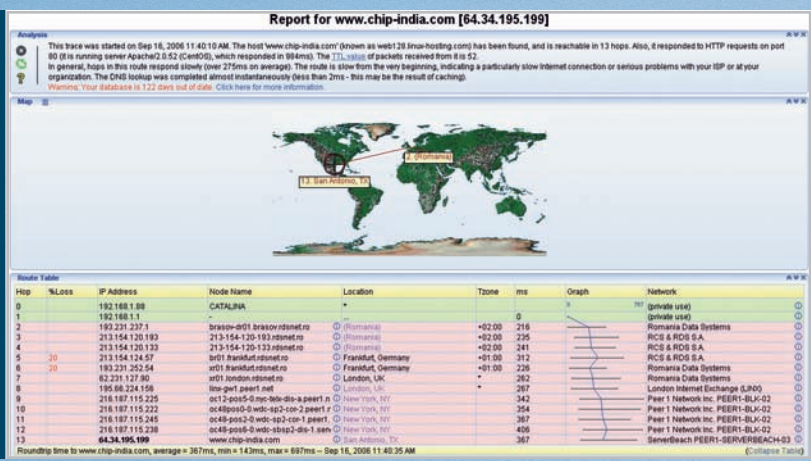
ADRESE IP

Agenții de detectivi pentru orice

Schimbul de date pe internet se bazează pe Transmission Control Protocol și pe Internet Protocol, cunoscute împreună drept TCP/IP. Aceste protocoale au grijă ca toate pachetele de date să ajungă la destinatar. Pentru aceasta, fiecărui PC

conectat la internet îi este atribuit un număr unic, adresa IP. Cu toate acestea, în general, numai organizațiile mari cum ar fi companiile sau universitățile, au IP-uri fixe. Spre deosebire de acestea, cei care se conectează via modem, ISDN, DSL sau rețea mobilă primesc un IP dinamic de fiecare dată când se conectează. Prin urmare, ar trebui să fiți anonim ca utilizator dial-up deoarece adresa IP folosită de fiecare dată nu este unică pentru un utilizator. Din păcate, vă înșelați. Furnizorii țin evidența cu cine a navigat pe internet, când, pentru cât timp și cu ce adresă. O adresă IP, care a fost salvată în timp ce cumpărați într-un magazin virtual, poate dezvălui cumpărătorul chiar și la câteva luni după ce a vizitat magazinul. Acest proces este folosit la o scară mai mare de către organizațiile care se ocupă cu protecția drepturilor de autor. Acestea pot să caute în mod sistematic prin rețelele de file-sharing cu ajutorul unor programe

Prins:
calea unui download, poate fi urmărită ușor folosind un program de tip Trace Route.

SERVICIUL SECRET ÎȘI BAGĂ NASUL AICI

Chiar și cel mai bun sistem de detecție a următorilor de date este insignifiant prin comparație cu sistemul american cunoscut sub numele Echelon. Rețeaua, alcătuită din servicii de monitorizare răspândite în toată lumea, spionează toate mijloacele moderne de comunicare, nu numai faxuri și conversații telefonice, ci și traficul pe internet și e-mail-urile. Evident, nu există nici o informație oficială despre acest sistem, dar apar semne din când în când care arată că e-mail-urile sunt scanate automat pentru a găsi parolele.

Programele de ascundere a identității eşuează aici

Fisuri în scutul magic:

În ziua de azi, site-urile au atât de multe caracteristici și plugin-uri încât un hacker deștept reușește să găsească programul de ascundere a identității și să ajungă la ade-vărata adresă IP. De exemplu, cu ajutorul meta tag-ului standard „refresh” în HTML, puteți fi direcționați neintenționat către programe de ascundere a identității, de către unele browser-e. Acest tag are de fapt scopul de a redirecționa vizitatorii unui anumit site către alt site după un scurt timp. Dar dacă adresa țintă a tag-ului refresh nu este HTTP, ci una telnet, Windows XP și Internet Explorer 6 ar putea stabili automat o conexiune telnet. Deoarece nu există un proxy pentru așa ceva, este stabilită o conexiune directă, care dezvăluie adresa IP a victimei către stația remote. Există trucuri similare pentru alte browse-e și sisteme de operare, de exemplu cu ajutorul noului plugin Flash 9.

specializate pentru a-i găsi pe furnizorii de muzică, filme și software protejate de copyright. Dacă un asemenea furnizor este găsit, programul protocoalează IP-ul său. Pe baza acestor informații, compania client deținătoare de copyright înaintează o plângere împotriva persoanei necunoscute. Sarcina procurorilor este să extragă date personale legate de adresa IP de la furnizor.

► Cum vă puteți proteja

Sunt cinci moduri diferite de a naviga fără să vă dezvăluiți IP-ul.

Proxy-Server gratuit: cea mai simplă și mai ieftină metodă este un server proxy gratuit. Acesta se comportă ca un mediator între dumneavoastră și un terț server web. În loc să navigați direct către URL-ul dorit, practic, trimiteți URL-ul către serverul

Nici o intrare fără adresă IP:

Nu este întotdeauna indicat să navigați anonim. Unele servicii web nu pot fi folosite în acest caz. Acest lucru este valabil și în cazul unor forumuri.

Prea încet pentru downloader-i:

Chiar și utilizatorii care dispun de o conexiune rapidă ar prefera să renunțe la anonimul pentru a se bucura pe deplin de conexiunea la internet. În cazul unor download-uri masive cascada de servere proxy upstream crește drastic timpul de transfer. De asemenea, fiți atenți dacă vreți să folosiți un astfel de program la serviciu. Administratorii sunt suspicioși dacă văd că un angajat nu lasă urme în log-uri. În SUA se pare că au existat concedieri din acest motiv. Așa că, dacă vreți să vă păstrați postul în siguranță, discutați cu administratorul și cu șeful dumneavoastră înainte de a folosi un program de ascundere a identității.

proxy. Acesta cere informația de la site-ul web care vă interesează și apoi o returnează către browser. Acest proces vă ajută să rămâneți invizibil față de serverul apelat. Acesta „vede” doar adresa IP a Proxy-ului. O listă cuprinzătoare a unor proxy-uri de acest fel se poate găsi la adresa: http://www.freeproxy.ru/en/free_proxy/index.htm. Această metodă se pretează uzului ocazional.

Dar unii dintre furnizorii acestor tipuri de servere proxy par a fi dubioși, așa că nu puteți fi siguri 100% că navigarea dumneavoastră nu e înregistrată sau nu e oferită altcuiva. Chiar și încercările de șantaj sunt o posibilitate. În plus, în cazul acestor servere, trebuie să fiți pregătiți să vă confrunțați cu o scădere drastică a performanței. Dacă doriți să le încercați, cel mai bun serviciu pe care îl puteți folosi

este serviciul german Anonymouse (<http://anonymouse.org>).

Programe comerciale de ascundere a identității: conceput inițial ca un serviciu gratuit, acum costă 30 de dolari pe an ca să folosiți acest gen de program de ascundere a identității (www.anonymizer.com). După introducerea propriilor detalii, utilizează o rețea alcătuită din mii de computere proxy. În plus, furnizorul promite că acest sistem nu va reduce viteza conexiunii la internet.

Proiectul JAP: pe lângă aceste servicii, care trebuie plătite, există și programe gratuite de protecție a identității. În plus, acestea au extraordinarul avantaj că își dezvăluie procedurile și tehnologiile. Proiectul de cercetare JAP cu serviciul de protejare a identității AN.ON (http://anon.inf.tu-dresden.de/index_en.html) este extrem de promițător pentru că urmărește dezvoltarea unor tehnologii destinate creșterii anonimului pe web. Baza acestui sistem este alcătuită din așa-numitul server Mix și programul client JAP, care este instalat pe calculatorul utilizatorului. Mix-urile sunt servere care funcționează ca proxy-uri, dar care, în același timp, criptează transmisia de date. Două până la trei din aceste servere Mix conectează simultan utilizatorul la Mix-cascade. Doar ultimul server din cascada decodează datele codate pentru ca serverul web să le poată evalua. Răspunsul este din nou codat de către sistem, apoi returnat și este în cele din urmă decodat pe calculatorul utilizatorului.

Pentru a complica și mai mult decodarea, cascadele Mix sunt rulate într-o secvență predeterminată. Datele sunt astfel în siguranță chiar dacă un operator Mix lucrează împreună cu un atacator. Un spion, care intră în lanț, fie nu obține decât un set de date neinterpretabile sau,

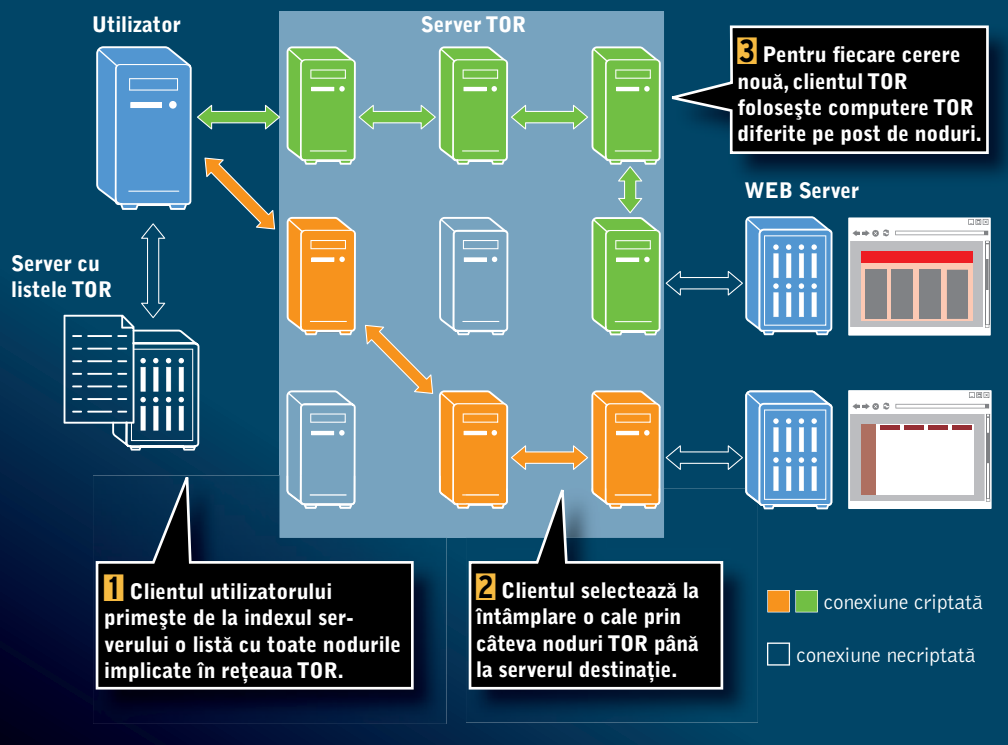
Scutul magic: aveți dreptul la anonimul pe internet – serviciile corespondente, în acest caz, clienții proiectului JAP, sunt legale.

Anonimul în siguranță? Fiți atenți când folosiți proxy-uri gratuite. Sunteți în siguranță cu furnizorul german Anonymouse.

FUNCȚIONAREA SISTEMULUI TOR

Trucul acestui serviciu gratis de ascundere a identității: calea către destinație nu este fixă și este diferită de fiecare dată. Numărul de proxy-uri este restricționat de către numărul de participanți.

dacă se întâmplă acest lucru, nu poate aloca cu precizie datele unui anume utilizator.

Dar se poate observa cu ușurință că sistemul este în faza de dezvoltare. Prin urmare, pot apărea întârzieri în timp ce navigați. Mai mult, toate funcțiile planificate încă nu au fost instalate în sistem. Dar merită să începeți deja să folosiți JAP deoarece oferă protecție eficientă împotriva unor cazuri de spionaj electronic chiar și în faza de dezvoltare.

Programul TOR de protecție a identității: The Onion Router (<http://tor.eff.org>) este un alt serviciu gratuit de protecție a identității. Spre deosebire de AN.ON, TOR nu se bazează pe servere Mix. În schimb, fiecare utilizator își poate încorpora calculatorul în sistem, în acest fel alcătuind un sistem din câteva sute de mini proxy-uri. În plus, sistemul decide independent calea pachetelor de date. Fiecare server conectat imediat cunoaște doar acel PC către care trebuie trimise datele primite. Un atacator are rareori posibilitatea să descifreze această mulțime de date criptate. Nu doar atât, sarcina acestuia devine mai grea deoarece o rută diferită este aleasă pentru fiecare cerere. Prin urmare, chiar dacă un atacator ar putea recoda o cerere și găsi utilizatorul,

următoarea pagină nu l-ar duce nicăieri și i-ar fi imposibil să găsească aceeași persoană.

Echipa de vis JAP și TOR: Până acum, trebuia să alegem între sistemele AN.ON sau TOR. În versiunea curentă, serviciul TOR este integrat în software-ul JAP de către AN.ON. Prin urmare, acum nimeni nu mai este direcționat către interfața TOR Vidalia. Împreună, aceste două servicii au un potențial imens și pot ține secrete nu numai accesările web, dar și platformele de răspândire a informațiilor, download-urile FTP și chiar chat-urile.

100% SIGUR

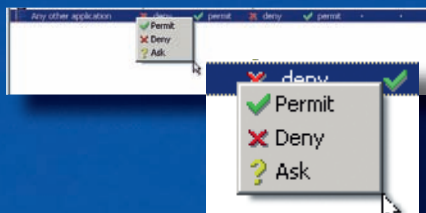
Navigarea în W-LAN sau în cafe-uri

Zeci de mii de rețele wireless se răspândesc cu rapiditate în toată lumea. Este adevărat că multe dintre aceste rețele operate de către furnizori comerciali nu sunt gratuite și, la fel ca rețelele terestre, țin evidența cu cine le-a vizitat, când și cu ce adresă IP. Dar este în creștere numărul rețelelor accesibile gratuit, al W-LAN-urilor gratuite, care pot fi folosite de către toată lumea, fără a-și dezvălui identitatea.

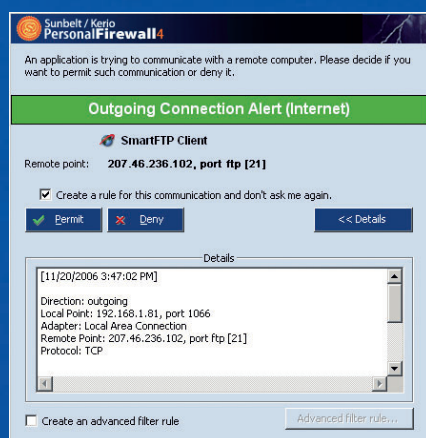
redactie@chip.ro

Tuning pentru firewall

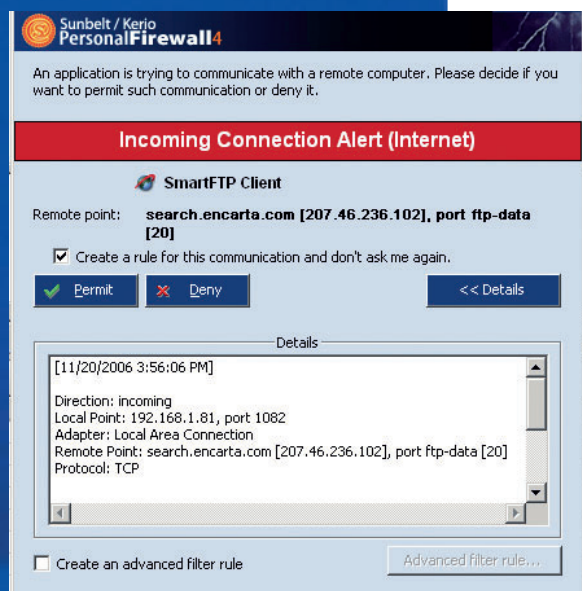
Pasul 1.

Pasul 2.

Pasul 3.

Pasul 4.

Cum să adăugați manual reguli de filtrare în firewall-ul Sunbelt/Kerio Personal Firewall oferit pe CD-ul și DVD-ul revistei. Ionuț Bălan

Sunbelt/Kerio Personal Firewall este un firewall performant cu opțiuni avansate de configurare, accesibil și utilizatorilor cu mai puțină experiență în domeniu. Ca și alte aplicații de acest gen, Sunbelt/Kerio Personal Firewall funcționează pe baza unui set de reguli. Toate comunicațiile pe care PC-ul le realizează prin rețea se derulează pe un anumit port și folosesc un anumit protocol. Cum în mod implicit PC-ul cu Windows are deschis un număr mare de porturi, este necesar să ne folosim de un firewall (cel implicit din Windows sau altul), pentru a controla în amănunt modul de comunicare. Însă, nu întotdeauna suntem în stare să descifrăm mesajele criptice pe care aplicațiile de acest gen ni le prezintă și de aceea folosim aplicații avansate ce lucrează cu reguli și ne fac viața mai ușoară. Mai exact, pentru fiecare aplicație/port ce are voie să comunice cu internetul se poate seta câte o regulă sugestivă. Nici nu este cazul să știm dinainte ce por-

turi sau ce protocoale sunt folosite. Să vedem cum putem face acest lucru foarte simplu.

Pasul 1.

Aprobarea oricărei conexiuni. Primul lucru pe care îl vom face este să spunem firewall-ului că orice conexiune ce se va realiza și pentru care nu există o regulă trebuie să fie aprobată de către noi. Tab-ul Applications al ferestrei Network Security este locul unde vom face acest lucru. Dați clic dreapta pe fiecare coloană a liniei Any other application și selectați opțiunea Ask. Dați apoi Apply.

Pasul 2.

Setarea regulii. Porniți aplicația pentru care doriți să creați o regulă. Veți vedea că pe ecran a apărut o fereastră de dialog aparținând lui Sunbelt/Kerio Personal Firewall, unde sunteți invitați să vă dați acordul. Apăsați butonul Details pentru a citi informațiile legate de porturile folosite la conectare. Bifați căsuța „Create a rule for this communication and don't ask me again”, după care apăsați butonul permit.

Bifând căsuța „Create an advanced filter rule” veți avea acces la o fereastră de configurare mai avansată și veți putea personaliza regula proaspăt creată. Observați că în cazul de față (am acordat dreptul de conectare unui client FTP), traficul permis se desfășoară doar într-un singur sens (de la sistemul nostru către serverul FTP). Vrem să stabilim o regulă complexă, care să cuprindă traficul în ambele sensuri, așa că mutăm bifa din căsuța Direction în poziția Both.

Pasul 3.

Permitem și download-ul. Există cazuri în care firewall-ul vă mai propune o fereastră de dialog pentru același program. Citiți cu atenție informațiile oferite și dați-vă acordul dacă este cazul. Acum, am stabilit încă o regulă pentru a fi capabili să și primim informațiile de pe serverul FTP.

Pasul 4.

Verificarea existenței regulii. După ce am creat regula și am conectat cu succes la internet aplicația, este bine să verificăm modul în care regula a fost creată. Tab-ul Applications al ferestrei Network Security este locul unde putem face acest lucru. Observați icon-urile permit și ask asociate liniei SmartFTP client ce indică faptul că executabilul clientului FTP are voie să se conecteze la internet.

TIPS & TRICKS

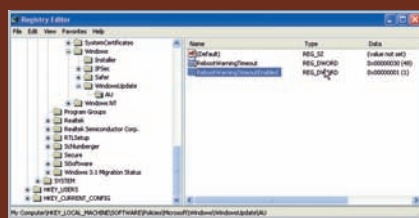
1 Windows XP Prelungiți timpul pentru restartare după Windows Update

Unele update-uri de Windows au nevoie de restart după instalare. Un mesaj pop-up ne arată că mai avem cinci minute de grație înainte de restartare. Dacă anulăm acțiunea în acel moment, reappare după 10 minute. Iată cum puteți prelungi acest timp.

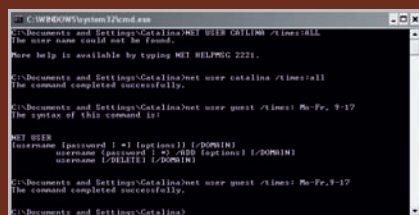
Perioada până la închiderea calculatorului poate fi ajustată din regiștri. Deschideți editorul de regiștri și navigați până la „HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\WindowsUpdate\AU”. Dacă nu este prezentă calea care să conțină subcheile „WindowsUpdate\AU”, creați-o dumneavoastră cu ajutorul meniului „Edit/New/DWORD-Value”.

Creați apoi o intrare denumită „RebootWarningTimeoutEnabled”. Deschideți valoarea nou creată și setați valoarea la „1”.

Creați o nouă valoare cu numele

Mai lung: intervalul de timp în care sistemul se rezonează după efectuarea update-urilor poate fi prelungit foarte ușor.

Restricții: nu vă mai certați cu copiii, restricționați-le pur și simplu accesul la calculator.

„RebootWarning-Timeout” și alocați-i o valoare (în minute), de exemplu „30”. Puteți astfel să evitați restartarea calculatorului în pauza de masă când aduceți prin download fișiere importante sau aveți deschise fișiere.

Notă: Adicional, durata între mesaje poate fi prelungită. În aceeași cheie creați o intrare „RebootRelaunchTimeoutEnabled” și dați-i valoarea 1 și o cheie numită „RebootRelaunch-Timeout” și introduceți durata dorită în minute.

Windows XP Restricționați timpul de utilizare pentru ceilalți user-i

PC-ul îi fascinează atât de mult pe tineri încât, dacă li s-ar permite, ar sta la computer toată noaptea. Ca utilizator principal al sistemului, ar trebui să interveniți: să decideți la ce ore se pot loga ceilalți utilizatori la sistem.

XP-ul ne oferă posibilitatea de a decide momentele de log on pentru fiecare utilizator al sistemului. Accesul la aceste setări este însă posibil doar cu versiunea de server. Cea mai rapidă cale de a face acest lucru în XP Home și Professional este de a merge înapoi la linia de comandă. Comanda „net user” urmată de contul utilizatorului și de opțiunea „/times” activează configurarea timpului de log on. Aici ar trebui să introduceți zilele săptămânii în abrevieri de două litere, urmate de virgulă și de orele de „permisie”. Un apostrof ar trebui să separe fiecare zi a săptămânii și fiecare oră. Câteva definiții de timp pot fi separate de punct și virgulă. De exemplu, pentru a restricționa accesul la contul de guest introduceți următoarea comandă:

```
net user guest /times: MO-FR,10-18; SA,9-12
```

Schimbarea este efectivă imediat. O încercare de log on în afara datelor introduse va returna o cerere de parolă. Windows va refuza orice parolă ca fiind greșită.

Statusul unui cont poate fi verificat în orice moment cu ajutorul comenzii „net user guest”. Windows vă oferă și posibilitatea de a anula toate restricțiile. Pentru aceasta introduceți comanda:

```
net user guest /times:all
```

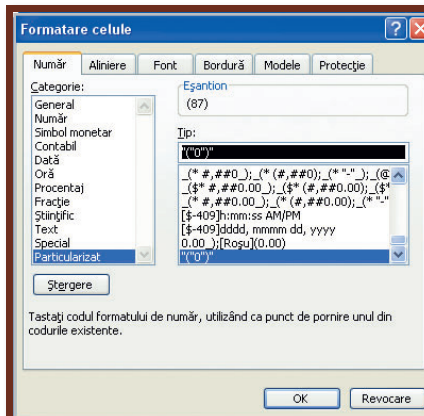
Excel 97, 2000, XP 2003 Valori pozitive în paranteze

Excel se comportă straniu de multe ori: convertește automat valorile cuprinse între paranteze rotunde și îndepărtează parantezele. Dacă vreți să rețineți aceste paranteze și să folosiți o alternativă la formatarea celulelor cu „Text”, puteți să folosiți aceste valori pentru alte calcule.

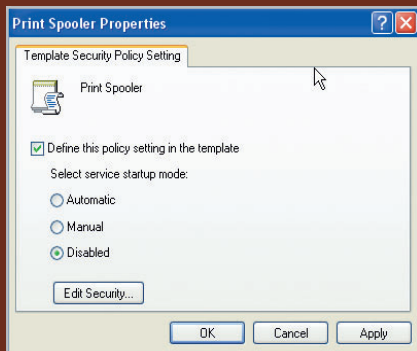
Afișarea numerelor negative în paranteze în locul clasicei formatare cu semnul minus în față este absolut normală în regiunile unde se vorbește engleza. Puteți defini aceste setări ca implicate în „Regional Settings” în Control Panel.

Chiar dacă nu folosiți acest format în mod normal, Excel interpretează ca și cum ar fi un număr negativ și îl convertește imediat în formatul implicit al foii de calcul.

Pentru o afișare corectă, trebuie mai întâi să introduceți valorile corect și să adăugați paranteze cu un format special

Valori pozitive: obligați Excel-ul să afișeze numerele în paranteză, fără a le transforma în valori negative.

Drepturi: utilizatorilor din rețea li se pot alocă ușor drepturi pentru anumite servicii.

Pentru uituci: vrăjitorul „Forgotten Password Wizard” vă ajută să creați o dischetă de resetare a parolei.

de număr. Selectați celulele dorite și deschideți dialogul „Format/Cells”. Alegeți categoria „Custom” în tab-ul „Numbers”. La „Type” (în dreapta) introduceți următorul format:

"(0)".

Pentru a fi siguri, verificați dacă ați introdus patru ghilimele și clic OK.

Drept rezultat Excel preia ca numere ceea ce este afișat acum ca element de text. Puteți folosi aceste valori în calcule.

Notă: În celulele astfel formate nu folosiți paranteze. Altfel, Excel va interpreta numerele ca fiind negative și le va afișa cu un minus în față și în paranteze.

Windows XP

Resetați parolele

În cazul în care dumneavoastră sau unul din membrii familiei uitați o parolă, există posibilitatea de a o reseta fără a mai re-crea un nou cont de utilizator.

Pentru aceasta aveți nevoie de un disc de „password reset”. Aceasta înseamnă că va trebui să creați un astfel de disc pentru fiecare cont de utilizator. Încercați pentru unul singur înainte de a face același lucru pentru restul.

Clic pe Start/Control Panel și dublu clic pe „User Accounts”. Selectați utilizatorul pentru care doriți să faceți un disc de reset. Sub „Related Tasks” clic pe „Prevent a forgotten password”. Vrăjitorul „Forgotten Password Wizard” vă va îndruma pașii către crearea dischetei de reset.

Dacă veți uita parola, puteți folosi această dischetă. Veți fi rugat apoi să vă introduceți o nouă parolă.

Windows XP

Permiteți altor utilizatori să acceseze serviciile sistemului

Pornirea și oprirea serviciilor sunt posibile numai cu drepturi de administrator. În cazul administrării multor sisteme se poate dovedi necesară aprobarea modi-

ficării unor servicii de către alți user-i (servicii cum ar fi Print Spooler).

Într-o rețea, asemenea sarcini sunt reglementate de obicei de politicile de grup. Pe un sistem local, sunteți rugați să definiți un Security Template. Doar atunci puteți aplica setările dorite în el sau via Snap In-ul „Security Configuration and Analysis”.

Procedați după cum urmează. Încărcați Microsoft Management Console cu Start/Run „mmc”. Deschideți apoi fișierul consolă existent sau creați altul nou astfel: „File/Add/Remove Snap-In”, în tab-ul „Standalone” clic pe „Add” și selectați „Security Templates” și „Security Configuration and Analysis” și apoi clic pe

„Add”. Închideți căsuța de dialog care a fost deschisă.

În consolă deschideți „Security Template” prin clic pe semnul de plus care o precede. Clic dreapta apoi pe directorul de stocare și selectați „New Template”. Apoi, denumiți template-ul, dați-i o descriere și clic „OK”. Acum deschideți ramura „Security Template” și fișierul cu noul template pe care l-ați creat. Mergeți la intrarea „System Service”.

Clic dreapta apoi pe serviciul dorit, de exemplu „Print Queue” și selectați „Properties”. Activați opțiunea „Define this policy setting in the template”. Setările de securitate sunt deschise. Clic acum pe „Add”. În câmpul de input al următoarei căsuțe de dialog scrieți numele utilizatorului căruia vreți să îi încredințați drepturi asupra serviciului. Clic pe „Verify name” și apoi „OK”. Noul utilizator este adăugat în căsuța de dialog precedentă și este marcat.

Aici puteți defini autorizațiile pentru el. Un utilizator trebuie să fie cel puțin capabil să „Read”, „Start, pause and suspend” și să poată rula și termina un serviciu. Activați nivelul de control în coloana „Allow”. În final, confirmați schimbările prin „Apply”. Din nou, definiți modul de start pentru un serviciu în căsuța originală de dialog. Pentru a face aceasta selectați „Automatic” și reconfirmați cu „Apply”.

SFATURI RAPIDE

Scăpați de Balloon Tips:

1. Start/Run/Regedit
 2. Mergeți la HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced
- Dați valoarea zero pentru EnableBalloonTips (EnableBalloonTips=0x00000000)

Dezactivați companionul de căutare și căutați în modul clasic

1. Start/Run/Regedit
2. Mergeți la HKEY_CURRENT_USER și în Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\CabinetState setați valoarea Use Search Asst la „no”

Forțați taskbar-ul să grupeze ferestrele, indiferent de aplicație

1. În Regedit navigați până la HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced, creați o valoare REG_DWORD cu numele TaskbarGroupSize și introduceți o valoare egală cu numărul de ferestre pe care îl doriți înainte ca acestea să se grupeze. (Modificarea cere restartare)

Dezactivați notificarea de Low Space

1. Start/Run/Regedit
2. Mergeți la HKEY_CURRENT_USER și în Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer setați valoarea NoLowDiskSpaceChecks la DWORD=1. (Modificarea cere repornirea sistemului)

Căutări direct din Internet Explorer

Tastați go și scrieți apoi termenul dorit direct în bara de adrese. Internet Explorer va apela automat motorul de căutare MSN Search și vă va oferi pagini întregi de rezultate.

Închideți calculatorul de la distanță

Pentru a închide de la distanță stația dumneavoastră de lucru, creați un fișier numit „RemoteShutdown.js” conștând din următoarea linie:
(new ActiveXObject(“Shell.Application”).ShutdownWindows());
Salvați-l pe desktop. Când vreți să vă închideți calculatorul de la distanță, dați dublu-clic pe fișier și selectați modalitatea preferată de închidere a stației.

Windows XP

Afișare cu probleme

Documentele HTML pot fi foarte bine folosite pe post de fundal în Windows XP. Uneori însă afișarea pe desktop a documentului nu este corectă (în albastru) deși în browser arată bine.

Acest lucru se întâmplă dacă la începutul documentului nu este fixată o imagine sau o culoare de fundal. Windows preia albastrul standard al fundalului de Active Desktop.

Problema se poate rezolva ușor prin înregistrarea unei culori în documentul HTML.

Deschideți documentul într-un editor de text și treceți direct linia de mai jos la începutul documentului.

Valoarea hexadecimale definește un background alb. Puteți specifica și altă culoare. Salvați apoi documentul HTML și reincărcați-l pe desktop.

```
<body.bgcolor="#FFFFFF">
```

Windows 2000

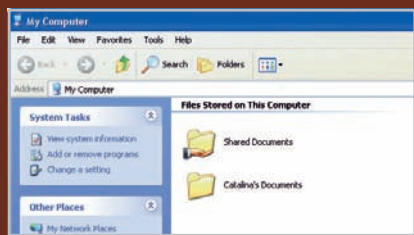
Boot cu probleme

În momentul în care încercați să instalați Windows 2000 de pe o unitate optică conectată pe USB, primiți mesajul „Please insert the floppy disk labeled Service Pack Y CD” into drive X: and then click OK?”.

Mesajul mai conține și propoziția “You can also click OK if you want files to be copied from an alternate location, such as a compact disc”.

Cu probleme: în cazul atenționării date de setup-ul de Windows, deconectați drive-ul pentru 30 de secunde și încercați din nou să accesați datele de pe CD.

Fără discuri: în Windows Explorer discurile nu vor mai fi afișate.

Mesajul apare în partea de instalare a interfeței grafice, după restartul inițial. În loc de floppy disk, mesajul ar trebui să conțină compact disc, „CD” sau „DVD”.

Când apăsați ok și butonul de Browse, unitatea optică pe USB nu este recunoscută și Windows nu poate găsi fișierele de Setup.

Pentru a trece peste această problemă, deconectați unitatea optică de la calculator când mesajul Insert Disk este afișat. Reconectați și așteptați 30 de secunde înainte de a apăsa Ok.

Setup-ul pentru Windows 2000 ar trebui să găsească unitatea optică fără probleme.

Windows XP

Probleme cu vizualizarea imaginilor în Windows Picture și Fax viewer

Uneori, Windows Picture și Fax Viewer nu afișează imaginile corect și asta în timp ce în Microsoft Paint se văd foarte bine. De asemenea, nici unele thumbnail-uri nu sunt afișate corect în Explorer.

Acest lucru se întâmplă dacă Windows XP pierde înregistrarea pentru biblioteca Shimgvw.dll.

Pentru a corecta acest lucru, mergeți la Start/Run și scrieți `regsvr32/s%systemroot%\system32\shimgvw.dll`.

Închideți toate instanțele de Windows Explorer. Încercați acum din nou să vizualizați imaginile.

Thunderbird

Comprimarea regulată a directorelor

Filtrul de spam ține e-mail-urile nedorite la distanță, dar trebuie să le ștergeți regulat din directorul de „Junk”. Fișierul de mailbox crește totuși în ciuda acestui fapt. Chiar dacă spațiul de stocare nu mai este o problemă, un fișier de e-mail foarte mare poate afecta performanța Thunderbird și chiar a întregului sistem.

Thunderbird șterge efectiv e-mail-urile doar după compresarea directorului. Puteți compresa un director când clic dreapta și „Compress this folder” sau puteți porni acest job în mod automat. Pentru aceasta deschideți „Tools/Settings” și clic pe „Advanced”. Intrați în tab-ul „Offline& memory space” și selectați „Compress folder if it saves more space than”. Introduceți valoarea dorită în kilobaiți. Trebuie să găsiți un echilibru aici: cu cât este mai mică valoarea, cu atât este mai frecventă compresia. De exemplu, dacă introduceți „1”, Thunderbird va comprima directorul practic după ștergerea fiecărui mesaj, ceea ce va reduce considerabil din performanța sistemului. O mărime rezonabilă ar fi de

exemplu „100”. De îndată ce Thunderbird sesizează că s-a depășit această valoare, va va întreba dacă doriți să comprimați datele acum. Confirmați. Directoarele deschise nu pot fi compactate. Dacă încercați să acceptați un nou e-mail, veți vedea că inbox-ul este blocat și un mesaj de atenționare va fi afișat.

Windows XP

Ascundeți discurile în My Computer și în Windows Explorer

Una dintre problemele ivite în cazul utilizării calculatorului de întreaga familie este că fiecare „bântuie” prin fișierele celuilalt. O cale de a opri curioșii este de a ascunde drive-urile și de a le face invizibile în Windows Explorer.

O vizită în regiștri vă ajută să faceți rapid acest lucru. În cheia „HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer”, creați mai întâi o nouă intrare DWORD cu numele „NoDrives” și dați o valoare de „3ffffff” (un 3 urmat de șase „f”). Închideți editorul de regiștri și restartați. După repornire Windows va ascunde drive-urile sistemului. Nu vor mai apărea nici în “My computer” sau în Windows Explorer.

Oricum, ele continuă să fie accesibile prin intermediul dialogului de deschidere al diverselor aplicații, cum ar fi Word de exemplu. Puteți să continuați să folosiți programele instalate fără probleme.

Dacă doriți să deschideți un disc invizibil în Windows Explorer, tot ceea ce aveți de făcut este să scrieți calea de acces (de ex. D:\) în câmpul „Address”.

Pentru a face discurile vizibile din nou, ștergeți pur și simplu valoarea „3ffffff” din Registry.

Windows XP

Protejați taskbar-ul împotriva schimbărilor

Taskbar-ul poate fi blocat pentru a nu se face schimbări accidentale. Dar orice utilizator poate schimba această setare în doi timpi. Iată o metodă de blocare mai durabilă.

Încuiați taskbar-ul cu clic dreapta și comanda „Lock the taskbar”. Deschideți editorul de regiștri, navigați până la cheia „HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer”. Creați intrarea (DWORD) „LockTaskbar” și atribuiți-i valoarea „1”. Această intrare dezactivează comanda „Lock the taskbar”. Dacă vreți să activați din nou comanda, setați valoarea intrării la „0”.

MAILBOX

„Bună ziua,

Mă numesc Zoli și aș avea două întrebări pentru dumneavoastră:

1) Se poate face cumva ca un document (de orice formă) la comanda „save” să se salveze în două locații diferite folosind WinXP Professional? De exemplu, în „My Documents” de pe partiția „C” și în „Documente” de pe partiția „D”?

2) Există vreun utilitar pentru Win98SE cu care se poate lucra cu fișiere mai mari de 4 GB? Sau eventual un utilitar cu care să se poată manevra partiții NTFS?

Vă mulțumesc!”

„Bună ziua,

Da. Cu ajutorul unui program de backup, puteți construi un sistem care să monitorizeze o anumită locație (de ex: my documents) și în momentul în care apar schimbări (un fișier nou sau modificări la cele existente) să le replice într-o altă locație.

Și nu, sub Win98 nu puteți folosi fișiere mai mari de 4 GB, aceasta fiind limita maximă cu care poate lucra sistemul de fișiere FAT32. Puteți însă trece pe Windows 2000 sau XP și pe un sistem NTFS.”

CHIP Team

„Bună ziua!

Sunt cititor fidel și abonat al revistei și aș dori să știu cum se face overclocking (nu știu cum se spune în românește, deși aș dori să știu, fiindcă în revistă am găsit doar termenul în engleză). Ce programe mi-ar trebui? Mulțumesc anticipat și aștept mesajul dumneavoastră. Cât despre noul CHIP, mie îmi place foarte mult și sper ca în noua revistă să apară cât mai multe sfaturi practice, bineînțeles fără a afecta spațiul dedicat știrilor, rubricilor hardware și software.”

„Bună ziua!

Over-clock=supra-tactarea frecvenței procesorului sau a memoriilor. Overclocking-ul este o procedură sensibilă și riscantă. Vom face cât de curând un articol amănunțit, la rubrica de practică, unde vă vom arăta pas cu pas cum se poate ridica frecvența procesorului (din BIOS, nu cu utilitare din sistemul de operare), a memoriilor sistemului (tot din BIOS). De asemenea, vom trata și placa video, deoarece și procesorul grafic (GPU) și memoriile video pot fi supratactate, desigur, cu un procent bine-stabilit.”

CHIP Team

„Bună ziua,

Vă rog să mă ajutați în luarea unei decizii pentru a cumpăra un TV tuner intern pentru a putea face capturi Real-time Hardware. Doresc aceasta pentru că am un calculator cam limitat și nu

îmi permit o investiție prea mare. Calculatorul meu are următoarele „performanțe”: procesor AMD de 1 GHz, memorie 512 MB, hard de 80G la 7200 r/minut.

De altfel, doresc să-mi trec casetele VHS pe CD-uri sau DVD-uri. Am peste 100 de casete înregistrate cu un VCR Panasonic de calitate bună (și chiar foarte bună). Am consultat și internetul, dar tot nu pot lua o decizie, mai ales că în sfera mea de cunoștințe nu am cu cine să mă consult în această problemă. Am primit doar păreri personale; fără a ceaștia să lucreze cu capturi video! Pe Net m-am oprit la firma Leadtek. Un coleg mi-a spus că la un magazin a văzut un Leadtek TV 200 XP Expert cu interfață și manual în limba română, lucru care mă încântă.

Vă mulțumesc anticipat,
Constantin Gaița”

„Bună ziua,

Pentru configurația dumneavoastră, s-ar potrivi cel mai bine un WinFast PVR2000, deoarece are în dotare un cip de codare hardware. Astfel captura în timp real nu va îngunchea sistemul dumneavoastră, mai modest dacă luăm în calcul cerințele de codare real-time ale altor tunere TV.”

CHIP Team

„Bună ziua!!! Sunt unul dintre cititorii revistei CHIP lună de lună. Începând cu luna septembrie formatul revistei a fost schimbat (părerea mea în bine). Schemele, tabelele și explicațiile la obiect parcă mai ușurează un pic cititul revistei. Cum multă lume învață diverse limbaje de programare (C++, Java, MS Visual Studio etc.), mi s-ar părea interesant dacă s-ar înființa o rubrică de genul „Codul”. Cum un limbaj de programare nu este niciodată deslușit în totalitate, dacă în fiecare lună s-ar adăuga un programel de genul: „Cum îți poți face calculatorul să caute fișiere printr-un program scris în C++!!!”, probabil că cititorilor li s-ar părea ceva nou, inedit, în cazul în care nu sunt programatori profesioniști.

Sper ca această sugestie să vă fie de folos. Vă mulțumesc și vă urez să mergeți pe același drum bun, este cea mai bună revistă de IT&C din România!!!

Cristian Dragnea”

„Mulțumim mult pentru aprecieri. Ne străduim să realizăm o revistă pe placul dumneavoastră și sperăm ca acest lucru să se vadă.

Legat de rubrica de programare, credem că este destul de exclusivistă. Asta nu exclude un articol la practică legat de o problemă interesantă.

De asemenea, toți cei care doresc să facă o sugestie legată de conținutul revistei sunt bine-veniți pe forumul CHIP la rubrica Sugestii.”

CHIP Team

VOGELBURDA
COMMUNICATIONS

impresum

Redacția poate fi contactată la:

Telefon: 0268-415158, 0268-418728, 0723-570511, 0744-754983; 0368-415003; 0368-415004;
Fax: 0268-418728; E-mail: redactie@chip.ro

Adresa redacției: 500010 - Brașov, Str. N.D. Cocea nr.12

Adresa pentru corespondență:

500530 - Brașov, Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4
Director General: Dan Bădescu (dan_badescu@vogelburda.ro)
Director tehnic: Daniel Dănilă Békési (dan_danila@vogelburda.ro)
Director editorial: Cătălina Lazăr (catalina_lazar@chip.ro)
Director editorial adjunct: Cătălin Constantin (catalin_constantin@chip.ro)
Secretar general de redacție: Oana Albu (oana_albu@chip.ro)

Redactori:

Codrin Hosu (codrin_hosu@chip.ro),
Marius Ghinea (marius_ghinea@chip.ro),
Mircea Mihălică (mircea_mihalica@chip.ro),
Ionuț Bălan (ionut_balan@chip.ro)
Corina Căilean (corina_cailean@chip.ro)
Laborator de testare hardware:
Francisc Kurko (francisc_kurko@chip.ro),
Vasile Prodan (vasile_prodan@chip.ro)
Alexandru Costache (alex_costache@chip.ro)
Beniamin Onaț (beniamin_onat@chip.ro)
Mihai Bărbat (mihai_barbat@chip.ro)
Mihai Călin (mihai_calin@chip.ro)
Laborator de testare software:
Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Grafică, DTP:

Adrian Popa (adi_popa@chip.ro), Ilie Popa (ilie_popa@chip.ro)

CHIP online:

Lucian Bitai (lucian_bitai@chip.ro)

CHIP CD/DVD: Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Contabilitate și administrație:

Maria Parge, Eva Szaszka (contabilitate@vogelburda.ro)
Financial Controller - Adrian Dumitru (adrian_dumitru@vogelburda.ro)

Reclama:

Zsolt Bodola (zsolt_bodola@vogelburda.ro),
Cristian Pop (cristian_pop@vogelburda.ro)
Mihaela Moraru (mihaela_moraru@vogelburda.ro)

Marketing:

Leonte Mărginean (leonte_marginean@vogelburda.ro),
Diana Călin (diana_calin@vogelburda.ro)

Distribuție și abonamente:

Ioana Bădescu (ioana_badescu@vogelburda.ro),
Ioan Soiu (iancu_soiu@vogelburda.ro)
Alex Draghini (alex_draghini@vogelburda.ro)

Reprezentanța București

Adresa: Str. Izvor nr. 78 et. 2, Sector 5

HOTLINE Abonamente: 0268-418728; 0368-415003

Luni - Vineri, orele 10-17

Persoanele fizice și juridice se pot abona utilizând talonul din revistă sau direct la sediul redacției. Plata abonamentului se face prin mandat postal pe numele Ioana Bădescu, O.P. 2, C.P. 4, 500530 Brașov, sau prin ordin de plată în contul „Vogel Burda Communications” deschis la ABN AMRO BANK Brașov RO71ABNA0800264100060476 sau Cont Trezorerie Brașov nr. RO90TREZ1315069XX000746. Toate solicitările se vor face la Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4, 500530 Brașov.

Montaj și tipar: Veszpremi Nyomda Rt., Veszprem, Ungaria

CHIP Computer & Communications este membru fondator al Biroului Român de Audit al Tirajelor (BRAT). Publicație auditată pe perioada iulie - decembrie 2005.

Acestă ediție a revistei CHIP Computer & Communications a fost publicată în 35.000 de exemplare.

Relații internaționale:

http://www.chip.ro/html/about/international.php3

Editura: Vogel Burda Communications S.R.L.

Sediul editurii: 500010-Brașov

Str. N.D. Cocea nr.12

S.R.L. Brașov

Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență conform Studiului Național de Audiență. Conform cifrelor SNA (perioada de măsurare aprilie 2005 - aprilie 2006), revista CHIP are 207.000 de cititori/număr.

Copyright: În România: VogelBurdaCommunications

În Germania: Vogel Burda Holding GmbH, München
Dr. Jan Schultze
Josef Zach

ISSN 1453-7079

Manuscrisele, inclusiv informatice, expediate redacției devin proprietatea editurii. Editura își rezervă dreptul de modificare a materialelor primite, precum și a datei de apariție. Reproducerea integrală sau parțială a articolelor, informațiilor sau a imaginilor apărute în revistă este permisă numai cu acordul scris al editurii. Redacția nu își asumă răspunderea pentru greșeli și inadvertențe apărute în materialele colaboratorilor și ale inserenților.

Caută revista CHIP în chioșcurile:

Vis Media Press, Symmetria, Tutun și Ziare, Anota și la ceilalți difuzori de presă din toată țara.

Battery /Pack – Baterie

Termenul se referă la cel puțin două elemente electrochimice interconectate în serie sau paralel pentru a putea furniza tensiunea și curentul specificate. În vorbirea curentă, termenul a degenerat și se folosește incorect și pentru o singură celulă electrochimică.

Capacity – Capacitate

Capacitatea bateriei se referă la cantitatea de sarcină electrică măsurată în Amperi-oră (Ah) ce poate fi înmagazinată și furnizată în sarcină de către baterie, în condiții specificate. Pentru aprecierea puterii ce poate fi furnizată de o anumită baterie trebuie comunicată și tensiunea nominală a bateriei sau exprimarea capacității în Wați-oră (Wh). Valoarea acesteia se obține înmulțind capacitatea în Ah cu tensiunea nominală.

4:3 Display Standards – Standarde de afișare format 4:3

- CGA Color Graphics Adaptor: 320 x 200
- EGA Enhanced Graphics Adaptor: 640 x 350
- VGA: Video Graphics Array: 640 x 480 Pixeli
- SVGA: Super Video Graphics Array: 800 x 600 Pixeli
- XGA: Extended Graphics Array: 1024 x 768 Pixeli
- SXGA+: Super Extended Graphics Array: 1400 x 1050 Pixeli
- UXGA: Ultra Extended Graphics Array: 1600 x 1200 Pixeli
- QXGA: Quad Extended Graphics Array: 2048 x 1536 Pixeli

Diversity Antenna – Antenă compusă

Tip de antenă complexă formată din două antene Wi-Fi (Wireless Fidelity) și una Bluetooth înglobată în display pentru o emisie/recepție cât mai stabilă a semnalelor radio.

Kensington Lock

Mecanism standard de asigurare fizică împotriva furtului dispozitivelor mobile. Unele firme de asigurări condiționează asigurarea de folosirea unui astfel de mecanism. Eficiența lui este discutabilă.

Docking Station – Suport de andocare

Accesoriu specific dispozitivelor portabile cu două funcții principale: conectarea comodă la alte dispozitive (inclusiv dispozitive de stocare sau plăci de extensie) și extinderea cu funcții care nu sunt neapărat necesare în modul de operare „mobil”. Se obține o creștere semnificativă a portabilității prin scăderea dimensiunilor și a greutateii părții mobile fără a renunța la posibilitatea conectării la periferice fixe gen monitor, tastatură normală sau imprimantă. Pentru notebook-uri se materializează de regulă printr-o platformă de forma acestuia, conectată permanent la perifericele fixe. Notebook-ul are un conector dedicat și un dispozitiv de ghidare pe partea inferioară, simpla așezare a acestuia pe docking station realizând toate conexiunile necesare.

Poly Switch PPTC (Polymeric Positive Temperature Coefficient) Resettable Fuse Capacitors

Componentă folosită pentru protecția la supracurenți a circuitelor (bateriile de notebook). Înlocuiește siguranțele fuzibile în circuitele de curent continuu. Are proprietatea de restabilire a circuitului la decuplarea sarcinii.

Port Replicator

Dispozitiv similar unui docking station, dar fără posibilitatea adăugării dispozitivelor de extensie a configurației. Utilitatea lui este pusă în valoare dacă este folosit în mai multe exemplare, câte unul pentru fiecare locație unde se utilizează notebook-ul, sistemul fiind conectat comod și rapid pentru configurația de lucru cu periferice (fără a fi necesară conectarea/deconectarea lor la mutarea poziției sistemului).

Smart Battery – Baterie inteligentă

Baterie care are înglobate circuite inteligente cu microcontroler pentru o estimare cât mai precisă a capacității reale. Pe baterie există un indicator al stării de încărcare și un canal dedicat de comunicație între sistem (sau un încărcător inteligent) și procesorul bateriei.

Touchpad

Dispozitiv de intrare specific notebook-urilor care transformă mișcarea degetelor pe o suprafață anume destinată, în deplasarea cursorului pe ecran. Împreună cu cele două butoane asociate este un înlocuitor al dispozitivelor de tip mouse. Modelele mai evoluate au și două bare de scroll.

TrackPoint / Pointing stick /AccuPoint / Trackstick

Dispozitiv de intrare specific notebook-urilor, asemănător cu un mic joystick plasat între tastele ‘G’, ‘H’ și ‘B’ pe o tastatură normală. Mișcarea acestuia determină deplasarea cursorului pe ecran. Butoanele asociate pentru a avea funcțiile similare cu ale unui mouse sunt amplasate sub bara de spațiu.

Travel weight – Greutatea de transportat

Pe lângă sistemul de calcul propriu-zis, în cazul unei călătorii este necesar să transportăm și accesoriile necesare folosirii lui. Trebuie să luăm în calculul greutateii geanta de transport, cablurile necesare conectării la diferite rețele, adaptorul de rețea, unitățile externe care ne-ar putea fi utile, alte accesorii de conectică și eventual o baterie suplimentară. De regulă se comunică doar greutatea sistemului, însă greutatea de transportat este cea care-i sperie pe cei care călătoresc cu notebook-ul pe umeri.

Widescreen Display Standards – Standarde afișare pe ecran lat

- WXGA: Wide Extended Graphics Array: 1366 x 768, 1280 x 768, 1280 x 800 Pixeli
- WSXGA+: Wide Super Extended Graphics Array: 1680 x 1050 Pixeli
- WUXGA: Wide Ultra Extended Graphics Array: 1920 x 1200 Pixeli

OFERTANȚII PRODUSELOR HARDWARE DIN REVISTĂ

Amplio	031-3074177	Scop Computers	021-2316578
ASBIS România	021-3371099	Seektron	0244-567750
Atlas Corporation	021-2308782	Senorg România	021-2242046
Azerty Distribution	021-317.80.54	SigmaNet Computers	021-6372220
BRINEL	0264-414610	Skin Media	021-3168200
Caro Group	021-3137109	Tape Computer	021-3264957
Darer Prescom	0259-342431	Top Quality Computers	021-2331163
DECK Computers International	021-4343400	Torent Computers	0241-831820
Depozitul de Calculatoare	021-3137842	Tornado Systems	021-2067777
ELKOTech România	021-2246094	Ubi Soft România	021-5690600
Elsaco Electronic	021-3177683	Ultra PRO Computers	031-4022292
Euro GSM	0264-450450	Vitacom Electronics	0264-438401
EVERIT Grup	021-3355170	Woxter România	021-4107914
Flamingo Computers	021-08008CallPC	X-Data	0268-333349
Flamingo Computers	021-08008225572		
Focus Trading 94	021-2310226	Partenerii Genesys:	
Gotton Computers	021-4245476	MGT Educational ,Scop Computers,	
HP Interactive Center	021-2222072	Atlas Corporation, Panasonic România	
Intend Computer	0264-437484		
IT Works Distribution	021-2226715	Partenerii ASUS din România:	
ITDirect	021-3205462	Depozitul de Calculatoare	
Lenovo	080 10 THINK	Flamingo Computers, RHS Company	
Lenovo	(080 10 84465)	Senorg România, Ultra PRO Computers	
LG Electronics România	031-2283542		
Maguay Impex	021-2103833	Partenerii Foxconn:	
Mario Soft	021-3126733	ASBIS România, BRINEL, Elsaco Electronic	
MGT Educational	021-2328894	Omnitech Trading, ProCA România	
Omnisoft SRL	021-2100363	RHS Company, Ultra PRO Computers	
Omnitech Trading	021-3268038		
Panasonic România	021-316.41.94	Partenerii Gigabyte din România:	
PC Coolers	021-3239949	Caro Group, ELKOTech România,	
ProCA România	021-3238200	Omnitech Trading, Tornado Systems	
Quartz Computers	021-3169663	Ultra PRO Computers	
RHS Company	021-3310067		

INSERENȚI

Pag.	Firma	Pag.	Firma
45	Aline Distribution	25	Orange Romania
87	Asus	57	Power Systems Rom
35	Atlas Corporation	79	Producton
89	Benq Romania	C3	Quartz Distribution
91	Canon East Europe	105	Radio Guerilla
53	Complet Electro Serv	103	RCS & RDS
9	Deck Computers	85	Romsoft
19	Epson Romania	75	Romsym Data
C4	Flamingo Computers	37	Romtelecom
65	Forte Systems	101	Seektron
67	Forte Systems	77	Siemens Romania
4	Foxconn	49	Sistec
27	Hewlett-Packard	31	Softwin
47	IT Direct	83	SPI
13	K Tech Electronics	59	Torent Computers
23	Logitech	61	Torent Computers
69	Magister Software	63	Torent Computers
C2	Maguay Impex	3	Tornado Systems
109	Metropolitan Area Networks	71	Tornado Systems
57	Mikro Atlas	93	Tornado Systems
111	Motor Presse Romania	17	Vodafone Romania
99	Net Brinel Computers	107	World Cyber Games
11	Nokia Romania	73	Woxter Romania
95	Omnilogic	33	Xerox Romania
21	Omnitech		

Rețeaua wireless

Intrați în rândul lumii cu noile rutere wireless. Pe lângă test, vă vom arăta și cum să realizați rețeaua ideală.

Sistem blindat

CHIP vă arată cum vă puteți asigura protecția totală a sistemului de acasă.

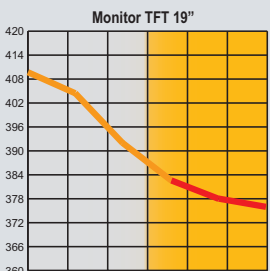
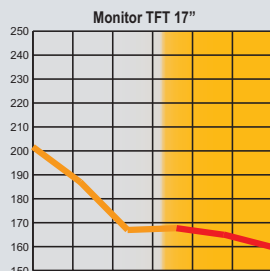
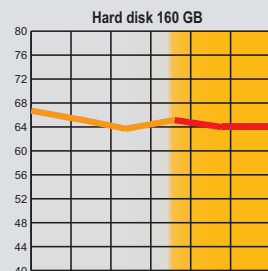
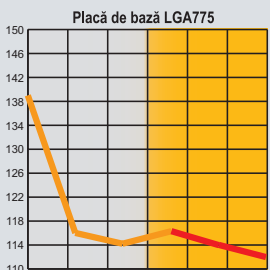
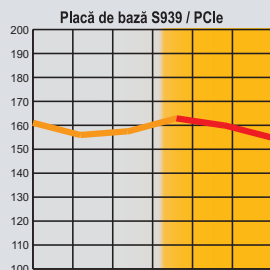
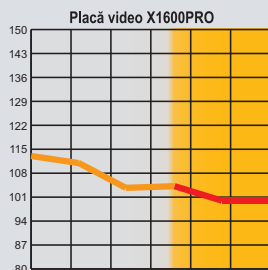

Acolo unde doare: la buzunar

Vreți să aflați care sunt cele mai ieftine și mai bune soluții grafice pentru jocurile de astăzi? Am testat gama de plăci video entry level și am văzut ce jocuri poate „duce” fiecare.

Componente

Proгноza CHIP pe următoarele două luni

Revista CHIP vă oferă lunar părerea sa asupra evoluției prețurilor la componente. Aceasta se întâmplă pe baza evoluției prețurilor din lunile anterioare, precum și pe baza semnalelor din piața internă și internațională.

Cunoscând dinamica acestor prețuri, veți putea achiziționa componentele necesare la prețul corect sau vă veți putea planifica o achiziție viitoare.

CHIP Team

* prețurile estimate sunt în EUR

